

بفداد ولایت جلیله سنه مخصوص سالنامه در

یکر منجی دفعه در

سنه هجریه ۱۳۲۴

رومیه ۱۳۲۱ — ۳۳

مطبعه ولایتده طبع اولمشدر

سایه ترقیات پیرایه حضرت خلافت‌نایه اعظمیده بغداد ولایت جلیله سنه
مخصوص اولان اشبو سالنامه نك یکر منجی دفعه اولمق اوزره بوکرده ده ولایت
مطبعه سنده طبع و تمثیلنه موفقیت حاصل اولمشدر .

بو موفقیتی وسیله عد ایدرک حای علم و عرفان شهریار معدلت عنوان ولی
نعمت بی منت اعظم متبوع مشروع مفخم پادشاهن افند من حضرت تلرینک زاید
عمر و عافیت و تعالی شان و شوکت حضرت ملوکانه لری ادعیه مفروضه سنی باکمال
صمیمیت رفع اجابته کاه احدیتله ترین لسان صداقت و عبودیت ایدر و مطبعه مزک
حروفات و آلات و ادوات طبعیه و تمثیلیه سنک تجدید و تکمیلیله حصول انتظامی
خصوصنده علو همت و عنایات ترقی پرورانه لرینه نائلیتله مباحی اولدینغز والی
عالی ولایت عطوفتو مجید بک افندی حضرت تلرینک دخی آمال قدسیست اشتمال
جناب جهانبانی دائره فاخره سنده ترقیات نافع و حسنیه توالی موفقیتلرینی
الطاف سبحانیه دن تمنی ایله عرض محمدت ایلرز .

تقویم اوقات و شهور

۱۳۲۴ سنهٔ هجریه

محرم الحرام سنه ۱۳۲۴

ایام مشهوره و مخصوصه

ایام	طلوع	ظفر	عصر	عشا	امساک	شهور
پایاز	۴۸	۲۴	۳۵	۲۰	۵۸	۱۲
پایاز ابررسی	۴۶	۲۲	۳۵	۲۰	۵۶	۱۳
صلی	۴۴	۲۱	۳۵	۲۰	۵۵	۱۴
چهارشنبه	۴۲	۲۰	۳۵	۲۰	۵۲	۱۵
پنجشنبه	۴۰	۱۹	۳۴	۲۰	۴۹	۱۶
جمعه	۳۸	۱۸	۳۴	۲۰	۴۷	۱۷
جمعه ابررسی	۳۵	۱۷	۳۴	۲۰	۴۴	۱۸
پایاز	۳۲	۱۶	۳۴	۲۰	۴۲	۱۹
پایاز ابررسی	۲۹	۱۵	۳۳	۲۰	۴۰	۲۰
صلی	۲۶	۱۳	۳۳	۲۰	۳۷	۲۱
چهارشنبه	۲۳	۱۲	۳۳	۲۰	۳۴	۲۲

مارت افریجی ۱۹۰۶

یوم عاشورا

بقية محرم ادرام	امسال	عشا	عصر	ظہر	طلوع	الام	شہور
ایام مشہورہ و مخصوصہ	تقویم	تقویم	تقویم	تقویم	تقویم	ایام	تقویم
تحویل شمس بحال و نوروز	۲	۲۰	۲۸	۰۶	۰۲	پنجشنبہ	۹
سلطانی	۰	۲۱	۲۷	۰۰	۰۰	جمعہ	۲۷
	۹	۲۱	۲۶	۰۳	۳۸	جمعہ اترسی	۱۱
	۰۱	۲۱	۲۰	۰۳	۳۶	پلازار	۱۲
	۰۴	۲۱	۲۰	۰۲	۳۴	پلازار اترسی	۱۳
صفر اخیر	۰۴	۲۲	۲۴	۰۱	۳۲	صلی	۱۴
	۰۱	۲۲	۲۲	۰۰	۳۰	جمعہ ارشنبہ	۲۸
	۳۹	۲۲	۲۲	۳۸	۲۷	پنجشنبہ	۱۶
	۳۶	۲۲	۲۲	۳۷	۳۰	جمعہ	۱۷
	۳۳	۲۲	۲۱	۳۶	۲۲	جمعہ اترسی	۱۸
	۳۲	۲۲	۲۱	۳۰	۳۰	پلازار	۱۹
							۲
							۳
							۴
							۵
							۶

لیسان افرنجی

۹	۳۰	۱	۲۳	۹	۲۰	۵	۳۳	۱۱	۲۸	پازار ايراني	۲	۲۰	۷
۳۸	۲۳	۲۳	۲۳	۲۰	۳۳	۳۳	۳۳	۲۷	۲۷	صالي	۴	۲۱	۸
۲۰	۲۳	۲۳	۱۹	۱۹	۳۳	۳۳	۲۱	۲۱	۲۱	چهارشنبه	۳	۲۲	۹
۳۳	۲۳	۲۳	۱۹	۱۹	۳۲	۳۲	۲۰	۲۰	۲۰	پنجشنبه	۵	۲۳	۱۰
۳۱	۲۳	۲۳	۱۸	۱۸	۳۱	۳۱	۲۳	۲۳	۲۳	جمعه	۶	۲۳	۱۱
۲۹	۲۳	۲۳	۱۸	۱۸	۳۱	۳۱	۲۲	۲۲	۲۲	جمعه ايراني	۷	۲۵	۱۲
۲۷	۲۳	۲۳	۱۷	۱۷	۳۰	۳۰	۲۰	۲۰	۲۰	پازار	۸	۲۶	۱۳
۲۵	۲۳	۲۳	۱۷	۱۷	۳۹	۳۹	۱۸	۱۸	۱۸	پازار ايراني	۹	۲۷	۱۳
۲۳	۲۳	۲۳	۱۶	۱۶	۳۸	۳۸	۱۶	۱۶	۱۶	صالي	۱۰	۲۸	۱۵
۲۱	۲۳	۲۳	۱۶	۱۶	۳۷	۳۷	۱۴	۱۴	۱۴	چهارشنبه	۱۱	۲۹	۱۶
۱۹	۲۳	۲۳	۱۵	۱۵	۳۶	۳۶	۱۳	۱۳	۱۳	پنجشنبه	۱۲	۳۰	۱۷
۱۶	۲۵	۲۵	۱۳	۱۳	۳۵	۳۵	۱۰	۱۰	۱۰	جمعه	۱۳	۳۱	۱۸
۱۳	۲۵	۲۵	۱۳	۱۳	۳۳	۳۳	۸	۸	۸	جمعه ايراني	۱۳	۱	۱۹
۱۱	۲۵	۲۵	۱۳	۱۳	۳۳	۳۳	۶	۶	۶	پازار	۱۵	۲	۲۰

پيشان دوي

بقية صفر الخير

ايام مشهوره و مخصوصه

امسال

عاشا

عصر

ظھر

ظلع

ايام

شهور

تق: تق: تق:

تق: تق: تق:

تق: تق: تق:

تق: تق: تق:

تق: تق: تق:

تق: تق: تق:

تق: تق: تق:

۹ ۱۰

۱ ۲۶

۹ ۱۲

۵ ۳۳

۱۱ ۵

پازا ايراني

۱۶

۳ ۲۱

۸

۲۶

۱۱

۳۲

۳

صالي

۱۷

۴ ۲۲

۶

۲۶

۱۰

۳۱

۲

چهارشنبه

۱۸

۵ ۲۳

۵

۲۶

۹

۳۰

۱۱

پنجشنبه

۱۹

۶ ۲۴

۲

۲۶

۸

۲۰

۱۰

جمعه

۲۰

۷ ۲۵

۹

۲۶

۷

۲۹

۵۸

جمه ايراني

۲۱

۸ ۲۶

۸

۲۷

۶

۲۸

۵۶

بازار

۲۲

۹ ۲۷

۵۵

۲۷

۵

۲۷

۵۴

بازار ايراني

۲۳

۱۰ ۲۸

۵۳

۲۷

۴

۲۶

۵۲

صالي

۲۴

۱۱ ۲۹

۴۹

۲۷

۳

۲۵

۵۰

چهارشنبه

۲۵

۱۲ ۱

۴۶

۲۸

۲

۲۴

۴۸

پنجشنبه

۲۶

۱۲ ۲

تحويل شمس بخور

اول سته نور

ربيع الاول

آخر سته ثور

مایش اف بچی

مولانا علیہ السلام و روز خضر

۸	۲۴	۹	۲۸	۹	۲	۵	۲۳	۱۰	۴۶	جمعه	۲۷	۱۴	۳
۴۱	۲۸	۲۸	۲۸	۸	۰	۲۲	۲۲	۱۸	۴۴	جمعه ایرانی	۲۸	۱۵	۴
۲۹	۲۹	۲۹	۲۹	۱	۱	۲۱	۲۱	۴۳	۴۳	پازار	۲۹	۱۶	۵
۲۷	۲۹	۲۹	۲۹	۱	۱	۲۰	۲۰	۴۱	۴۱	پازار ایرانی	۳۰	۱۷	۶
۳۴	۲۹	۲۹	۲۹	۰	۰	۱۹	۱۹	۳۸	۳۸	صلی	۱	۱۸	۷
۳۲	۲۹	۲۹	۲۹	۸	۵۹	۱۸	۱۸	۳۶	۳۶	چهارشنبه	۲	۱۹	۸
۳۰	۲۹	۲۹	۲۹	۵۹	۵۹	۱۷	۱۷	۳۴	۳۴	پنجشنبه	۳	۲۰	۹
۲۸	۲۰	۲۰	۲۰	۵۹	۵۹	۱۶	۱۶	۳۲	۳۲	جمعه	۴	۲۱	۱۰
۲۶	۲۰	۲۰	۲۰	۵۸	۵۸	۱۶	۱۶	۳۱	۳۱	جمعه ایرانی	۵	۲۲	۱۱
۲۳	۳۰	۳۰	۳۰	۵۸	۵۸	۱۵	۱۵	۳۰	۳۰	پازار	۶	۲۳	۱۲
۲۱	۳۰	۳۰	۳۰	۵۸	۵۸	۱۴	۱۴	۲۹	۲۹	پازار ایرانی	۷	۲۴	۱۳
۱۹	۲۱	۲۱	۲۱	۵۷	۵۷	۱۴	۱۴	۲۷	۲۷	صلی	۸	۲۵	۱۴
۱۷	۲۱	۲۱	۲۱	۵۷	۵۷	۱۳	۱۳	۲۴	۲۴	چهارشنبه	۹	۲۶	۱۵
۱۵	۲۱	۲۱	۲۱	۵۷	۵۷	۱۳	۱۳	۲۲	۲۲	پنجشنبه	۱۰	۲۷	۱۶

بقيہ ربیع الاول	امسال	عشا	عصر	ظہر	طلوع	ایام	شہور
ایام مشہورہ و مخصوصہ	۸ ۱۴	۱ ۳۱	۸ ۵۷	۵ ۱۲	۱۰ ۲۱	جمعہ	۱۱ ۲۸ ۱۷
	۱۲	۳۲	۵۷	۱۱	۲۱	جمعہ ایرتسی	۱۲ ۲۹ ۱۸
	۱۰	۳۲	۵۶	۱۰	۲۰	پازار	۱۳ ۳۰ ۱۹
مایلس روی	۸	۳۲	۵۶	۹	۱۸	پازار ایرتسی	۱۴ ۱ ۲۰
	۶	۳۲	۵۵	۸	۱۵	صالی	۱۵ ۲ ۲۱
	۴	۳۲	۵۴	۷	۱۳	چهارشنبه	۱۶ ۳ ۲۲
	۲	۳۳	۵۳	۷	۱۱	پنجشنبه	۱۷ ۴ ۲۳
	۸	۳۳	۵۳	۶	۱۰	جمعہ	۱۸ ۵ ۲۴
	۷	۳۴	۵۲	۵	۹	جمعہ ایرتسی	۱۹ ۶ ۲۵
	۵۷	۳۴	۵۱	۵	۸	پازار	۲۰ ۷ ۲۶
	۵۶	۳۴	۵۱	۴	۶	پازار ایرتسی	۲۱ ۸ ۲۷

تحويل شمس بجوزا

ربيع اثاني

اول ربيع جراح

حزيران افرنجي

۷	۵۴	۱	۳۵	۸	۵۰	۵	۳	۱۰	۵	صالي	۲۲	۹	۲۸
۵۳	۳۵	۳۵	۴۹	۲	۴۹	۲	۲	۴	۴	چهارشنبه	۲۳	۱۰	۲۹
۵۱	۳۶	۳۶	۴۸	۲	۴۸	۲	۲	۳	۳	پنجشنبه	۲۴	۱۱	۳۰
۵۱	۳۶	۳۶	۴۸	۱	۴۸	۱	۲	۲	۲	جمعه	۲۵	۱۲	۱
۵۰	۳۶	۳۶	۴۷	۱	۴۷	۱	۲	۲	۲	جمعه ايرتسي	۲۶	۱۳	۲
۴۸	۳۶	۳۶	۴۶	۰	۴۶	۰	۱	۱	۱	پازار	۲۷	۱۴	۳
۴۷	۳۶	۳۶	۴۶	۰	۴۶	۰	۱۰	۱۰	۴	پازار ايرتسي	۲۸	۱۵	۴
۴۵	۳۷	۳۷	۴۵	۰	۴۵	۰	۹	۹	۵	صالي	۲۹	۱۶	۵
۴۳	۳۷	۳۷	۴۴	۰	۴۴	۰	۹	۸	۶	چهارشنبه	۳۰	۱۷	۶
۴۲	۳۷	۳۷	۴۳	۰	۴۳	۰	۸	۷	۷	پنجشنبه	۳۱	۱۸	۷
۴۱	۳۷	۳۷	۴۲	۰	۴۲	۰	۷	۶	۸	جمعه	۱	۱۹	۸
۴۰	۳۷	۳۷	۴۲	۰	۴۲	۰	۷	۵	۹	جمعه ايرتسي	۲	۲۰	۹
۳۸	۳۷	۳۷	۴۱	۰	۴۱	۰	۶	۴	۱۰	پازار	۳	۲۱	۱۰
۳۷	۳۸	۳۸	۴۱	۰	۴۱	۰	۵	۳	۱۱	پازار ايرتسي	۴	۲۲	۱۱

شماره	تاریخ	شهر	ایام	طالع	ظهر	عصر	عشا	امساک	بقیه ربیع الثاني
۱۲	۲۳	۵	صلی	۹	۵	۸	۱	۷	ایام مشهوره و مخصوصه
۱۳	۲۴	۶	چهارشنبه	۰	۵	۸	۱	۷	ایام مشهوره و مخصوصه
۱۴	۲۵	۷	پنجشنبه	۰	۵	۸	۱	۷	ایام مشهوره و مخصوصه
۱۵	۲۶	۸	جمعه	۰	۵	۸	۱	۷	ایام مشهوره و مخصوصه
۱۶	۲۷	۹	جمعه ایراسی	۰	۵	۸	۱	۷	ایام مشهوره و مخصوصه
۱۷	۲۸	۱۰	پازار	۰	۵	۸	۱	۷	ایام مشهوره و مخصوصه
۱۸	۲۹	۱۱	پازار ایراسی	۰	۵	۸	۱	۷	ایام مشهوره و مخصوصه
۱۹	۳۰	۱۲	صلی	۰	۵	۸	۱	۷	ایام مشهوره و مخصوصه
۲۰	۳۱	۱۳	چهارشنبه	۰	۵	۸	۱	۷	ایام مشهوره و مخصوصه
۲۱	۱	۱۴	پنجشنبه	۰	۵	۸	۱	۷	ایام مشهوره و مخصوصه
۲۲	۲	۱۵	جمعه	۰	۵	۸	۱	۷	ایام مشهوره و مخصوصه

حزیران رومی

جمادی الاولی و تحویل شمس
بسرطان
اول فصل صیف

۷	۲۸	۱	۴۱	۸	۲۸	۰	۵۲	۹	۴۴	جمعه ایرانی	۱۶	۳	۲۳
۲۷	۲۷	۴۱	۳۸	۵۲	۳۸	۵۲	۴۳	۴۳	بازار	۱۷	۴	۲۴	
۲۷	۲۷	۴۱	۳۷	۵۱	۳۷	۵۱	۴۳	۴۳	بازار ایرانی	۱۸	۵	۲۵	
۲۷	۲۷	۴۱	۳۷	۵۱	۳۷	۵۱	۴۲	۴۲	صلی	۱۹	۶	۲۶	
۲۷	۲۷	۴۱	۳۷	۵۱	۳۷	۵۱	۴۲	۴۲	چهارشنبه	۲۰	۷	۲۷	
۲۷	۲۷	۴۱	۳۶	۵۱	۳۶	۵۱	۴۱	۴۱	پنجشنبه	۲۱	۸	۲۸	
۱	۲۶	۴۱	۳۶	۵۰	۳۶	۵۰	۴۱	۴۱	جمعه	۲۲	۹	۲۹	
۲۶	۲۶	۴۱	۳۶	۵۰	۳۶	۵۰	۴۰	۴۰	جمعه ایرانی	۲۳	۱۰	۱	
۲۶	۲۶	۴۱	۳۶	۵۰	۳۶	۵۰	۴۰	۴۰	بازار	۲۴	۱۱	۲	
۲۶	۲۶	۴۱	۳۶	۵۰	۳۶	۵۰	۴۰	۴۰	بازار ایرانی	۲۵	۱۲	۳	
۲۶	۲۶	۴۱	۳۶	۵۰	۳۶	۵۰	۴۰	۴۰	صلی	۲۶	۱۳	۴	
۲۶	۲۶	۴۱	۳۶	۵۰	۳۶	۵۰	۴۱	۴۱	چهارشنبه	۲۷	۱۴	۵	
۲۶	۲۶	۴۱	۳۶	۵۱	۳۶	۵۱	۴۱	۴۱	پنجشنبه	۲۸	۱۵	۶	
۲۶	۲۶	۴۱	۳۶	۵۱	۳۶	۵۱	۴۲	۴۲	جمعه	۲۹	۱۶	۷	

بقية جوادى الاولى

ايام مشهوره و مخصوصه

اول باد سوسم

توز اغر بيش

امسالک	صفه	دهر	ظفر	طالع	ايام	شهور
۷۸	۴۰	۲۷	۵۲	۴۳	جمعه ايرلسى	۸
۷۸	۴۰	۳۸	۵۲	۴۳	پازار	۹
۷۸	۴۰	۳۸	۵۲	۴۴	پازار ايرلسى	۱۰
۷۸	۴۰	۳۸	۵۳	۴۵	صالى	۱۱
۷۹	۴۰	۳۸	۵۳	۴۵	چهارشنبه	۱۲
۳۰	۴۰	۳۸	۵۳	۴۵	پنجشنبه	۱۳
۳۱	۴۰	۳۹	۵۳	۴۶	جمعه	۱۴
۳۲	۳۹	۳۹	۵۴	۴۷	جمعه ايرلسى	۱۵
۳۳	۳۹	۳۹	۵۴	۴۸	پازار	۱۶
۳۴	۳۸	۴۰	۵۵	۴۹	پازار ايرلسى	۱۷
۳۵	۳۸	۴۰	۵۵	۵۰	صلى	۱۸

موز روض

۷	۳۶	۱	۳۸	۸	۴۱	۴	۵۶	۹	۵۱	چهارشنبه	۱۱	۲۸	۱۹
	۳۷		۳۸		۴۱		۵۶		۵۱	پنجشنبه	۱۲	۲۹	۲۰
	۳۸		۳۷		۴۲		۵۶		۵۲	جمعه	۱۳	۳۰	۲۱
	۳۹		۳۷		۴۲		۵۶		۵۲	جمعه ایرانی	۱۴	۱	۲۲
	۴۰		۳۷		۴۳		۵۷		۵۳	بازار	۱۵	۲	۲۲
	۴۱		۳۷		۴۳		۵۷		۵۴	بازار ایرانی	۱۶	۳	۲۴
	۴۲		۳۷		۴۴		۵۷		۵۵	صلی	۱۷	۴	۲۵
	۴۳		۳۷		۴۴		۵۸		۵۶	چهارشنبه	۱۸	۵	۲۶
	۴۴		۳۶		۴۵		۵۹		۵۸	پنجشنبه	۱۹	۶	۲۷
	۴۵		۳۶		۴۶		۵۹		۵۹	جمعه	۲۰	۷	۲۸
	۴۶		۳۶		۴۶	۵	۵	۱۰	۵	جمعه ایرانی	۲۱	۸	۲۹
	۴۷		۳۶		۴۷		۶		۶	بازار	۲۲	۹	۳۰
	۴۸		۳۶		۴۷		۶		۷	بازار ایرانی	۲۳	۱۰	۱
	۵۰		۳۶		۴۷		۶		۸	صلی	۲۴	۱۱	۲
	۵۲		۳۶		۴۸		۶		۹				

جمادی الاخره

تحويل شمس باشد

بقية جهادى الاخره	امساك	مشا	عصر	ظفر	طالوع	اليام	شهور
ايام مشهوره و مخصوصه	٧ ٥٤	١ ٣٥	٨ ٤٨	٥ ٣	٦ ١٠	چهارشنبه	٢٥ ١٢
	٥٦	٣٥	٤٩	٤	٨	پنجشنبه	٢٦ ١٣
	٥٩	٣٤	٤٩	٥	٩	جمعه	٢٧ ١٤
	٨ ١	٣٤	٥٠	٥	١٠	جمعه ايراسى	٢٨ ١٥
	٣	٣٣	٥٠	٦	١٢	بازار	٢٩ ١٦
اول ايام باحور	٥	٣٣	٥١	٧	١٣	بازار ايراسى	٣٠ ١٧
	٨	٣٢	٥٢	٨	١٥	هالى	٣١ ١٨
	٩	٣٢	٥٣	٨	١٦	چهارشنبه	١ ١٩
اغسطس افرجى	١٠	٣٢	٥٤	٩	١٧	پنجشنبه	٢ ٢٠
	١٢	٣٢	٥٥	١٠	١٩	جمعه	٣ ٢١
	١٤	٣١	٥٦	١٠	٢٠	جمعه ايراسى	٤ ٢٢

آخر ايام باحور

اگستوس روسی

۸	۱۶	۱	۳۱	۸	۵۷	۵	۱۱	۱۰	۲۲	۵	۲۳	۱۴
۱۸	۱۸	۳۱	۳۱	۵۷	۵۷	۱۲	۱۲	۲۴	۲۴	۶	۲۴	۱۵
۲۵	۲۵	۳۱	۳۱	۵۸	۵۸	۱۳	۱۳	۲۶	۲۶	۷	۲۵	۱۶
۲۱	۲۱	۳۰	۳۰	۵۸	۵۸	۱۴	۱۴	۲۷	۲۷	۸	۲۶	۱۷
۲۲	۲۲	۳۰	۳۰	۵۸	۵۸	۱۴	۱۴	۲۸	۲۸	۹	۲۷	۱۸
۲۴	۲۴	۳۰	۳۰	۵۹	۵۹	۱۵	۱۵	۳۰	۳۰	۱۰	۲۸	۱۹
۲۶	۲۶	۳۰	۳۰	۹	۰	۱۶	۱۶	۳۲	۳۲	۱۱	۲۹	۲۰
۲۸	۲۸	۱۹	۱۹	۱	۱	۱۷	۱۷	۳۳	۳۳	۱۲	۳۰	۲۱
۳۰	۳۰	۲۹	۲۹	۱	۱	۱۷	۱۷	۳۴	۳۴	۱۳	۳۱	۲۲
۳۲	۳۲	۲۹	۲۹	۲	۲	۱۸	۱۸	۳۵	۳۵	۱۴	۱	۲۳
۳۴	۳۴	۲۹	۲۹	۲	۲	۱۸	۱۸	۳۶	۳۶	۱۵	۲	۲۴
۳۶	۳۶	۲۹	۲۹	۲	۲	۱۹	۱۹	۳۸	۳۸	۱۶	۳	۲۵
۳۸	۳۸	۲۸	۲۸	۳	۳	۲۰	۲۰	۴۰	۴۰	۱۷	۴	۲۶
۴۰	۴۰	۲۸	۲۸	۳	۳	۲۱	۲۱	۴۱	۴۱	۱۸	۵	۲۷

بازار

بازار ابروسی

صالح

چهارشنبه

پنجشنبه

جمعه

جمعه ابروسی

بازار

بازار ابروسی

صالح

چهارشنبه

پنجشنبه

جمعه

جمعه ابروسی

بقیه جمادی الاخره	ایام مشهوره و مخصوصه	امسال	عشا	عصر	ظہر	طلوع	ایام	شہور		
رجب الفرد	۴۵	۲۷	۲۷	۰	۲۴	۴۷	صالی	۲۱	۸	۱
شوال شمس بسنبله	۴۷	۲۷	۰	۰	۲۵	۴۹	چهارشنبه	۲۲	۹	۲
بیلہ رغائب	۵۰	۲۷	۶	۲۱	۵۱	پنجشنبه	۲۳	۱۰	۳	
	۵۲	۲۶	۷	۲۱	۵۲	جمعه	۲۴	۱۱	۴	
	۵۵	۲۶	۸	۲۷	۵۴	جمعه ایرسی	۲۵	۱۲	۵	
	۵۸	۲۶	۹	۲۸	۵۶	بازار	۲۶	۱۳	۶	
	۰	۲۶	۱۰	۲۹	۵۸	بازار ایرسی	۲۷	۱۴	۷	
	۲	۲۶	۱۱	۳۰	۱۱	صالی	۲۸	۱۵	۸	
	۳	۲۶	۱۲	۳۱	۲	چهارشنبه	۲۹	۱۶	۹	
	۸	۲۸	۹	۴	۲۲	۴۳	بازار	۱۹	۶	۲۸
	۴۳	۲۷	۴	۲۳	۴۵	بازار ایرسی	۲۰	۷	۲۹	

جلوس ہایون سنہ ۱۲۹۳ و
اپریل انگریزی

آخر بادِ موسم

۹	۶	۱	۹	۰	۱۱	۴	پنجشنبہ	۳۰	۱۷	۱۰
۸	۱	۲۰	۱۳	۲۲	۱۱	۶	جمعہ	۳۱	۱۸	۱۱
۱۱	۲۰	۲۰	۱۴	۳۴	۸	۸	جمعہ اترسی	۱	۱۹	۱۲
۱۳	۲۰	۲۰	۱۵	۴۵	۱۱	۲	پازار	۲	۲۰	۱۳
۱۵	۲۴	۲۴	۱۶	۳۶	۱۴	۳	پازار اترسی	۳	۲۱	۱۴
۱۷	۲۴	۲۴	۱۶	۳۷	۱۶	۴	صالح	۴	۲۲	۱۵
۱۹	۲۴	۲۴	۱۷	۳۸	۱۸	۵	چهارشنبہ	۵	۲۳	۱۶
۲۲	۲۴	۲۴	۱۷	۴۹	۲۰	۶	پنجشنبہ	۶	۲۴	۱۷
۲۴	۲۳	۲۳	۱۸	۴۰	۲۲	۷	جمعہ	۷	۲۵	۱۸
۲۶	۲۳	۲۳	۱۸	۴۱	۲۴	۸	جمعہ اترسی	۸	۲۶	۱۹
۲۸	۲۳	۲۳	۱۹	۴۲	۲۶	۹	پازار	۹	۲۷	۲۰
۳۱	۲۳	۲۳	۱۹	۴۳	۲۸	۱۰	پازار اترسی	۱۰	۲۸	۲۱
۳۳	۲۳	۲۳	۱۹	۴۴	۳۰	۱۱	صالح	۱۱	۲۹	۲۲
۳۴	۲۳	۲۳	۲۰	۴۵	۳۲	۱۲	چهارشنبہ	۱۲	۳۰	۲۳

بقیہ رجب الفرد	امسال	عشا	عصر	ظہر	طلوع	ایام	شہور
ایام مشہورہ و مخصوصہ	۹ ۳۸	۱ ۲۳	۹ ۲۰	۵ ۴۶	۱۱ ۳۴	پنجشنبہ	۱۳ ۳۱ ۲۴
ایلول رومی	۴۰	۲۳	۲۰	۴۷	۳۱	جمعہ	۱۴ ۱ ۲۵
لیلہ مناجات النبی علیہ السلام	۴۱	۲۳	۲۱	۴۸	۳۱	جمعہ اترسی	۱۵ ۲ ۲۶
شکستن کرما	۴۳	۲۳	۲۱	۴۹	۳۸	بازار	۱۶ ۳ ۲۷
	۴۵	۲۲	۲۲	۵۰	۴۰	بازار اترسی	۱۷ ۴ ۲۸
	۴۷	۲۲	۲۲	۵۱	۴۲	صلی	۱۸ ۵ ۲۹
	۵۰	۲۲	۲۳	۵۲	۴۴	چهارشنبہ	۱۹ ۶ ۳۰
شہان المظلم	۵۲	۲۲	۲۴	۵۳	۴۶	پنجشنبہ	۲۰ ۷ ۱
تحویل شمس بمیزان	۵۵	۲۲	۲۵	۵۴	۴۸	جمعہ	۲۱ ۸ ۲
	۵۸	۲۲	۲۵	۵۵	۵۰	جمعہ اترسی	۲۲ ۹ ۳
	۱۰	۲۲	۲۶	۵۶	۵۲	بازار	۲۳ ۱۰ ۴

تشریح اول افرنجی

لیله برات

ولادت هایون سنه ۱۲۵۸

۱۰	۲	۱	۹	۵	۱۱	۵۴	پازار ایرتسی	۲۴	۱۱	۵
۲	۲۲	۲۱	۲۱	۵۷	۵۶	۵۸	صلی	۲۵	۱۲	۶
۴	۲۱	۲۱	۲۷	۵۸	۵۸	۵۸	چهارشنبه	۲۱	۱۳	۷
۶	۲۱	۲۱	۲۸	۵۹	۱۲	۰	پنجشنبه	۲۷	۱۴	۸
۸	۲۱	۲۱	۲۹	۰	۰	۰	جمعه	۲۸	۱۵	۹
۱۰	۲۱	۲۱	۳۰	۱	۲	۲	جمعه ایرتسی	۲۹	۱۶	۱۰
۱۲	۲۱	۲۱	۳۱	۲	۴	۴	پازار	۳۰	۱۷	۱۱
۱۴	۲۱	۲۱	۳۲	۳	۶	۶	پازار ایرتسی	۱	۱۸	۱۲
۱۶	۲۱	۲۱	۳۳	۴	۸	۸	صلی	۲	۱۹	۱۳
۱۸	۲۱	۲۱	۳۳	۵	۱۰	۱۰	چهارشنبه	۳	۲۰	۱۴
۲۰	۲۱	۲۱	۳۳	۶	۱۲	۱۲	پنجشنبه	۴	۲۱	۱۵
۲۲	۲۱	۲۱	۳۳	۷	۱۴	۱۴	جمعه	۵	۲۲	۱۶
۲۴	۲۱	۲۱	۳۳	۸	۱۶	۱۶	جمعه ایرتسی	۶	۲۳	۱۷
۲۶	۲۱	۲۱	۳۴	۹	۱۸	۱۸	پازار	۷	۲۴	۱۸
۲۸	۲۱	۲۱	۳۴	۱۰	۲۰	۲۰				

بقية شعبان المظلم

اليوم مشهور رده وخصومه

تشرين اول روى

شهور	اليوم	طلوع	ظهور	عصر	عشا	امساك
١٩	٢٥	٢١	١١	٣٤	٢٢	٣٠
٢٠	٢٦	٢٣	١٢	٣٤	٢٢	٣٢
٢١	٢٧	٢٥	١٣	٣٥	٢٢	٣٤
٢٢	٢٨	٢٧	١٤	٣٥	٢٢	٣٦
٢٣	٢٩	٢٩	١٥	٣٥	٢٢	٣٨
٢٤	٣٠	٣١	١٦	٣٥	٢٢	٤٠
٢٥	١	٣٢	١٦	٣٦	٢٢	٤٢
٢٦	٢	٣٤	١٧	٣٦	٢٢	٤٤
٢٧	٣	٣٦	١٨	٣٧	٢٢	٤٥
٢٨	٤	٣٨	١٩	٣٧	٢٢	٤٧
٢٩	٥	٤٠	٢٠	٣٨	٢٢	٤٩

پازاد ايراسى

صاك

چهارشنبه

پنجشنبه

جمعه

جمعه ايراسى

پازاد

پازاد ايراسى

صاك

چهارشنبه

پنجشنبه

رمضان المبارک

تحویل شمس بہتر

برودت میاہ

تشریح ثانی الفرجی

۱۱	۵۱	۱	۲۲	۹	۲۸	۶	۲۱	۱۲	۴۲	جمعہ	۱۹	۶	۱
	۵۳		۲۲		۲۸		۲۲		۴۴	جمعہ اترسی	۲۰	۷	۲
	۵۵		۲۲		۲۹		۲۳		۴۶	پازار	۲۱	۸	۳
	۵۷		۲۲		۲۹		۲۴		۴۸	پازار اترسی	۲۲	۹	۴
۱۱	۰		۲۲		۲۹		۲۵		۵۰	صالی	۲۳	۱۰	۵
	۲		۲۲		۴۰		۲۶		۵۲	چهار شنبہ	۲۴	۱۱	۶
	۴		۲۲		۴۰		۲۷		۵۴	پنجشنبہ	۲۵	۱۲	۷
	۶		۲۳		۴۰		۲۸		۵۶	جمعہ	۲۶	۱۳	۸
	۸		۲۳		۴۰		۲۹		۵۷	جمعہ اترسی	۲۷	۱۴	۹
	۱۰		۲۳		۴۱		۳۰		۵۹	پازار	۲۸	۱۵	۱۰
	۱۲		۲۳		۴۱		۳۰	۱	۰	پازار اترسی	۲۹	۱۶	۱۱
	۱۴		۲۳		۴۱		۳۱		۲	صالی	۳۰	۱۷	۱۲
	۱۶		۲۳		۴۲		۳۲		۴	چهار شنبہ	۳۱	۱۸	۱۳
	۱۸		۲۴		۴۲		۳۳		۶	پنجشنبہ	۱	۱۹	۱۴

بقية رمضان المبارك

اليام مشهورة ومختصرة

روز فاسم
نزول شبنم

امساك	عشا	عصر	ظهر	طلوع	اليام	شهور
۱۱	۱	۹	۶	۱	جمعه	۲۰
۲۰	۲۴	۴۲	۳۴	۸	جمعه ايرتسي	۲۰
۲۲	۲۴	۴۳	۳۵	۱۰	جمعه ايرتسي	۲۱
۲۴	۲۴	۴۳	۳۶	۱۲	پازار	۲۲
۲۶	۲۴	۴۳	۳۷	۱۴	پازار ايرتسي	۲۳
۲۸	۲۴	۴۳	۳۸	۱۶	صلح	۲۴
۲۹	۲۴	۴۳	۳۹	۱۷	چهارشنبه	۲۵
۳۰	۲۴	۴۳	۳۹	۱۸	پنجشنبه	۲۶
۳۱	۲۵	۴۴	۴۰	۱۸	جمعه	۲۷
۳۲	۲۵	۴۴	۴۱	۲۰	جمعه ايرتسي	۲۸
۳۳	۲۵	۴۴	۴۲	۲۲	جمعه ايرتسي	۲۸
۳۴	۲۵	۴۴	۴۳	۲۳	پازار	۲۹
				۲۵	پازار ايرتسي	۲۹
						۲۵

لیله قدر و شترین تانی روسی

شوال الکریم و عید فطر

صلوة عید

ساعت ۲ دقیقه ۵

تحویل شمس بقوس

۱۱	۳۵	۱	۲۵	۹	۴۵	۶	۴۳	۱	۲۶	صلی	۱۱۲	۳۱	۲۶
	۳۶		۲۵		۴۵		۴۴		۲۸	چهارشنبه	۱۱۴	۱	۲۷
	۳۷		۲۵		۴۵		۴۵		۳۰	پنجشنبه	۱۱۵	۲	۲۸
	۳۸		۲۵		۴۵		۴۶		۳۱	جمعه	۱۱۶	۳	۲۹
	۳۹		۲۵		۴۵		۴۶		۳۲	جمعه ایرانی	۱۱۷	۴	۳۰
	۴۰		۲۵		۴۵		۴۷		۳۳	بازار	۱۱۸	۵	۳۱
	۴۱		۲۵		۴۵		۴۷		۳۴	بازار ایرانی	۱۱۹	۶	۳۲
	۴۳		۲۶		۴۵		۴۸		۳۵	صالی	۱۲۰	۷	۳۳
	۴۴		۲۶		۴۵		۴۸		۳۶	چهارشنبه	۱۲۱	۸	۳۴
	۴۵		۲۶		۴۵		۴۹		۳۷	پنجشنبه	۱۲۲	۹	۳۵
	۴۶		۲۶		۴۶		۴۹		۳۸	جمعه	۱۲۳	۱۰	۳۶
	۴۷		۲۶		۴۶		۵۰		۴۰	جمعه ایرانی	۱۲۴	۱۱	۳۷
	۴۸		۲۶		۴۶		۵۱		۴۲	بازار	۱۲۵	۱۲	۳۸
	۵۰		۲۶		۴۶		۵۲		۴۴	بازار ایرانی	۱۲۶	۱۳	۳۹

بقية شوال المكرم

اليام مشهوره و مخصوصه

كانون اول افرنجى

شهر	اليوم	طالع	ظفر	عصر	عشا	امساك
١٠	١٤	١ ٤٥	٦ ٥٣	٩ ٤٦	١ ٢٦	١١ ٥١
١١	١٥	٤٦	٥٣	٤٦	٢٦	٥٢
١٢	١٦	٤٨	٥٤	٤٧	٢٧	٥٣
١٣	١٧	٤٩	٥٥	٤٧	٢٧	٥٤
١٤	١٨	٥٠	٥٦	٤٧	٢٧	٥٥
١٥	١٩	٥١	٥٦	٤٧	٢٧	٥٦
١٦	٢٠	٥٢	٥٧	٤٧	٢٧	٥٧
١٧	٢١	٥٣	٥٧	٤٧	٢٧	٥٨
١٨	٢٢	٥٤	٥٧	٤٧	٢٧	٥٩
١٩	٢٣	٥٤	٥٨	٤٧	٢٧	٥٩
٢٠	٢٤	٥٥	٥٨	٤٧	٢٧	١٢

اليوم

صالح

چهارشنبه

پنجشنبه

جمعه

جمعه ايرانى

بازار

بازار ايرانى

صالح

چهارشنبه

پنجشنبه

جمعه

کانون اول رومی

ذی القعدة

اول شب یلدا

۱۲	۱	۲۸	۹	۴۷	۶	۵۸	۱	۵۶	جمعه ایرتسی	۸	۲۵	۲۱
۱	۲۸	۴۷	۵۹	۵۹	۱	۵۶	۹	۲۶	پازار	۹	۲۶	۲۲
۲	۲۸	۴۷	۵۹	۵۹	۱	۵۷	۱۰	۲۷	پازار ایرتسی	۱۰	۲۷	۲۳
۳	۲۸	۴۷	۵۹	۵۸	۱	۵۸	۱۱	۲۸	صالح	۱۱	۲۸	۲۴
۳	۲۸	۴۷	۵۹	۵۹	۱	۵۹	۱۲	۲۹	چهارشنبه	۱۲	۲۹	۲۵
۴	۲۸	۴۷	۵۹	۵۹	۱	۵۹	۱۳	۳۰	پنجشنبه	۱۳	۳۰	۲۶
۴	۲۸	۴۷	۵۹	۵۹	۱	۵۹	۱۴	۱	جمعه	۱۴	۱	۲۷
۴	۲۸	۴۷	۵۹	۵۹	۱	۵۹	۱۵	۲	جمعه ایرتسی	۱۵	۲	۲۸
۴	۲۸	۴۷	۵۹	۵۹	۱	۵۹	۱۶	۳	پازار	۱۶	۳	۲۹
۴	۲۸	۴۷	۵۹	۵۹	۱	۵۹	۱۷	۴	پازار ایرتسی	۱۷	۴	۱
۴	۲۸	۴۷	۵۹	۵۹	۱	۵۹	۱۸	۵	صالح	۱۸	۵	۲
۴	۲۸	۴۷	۵۹	۵۹	۱	۵۹	۱۹	۶	چهارشنبه	۱۹	۶	۳
۴	۲۸	۴۷	۵۹	۵۹	۱	۵۹	۲۰	۷	پنجشنبه	۲۰	۷	۴
۴	۲۸	۴۷	۵۹	۵۹	۱	۵۹	۲۱	۸	جمعه	۲۱	۸	۵

بقية ذى القعدة	امساك	عشا	عصر	ظهر	طلوع	اليام	شهور
ايام مشهورة و مخصوصه	نقطة: ١٢	نقطة: ١	نقطة: ٩	نقطة: ٧	نقطة: ٢	جمعه ايرتسى	٢٢ ٩ ٦
تحويل شمس بجدي	٤	٢٨	٤٧	١	١	پازار	٢٣ ١٠ ٧
	٤	٢٨	٤٧	١	١	پازار ايرتسى	٢٤ ١١ ٨
	٤	٢٨	٤٧	١	١	صالي	٢٥ ١٢ ٩
	٤	٢٨	٤٧	١	١	چهارشنبه	٢٦ ١٣ ١٠
	٤	٢٨	٤٧	١	١	پنجشنبه	٢٧ ١٤ ١١
	٤	٢٨	٤٧	١	١	جمعه	٢٨ ١٥ ١٢
	٤	٢٨	٤٧	١	١	جمعه ايرتسى	٢٩ ١٦ ١٣
	٤	٢٨	٤٧	٧	٢	پازار	٣٠ ١٧ ١٤
	٤	٢٨	٤٧	٧	٢	پازار ايرتسى	٣١ ١٨ ١٥
	٣	٢٨	٤٧	٧	٢	صالي	١ ١٩ ١٦

كانون ثانی افرنجی

کانون نان روی

۱۲	۳	۱	۲۸	۹	۳۷	۷	۰	۱	۵۹	چهارشنبه	۲	۲۰	۱۷
۳	۳	۲۸	۳۷	۷	۰	۵۹	چهارشنبه	۳	۲۱	۱۸			
۳	۲۸	۳۷	۷	۰	۵۹	پنجشنبه	۳	۲۱	۱۸				
۳	۲۸	۳۷	۷	۰	۵۹	جمعه	۳	۲۲	۱۹				
۳	۲۸	۳۷	۷	۰	۵۹	جمعه ایرانی	۵	۲۲	۲۰				
۳	۲۸	۳۷	۷	۰	۵۹	جمعه ایرانی	۵	۲۳	۲۰				
۳	۲۸	۳۷	۷	۰	۵۹	بازار	۶	۲۳	۲۱				
۳	۲۸	۳۷	۷	۰	۵۹	بازار ایرانی	۷	۲۵	۲۲				
۳	۲۸	۳۷	۷	۰	۵۹	بازار ایرانی	۷	۲۵	۲۲				
۳	۲۸	۳۷	۷	۰	۵۹	ضلع	۸	۲۶	۲۳				
۳	۲۸	۳۷	۷	۰	۵۹	چهارشنبه	۹	۲۷	۲۴				
۳	۲۸	۳۷	۷	۰	۵۹	پنجشنبه	۱۰	۲۸	۲۵				
۳	۲۸	۳۷	۷	۰	۵۹	جمعه	۱۱	۲۹	۲۶				
۳	۲۸	۳۷	۷	۰	۵۹	جمعه ایرانی	۱۲	۳۰	۲۷				
۳	۲۸	۳۷	۷	۰	۵۹	بازار	۱۳	۳۱	۲۸				
۳	۲۸	۳۷	۷	۰	۵۹	بازار ایرانی	۱۴	۱	۲۹				
۳	۲۸	۳۷	۷	۰	۵۹	ضلع	۱۵	۲	۳۰				

ذی الحجہ	ایام مشہورہ و مخصوصہ					ایام	شہور		
	امساک	عشا	عصر	ظہر	طلوع		وقت	وقت	
۱۱	۰۴	۱	۹	۶	۱	چہار شنبہ	۱۶	۳	۱
	۰۳	۲۷	۳۶	۰۴	۴۸	پنجشنبہ	۱۷	۴	۲
	۰۲	۲۷	۳۶	۰۴	۴۷	جمعہ	۱۸	۰	۳
	۰۱	۲۷	۳۶	۰۳	۴۶	جمعہ ایرانی	۱۹	۶	۴
	۰۰	۲۷	۳۶	۰۲	۴۴	پازار	۲۰	۷	۰
	۴۹	۲۷	۳۶	۰۲	۴۳	پازار ایرانی	۲۱	۸	۶
	۴۷	۲۶	۳۵	۰۱	۴۱	ضاک	۲۲	۹	۷
	۴۶	۲۶	۳۵	۰۰	۴۰	چہار شنبہ	۲۳	۱۰	۸
	۴۵	۲۶	۳۵	۰۰	۳۹	پنجشنبہ	۲۴	۱۱	۹
	۴۴	۲۶	۳۵	۴۹	۳۸	جمعہ	۲۵	۱۲	۱۰
	۴۲	۲۶	۳۵	۴۹	۳۷	جمعہ ایرانی	۲۶	۱۳	۱۱

تحویل شمس بلد

یوم عرفہ

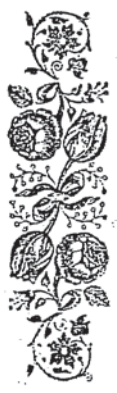
عید اضحیٰ صلاوة عید

ساعت ۷ دقیقہ ۱۲

آخر اربعين
شباط افرنجي

۱۱	۴۱	۱	۲۶	۹	۴۰	۶	۴۸	۱	۳۶	بازار	۲۷	۱۴	۱۲
	۴۰		۲۶		۴۰		۴۸		۳۵	بازار ايراني	۲۸	۱۵	۱۳
	۳۹		۲۶		۴۰		۴۷		۲۳	صاك	۲۹	۱۶	۱۴
	۳۸		۲۶		۴۰		۴۶		۳۱	چهارشنبه	۳۰	۱۷	۱۵
	۳۶		۲۶		۴۰		۴۵		۲۹	پنجشنبه	۳۱	۱۸	۱۶
	۳۴		۲۶		۴۰		۴۴		۲۷	جمعه	۱	۱۹	۱۷
	۳۲		۲۶		۴۰		۴۳		۲۶	جمعه ايراني	۲	۲۰	۱۸
	۳۱		۲۵		۴۴		۴۲		۲۴	بازار	۳	۲۱	۱۹
	۳۰		۲۵		۴۴		۴۱		۲۳	بازار ايراني	۴	۲۲	۲۰
	۲۹		۲۵		۴۴		۴۱		۲۱	صاك	۵	۲۳	۲۱
	۲۸		۲۵		۴۴		۴۰		۲۰	چهارشنبه	۶	۲۴	۲۲
	۲۶		۲۵		۴۴		۳۹		۱۹	پنجشنبه	۷	۲۵	۲۳
	۲۴		۲۵		۴۴		۳۸		۱۸	جمعه	۸	۲۶	۲۴
	۲۲		۲۴		۴۴		۳۸		۱۶	جمعه ايراني	۹	۲۷	۲۵

بقية ذى الحجة	امساك	عشا	عصر	ظهر	طلوع	اليام	شهور
ايام مشهورة ومخصوصه	ثلاثة ايام	ثلاثة ايام	ثلاثة ايام	ثلاثة ايام	ثلاثة ايام	اليام	شهور
	١١ ٢١	١ ٢٤	٩ ٤٣	٦ ٢٧	١ ١٤	بازار	١٠ ٢٨ ٢٦
	١٩	٢٤	٤٣	٣٦	١٢	بازار ايراني	١١ ٢٩ ٢٧
	١٧	٢٤	٤٢	٢٥	١٠	صالح	١٢ ٣٠ ٢٨
	١٥	٢٤	٤٣	٢٤	٨	چهارشنبه	١٣ ٣١ ٢٩

— شهور عربیه نك وجه تسمیه سی —

محرم	ازمنه سابقه ده عربلر درت آیدن عبارت اولان اشهر حرمك اوچنجیسی بو آی اولق اوزره (محرم) تسمیه ایتشلر در .
صفر	وقتیه ظهور ایدن بر (وبا) علقی عربستان خلقنك یوزلر نی بو آیده صار اردوب صولدیردینی ایچون (صفر) نامی ویرلشد .
ربیع الاول	حین تسمیه سی بهار موسمه تصادف ایتسیله (ربیع الاول) دینلدی .
ربیع الاخر	بونك ده حین تسمیه سی بهاره مصادف اولدیغندن ربیع الاوله ثانی اولق اوزره (ربیع الاخر) دینلدی .
جمادی الاولى	حین تسمیه سی عربستانده انجماد وقوعه یعنی یاغور سزلقدن قاینالرك قورودینی زمانه مصادف اولسنه مینی (جمادی-الاولی) دینلدی .
جمادی الاخره	بونك ده حین تسمیه سی عربستانده انجماد وقوعه مصادف اولدیغندن جمادی الاولى یه ثانی اولق اوزره (جمادی الاخره) دینلدی .
رجب	اشهر حرمك دردنجیسیدر قوم عربك بو آیه حرمتری زیاده اولدیغندن قورقوبه بناء حرمث ایتك معناسنه اولان (رجب) نامنی ویرمشلر در .
شعبان	وقتیه عربلر ك شعبه شعبه اوله رق غوغا ایتدكلری بر آی اولدیغندن (شعبان) دینمشدر .
رمضان	عربلر ك اسماء شهوری وضع ایتدكلرنده موسم صیفك اك

تسمیه شهور وار

صیجاق وقتنه تصادف ایلدیکندن ناشی او معنایه دلالت ایتک
اوزره (رمضان) نامی ویرلدی .

دودلرک قویروقلرینی یوقاری یه قالدیردرق کبه لکارینی بو
آیده اعلان ایتدکارندن اکانسبتله (شوال) تسمیه قانبدی .
اشهر حرمةک برنجیسیدر قوم عربک ترک مقاله ایله اختیار
قعود ایتدکاری برای اولدیفندن (ذی القعدة) اسمی
ویرلدی .

شوال

ذی القعدة

اشهر حرمةک ایکنجیسیدر حین تسمیه سی حج شریف موسومنه
مصادف اولدیفندن (ذی الحجه) دینامشدر .

ذی الحجه

عربی ایرناک خرمسنگ هانگی کونه مصداق اولادینی بیلمک ایستناجه آی جندوانده اولان رقی سنه جندوانده اولان رقیه ضم ایله یومیه جندوانده اولان رقیه نظر اولمایدیر.

سنه	۱۳۱۷	۵	۱۳۱۶	۱	۱۳۱۵	۴	۱۳۱۴	۶	۱۳۱۳	۲	۱۳۱۲	۴	۱۳۱۱	۷	۱۳۱۰	۳	۱۳۰۹	۵
"	۱۳۲۶	۳	۱۳۲۵	۵	۱۳۲۴	۱	۱۳۲۳	۴	۱۳۲۲	۶	۱۳۲۱	۲	۱۳۲۰	۴	۱۳۱۹	۷	۱۳۱۸	۳
"	۱۳۳۵	۷	۱۳۳۴	۳	۱۳۳۳	۵	۱۳۳۲	۱	۱۳۳۱	۴	۱۳۳۰	۶	۱۳۲۹	۲	۱۳۲۸	۴	۱۳۲۷	۷
"	۱۳۴۴	۴	۱۳۴۳	۷	۱۳۴۲	۳	۱۳۴۱	۵	۱۳۴۰	۱	۱۳۳۹	۴	۱۳۳۸	۶	۱۳۳۷	۲	۱۳۳۶	۴
الاحزه	۱	جادی	الاولی	۶	جادی	الاولی	۶	ربیع	الآخر	۵	ربیع	الاول	۳	صفر	۲	محرم	۷	
الحجه	۳- ذی	المعمده	۱	ذی	المعمده	۱	شوال	۷			رمضان	۵	شعبان	۴	رجب	۲		
جمعه ابررسی	جمعه	یخشنبه		چهارشنبه		صالی		پازار ابررسی		پازار								
(۱۴)	(۷)	(۱۳)	(۶)	(۱۲)	(۵)	(۱۱)	(۴)	(۱۰)	(۳)	(۹)	(۲)	(۸)	(۱)					

مثال: (۱۳۲۴) سنه سی صفر ناک خرمسنگ ایستد یکیزده سنه جندوانده محرم (۱۳۲۴) رقی حنا سنه کی (۱) رقی

جدول شهورده (صفر) ک حنا سنه بولان (۲) رقیه علاوه ایدرک ایکی سنک حاصلی اولان (۳) رقی ایام جندوانده ارادینیزده

(صالی) ناک آلتنده بولور و او کون اولدینی اکلارز. (شهور صفر سیه ناک خرمسنگ علاوه بعضی آکلر بر کون قدر فرق کوریلور.)

رومی آیلرینک ابتداسنک هانکی کونه مصداف اولدینی ییلمک ایستینجه کذاک آی جلدولنده اولان رقی سنه جلدولنده کی رقه ضم ایله یومیه جلدولنه نظر اولمایدیر .

سنه	۱۳۱۷	۷	۱۳۱۶	۶	۱۳۱۵	۴	۱۳۱۴	۳	۱۳۱۳	۲	۱۳۱۲	۱	۱۳۱۱	۲	۱۳۱۰	۵	۱۳۰۹	۴
"	۱۳۲۶	۴	۱۳۲۵	۳	۱۳۲۴	۲	۱۳۲۳	۷	۱۳۲۲	۱	۱۳۲۱	۵	۱۳۲۰	۴	۱۳۱۹	۲	۱۳۱۸	۱
"	۱۳۳۵	۱	۱۳۳۴	۷	۱۳۳۳	۶	۱۳۳۲	۵	۱۳۳۱	۲	۱۳۳۰	۲	۱۳۲۹	۱	۱۳۲۸	۷	۱۳۲۷	۵
"	۱۳۴۴	۱	۱۳۴۳	۴	۱۳۴۲	۳	۱۳۴۱	۲	۱۳۴۰	۱	۱۳۳۹	۶	۱۳۳۸	۵	۱۳۳۷	۴	۱۳۳۶	۳
اغستوس	۴	توز	۱	حزیران	۶	مایلس	۳	مارت	۱	نیسان	۵	اپریل	۷					
شباط	۳	کانون ثانی	۳	کانون اول	۷	تشرین لانی	۵	تشرین اول	۲	اپریل	۷							

پازار ابررسی جمعه جمعه پنجشنبه چهارشنبه صالی

(۱۵)(۸) (۱۴)(۷) (۱۳)(۶) (۱۲) (۵) (۱۱) (۴) (۱۰) (۳) (۹) (۲)

مثال: (۱۳۲۲) سنه سی نیسانک ابتداسی هانکی کونه مصداف اولدینی ییلمک ایستینجه سنه جلدولنده (۱۳۲۲) رقی حذاسنده بونان (۲) عددی جلدول شهورده (نیسان) حذاسنده کی (۱) عددینه علاوه ایدرک ایکسینک حاصلی اولان (۷) رقی ایام جلدولنده ارادیتورده (جمعه ابررسی) ناک آلتینده بولور و او کون اولدینی اکلارز .

بعض وقایع مشهوره

(هجرت شرفنفتیدن مقدم)

سنین	سنین
سوریه ده پادشاهانی	۶۲۱۲ خلقت حضرت آدم علیه السلام
۱۵۹۸ حضرت سایمان علیه السلامک	۳۹۷۴ طوفان حضرت نوح علیه السلام
پادشاهانی	۳۵۴۸ مصرک ابتدای معموریتی
۱۳۳۷ روما شهرینک بناسی	۲۵۷۰ ولادت حضرت ابراهیم علیه السلام
۱۱۵۵ بخت انصرك سوریه ایله قدس شریفی تخریبی	۲۴۷۰ ختان حضرت اسماعیل علیه السلام
۱۱۱۰ ایران شاهلنک کیانیاں طبقه- سنه انتقالی	۲۳۱۷ حضرت یعقوب علیه السلامک
۹۱۶ اسکندرک مصری ایرانلوردن	مصره شریفلری
استردادی	۲۲۹۱ مصرده یندی سنه ممتد اولان
۹۱۵ اسکندرک ایرانی استیلاسیله	قط و غلا
دارانک مقتولیتی	۲۱۷۶ فرعونک مصرده اطفال ذکوری
۶۱۲ مصرک رومیله اتحاقی	اتلافی
۵۸۵ میلاد حضرت عیسی علیه السلام	۲۱۶۶ لاتین قرالغناک تشکیلی
۵۱۷ روماده پاپا نصبی	۲۱۶۵ آتته قرالغناک تشکیلی
۴۸۴ جام ایجادی	۲۰۷۵ حضرت موسی علیه السلامک
۳۶۸ طبقه ساسانیانک ظهوری	مصردن خروج بیوردقلری
۲۳۴ آیا صوفیهنک بناسی	۱۶۳۸ حضرت داود علیه السلامک

رومی آیلر نیاک ابتداسناک هانکی کونه مصادف اولدینی بیسناک ایستناجه کذاک آی جداولنده اولان رقی سنه جداولنده کی رقه ضم ایله یومیه جداولنده نخل اولمایدیر .

سنه	۱۳۱۷	۷	۱۳۱۶	۶	۱۳۱۵	۴	۱۳۱۴	۳	۱۳۱۳	۲	۱۳۱۲	۱	۱۳۱۱	۲	۱۳۱۰	۵	۱۳۰۹	۴
«	۱۳۲۶	۴	۱۳۲۵	۳	۱۳۲۴	۲	۱۳۲۳	۷	۱۳۲۲	۱	۱۳۲۱	۵	۱۳۲۰	۴	۱۳۱۹	۲	۱۳۱۸	۱
«	۱۳۳۵	۱	۱۳۳۴	۷	۱۳۳۳	۶	۱۳۳۲	۵	۱۳۳۱	۲	۱۳۳۰	۲	۱۳۲۹	۱	۱۳۲۸	۷	۱۳۲۷	۵
«	۱۳۴۴	۱	۱۳۴۳	۴	۱۳۴۲	۳	۱۳۴۱	۲	۱۳۴۰	۱	۱۳۳۹	۶	۱۳۳۸	۵	۱۳۳۷	۴	۱۳۳۶	۳
اغستوس	۴	توز	۱	حزیران	۶	کانون اول	۷	مالیس	۳	نیسان	۱	مارت	۵	۷	ایول	۲	۷	۷
شباط	۳	کانون ثانی	۳	کانون اول	۷	تشرین ثانی	۵	تشرین اول	۲	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷
پازار	جمعه ابرتسی	جمعه	پنجشنبه	چهارشنبه	صلی	پازار ابرتسی	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷	۷
(۱۵)(۸)	(۱۴)(۷)	(۱۳)(۶)	(۱۲)	(۵)	(۱۱)	(۴)	(۱۰)	(۳)	(۹)	(۲)								

مثال: (۱۳۲۲) سنه سی نیسانناک ابتداسی هانکی کونه مصادف اولدینی بیسناک ایستناجه سنه جداولنده (۱۳۲۲) رقی حذاسنده بوزان (۲) عددینی جدول شهرده (نیسان) حذاسنده کی (۱) عددینه علاوه ایدرک ایکیسناک حاصل اولان (۷) رقی ایام جداولنده ارادیمزده (جمعه ابرتسی) ناک آلسنده بولور و او کون اولدینی اکلارز .

— بعض وقایع مشهوره —

(هجرت شرفنقبتدن مقدم)

سنین	سنین
سوریه ده پادشاهلنی	۶۲۱۲ خلقت حضرت آدم علیه السلام
۱۵۹۸ حضرت سیامان علیه السلام	۳۹۷۴ طوفان حضرت نوح علیه السلام
پادشاهلنی	۳۵۴۸ مصرک ابتدای معموریتی
۱۳۲۷ روما شهرینک بناسی	۲۵۷۰ ولادت حضرت ابراهیم علیه السلام
۱۱۵۵ بخت انصرک سوریه ایله قدس شریفی تخریبی	۲۴۷۰ ختان حضرت اسماعیل علیه السلام
۱۱۱۰ ایران شاهلننک کیانیان طبقه- سنه انتقالی	۲۳۱۷ حضرت یعقوب علیه السلام
۹۱۶ اسکندرک مصری ایرانلوردن	مصره شریفلری
استردادی	۲۲۹۱ مصرده یندی سنه ممتد اولان ققط وغلا
۹۱۵ اسکندرک ایرانی استیلاسیله دارانک مقتولیتی	۲۱۷۶ فرعونک مصرده اطفال ذکوری اتلافی
۶۱۲ مصرک رومیله اتتحاقی	۲۱۶۶ لاتین قرالغنک تشکلی
۵۸۵ میلاد حضرت عیسی علیه السلام	۲۱۶۵ آتیه قرالغنک تشکلی
۵۱۷ روماده پاپا نصیبی	۲۰۷۵ حضرت موسی علیه السلام
۴۸۴ جام ایجادی	مصدردن خروج بیوردقلری
۳۶۸ طبقه ساسانیانک ظهوری	۱۶۳۸ حضرت داود علیه السلام
۲۳۴ آیا صوفیه نک بناسی	

سنین	سنین
۲۰۱	۲۵
۱۶۳	۱۴
۴۰	۱۱
۳۳	

(هجرت جلیله دن مرخر)

سنین	سنین
۱	۲۷
۱۰	۳۵
۱۰	
۱۰	۳۶
۱۰	
۱۳	۴۹
۱۴	۶۰
۱۴	۷۵
۱۹	۸۰
۲۰	
۲۴	۸۲
	۹۲

سنین	سنین		
ظہور دوات ابد مدت عثمانیہ	۶۸۸	۹۵	غاطہ دہ عرب جماع شریفک
مبدأ استقلال و قرائت خطبہ شریفہ	۶۹۹		ایکنجی بنایی
		۱۲۰	کاند ایجادی
فتح بروسہ و تولد حضرت خداوند کارغازی	۷۲۶	۱۲۱	عرب بریندہ علم کیمیانک شیوعی
		۱۵۰	انتقال حضرت امام اعظم (رضی اللہ عنہ)
ضرب سکہ ہمایون عثمانیہ	۷۲۸	۱۸۳	دایار قہ قرالانک تشکیلی
دولت علیہ دہ موظف مسکر تنظیمی	۷۲۸	۳۱۲	روسہ دولتک
		۴۵۵	مجار قرالانک
شہزادہ سلیمان پاشا حضرت تلیرنک بجزاروم ایلی یہ چکوب کلیبولی یو وحوالینسی فتحلری	۷۵۸	۴۸۰	ولادت جلیلہ حضرت عبد القادر (قدس سرہ)
		۵۱۶	ساعت ایجادی
طوب ایجادی	۷۶۲	۵۶۱	انتقال حضرت عبد القادر (قدس سرہ)
فتح ادرنہ	۷۷۳	۶۰۴	مولد شریف قرانک ابتدایی
انتقال حضرت شاہ بہاہ الدین نقشبند (قدس سرہ)	۷۸۱		ولادت جلیلہ حضرت مولانا (قدس سرہ العالی)
خداوند کارغازی حضرت تلیرنک قوصودہ مظفریت وشہادت	۷۹۲	۶۷۲	انتقال حضرت مولانا (قدس سرہ العالی)
فتح سلانیک ویکیشمر	۷۹۶		
یلدیرم بائزیدخان حضرت تلیرنک نیکبولی غالبی	۷۹۷		
		۶۷۶	کوزلاک ایجادی
اناطولی خصارینی انشا بیور	۷۹۸	۶۸۷	کمی پوصلہ بی ایجادی

سنین	سنین
۸۹۲	دقلری
عزیمتی	۷۹۸
بنای جامع سلطان بایزید خان ثانی	بروسه ده جامع کبیره وضع
۹۰۳	اساس بیوردقلری
امید برونی طریقنک کشفی	۸۰۴
۹۲۰	وقعه تیمور
سلطان سلیم اول حضر تلیرنک	۸۳۳
چالدران وقعه مشهوره سی	بروسه ده امیر سلطان حضر تلیر-
۹۲۲	ینک انتقالی (قدس سره)
سلطان سلیم اول حضر تلیرنک	۸۳۵
مصری فتح بیوردقلری	فتح یایه
۹۲۲	۸۴۸
امانت جلیله ایله شرفیاب	سلطان مراد خان ثانی حضر-
اولدقلری	تلیرنک وارنه غالبیتی
۹۲۲	۸۵۱
جیب ساعتی ایجادی	صنعت طباعت ایجادی
۹۲۲	۸۵۲
فتح حلب وشام	قوصوه مظفریت نایه سی
۹۲۳	۸۵۶
در سعادتده ترسانه بناسی	فاتح حضر تلیرنک روم ایلی
۹۳۵	حصار نی بنا بیوردقلری
ویانه نك برنجی محاصره سی	۸۵۷
۹۳۷	قره دن کیلر اصرا یله استانبولی
جان برد غزالینک وفاتی	فتح بیوردقلری
۹۴۷	۸۵۸
ایمپراطور قارلوسک هزیمتی	اسکی سرایک بناسی
۹۶۱	۸۶۲
بحر محیط شرقیه سیدی	آمریقانک کشفی
رئیسک برنجی سفری	۸۶۸
۹۶۵	آتام جامع حضرت فاتح
سلیمانیه جامع شریفنک آتامی	۸۷۵
۹۷۹	سرای جدیدک آتامی
قلنج علی پاشانک قپودان دریا	۸۸۰
نصبی	منکلی کرای خانک دولت
	عثمانیه یه مطاوعتی

سنین	سنین
تلیرنک حرمین محترمین وها۔	۹۸۵ انداسک تجلیہ سی
بیلردن تجلیہ یہ ہمت جلیلا لری	۹۸۷ تقی الدین رصدینک انشاسی
۱۲۳۳ اوروپا مصالحہ عمومیہ سی	و حساب اصول اعشاری
۱۲۴۰ شمندوفر ایجادی	۱۰۰۵ سلطان محمد خان ثالث حضر تلیر۔
۱۲۴۱ وقعہ خیریه و تأسیس عساکر	ینک اسکری قلعہ سنی فتح
نظامیہ	وغلبہ سی
۱۲۴۲ دز سعادتہ مکتب طبیہ	۱۰۱۲ ممالک اسلامیہ دہ د خان استیعالی
تأسیسی	۱۰۵۰ انفیہ نك استانبولہ استعالی
۱۲۵۳ جسر عتیقك انشاسی	۱۰۵۱ اوروپادہ غزتہ ایجادی
۱۲۵۴ قرآننہ نظامنك وضی	۱۰۹۴ ویانہ نك ایکنجی محاصرہ سی
۱۲۵۵ تنظیمات خیریه	۱۱۳۵ اسکدار دہ دار الطباعہ تأسیسی
۱۲۵۹ سلطان عبدالمجید خان حضر۔	۱۱۶۷ چیچک آشیسی اختراعی
تلیرنک صحیح الیمار مسکروکات	۱۱۹۹ بالون ایجادی
ضربنہ ہمتاری	۱۲۰۶ تلغراف ایجادی
۱۲۶۵ ایاصوفیہ جامع شریفی اعمار	۱۲۱۳ سلطان سلیم ثالث حضر تلیرنک
بیوردقلری	مصری فتح واستخلاصی
۱۲۶۹ خرقة سعادت دائرہ علیہ سنی	مصراع :
مجدداً انشایہ موقیتلری	« سلیم ثالث اولدی ملک مصرہ فاتح ثانی »
۱۲۷۷ ابنیہ مقدسہ حرم سعادتہ	۱۲۱۵ طاش باصمہ سی ایجادی
موقیتلری	۱۲۲۲ واپور ایجادی
۱۲۷۷ بروسہ جامع کبیرنی تجدید	۱۲۲۲ سلطان محمود خان ثانی حضر۔

سنين	سنين
۱۲۹۳ روسيه محاربه اخيره سى	پوردقلى
۱۲۹۵ برلين قونفره سى	۱۲۷۸ تورپيل ايجادى
۱۲۹۶ سيجل احوال تاسيسى	۱۲۸۱ تشكيل ولايات مبدئى
۱۲۹۷ درسعادتده موزه نك رسم	۱۲۸۱ پروسياليرك اوسترياييله صادووا
كشادى	محاربه سى
۱۳۰۵ زراعت بانقارلينك تشكيلى	۱۲۸۳ منافع عموميه صندوقلى تاسيسى
۱۳۱۲ درسعادت ريختملرينك وضع	۱۲۸۳ ايكنه لى تفنك ايجادى
اساسى	۱۲۸۶ سويش جدوانك كشادى
۱۳۱۳ درسعادتده دارالجزره نك رسم	۱۲۸۷ پروسيا وفرانسه دولتلىرينك
كشادى	محاربه سى
۱۳۱۵ دولت عليه نك يونان ايله وقوع	۱۲۸۷ آاليا ايمپراطورلغينك اعلانى
بولان محاربه ومظفرتى	۱۲۸۷ ايتاليادولتلك روماني استيلا سى
۱۳۱۶ جميديه اطفال خسته خانه سنك	۱۲۸۸ درسعادتده ترامواى احدائى
رسم كشادى	۱۲۸۹ توتونك تحت انحصاره ادخالى
۱۳۱۶ دارالفنون شاهانه نك رسم	۱۲۸۹ ترسانه عامره ده حوض سابع
كشادى	استعمالى
۱۳۱۸ حجاز تلفراف خطنك رسم	۱۲۹۰ غاطه ده تونل كشادى
كشادى	۱۲۹۰ ازמיד تيمور يولنك انشاسى
۱۳۱۸ جميديه حجاز تيمور يولنك وضع	۱۲۹۳ قانون اساسى وضعى
اساسى	۱۲۹۳ مكتب ملكيه شاهانه نك رسم
۱۳۱۹ دارالخير مكتب عالي سنك رسم	كشادى

سنین

کشادی

۱۳۲۰ حمیدیه حجاز تیمور یوانک معان

قسمنک رسم کشادی

۱۳۲۰ بغداد تیمور یولنک قوییه -

سنین

ازکلی - بلغورلی قسمنک رسم

کشادی

۱۳۲۰ دلسز و اعمالر مکتبنک وضع

اساسی

— خلیفای راشدین —

حضرت ابی بکر الصدیق (رضی الله عنه) حجره سعادت حضرت نبویده
مدفوندر لر .

ابتدای خلافت	مدت خلافت	مدت عمر
سنهٔ هجریه	سنه شهر	سنه
۱۱	۲ ۳	۶۳

حضرت عمر الفاروق (رضی الله عنه) حجره سعادت حضرت نبویده
مدفوندر لر .

۱۳ سنه	۱۱ سنه ۶ شهر	۶۵ سنه
--------	--------------	--------

حضرت عثمان ذی النورین (رضی الله عنه) مدینهٔ منوره ده جینه البقیعه
مدفوندر لر .

۲۴ سنه	۱۲ سنه	۸۸ سنه
--------	--------	--------

حضرت علی المرتضیٰ (رضی الله عنه) نجفده مدفون اولادقاری مشهور اولادینی
کبی فرزند عالیبری حضرت حسنک بعد ایام مکانلرینی جینه البقیعه نقل
ایلدیکی دخی سرویدر .

۳۵ سنه	۵ سنه	۶۳ سنه
--------	-------	--------

حضرت حسن المجتبیٰ (رضی الله عنه) مدینهٔ منوره ده جینه البقیعه
مدفوندر لر .

۴۰ سنه	۶ شهر	۴۱ سنه
--------	-------	--------

مدت عهد خلیفای راشدین	۳ شهر	۳۰ سنه
-----------------------	-------	--------

﴿ ملوک بنی امیه ﴾

مدت عمر	مدت حکومت		تاریخ وفات	ابتدای حکومت	اسامی	
	سنه	آی				
۷۵	۱۹	۰	۶۰	۴۱	معاویہ بن ابی سفیان	۱
۳۶	۴	۰	۶۴	۶۰	یزید اول بن معاویہ	۲
۲۱	۰	۳	۶۴	۶۴	معاویہ ثانی بن یزید اول	۳
۶۲	۱	۰	۶۵	۶۴	صروان بن الحکم	۴
۶۰	۲۱	۰	۸۶	۶۵	عبدالمک بن صروان	۵
۴۶	۱۰	۰	۹۶	۸۶	ولید اول بن عبدالمک	۶
۴۶	۳	۰	۹۹	۹۶	سایمان بن عبدالمک	۷
۳۹	۲	۰	۱۰۱	۹۹	عمر بن عبدالعزیز بن صروان	۸
۴۰	۴	۰	۱۰۵	۱۰۱	یزید ثانی بن عبدالمک	۹
۵۳	۲۰	۰	۱۲۵	۱۰۵	هشام بن عبدالمک	۱۰
۴۰	۱	۰	۱۲۶	۱۲۵	ولید ثانی بن یزید ثانی	۱۱
۴۰	۰	۵	۱۲۷	۱۲۶	یزید ثالث بن ولید اول	۱۲
۳۸	۰	۲	۱۲۷	۱۲۷	ابراہیم بن ولید اول	۱۳
۶۲	۵	۰	۱۳۲	۱۲۷	صروان ثانی بن محمد بن صروان اول	۱۴

﴿ مدت حکومت بنی امیه ﴾

شهر

سنه

۹۰

۱۰

﴿ ختای عباسیه ﴾

مدت فهر	مدت		ابتدای حکومت	تاریخ وفات	اسامی	
	حکومت	آی سنه				
۳۲	۴	۸	۱۳۶	۱۳۲	ابوالعباس عبداللہ السفاح بن محمد بن عبداللہ	۱
۶۳	۲۲	۰	۱۵۸	۱۳۶	ابو جعفر المنصور بن محمد	۲
۴۲	۱۰	۲	۱۶۹	۱۵۸	محمد المہدی بن منصور	۳
۲۵	۱	۱	۱۷۰	۱۶۹	موسیٰ الہادی بن مہدی	۴
۴۵	۲۳	۳	۱۹۳	۱۷۰	ہارون الرشید بن مہدی	۵
۲۹	۴	۸	۱۹۸	۱۹۳	محمد الامین بن ہارون الرشید	۶
۴۸	۲۰	۶	۲۱۸	۱۹۸	عبداللہ المأمون بن ہارون الرشید	۷
۴۸	۸	۸	۲۲۷	۲۱۸	محمد المعتصم باللہ بن ہارون الرشید	۸
۳۶	۵	۹	۲۳۲	۲۲۷	واثق باللہ بن معتصم	۹
۴۱	۱۴	۹	۲۴۷	۲۳۲	متوکل علی اللہ بن معتصم	۱۰
۲۴	۰	۶	۲۴۸	۲۴۷	متنصر باللہ بن متوکل	۱۱
۴۱	۳	۹	۲۵۲	۲۴۸	مستعین باللہ بن معتصم	۱۲
۲۳	۳	۷	۲۵۵	۲۵۲	معتز باللہ بن متوکل	۱۳
۳۹	۱	۰	۲۵۶	۲۵۵	مہتمدی باللہ بن واثق	۱۴
۵۰	۲۳	۰	۲۷۹	۲۵۶	معتد علی اللہ بن متوکل	۱۵
۴۶	۹	۱۰	۲۸۹	۲۷۹	معتضد باللہ بن موفق بن متوکل	۱۶

﴿ خانمای عباسیه ﴾

مدت عمر	مدت حکومت		تاریخ وفات	ابتدای حکومت	اسامی
	سنة	آی			
۳۱	۶	۷	۲۹۵	۲۸۹	مکتفی بالله بن معتضد
۴۸	۳۵	۰	۳۲۰	۲۹۵	مقتدر بالله بن معتضد
۵۲	۱	۱۰	۳۲۲	۳۲۰	قاهر بالله بن معتضد
۳۲	۶	۱۰	۳۲۹	۳۲۲	رازی بالله بن مقتدر
۶۰	۳	۱۱	۳۳۳	۳۲۹	متقی بالله بن مقتدر
۴۶	۱	۴	۳۳۴	۳۳۳	مستکفی بالله بن مکتفی
۶۴	۲۹	۵	۳۶۳	۳۳۴	مطیع لله بن مقتدر
۶۹	۱۷	۹	۳۸۱	۳۶۳	طایع بالله بن مطیع
۸۶	۴۱	۲	۴۲۲	۳۸۱	قادر بالله بن اسحاق بن مقتدر
۷۶	۴۴	۸	۴۶۷	۴۲۲	قائم باصرالله بن قادر
۳۹	۱۹	۵	۴۸۷	۴۶۷	مقتدی بالله بن محمد بن قائم
۴۴	۲۶	۰	۵۱۲	۴۸۷	مستظهر بالله بن مقتدی
۴۳	۱۷	۶	۵۲۹	۵۱۲	مسترشد بالله بن مستظهر
۴۳	۱	۰	۵۳۰	۵۲۹	راشد بالله بن مسترشد
۶۶	۲۴	۳	۵۵۵	۵۳۰	مقتفی لاصرالله بن مستظهر
۴۸	۱۱	۱	۵۶۶	۵۵۵	مستجد بالله بن مقتفی
۳۹	۹	۸	۵۷۵	۵۶۶	مستضی بنور الله بن مستجد

﴿ خلفای عباسیه ﴾

مدت		تاریخ		اسامی	
مدت	حکومت	ابتدای	وفات	حکومت	اسامی
عمر	سنه	آی	سنه	آی	سنه
۶۹	۴۷	۰	۶۲۲	۰	۶۷۵
					ناصر لدین الله بن مستضی
۵۲	۰	۹	۶۲۳	۰	۶۲۲
					ظاهر باصر الله بن ناصر
۵۱	۱۷	۰	۶۴۰	۰	۶۲۳
					مستنصر بالله بن ظاهر
۴۷	۱۶	۱۱	۶۵۶	۰	۶۴۰
					مستنصر بالله بن مستنصر

﴿ مدت عهد خلفای عباسیه ﴾

سنه

۵۲۴

○ سلاطین عظام شوکت آسام عثمانیه حضرانک تاریخ ولادت ○
○ جلوس هایون ومدت عمر وسلطنتریله مرآقد متبرکد لری ○

(۱)

﴿ مؤسس بنیان سلطنت غازی سلطان عثمان خان عالی منقبت ﴾

﴿ حضر تلری ﴾

ارطغرل غازی حضر تلرینک صلبندن ۶۵۶ سنه هجریه سنده تولد ایله ۶۹۹ سنه سی جامدی الاولیسنک دردنجی کونی بالاستقلال جالس تخت سلطنت اولوب . ۷۲۶ سنه سی شهر رمضانک یکریمی برنجی کونی ارتحالاری وقوع بولمشدر . مدفن شریفلری بروسه ده حصار ایچنده عثمانیه میدانی قربنده در .

(۲)

﴿ بروسه فاشی غازی سلطان اورخان حضر تلری ﴾

سلطان عثمان حضر تلرینک مخدوم معالی موسوملریدر ۶۸۰ سنه سنده تولد ایدرک ۷۲۶ سنه سی شهر رمضانده جالس سیرر سلطنت اولمشدر و ۷۶۱ سنه سنده ارتحالاری وقوعیله پدر معظملری جوارنده دیگر تریبه مخصوصه یه دفن اولمشدر در .

(۳)

﴿ خداوند کار غازی شهرتیه مشهور سلطان مراد خان اول حضر تلری ﴾

سلطان اورخان حضر تلری صلبندن ۷۲۶ سنه سنده تولد و ۷۶۱ ده پدر جنت مقرلری مقامنه جلوس بیورمشدر در ۷۹۱ سنه سی شهر رمضان شریفی اولننده قوصوه محاربه مشهوره سنده شهید آرتحال بیورملریله نعش مغفرت

نقشعلری بروسه یه نقل ایله چکرکه نام محله کی جامع شریف و عمارت عامره لری
قارشوسنده کائن تریبه محترمه یه دفن اولمشلردر. محل شهادت لرنده دخی بشقه جه تریبه
منیفه لری واردر. مبرات عدیده لرندن بروسه ده سرای هایون محلی قارشوسنده
و عثمانیه میدانی قربنده شهادت جامعی نامیله بر معبد وسیع انشا بیورمشلردر.

(۴)

﴿ غازی سلطان ییلدیرم بایزید خان حضرت تلی ﴾

سلطان مرادخان اول حضرت تلرینک مخدوم بسالت موسوملریدر ۷۶۱ سنه سنده
قدمنهاده مههد شهود اولوب ۷۹۱ سنه سنده جالس تخت عثمانی و ۸۰۵ سنه سی
شعبانک اون بشنجی کونی تارک دارقانی اولمشلردر. مدفن شریفلری بروسه ده
مشهورجامع کبیر پر نورلرینک غیری اولان و شهرک جانب شرقیسنه مصادف
بولنان دیگر جامع شریفلیله مدرسه و مسوگرلری و سائر آثار لطیفه لری
جوارنده در.

(۵)

﴿ چلی سلطان محمد خان غازی حضرت تلی ﴾

سلطان ییلدیرم بایزید خان حضرت تلی صلیندن ۷۸۱ سنه سنده تولد اولمشلردر
۸۱۶ سنه سنده جلوس هایونلری و ۸۲۴ سنه سنده ارتحاللری وقوع بولمشدر.
بروسه ده غایت مصنع جامع شریفلری پیشکاهنده و سلطانیه نامیله مشهور مدرسه
شریفه و عمارت معموره لری جوارنده کائن یشیل تریبه رفیه یه دفن اولمشلردر.

(۶)

﴿ غازی سلطان مراد خان ثانی حضرت تلی ﴾

چلی سلطان محمد خان حضرت تلرینک مخدوم مخململریدر ۸۰۶ سنه سنده تولد

و ۸۲۴ سنه سنده جلوس ايله ۸۵۵ سنه سی محرمک بشنچی کونی ادرنه ده عازم کلشن سرای رحمت اولوب بروسه ده کی مرادیه سمتده کائن جامع شریفلی اتسالنده قبه سنک اوزری آچیق تربه مخصوصه لرینه نقل و دفن اولمشلردر . اشبو تربه مبارکه حریمنده سلطان جم حضرت تارینک غایت مزین تربه لویه دیگر شهزادگان ذیشان حضرت آنکده متعدد و مکلف تربه شریفه و پاننده مدرسه و عمارات عامره لری واردر .

(۷)

﴿ ابوالفتح و المغازی سلطان محمد خان ثانی حضرت تلی ﴾

سلطان مراد خان ثانی حضرت تارینک مخدوم سعادت موسوملریدر . استانبول و طبرزون و نیجه بلاد عظیمه فتحنه موقیتسلی جم تیه ابوالفتح عنوان جلیله اشتهار بولمشلردر ۸۳۳ سنه سی رجینک یدنجی کونی قدمهاده عالم وجود و ۸۵۵ سنه سی محرمنده جالس تخت معالی نمود اولدیله ۸۸۶ سنه سی ربیع الاوائک دردنجی کونی غزایه عزیمت اناسنده ککبوزه مرحله سی جوارنده ارتحال پیوردیلر . تربه علیاری استانبوله جامع جسیم و منورلی پیشکاهنده و سائر آثار جلیله لری جوارنده در .

(۸)

﴿ غازی سلطان بایزید خان ثانی حضرت تلی ﴾

ابوالفتح سلطان محمد خان حضرت تلی صلبندن ۸۵۱ سنه سنده تولد ايله ۸۸۶ سنه سنده جلوس و ۹۱۸ سنه سی ربیع الاخرینک اونجی کونی ارتحال پیوردیلر . مدفن شریفلی استانبوله باب سر عسکری میدانده کی جامع شریفلی پیشکاهنده در .

(۹)

﴿ فاتیح مصر سلطان سلیم خان اول حضرت تلیری ﴾

سلطان بایزید خان ثانی حضرت تلیرنیک مخدوم عالی کهرلریدر ۸۷۵ سنه سنده تولد ایله ۹۱۸ سنه سنده جالس تحت عالی بخت عثمانی و ۹۲۶ سنه سی شوالنیک طقوزنجی کونی عازم کلشن سرای جاودانی اولدیلر و آرز وقتده چوق آثار جلیله موفوق بیوردیلر . تربه مبار که لری استانبولده واقع جامع شریفلری پیشکاهنده در .

(۱۰)

﴿ غازی سلطان سایمان خان اول حضرت تلیری ﴾

قانونی عنوانیله مشهوردر . یاوز سلطان سلیم خان قدیم حضرت تلیرنیک مخدوم مقململریدر ۹۰۰ سنه سنده ولادت سنیه لری و ۹۲۶ سنه سنده جالس هایونلری و قرق سکز سنه سلطنتدن صکره سکتوارغز اسنده خسته لنه رق ۹۷۴ سنه سی صفرینیک یکرمنجی کونی ارتحالاری وقوعه کلشدر . باب فتوی جوارنده جسیم و متین جامع شریف بی نظیرلری پیشکاهنده واقع تربه مخصوصه لرینه دفن اولمشلردر . ادرنده کی اسکی جامع شریفده اولدینی مثللو تربه مذکوره قیوسنک اوستنده دخی حجر اسود اسعدک برجئی بولندینی مشهور و آری مشهور اولنله پیشکاهندن اماله انظار زیارتله کسب شرف اولنمقده در .

(۱۱)

﴿ غازی سلطان سلیم خان ثانی حضرت تلیری ﴾

سلطان سایمان خان اول حضرت تلیری صلیندن ۹۳۰ سنه سی رجبیک آلتنجی کونی تولد و ۹۷۴ سنه سنده جالس بیورمشلر و ۹۸۳ سنه سی شعبانیک یکرمنی

یدنجی کونی ارتحال ایشلردر . مدفن شریفلری آیا صوفیه جامی حریمنده در .
مبرات مکملہ لرندن ادرنہ ده مشهور و بیہمتا جامع شریفلری و آیا صوفیہ نیک
جسیم منارہ لرلیہ درون و بیرونندہ و قونیہ و بلاد سائرہ ده آثار خیرہ لری
وارد .

(۱۲)

﴿ غازی سلطان مراد خان ثالث حضرتلری ﴾

۹۵۳ سنہ سی جمادی الاولیسنک بشنجی کونی سلطان سلیم خان ثانی حضرتلری
صلبندن تولد ایلہ ۹۸۳ سنہ سنہ جلوس بیورمشلردر ۱۰۰۳ سنہ سی جمادی
الاولیسنک سکزنجی کونی ارتحال ایتلریلہ آیا صوفیہ حریمنده پدر افخملری
ترتہ شریفہ سی اتصالندہ کائن ترتہ مخصوصہ لرینہ دفن اولمشلردر .

(۱۳)

﴿ اگری فاتحی غازی سلطان محمد خان ثالث حضرتلری ﴾

سلطان مراد خان ثالث حضرتلرینک مخدوم مفخملریدر ۹۷۴ سنہ سی
ذی القعدہ سنک یدنجی کونی تولد و ۱۰۰۳ سنہ سی جمادی الاولیسنده جلوس
و ۱۰۱۲ سنہ سی رجینک اون ایکنجی کونی رحلت ایشلردر . مدفن شریفلری
آیا صوفیہ پیشکاهندہ اسکی دارالقنوں قارشوسندہ کی گوشہ ده ترتہ مزینہ
درونندہ در .

(۱۴)

﴿ غازی سلطان احمد خان اول حضرتلری ﴾

سلطان محمد خان ثالث حضرتلری صلبدن ۹۹۸ سنہ سی جمادی الاخرہ سنک
اون ایکنجی کونی تولد ایلہ ۱۰۱۲ سنہ سی رجینده جالس تخت عثمانی اولمشلر

و ۱۰۲۶ سنه سی ذی القعدة سنك يكرمی ايكنجی كونی ارتحال ايشلردر .
 امثابولده آت ميداننده كي آلتی منارهلی جامع شريفلری جوارنده واقع تربه
 مخصوصهده مدفوندرلر . اون دردنجی پادشاه عاليجاه اولوب اون درت
 ايشلرنده جلوس ايله اون درت سنه مقام معلاي سلطنته رونقساز اولمشلردر .

(۱۵)

﴿ سلطان مصطفى خان اول حضر تلى ﴾

سلطان محمد خان ثالث حضر تلى صلبندن ۱۰۰۱ سنه سنده تولد ايله ۱۰۲۶ سنه سی
 ذی القعدة سنك يكرمی ايكنجی كونی برادرلری سلطان احمد خان حضر تلى
 مقامنه جالس اولوب ۱۰۲۸ سنه سی ربیع الاولی غره سنده فراغت ايشلردر .

(۱۶)

﴿ سلطان عثمان خان ثانی حضر تلى ﴾

سلطان احمد خاز اول حضر تلى سنك مخدوم كبير مكارم موسوملریدر ۱۰۱۳
 سنه سنده تولد ايله ۱۰۲۸ سنه سی ربیع الاولنده جلوس ايشلر و ۱۰۳۱ سنه سی
 رجینك طقوزنجی كونی ارتحال ايشلریله پدر محترملى یانه دفن اولمشلردر .

﴿ سلطان مصطفى خان اول حضر تلى ﴾

۱۰۳۱ سنه سنده جالس تخت عالی عثمانی اولوب ۱۰۴۸ سنه سنده عالم عقبایه
 رحلت ايشلر و آیاصوفیه جامع شریفنه متصل کتبخانه قربنده واقع تربه مخصوصهیه
 دفن ایدمشلردر .

(۱۷)

﴿ فاتح بغداد غازی سلطان مراد خان رابع حضر تلى ﴾

سلطان احمد خان اول حضر تلى صلبندن ۱۰۱۸ سنه سی جمادی الاول سنك

یکرمی سکزنجی کونی تولد و ۱۰۳۲ سنه سی ذی القعدة سنک اون بشنجی کونی
جالس تخت عثمانی اولمشلر و ۱۰۴۹ سنه سنده ارتحال ایله پدر معظمترینک یانه
دفن اولمشلردر. کمال قوت و شجاعت فوق العاده ایله شهرت بولمشلرایدی .

(۱۸)

﴿ سلطان ابراهیم خان حضرتلری ﴾

سلطان احمد خان اول حضرتلری صلیبدن ۱۰۲۴ سنه سی شوالسک اون
اوچنجی کونی تولد و ۱۰۴۹ سنه سی شوالسک اون التنجی کونی برادر عالیلری
سلطان مراد خان رابع حضرتلری مقامنه جلوس ایله ۱۰۵۸ سنه سی رجینک
یکرمی طقوزنده عالم فاییدن رحلت ایتملریله آیا صوفیه جامع شریفی اتصالیله
عم اکرماری سلطان مصطفی خان اول حضرتلری نزدینه دفن اولمشلردر .

(۱۹)

﴿ غازی سلطان محمد خان رابع حضرتلری ﴾

۱۰۵۱ سنه سی شهر رمضان شریفنک یکرمی طقوزنجی کونی سلطان ابراهیم
خان حضرتلری صلیبدن تولد ایله ۱۰۵۸ سنه سی رجینده جلوس ایتمشلر و قرق
بر سنه سلطنتدن صکره ۱۰۹۹ سنه سی محرمنک ایکنجی کونی اختیار عزلت
و ۱۱۰۴ سنه سنده ادرنه ده رحلت پیور مشلردر نعلش عالیلری استابوله کتیر یلوب
باغچه قیوسنده والده محترمه لری ترخان سلطان حضرتلرینک ارمکمللری اولان
یکی جامع شریف حولیسنده کی تربه شریفیه دفن ایلمشلردر .

(۲۰)

﴿ سلطان سلیمان خان ثانی حضرتلری ﴾

۱۰۵۲ سنه سنده سلطان ابراهیم خان حضرتلری صلیبدن تولد ایله ۱۰۹۹

سنه سنده جالس تخت عثمانی اولشدر و ۱۱۰۲ سنه سنده ارتحال بیورمشلردر .
مدفن شریفاری جدعالیزی سلطان سایمان خان اول حضر تیزی تر به سنده در .

(۲۱)

﴿ سلطان احمد خان ثانی حضر تیزی ﴾

سلطان ابراهیم خان حضر تیزینک مخدوم اکرملریدر ۱۰۵۲ سنه سی ذی الحججه
سنک التنجی کونی تولد ایله ۱۱۰۲ سنه سی شهر رمضانک یکریمی التنجی کونی
برادر مکرملری سلطان سایمان خان ثانی حضر تیزی مقامنه جلوس ایلمشدر .
۱۱۰۶ سنه سنده ارتحال ایله جد امجدلری سلطان سلیمان خان اول حضر تیزی
تر به سنه دفن اولمشلردر .

(۲۲)

﴿ سلطان مصطفی خان ثانی حضر تیزی ﴾

۱۰۷۴ سنه سنده سلطان محمدخان رابع حضر تیزی صلبدن تولد و ۱۱۰۶
سنه سی جمادی الاخره سنک یکریمی ایکنجی کونی عم مکرملری سلطان احمد
خان ثانی حضر تیزی مقامنه جالس اولشدر و ۱۱۱۵ سنه سنده ارتحال داربقا
ایله یکی جامع شریف حولیسنده کی ترخان والده سلطان حضر تیزی تر به
شریفه سنه دفن ایلمشلردر .

(۲۳)

﴿ غازی سلطان احمد خان ثالث حضر تیزی ﴾

سلطان محمد خان رابع حضر تیزینک نجل نجل عالییری اولوب ۱۰۸۴
سنه سنده تولد و ۱۱۱۵ سنه سی ربیع الآخرینک ایکنجی کونی جلوس
ایتمشدر ۱۱۴۹ سنه سنده ارتحال داربقا ایله یکی جامع شریف حریمنده والده

سلطان حضرت تری تربة منيفه سنه دفين اولمشلردر .

(۲۴)

﴿ غازي سلطان محمود خان اول حضرت تری ﴾

۱۱۰۸ سنه سی محرمنك دردنجی كونی سلطان مصطفی خان ثانی حضرت تری صلبدن تولد ایله ۱۱۴۳ سنه سی ربیع الاولنك اون بشنجی كونی تخت عالی بخت عثمانی به جلوس ایشلر و ۱۱۶۸ سنه سی صفرینك یكرمی سكرنجی جمعه كونی ارتحالاری وقوعیله یكی جامع یاننده کی والده سلطان حضرت تری تربة منیفه سنه دفين اولمشلردر .

(۲۵)

﴿ سلطان عثمان خان ثالث حضرت تری ﴾

سلطان مصطفی خان ثانی حضرت تری صلبدن ۱۱۱۰ تاریخنده ولادته ۱۱۶۸ سنه سی صفرینك یكرمی سكرنجی كونی بزادر معظمتری سلطان محمود خان اول حضرت تری مقامنه جالس اولمشلر و ۱۱۷۱ سنه سی صفرینك اون التنجی كونی ارتحال ایله یكی جامع یاننده کی والده سلطان حضرت تری تربة شریفه سنه دفين اولمشلردر .

(۲۶)

﴿ غازي سلطان مصطفی خان ثالث حضرت تری ﴾

۱۱۲۹ سنه سننده سلطان احمد خان ثالث حضرت تری صلبدن تولد و ۱۱۷۲ سنه سی صفرینك اون التنجی كونی سربز سلطته جلوس ایله ۱۱۸۷ سنه سی ذی القعدة سنك سكرنجی كونی ارتحال بیورمشلردر . معابد منیفه متعدده .

لرندن لالهلی نامیله معروف اولان جامع شریفاری جوارنده وجاهه اوزرنده
واقع تربه مخصوصه لرینه دفن اولمشلردر .

(۲۷)

﴿ غازی سلطان عبدالحمید خان اول حضرتلری ﴾

سلطان احمد خان ثالث حضرت تلیتک مخدوم محترم لری ۱۱۳۷ سنه سنده
تولد ایتشلر و ۱۱۸۷ سنه سی ذی القمه سنک سکرنجی کونی برادرلری سلطان
مصطفی خان ثالث حضرت تلیری رینه جالس تحت عثمانی اولمشلردر ۱۲۰۳ سنه سی
رجینک اون ایکنجی کونی ارتحال ایله موفق بیورد قیلری میرات عیدده دن
باغچه قیوسی جوارنده مدرسه منیفه و عمارات عاصره لری قبرنده اولان تربه
مخصوصه لرینه دفن اولمشلردر .

(۲۸)

﴿ فاتح ثانی مصر غازی سلطان سلیم خان ثالث حضرتلری ﴾

سلطان مصطفی خان ثالث حضرت تلیری صلیبدن ۱۱۷۵ سنه سنده تولد و ۱۲۰۳
سنه سنده عم افخماری مقام عالیسنه جالس اولمشلر و ۱۲۲۳ سنه سنده ارتحال
ایتشلردر . پدر اکرملری تربه شریفه سنده مدفوندرلر .

(۲۹)

﴿ سلطان مصطفی خان رابع حضرتلری ﴾

۱۱۹۳ سنه سنده سلطان عبدالحمید خان اول حضرت تلیری صلیبدن تولد ایدوب
۱۲۲۲ سنه سی ربیع الاخرینک یکومی برنجی کونی جلوس ایتشلر و ۱۲۲۳
سنه سنده ارتحال ایله پدر مفخماری تربه منیفه سنه دفن اولمشلردر .

(۳۰)

﴿ غازی سلطان محمود خان ثانی حضرت تبری ﴾

۱۱۹۹ سنه سی شهر رمضانك اوز اوچنجی کونی غازی سلطان عبدالمجید خان اول حضرت تبریك صلبدن زیور کم واره شهود اولوب ۱۲۲۳ سنه سی جمادی الاولیسنك دردنجی کونی جالس تخت عالی بخت سلطنت و ۱۲۵۵ سنه سی ربیع الاولنك اوز طقوزنجی بازار ایرتسی کونی عازم کاشن برای آخرت اولمشدر . چنبرلی طاش جوارنده تربه مکمله مخصوصه مدفوندرلر .

(۳۱)

﴿ غازی سلطان عبدالمجید خان حضرت تبری ﴾

سلطان محمود خان ثانی حضرت تبریك صلب هایونلرندن ۱۲۳۸ سنه سی شعبانك اوز برنجی کونی بالین والاقبال زینت بخشای مهرد وجود اولوب ۱۲۵۵ سنه سی ربیع الاولنك اوز طقوزنجی بازار ایرتسی کونی پدر عالی کهرلری مقامنه شرف افزای شان واجلال اولمشدر و ۱۲۷۷ سنه سی ذی الحجه سنك اوز یدنجی کونی ارتحالاری وقوعیله سلطان سایم خان اول حضرت تبری جامع شریفلری جوارنده واقع تربه مخصوصه لرینه دفن اولمشدردر .

(۳۲)

﴿ سلطان عبدالعزیز خان حضرت تبری ﴾

سلطان محمود خان حضرت تبریك نجل مکرملریدر ۱۲۴۵ سنه سی شعبانك اوز دردنجی کونی قدم نهاده عالم وجود اولوب ۱۲۷۷ سنه سی ذی الحجه سنك اوز یدنجی کونی برادرلری غازی سلطان عبدالمجید خان حضرت تبری مقام معالی آسانمه جالس اولمش و ۱۲۹۳ سنه سی جمادی الاولیسنك اوز یدنجی کونی

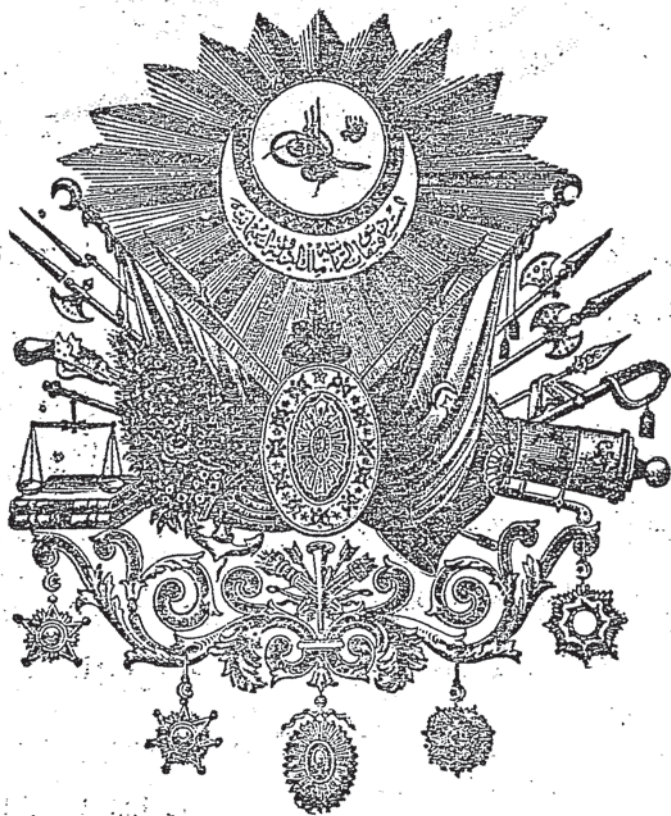
فراغ وبش کون صکره شیداً ارتحال ایله پدر معظمی غازی سلطان محمود
خان ثانی حضرت تلی توبه لطیفه سنه دفن اولمشلردر .

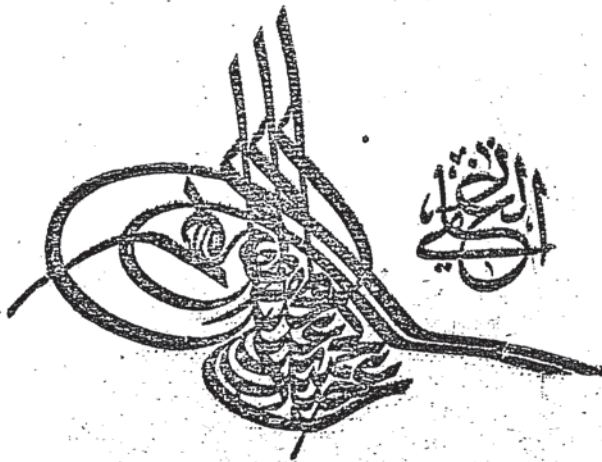
(۳۳)

﴿ سلطان مراد خان خامس حضرت تلی ﴾

غازی عبدالمجید خان حضرت تلینک مخدوملرندندر ۱۲۵۶ سنه سی رجینک
یکرمی بشنجی کونی تولد ایتمش و اوچ آی اوچ کون سلطنتده بولنوب مبتلا
اولدقلمی عاتدن طولای ۱۳۲۲ سنه سی جمادی الاخره سنک اون یدنجی بازار
ایرتسی کونی ارتحالاری وقوعیله یکی جامع شریف قرینده والده محترملمی
توبه سنه دفن اولمشلردر .

پیرایه بخشای سریر خلافتسیر جهانبانی پادشاه عالی جاه بی همتا
 و بی مدانی السلطان ابن السلطان الغازی عبدالمجید خان ثانی
 ابن السلطان الغازی عبدالمجید خان ایدالله خلافته الی آخر الدوران
 و شید الله بالعون و النفیض و الاحسان افسدمن حضرتلری بالین
 و السعود بیک ایکی یوز الی سکرسته متیمنه سی شهر شعبان شریفنک
 اون آتشیچ چهارشنبه کونی ساعت اون برده کهواره زیب وجود
 اوله رق بیک ایکی یوز طقسان اوج سنه سی شهر شعبان مکرمنک
 اون برنجی پنجشنبه کونی بالارث و الاستحقاق سریر آرای خلافت
 و سلطنت اولمشلردر .

جناب مالک الملک ذات شوکسمات ملوکانه لرینی کمال موقیقت
 و مظفریت و عافیتله الی نهایت الزمان تحت عالی بخت خلافت شاها
 نه لرنده بردوام بیورسون آمین بجاه حضرت سید المرسلین .

بر صحیفه یوقاروده اشارت قلندینی وجهله مبدأ دور سعادت ملک
 وملت اولان ولادت پریمت جناب شهر یاری پیک ایکی یوزالی سکر
 سنه سی شهر شعبان شریفنک اون التیسنده و جلوس میامن مانوس
 حضرت خلافتناهی پیک ایکی یوزطقسان اوچ سنه سی شهر شعبان
 معظمنک اون برینه مصادف پیک ایکی یوزطقسان ایکی سنه رومیه سی
 اغستوسنک اون طقوزنده شرف واقع اولوب هر سنه ولادت سنیه
 شهر آینلری تاریخ عربی و جلوس هایون شهر آینلری تاریخ رومی
 اعتبارله اجرا قائمه اولدیندن بوسنه متمنه ده هانکی کونلره
 تصادف ایده جکی بروجه آتی بیان اولنور .

﴿ ولادت باهر المینت جناب پادشاهی ﴾

۱۶ شعبان المعظم سنه ۱۳۲۴

۲۲ ایلول سنه ۱۳۲۲

(جمعه کونی)

﴿ جلوس هایون شوکت نمون حضرت شهنشاهی ﴾

۱۲ رجب الفرد سنه ۱۳۲۴

۱۹ اغستوس سنه ۱۳۲۲

(جمعه ایزتسی کونی)

ولادت هایون میمنت مقرون حضرت پادشاهی به دائر والد کثیر الحامد
جهانبانی جتتمکان سلطان عبدالمجید خان غازی حضرت تلمری جانب اشرفندن صدر
اعظم محمد رؤف پاشایه خطاباً باب عالی به شرفوارد اولان خط هایون مسرت
نمونک صورت منیفه سیدر :

(صورت خط هایون)

بم وزیر صداقت سمیرم

« جناب خلاق جهانک لطف و عنایت علیه سینه حمد اولسون اشبو ماه حلاک »
« اون آلتنجی دوئکی چهارشنبه کونی ساعت اون بر قرارلرنده ضلب پاک »
« شاهانه مزندن بر شهزاده قدمهاده عالم شهود و مسرت افزای کهواره وجود »
« اوله رق اسمنی سلطان ﴿ عبدالمجید ﴾ تسمیه ایلوب سنی و جمله بندکان »
« سلطنت سینه مزنی تبشیر ایچون اشبوخط هایون مسرت نمون ملوکانه مزنی »
« تسطیر و دار السعادة الشریفه مغانسی ایله طرفکه تسیر ایلدم جناب واجب »
« الوجود عمرینی ممدود و قدومنی ذات شاهانه مزنه و کافه عباد اللهه متیمن »
« و مسعود بیورسون آمین . بومسرت جمیله دن جمله عایان مبشر و حصه مند »
« اولوق اوزره یدی کون بشرنوبت طوپ انداختی و بالجمله و کلای فخام »
« و بندکان صدق آتسامز و سائر استکلی اولانلر دخی ایام مذ کوره کیجه لرنده »
« ایقاد قنادیل ایله اجرای مراسم سرور و شادی اولنسنی لازم کلنلره تنبیه »
« ایله سک همان جناب رب العالمین سلاله طاهره مزنی الی الابد باقی و دائم »
« و هر حالده عباد اللهه کمال رفاه و آسایش احسان بیورسون آمین بجرمه »

« رسول الثقلین »

اشبوخط هایون ولادت ملوکانه نک فراسنی چهارشنبه کونی صورت مظننه ده

باب عالی به شرفوارد اولوب مکمل موسیقه ایله استقبال اولنه رق مجلس والای
 احکام عدلیه دائره سنده وکلای فحام ووزرای عظام ورجال وامرای بنام
 مواجهه سنده قرائت ویدی کون بشر نوبت طوب انداختیله هر طرفه اجرای
 مسرت اولمشدر .

جناب حق عمر وعافیت وشان وشوکت حضرت هایونلرینی مزدادیورسون
 آمین .

﴿ بدایت ظهور اسلامدن خلافت سلاطین عمایه یه قدر مرکز خلافت ﴾
 ﴿ اولان مملکتلر ﴾

مدینه منوره رسول اعظم حیب ذیشان افسدمن حضرت تلی نیک آخرتی
 تشریفارندن صکره خلفای راشدین کرامدن ابوبکر الصدیق ،
 عمر الفاروق ، عثمان ذی النورین ، علی المرتضی (رضی الله
 عنهم) حضرت آنک هجرت جلیله نیک (۱۱) نجبی سنه سنندن
 (۳۸) نجبی سنه سنه قدر مقر خلافتلری اولمشدر .

آخر خلفای راشدین اولان علی المرتضی (رضی الله عنه)
 کوفه حضرت تلی زمان خلافتلر نده وهجرتک (۳۸) نجبی سنه سننده
 مرکز خلافت اتخاذا پیوره رق (۴۱) تاریخ هجری سنه قدر
 مقر خلافت اولمشدر .

شام شریف (۴۱) تاریخ هجری سنندن (۱۳۲) سنه هجری سنه قدر ملوک
 بنی امیه نیک مقر حکومتلری اولمشدر .

أبار خلفای عباسیه نیک برنجیسی (ابی العباس السفاح) طرفندن
 هجرتک (۱۳۲) نجبی سنه سنندن (۱۳۶) نجبی سنه سنه قدر
 مرکز خلافت اتخاذا اولمشدر (أبار فرات نهری کنارنده
 مبنی ایدی) .

هاشمیه خلفای عباسیه نیک ایکنجیسی (ابوجعفر المنصور) طرفندن
 (۱۳۶) سنه هجری سنه قدر مقر خلافت اتخاذا اولنه رق بر قاج
 سنه صکره بغداده نقل ایدلمشدر. (هاشمیه عراق قطعده سننده
 الیوم خرابه زاردر) .

- بغداد خلفای عباسیه نك ايكنجيسى (ابوجعفر المنصور) طرفندن
 (۱۳۶) تاريخ هجر يسندن صكره مقرر خلافت اتخاذا اولمشدر .
- سامرا خلفای عباسیه نك سكرنجيسى (محمد المعتصم بالله) طرفندن
 بنا ايديله رك (۲۲۰) سنه هجریه سنده مركز خلافت
 اتخاذا اولمشدر. (سرمن رای) دخی دئیلور ایدی (بغداد ایله
 تکریت اره سنده ودجله صوی کنارنده در) .
- هارونیه خلفای عباسیه نك برقاچ سنه مقرر خلافتی اولمشدر. (هارونیه
 عراق قطعه سنده خرابه زاردر) .
- دفعه ثانیه بغداد (۲۵۱) سنه هجریه سنده مقرر خلافت خلفای عباسیه نك اون
 ايكنجيسى (مستین بالله) طرفندن تکرار بغداده نقل اولمشدر .
- فروان فروان تونسده برشهردر دولت فاطمیه نك تاریخ تأسیسی
 اولان (۲۹۷) سنه هجریه سنده مقرر خلافت اولمشدر .
- مصر القاهره ملوك فاطمیه طرفندن (۳۵۱) سنه سنده مقرر خلافت اتخاذا
 اولمشدر .
- دفعه ثالثه بغداد خلفای آل عباسك انقراضی اوزرینه (۶۵۶) سنه سندن اعتباراً
 خلافت ینه مصره بکمشدر .
- دفعه ثانیه مصر ملوك آرا کدن مصرده سلطنت ایدن (ملك الظاهر ببرس)
 القاهره خلفای عباسیه نك او تویزیدنجیسی یعنی صوکی اولان (مستعصم
 بالله) ی مصره دعوتله خلافته اجلاس ایلش و بو وجهله مصرده
 تشکل ایدن خلافت عباسیه ده اوزدرت ذات کله رك نهایت
 (المنوکل علی الله ثالث) خلافتی (یاوز سلطان سلیم خان)
 حضر تیرینه ترک ایشدر .

﴿ ظهور دولت معظمه عثمانیه دن بری مقر سلطنت اولان مملکتلر ﴾

- قرهجه حصار مؤسس دولت معظمه عثمانیه اولان (سلطان عثمان غازی)
 حضرت تلی (۶۹۹) تاریخ هجری سنده ابتدا بوقصبه ده اعلان
 استقلالیت پیورم شلدر .
- یکشهر (سلطان عثمان غازی) حضرت تلی طرفدن مرکز سلطنت
 قرهجه حصاردن بورایه نقل پیورم شلدر .
- بروسه (سلطان عثمان غازی) حضرت تلی نیک اواخر سلطنتلر نده
 و (۷۲۶) سنه هجری سنده فتح اولنوب مخدوم عالیلری
 (سلطان اورخان) حضرت تلی طرفدن مقر سلطنت یکشهر دن
 بورایه نقل پیورم شلدر .
- دیتموقه (سلطان مراد اول) حضرت تلی (۷۶۳) سنه هجری سنده
 روم ایلیک فتحنه مباشرت پیوردقلری زمان برقاچ آی مقر
 سلطنت اولم شلدر .
- ادرنه هجرتک (۷۶۳) نجی سنه سی (سلطان مراد اول) حضرت تلی نیک
 زمان سلطنتلر نده لالا شاهین پاشا طرفدن فتح اولندیغنی
 یدنجی سنه سی سلطان مراد غازی حضرت تلی مقر سلطنتلری
 بورایه نقل پیورم شلدر .
- استانبول (فاتح سلطان محمد خان) حضرت تلی نیک فتحلیله برابر پای تخت
 آنخادیورم شلدر در ایوم عموم اسلامیتک مرکز خلافتی و دولت
 معظمه عثمانیه نیک مقر سلطنتی بولم شلدر .

(رتب سلطنت سنیہ بہ دائر معلومات تاریخیہ)

رتبہ دینیلان سلسلہٴ مراتب اساساً بیوکی کوچکنہ انفاذ امرہ مأمور و کوچکی بیوکنہ اطاعتہ مجبور اولان عسکر صنفی ایچون احداث اولمشدر .
احوال تاریخی لری معلوم اولان یونان و روما حکومتلرنده دخی زمرهٴ عسکر یہ اقتدار و حیثیتجه بر برینه فائق ضابطلرک تحت اداره سنده بولور ایدی حتی بوکون اصول اداره لری حکمنجه اردولرینک باش قوماندانلغنی حائر اولمزلرندن طولایلی حکمدار لره ویریلان (ایمپراطور) عنوانی روماده سردار لره مخصوص غایهٴ مراتب عسکر یہ ایدی بناءً علیه مأمورین ملکیه دیدیکمز صنف اداره یہ مخصوص رتبه یوق ایدی .

اواصر حکومت بر مرکزدن هر طرفه طاغلق ایچون وسائطه و بوسائط دخی آمریت و مأموریتک درجاتی تعیین ایدر بر سلسلهٴ ترتیبه احتیاج قطعی کوستردیکی ایچون قرون اخیره حکومتلرنده رتبه مسئله سی میدانه چیقمش و چونکه قرون وسطادن صکره اسپانیا و فرانسه کبی بعض ممالک غربیه ده رهبان طاقی اداره ایشلرینی دخی استیلا ایلدیکمی و مسلک رهبانیتده ایسه ذاتاً بر سلسلهٴ مراتب بولندینی کبی بر نوع عساکر رهبانیه حکمنده اولان شوالیه لردخی رتبه لی امتیازلی بر صنف مخصوص بولندینی جهتله بو اصول او تاریخلرده خدمات ملکیه یہ مأمور اولانلرده تعمیم ایدامشدر فقط مؤخرآ دول متدبده طرز حکومت دکیشه رک اصول اداره بر فن مخصوص شکانی آملقله آمر ایله مأمورک وظیفه لری تعیین ایدلدیکندن رتبه و پایه یرینه (مناصب مأموریت) قائم اولمشدر بناءً علیه عصر مزده ممالک غربیه تک هیچ برنده رتب ملکیه موجود دکادر .

سلطنت سنیہ دہ ایسہ رتبہ یکچرلرک حدوئیلہ برابر ظہرر ایدرک متعاقباً
 ماکیہ صفہ و سلطان سایمان قانونی زمانندہ عامایہ دخی انتقال ایتشدر کہ
 اوائل حدوئندہ نوعاً ایکی اوچہ و توجیہا یتمش سکسان ذابہ منحصر بولنور
 یعنی (خواجہ لک) (قوجی باشیق) (میر میرانلق) و (وزارت) دن عبارت
 ایدی رجال دولت اکثریت اوزرہ خواجہ لک و قوجی باشیق رتبہ لرینی حائر
 ذو ادن انتخاب و تعمیر آخرلہ رجال دوئتہ خواجہ لک و قوجی باشیق پایہ لری
 توجیہ اولنور ایدی .

خواجگان دیوان هایوندن اولوبنده قلم ضابطلکی کبی مأموریتلرده مستخدم
 ایکن لیاقتنه مبنی سفارت ویا اردوی هایونلر زدنده مکالمہ مأموریتی کبی
 خدمات سیاسیہ یه تعیین اولانلرہ «باش محاسبہ» پایہ سی و میر میرانک متحیزلرینہ
 (روم ایلی بکار بکیلیکی) عنوانیہ امتیاز ویریلور ایدی .

(صدارت عظمی کتخدانی) رجال دولتک برنجیسی اولارق شمیدیکی
 صدارت عظمی مستشارلنی مقامنه قائم ایدی .

(شق اول دفتر دارلنی) رجال دولتک ایکنجیسی اولارق بوده شمیدیکی
 مالیه ناظرلغنه معادل بر مأموریت ایدی .

(ریاست کتاب مسندی) مراتب رجالک اوچنجیسی و شمیدیکی خارجیہ
 ناظرلنی منزله سنده ایدی .

کتخدای صدارت عظمی اولان ذواتہ حد ذآندہ اغا ویا افندی دخی اولسہ
 (کتخدایک) و رئیس کتابلرہ بکاک ایلہ متعارف بولنسہ دخی (رئیس
 افندی) تعبیر اولنور و نشانجیلر (یعنی توقیعی دیوان هایون) اولانلرہ
 دفتر دارلر بعضاً و زرادن نصب ایدیلور ایدی .

بو مأموریتی حائر اولانلرہ و دفتر خاقانی امینلرینہ و زرادن اولیمان نشانجی

و دفتر دارلرہ مقام و کالت مطلقہ دن (عزتلو) القايله خطاب اوانور ایدی .

(۱۲۴۸) سنہ سنہ (کتخدا بک) و (خزینہ عامرہ دفتر داری)
 و (رئیس افندی) و (مقاطعات ناظری) بولنان ذواتہ (رتبہ اولی) یعنی
 (سعادتلو) و (چاوش باشلیق) و (ترسانہ) و (طوپخانہ) امینکی کچی
 مناصب اربابنہ (رتبہ ثانیہ) یعنی (عزتلو) و (بکلکچی) و (مکتوبی
 صدارت) و (آمدی دیوان هایون) کچی باب عالی رجالیلہ باب عالی خارچندہ
 بومنصلبرہ معادل خدماتدہ بولنانلرہ (رتبہ ثالثہ) یعنی (رفعتلو) و (جزیه)
 و (زجریہ) محملریلہ (توتون کمر کجیسی) ویا (دخان ناظری وافیہ امینی)
 کچی مناصب مخصوصہ اربابنہ (رتبہ رابعہ) یعنی (فتوتلو) و (خواجکان
 دیوان هایون) دن و متحیزان خلفای اقلامدن قلم ضابطلکی کچی منصلبرہ تعیین
 اولنانلرہ (رتبہ خامسہ) عنوانیلہ کذا (فتوتلو) القابی تخصیص ایدلدی .
 بو تاریخدن بر آز صکرہ بکلکچی مکتوبجی کچی (رتبہ ثالثہ) دن بولنان
 باب عالی رجالنہ ثالثہ نک (صنف اولی) و باب عالی خارچندہ بولنانلرہ (صنف
 ثانیسی) تخصیص یعنی ثالثہ ایک قسم اعتبار ایدلدیکی کچی (رتبہ ثانیہ) رجالنک
 دخی احتساب نظارتندہ و معادلی اولان خدمتدردہ بولنانلرینہ (ثانیہ صنف
 ثانیسی) اطلاق اولنہرقی بودہ ایک صنفہ اقسام ایلدی .

(۱۲۵۱) سنہ سی ذی القعدہ سنہ (کتخدا بکاکہ) (ملکیہ نظارتی)
 و (رئیس الکتابلغہ) (خارچیه نظارتی) و (مقاطعات نظارتنہ)
 (منصورہ دفتر دارلرہ) و (خزینہ عامرہ دفتر دارلرہ) ضربخانہ عامرہ
 امانتنہ انضمامیلہ امانت مشار الیہایہ) (ضربخانہ عامرہ مدیرلکی) عنوانلری
 ویرلدیکی کچی بومنصلبرہ تعیین اولنان ذواتہ و الیلکارده بولنان طشرہ و زراسنک

فوقنده اولتی وکاکان (افندیك) ایله یاد اولتیق اوزره وزارت و مشیرک رتبه لری توجیه بیورلمشدر .

مستشارلقردخی بوتاریخده احداث اولمغله بونلره وچاوش باشی به و مقدا
(حرمین محاسبه جیلکی) دینلدیکی حالده مؤخرآ (اوقاف همایون ناظری) عنوانی
ویریلان ذاتلره (رتبه اولی رجالی) اطلاق اولندیکی کبی ثایه نك صنف ثایسی
مستقلآ (ثایه) اعتبار ایدلمش و برمدت صکره (چاوش باشلیق) (دیوان
دعاوی نظارتنه) تحویل ایدلدیکی کبی (بیوک و کوچک تذکره جیلکار) ه
(دعاوی معاون اول و ثایلیکی) ناملری ویرلمشدر .

(۱۲۵۳) سنه سی جمادی الاولیسنده ملکیه ناظری پرتو پاشانک انفصالیله
یرینه خارجه نظارتندن مفصل (مشیرعاکف افندی) نك تمیننده (ملکیه
نظارتی) تبیری پاشالق عنوانیله (داخلیه نظارتنه) و (ملکیه مستشارلغی)
(داخلیه مستشارلغنه) تحویل قانمشدر .

مؤخرآ داخلیه نظارتی صدر اعظمالغنه الحاق و (صدارت) عنوانی (باش
وکانه) تحویل اولندیکی کبی کافه رجال دولتک فوقنده اولتیق اوزره برده
(باش وکالت معاونلکی) احداث ایدلدیکی بو مسندی اجرز ایدن ذآهده
(رتبه اولی) تخصیص اولندی .

(۱۲۵۵) سنه سی ربیع الاولنک اون طقوزنده (سلطان عبدالمجید خان)
حضر تلیرنک وقوع جلوسلرینی متعاقب باش وکالت عنوانی ینه (صدارته)
و معاونلک دخی (مستشارلغنه) تحویل ایدلدی .

کرك مستشارلغنه وکرك امور مالیه نك (مالیه) و (خزینه عامره دفتردار-
لقرلری) نامیله ایکی به انقسامنده بو منصبلره مأمور اولان ذواته مخصوص
و (فریقک) فوقنده اولتیق اوزره (سعادتلو افندم) القابنه (حضر تلیری)

علاوه سیله و (مشار الیه) تعیری اضافه سیله (رتبه اولی صنف اولی) نامی
 ویرلدی و مؤخر اورتبه (ضربخانه ناظری) و (والده سلطان کتخداسی) کبی
 ذواته ده توجیه اولندیغندن کیدرک افرادی چوغالمقله (۱۲۶۱) سنه سی اوائلنده
 (عطوقتلر) القابیله (رتبه بالا) احداث ایدلیکی کبی (مشیریت) دخی
 (وزارته) معادل اولمق اوزره خاصه غایه مراتب عسکریه اعتبار ایدلدی .
 حین احداثده صدر اعظمی مستشارلغنه مأمور اولان ذواته توجیه اولنمندن
 طولانی فریقکک فوقنده عد اولنان (رتبه اولی) مؤخر اهر مقام و مأموریت
 اربابنه توجیه اولدینی کبی بوقدم دخی تخصیص رسمیی اولان سالف الذکر
 مستشارلق مسندینک غیر یسنه ده شامل طوئش ایدی یعنی یالکز مستشار
 صدر اعظمی اولانلر (اولی اولی) و فریقکدن مقدم اوله جق ایکن بورتبه
 بشقه لینه ده توجیه و امتیاز تقدم انلرده اعطا اولمش ایدی .

(۱۲۷۷) سنه سی ذی الحججه سنک اون ییدیسنده واقع اولان چاوس سلطان
 حضرت عبدالعزیز خایده اهل سیفک اهل قلمه تقدیمی اعلان و فریقکک حائر
 اولان امرای عسکریه نک رتبه اولی صنف اولی و میرلوالرک اولی نایسی رجاننه
 و عسکرلکه خاص اولان مشیریتک دخی بالذات و کلانقده بولنان وزرا مستاننا
 اولمق اوزره وزارته تفوقی اراده و فرمان پیورلشدر .
 حال حاضرده ایسه ترتیبات تشریفاتییه کوره رتبه وزارت مشیریته تقدم
 ایتمکده در .

مراتب سلطنت سنیه اصحابی حقنده مؤخر آتخاذ پیوریلان تشریفات قاعده سنه
 نظراً مراتب دولت علیه نک یکدیگرینه تقدیمی قاعده موضوعه سنه تابع اولدینی
 کبی رتب متساویه اربابنک بر برلینه امر تقدمنده کی قاعده تشریفاتییه آتیده
 بشقه جه بیان اولدینی وجه اوزره در .

۶۰
وکلای فخام معزولین وکلادن و سائر وزرا و رجال دولتدن هر تبه بولند قلی
ذواته و مقدمات و کلالق مساندینی احرار از ایدوب مؤخرآ سائر مأموریتلرده بولنانلر
دخی دیگر وزرا و رجال دولتدن کندیلرینه هر تبه اولانلره تقدم ایدرلر .
و کلا و معزولین و کلانک غیری وزرا و رجال دولتک کیفیت تقدمنده حائر
اولد قلی مرآتیک قدمنه نظر اولتور .

﴿ رتب علمیه نك تعبیرات و تعریفاتی ﴾

روم ایلی قاضی سکرلکی — ابتدا پایه سنی احراز و صکره صرہ سیلہ منصبی ضبط
ایدر و تکرار دخی ایلر .

اناطولی قاضی سکرلکی — ابتدا پایه سنی احراز و صکره منصبی ضبط ایدر
صرہ سیلہ روم ایلی پایه سنہ نقل ایلر .

استانبول قاضی سنی — کذاک ابتدا پایه سنی احراز صکره منصبی ضبط ایلر و یا خود
اناطولی پایه سنہ نقل ایدر .

حرمین مولوی تتری — بالذات منصبی ضبط ایدر و یا خود حرمین پایه سی ویریلور .

بلادخمسہ مولوی تتری — ادرنہ ، بروسہ ، شام ، مصر ، قلبہ دن عبارتدر .

مخرج مولوی تتری — قدیس ، حاب ، ایوب ، سلانیک ، یکیشهر فار ، غلطہ ،
ازمیر ، صوفیہ ، طربزون ، کریددن عبارتدر .

پایۂ مجرد اصحابی — یالکز مخرج پایه سنہ نائل اوله بیلور ترقی کسب و منصب
ضبط ایده من .

متقاعد — درس عام خواجه افندی لردن بعضارینک ارزولری اوزرینہ تقاعدی
اجرا اولنور .

دار الحدیث — سلیمانیه جامع شریفنک قبلہ طرفندہ بر مدرسہ اولوب بورایه
واصل اولان مدرس مخرج مولوی تترینک الکتعبرینہ نائل اولور .

سلیمانیه — سلیمانیه جامع شریفی جوارنده دزت مدرسہ در دار الحدیث مدرسہ
منجمل اولان مخرج مولوی تترینہ طالب اولمدینی حالده بورتبه دن برینہ مولویت

سؤال اولنور .

خامسہ سلیمانہ - مافوقندہ بولنان طالب اولمز ایسہ بورتبہ وودھا اشافی رتبہ لردن
دخی مخرج مولوی تارینہ نائل اولور .

موصلاہ سلیمانہ - بورادن اعتباراً یوقاری رتبہ دہ بولنان مدرسہ کبار مدرسین
تعبیر اولنور .

حرکت التمشلی - ابتدای التمشلی .

حرکت داخل - ابتدای داخل .

صحن ثمان
موصلاہ صحن
فاتح جامع شریفی جابندہ بولنان سکڑ مدرسہ در .

ابتدای خارج - استابول مدرسہ کنک مدخلیدر رتبہ مذکورہ دہ بولنان
مدرسینک اعدادی بعضاً تزیاد و بعضاً تناقص ایدر .

حرکت خارج - دوریہ مولوی تری - بغداد ، عینتاب ، بوسنہ ، ارضروم ،
صرعش ، طرابلس غرب ، بیروت ، کردستان ، روسہ جق ، سیواس ، اطنه ،
کنغریدر .

دوریہ یعنی ادرنہ و بروسہ مدرسہ لکارینک ترتیبی دخی استابول مدرسہ لکی کبی
اولوب فقط مخرج مولوی تری یرینہ دوریہ مولوی تری نامیہ بالادہ محرر مناصبدن
برنی ضبط ایدوب بعدالانفصال صدسیلہ مناصب مذکورہ دواژندہ دوران
ایدر .

طریق قضاء دخی بشقہ جہ بر طریق اولدرق روم ایلی واناظولیدن مدت معلومہ
ایلہ منصب ضبط ایدر و بعضاً دخی احسان اولنور صکرہ انفصال و ترفیع صرا تلبہ
نہایت سنہ تعبیر اولنور مناصبہ واصل اولنور بولنردخی اشراف قضاء تسمیہ
ایدی اور .

﴿ رتبہ ملکیہ و علمیہ و عسکر یہ نك ترتیبات تشریفاتیہ سی ﴾

رتبہ وزارت و مشیریت - صدر روم ایلی و اناطولی

برنجی فریق - رتبہ بالا

استانبول قاضیلنی - فریق - رتبہ اولی صنف اولی

روم ایلی بکار بکیلیکی

حرمین شریفین مولوتی - میر لوالق - میر میرانلق

رتبہ اولی صنف ثانیسی

بلادخمسہ مولوتی - میر الایلق - رتبہ ثانیہ صنف متمیزی

مخرج مولوتی - رتبہ ثانیہ صنف ثانیسی - میر اصراق

عسکری قائم مقامنی - اصطبل عاصره مدیر لکی پایه سی

کبار مدرسین - بیکباشلیق - رتبہ ثالثہ - رکاب ہمایون قبوجی باشیلنی

موصلہ سلیمانہ مادونندہ بولان مدرسین - الای امینلکی رتبہ سی

رتبہ رابعہ - قول اخالق رتبہ سی

خواجگان رتبہ سی - رتبہ خامسہ - یوزباشلیق رتبہ سی

◀ انبواب رسمیه ▶

ذات فخر و کرامت حضرت صدر اعظمی به خطاباً :
 علمای کرام جا بنندن : معروض داعی کینه لریدر
 سایر ذوات طرفندن : معروض چا کر کینه لریدر
 عباره آره سننده اسماری ذکر اولند قدده غیاباً :

فخامتلو دولتلو حضرتلری

❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖

مسند جلیل صدارت عظمایی احرار ایتیمش اولان وزرای عظام
 حضرتانه خطاباً :

علمای کرام جا بنندن : معروض داعیلریدر
 سایر ذوات طرفندن : معروض چا کر لریدر
 عباره آره سننده اسماری ذکر اولند قدده غیاباً :

اهتلو دولتلو حضرتلری

❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖

امیر مکہ مکرمه حضرت لریله معزولاری حضرتانه :

دولتلو سیادتلو افندم حضرتلری
 دار السعاده الشریفه اغاسی حضرت لرینه :

دولتلو عنایتلو افندم حضرتلری

❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖ ❖

مقام جلیل سرعسکری به و شرف صهریت سینه به نائل اولان وزرای عظام
 حضرتانه :

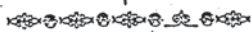
دولتلو عطوفتلو افندم حضرتلری

ذات سردار اکرمی به : دولتلو رأفتلو افندم حضرتلری
 وزرای عظام و مشیران کرام حضرتانه : دولتلو افندم حضرتلری

برنجی فریق ، رتبه بالا رجال کرامنه :

عطوفتو افندم حضرتلری

فریقان کرامه ، رتبه اولی صنف اولی رجال کرامنه ، روم ایلی

بکار بکیلیکی پایه لو امرای کرامه :

سعادتو افندم حضرتلری

میر لواره ، میر میران کرامه ، رتبه اولی صنف ثانیسی رجالنه :

سعادتو افندم

میرالایه ، رتبه ثانیه صنف متمایزی اصحابنه :

عزتو افندم

رتبه ثانیه صنف ثانیسنه ، میر امرایه ، عسکری قائم مقاملرینه

اصطبل عامره مدیرلکی پایه لولرینه :

« عزتو » « افندی » « پاشا » « بک » « اغا »

یکباشیلره ، رتبه ثالثیه ، رکاب همایون قپوچی باشیلنی پایه لولرینه

الای امناسنه :

« رفعتو » « بک » « افندی » « اغا »

رتبه رابعیه ، قول اغالرینه ، خواجهکانه ، رتبه خامسهیه ، یوز باشیلره :

« فتوتو » « بک » « افندی » « اغا »

« سائرلرینه : « حیتلو » « بک » « افندی » « اغا »

مسند جلیل مشیخت اسلامیہ خطاباً :

علمای کرام جانبندن : معروض داعی دیرینہ لریدر

سائر ذوات طرفندن : معروض بندہ دیرینہ لریدر

عبارہ آره سنده غیباً :

دولتو سماحتو حضرتلری

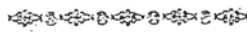
مسند مشیخت جلیله اسلامیہ احراز ایتمش اولان ذوات فخامه خطاباً :

علمای کرام جانبندن : معروض داعیلریدر

سائر ذوات طرفندن : معروض بندہ لریدر

عبارہ آره سنده غیباً :

دولتو فضیلتو حضرتلری

صدور عظامه : سماحتو افندم حضرتلری

استانبول پایه لورینه : فضیلتو افندم حضرتلری

حرمین محترمین پایه لورینه : فضیلتو افندم

بلاد خمسہ و مخرج موالیسنه : فضیلتو افندی

مدرسینه : مکرمتو افندی

قضایه : مودتو افندی

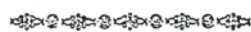

— سلطان سنيه نك نشان ذيشانلری —

﴿ خاندان آل عثمان ﴾

— مرصع —

خاندان آل عثمان نشان ذیشانی ولی نعمت یمتمز شوکتلو پادشاهز غازی سلطان (عبدالحمید) خان ثانی افندمز حضر تلرینک ماثر جلیلهء هایونلرندندر اورته سنده کی قطعه زرينه منقوش طخرای هایونلر زيرنده پياض مينادن معمول بردفنه دالی و نشانك قلاده يه ربطايديله چکی محلنده کذالك پياض مينادن مصنوع برقوردون باغی واردر .

[ارطغرل نشانی]

ارطغرل نشان ذیشانی ولی نعمت یمتمز شوکتلو پادشاهز غازی سلطان (عبدالحمید) خان ثانی افندمز حضر تلرینک ماثر جلیلهء هایونلرندندر التوندن معمول و یلديز شکانده اولوب اون ایکی ترتیلی و کوشه لرنده التون و مینا ایله ایشلمش اون ایکی یلديزی حاوی و اورته سنده ارطغرل کلمهء مبعله سی و برجهتنده ارطغرل حضر تلرینک بیوک آسیادن هجرتی تاریخی و دیگر جهتنده نشان عالینک طرف اشرف حضرت خلافتیناهیدن تأسیس بیورلینی تاریخی محتویدر .

﴿ نشان افتخار ﴾

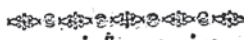
— مرصع —

نشان افتخار جنتمکان سلطان (محمدود) خان ثانی حضر تلرینک زمان ساطترلنده احداث بیوراشدر رتب مته مده يه منقسم اولیوب یالکز قطعهء مرصعه سی واردر .

﴿ نشان امتیاز ﴾

— صرصع —

نشان امتیاز ولی نعمت پیمتمز شوکتلو پادشاهمز غازی سلطان (عبدالحمید) خان
ثانی افندمز حضر تلرینک جملاء مآثر جلیله همایونلرننددر رتب متعدهیه
منقسم اولیوب آلتون وکوش مندالیه لری واردر قوردوننک نصف طولانیسی
یشیل نصف دیکری قرمزنی رنگده در .

﴿ نشان عثمانی ﴾

— صرصع —

— برنجی . ایکنجی . اوچنجی . دردنجی —

نشان عثمانی جتتمکان سلطان (عبدالمعز) خان حضر تلرینک ایجاد کرده
عالیلیدر برنجی رتبه سنک صرصع وسیم قطعه لرنینک اورتہ سی یشیل کناری
قرمزنی رنگلی قوردونی واردر .

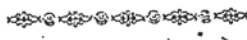

﴿ نشان مجیدی ﴾

— صرصع —

— برنجی . ایکنجی . اوچنجی . دردنجی . بشنجی —

نشان مجیدی والد کثیر الحامد شہریاری جتتمکان سلطان (عبدالحمید) خان
غازی حضر تلرینک مآثر عالیہ لرننددر برنجی رتبه سنک صرصع وسیم قطعه لرنینک
اورتہ سی قرمزنی کناری یشیل رنگلی قوردونی واردر .

﴿ نشان شفقت ﴾

— برنجی . ایکنجی . اوچنجی —

شفقت نشانی ولی نعمت پیمتمز پادشاهمز غازی سلطان [عبدالحمید] خان ثانی

افند من حضرت تیرینک ماثر جلیله هایدنارندندر طائفه نسایه مخصوص اولوب
برنجی وایکنجی رتبه لری صر صدر و قوردونی اورته سی یاض کناری یشیل
وقرهنری رنگده در .

— مدالیله —

— معارف مدالیه سی — آلتون وکوش —

جمله ماثر عالیه جناب پادشاهیدن اوله رق ۹ جمادی الاخره سنه ۱۳۱۹ تاریخنده
احداث بیورلشدر .

— حجاز تیموریولی مدالیه سی — آلتون وکوش و نیکل —

جمله ماثر عالیه جناب پادشاهیدن اوله رق ۲۰ شعبان سنه ۱۳۱۹ تاریخنده احداث
بیورلشدر .

— یونان محاربه سی مدالیه سی — کوش —

ذات شوکسمات جناب خلافتیناهینک جمله آتارسنیه لرندن اولوب ۲۷ ذی
القعدة سنه ۱۳۱۴ تاریخنده احداث بیورلشدر .

— تخایصیه مدالیه سی — کوش —

جمله ماثر عالیه جناب پادشاهیدن اوله رق ۲۵ ربیع الاخر سنه ۱۳۱۰ تاریخنده
احداث بیورلشدر .

— لیاقت مدالیه سی — آلتون وکوش —

جمله ماثر عالیه جناب پادشاهیدن اوله رق ۱۳۰۸ سنه سنده احداث بیورلشدر .

— کرید مدالیه سی — آلتون وکوش —

جمله ماثر عالیه جناب پادشاهیدن اوله رق ۱۳۰۸ سنه سنده احداث بیورلشدر .

— زراعت مدالیہ سی — آتون وکوش و باقر —

جملہ مآثر عالیہ جناب پادشاہیدین اولہ رقی احداث بیورلشدر .

— اقتخار مدالیہ سی — کوش —

جملہ مآثر عالیہ جناب پادشاہیدین اولہ رقی ۲ ربیع الآخر سنہ ۱۳۰۶ تاریخندہ
احداث بیورلشدر .

— امتیاز مدالیہ سی — آتون وکوش —

جملہ مآثر عالیہ جناب پادشاہیدین اولہ رقی ۲۱ ذی القعدہ سنہ ۱۳۰۰ تاریخندہ
احداث بیورلشدر .

— پلونہ مدالیہ سی — کوش —

جملہ مآثر عالیہ جناب پادشاہیدین اولہ رقی ۱۲۹۴ سنہ سندہ احداث بیورلشدر .

— روسیہ محاربہ سی مدالیہ سی — کوش —

جملہ مآثر عالیہ جناب پادشاہیدین اولہ رقی ۱۲۹۴ سنہ سندہ احداث بیورلشدر .

— کرید مدالیہ سی — آتون وکوش —

فردوس آشیان سلطان [عبد العزیز] خان حضر تلرینک زمان سلطنتلرندہ
۱۲۸۵ سنہ سندہ احداث بیورلشدر .

— قرہ طاغ مدالیہ سی — کوش —

فردوس آشیان سلطان [عبد العزیز] خان حضر تلرینک زمان سلطنتلرندہ
۱۲۷۲ سنہ سندہ احداث بیورلشدر .

— قارص مدالیہ سی — کوش —

فردوس آشیان سلطان [عبد الحمید] خان حضر تلرینک زمان سلطنتلرندہ ۱۲۷۲
سنہ سندہ احداث بیورلشدر .

— قریم — سلستره مدالیه سی — کموش —

جتمه مکان سلطان [عبدالحمید] خان حضرت تیرینک زمان سلطنت نده ۱۲۷۱
سنه سنده احداث بیورلشدر .

— سواستپول مدالیه سی — کموش —

• خاقان مشارالیهک زمان سلطنت نده ۱۲۷۰ سنه سنده احداث بیورلشدر .

— بوسنه مدالیه سی — کموش —

• خاقان مشارالیهک زمان سلطنت نده ۱۲۶۶ سنه سنده احداث بیورلشدر .

— کردستان مدالیه سی — کموش —

• خاقان مشارالیهک زمان سلطنت نده ۱۲۶۳ سنه سنده احداث بیورلشدر .

— یمن مدالیه سی — آتوز و کموش —

• خاقان مشارالیهک زمان سلطنت نده ۱۲۶۳ سنه سنده احداث بیورلشدر .

— بریه الشام و قلعه عبا مدالیه سی — کموش —

• خاقان مشارالیهک زمان سلطنت نده ۱۲۵۶ سنه سنده احداث بیورلشدر .

— اشقودره مدالیه سی — کموش —

فردوس آشیان سلطان غازی [محمود] خان ثانی حضرت تیرینک زمان سلطنت نده
۱۲۴۷ سنه سنده احداث بیورلشدر .

(شهر امانت جليله سي وبالعموم ولايات شاهانه ايله الويه ملحقه ومستقله نك)
(واناره تابع قضاارك اسمارى بروجه آتى درج و بيان اولنور)

﴿ شهر امانتى ﴾

[ه قضالر]

سنجاقلر

(اطهار ، ككبوزه ، بكقوز ، قرتال ، كوچك چكجه ،
شيله)

﴿ حجاز ولايتى ﴾

(يذبع البحر ، الوجه ، سوارقيه ، عقبه)
(معموره الحميد)

مدينه منوره

جده

﴿ يمن ولايتى ﴾

(جبل حراز ، كوكبان ، آنس ، حجه ، زمار ، يريم ،
رداع ، عمران)
(زيد ، لحيه ، زيديه ، جبل ريمه ، حجور ، بيت الفقيه ،
باجل ، ابو عيش)
(محائل ، رجال المع ، قنفده ، بنى شهر ، فامد ، صيبا)
(اب ، عدين ، قطبه ، حجرية ، مخا)

صنعا

حديده

عسير

تعز

﴿ بصره ولايتى ﴾

(قورنه ، كويت ، فاو)
(سوق الشيوخ ، شطره ، حى)
(قطيف ، قطر)

بصره

متفك

نجد

[قضاار]

سنجاقلر

(شطرة العماره ، زبیر ، دویر میج)

عمارہ

﴿ بغداد ولایتی ﴾

(خراسان ، عزیزہ ، کاظمیہ ، جزیرہ ، دلیم ، کوت

بغداد

(الامارہ ، خاتقین ، مندلی ، ساصرا ، بدرہ ، عنہ)

(حلہ ، سماوہ ، شامیہ)

دیوانیہ

(ہندیہ ، نجف اشرف ، رزازہ)

کر بلا

﴿ موصل ولایتی ﴾

(عمادیہ ، زاخو ، دھوک ، عقرہ ، سنجار)

موصل

(رواندز ، کویسنجق ، رانیہ ، اربیل ، صلاحیہ)

کر کوک

(کلنبر ، معمورۃ الحمید ، بازیان ، شہر بازار)

سلیانیہ

﴿ حلب ولایتی ﴾

(عینتاب ، کلیس ، بیلان ، اسکندرون ، انطاکیہ ،

حلب

حارم ، جسر شغور ، ادلب ، معرفۃ النعمان ، باب جبول ،

(منبج ، جبل سمان ، رقبہ)

(روم قلعه ، سروج ، بیرہ جک ، حران)

اورفہ

(البستان ، زیتون ، اندرین ، بازار جق)

صرعش

﴿ سورہ ولایتی ﴾

(بعلبک ، بقاع العزیز ، دوما ، بباک ، وادی الحجیم ،

شام شریف

(حاصییا ، راشیا ، زبدانی)

[قضاار]	سجاقار
(حمص ، سلیمیه ، حمیدیه)	حما
(عجلون ، قنیطره ، بصر الحریز ، درعا ، سویده ، صاخذ ،	حوران
(عاهره)	
(معان ، طفیه ، سلط)	كرك
﴿ بیروت ولایتی ﴾	
(صیدا ، صور ، صرعیون)	بیروت
(حیف ، طبریا ، صفد ، ناصره)	عكا
(صافیتا ، عکار ، حصن الاکراد)	طرابلس شام
(جبله ، صرقب ، صهیون)	لاذقیه
(جنین ، بنی صعب)	نابلس
﴿ طرابلس غرب ولایتی ﴾	
(غریان ، اورفله ، ترهونه ، زاویه ، زواره ، نواحی	طرابلس غرب
(اربعه ، عزیزیه ، عیلات)	
(مصراطه ، ظلتین ، سرت ، مسلاته)	خمس
(غدانس ، نالوت ، فساطو)	جبل غربی
(سوکنه ، شاطی ، غات)	فزان
﴿ خداوندکار ولایتی ﴾	
(کملیک ، بازار کوی ، میخالیج ، مدانیه ، کرماستی ،	بروسه
(اطرانوس)	

[قضاار]

سنجاقلر	(سكود ، اينه كول ، يكيشهر)
ارطغرل	(اسكى شهر ، كدوس ، عشاق ، سماو)
كوتاهيه	(بولوادين ، صندوقلى ، عزيزيه)
قره حصار صاحب	(ايوالقى ، برهانيه ، ادرميد ، اردك ، باندومه ، كونان)
قره سى	(صندرغى ، باليه)

﴿ قونيه ولايتى ﴾

قونيه	(اقشهر ، بگشهرى ، سىندى شهرى ، ايلغين ، بوزقىر ، قره مان - لارنده ، اركلى ، قره پيكار ، قوچحصار)
نيكده	(نوشهر ، اركوب ، اقسراى ، بور ، معدن - حميديه ، عربسون)
بور دور	(نفى)
حميد آباد - اسپارته	(اولوبورلو ، اكردير ، قره اغاج ، يلواج)
انطاليه - تكه	(المالو ، علائيه ، اقسكى ، قاش)

﴿ انقره ولايتى ﴾

انقره	(ايش ، بكپازارى ، سيورى حصار ، نغالبوخان ، چيانه ، يان آباد ، ميخاليچق ، بالا ، قلمه جك)
يوزغاد	(اق طاغ معدنى ، بوغازليان)
قيصريه	(دوه لو)
قىر شهرى	(كسكين ، مجيديه ، اوانوس)
چوروم	(عثمانچق ، سنقورلى ، اسكلب)

﴿ آیدین ولایتی ﴾

[قضاغر]

سنجاقلر

(نیف ، قره برون ، قوش آطه سی ، چشمه ، تیره ،
 اوده مش ، اورله ، فوجتین ، بایندر ، منمن ، سفریحصار ،
 برغمه)

ازمیر

(طورغودلی - قصبه ، الا شهر ، قوله ، اخصار ، صالحلو ،
 کوردوس ، تیمورجی ، اشمه ، قرق اغاج ، صومه)
 (نازالی ، بوزطغان ، سوکه ، چینه ، قره جه صو)
 (میلاس ، مکرری ، صرصریس ، بودروم ، کویجکز)
 (طواس ، بولدان ، سرای کوی ، چال ، غربی قره اغاج)

منغیسیا - صاروخان

آیدین

منتشا - مغله

دکزلی

﴿ اطنه ولایتی ﴾

(قره عیسالو ، حمیدیہ)

اطنه

(طرسوس)

صرسین

(اصلاحیه ، پیاس ، عثمانیه ، خاصه ، باغچه)

جبل برکت

(قارص ذو القدریه ، خاچین ، فکه - بیلان کوی)

قوزان

(ارمناک ، موط ، کلنار ، انامور)

ایچ ایل

(قسطمونی ولایتی)

(اینه بولی ، زعفرانبولی ، طاش کوپری ، طاطای ،

قسطمونی

جیده ، طوسیہ ، آراج)

(ارکلی ، بارطین ، کرده ، کونیک ، دوزجه ، حمیدیہ ،

بولی

مدرنی ، زونقولداق)

[قضاار]	سنجاقتار
(چركش) (بوى آباء، عيانجق)	كنفرى سينوب
(سيواس ولايتى)	
(عزيزيه ، نديان حميد ، تنوس ، يكي خان ، حافيق ، قوچكيري ، ديوريكي ، دارنده ، كرون ، قننال) (مرزيفون ، كوپرى ، مجيد اوزى ، لاديق ، حوضه ، كوش حاجى كوني)	سيواس اماسيه
(صوشهرى ، حميديه ، قويلحصار ، الوجره) (اربعه ، زيله ، نيكسار)	قره حصار شرقى توقاد
(دياربكر ولايتى)	
(سيورك ، سيلوان ، ليجه ، ديرك ، بشيرى) (نصيبين ، جزره ، مديات ، عوينه - صاور) (پالو ، چرمىك)	دياربكر ماردين ارغنى معدنى
(بتليس ولايتى)	
(اخلاط ، خيزان ، موطيكي) (ملاز كرد ، بولانق ، وارطو ، صاسون) (اروه ، بروارى ، غرزان ، شروان) (چياچور ، قلب)	بتليس موش سرد كنسج

(ارضروم ولایتی)

[قضاار]

سنجاقلر

(بایبورد ، پاسینلر ، کینچی ، ترجان ، کسکیم ، اسپر ،
ناصروان)

ارضروم

(کماخ ، رفاهیه ، قوری چای ، پلومر — قوزیچان)
(دیادین ، قره کلیسا ، انشکرد ، طوتاق — عتاب)

ارزنجان

بایزید

خنس

(معموره العزیز ولایتی)

(عربکیر ، کبان معدنی ، اکین ، خربوت ، پرتک)

خربوت

(حصن منصور ، بهسنی ، اچہ طاغ ، کاخته)

ملاطیه

(مازکرد ، چارسنجاق ، چشمکک ، قزل کلیسا ،

درسم

اووهجق)

(وان ولایتی)

(محمودی ، شتاق ، عادالجواز ، کواش ، ارجیش)

وان

(جوله مرک ، کوار ، شمیدنان ، معموره الحمید)

حکاری

(طبرزون ولایتی)

(اردو ، کرهسون ، تیره بولی ، کورهله ، وقف کبیر ،

طبرزون

اچہ آباد ، سورمنه ، اوف)

(بافره ، اونیه ، فالسه ، چهارشنبه ، ترمه)

صامسون — جانیک

(آتنه ، خوبه)

ریزه — لازستان

[قضاالر]

سنجا قلمر

(کلکیت ، شیران ، دورول)

گوشخانه

(جزایر بحر سفید ولایتی)

(قاشوط ، میس ، سومبکی ، کرپه ، استانکوی)

ردوس

(پیلمار ، مولوه)

مدلی

(قالینوز ، لریوز ، قاریوط)

ساقز

(امروز ، بوزجه اطه)

لینی

﴿ کرید ولایتی ﴾

﴿ ادرنه ولایتی ﴾

(جسر مصطفی پاشا ، قرجه علی ، جسر ارکنه ، دیمتوقه ،

ادرنه

اورته کوی ، خوصه)

(سلطان یری ، اخنی چلی ، اسکچه ، اکری دره ،

کوملجنه

داری دره)

(طرنوه ، اخته بولی ، لوله برغوس ، ویزه ، مدیه ، بابای عتیق)

قرق کلیسا

(اینوز ، صوفیلو)

دده اغاج

(معلقره ، چورلی ، خیره بولی)

تکفور طاغی

(کشان ، شار کوی ، صرفته ، اجه آباد)

کلیبولی

﴿ سلانیك ولایتی ﴾

(کسندیره ، قره فریه ، یکیجه واردار ، وودینه ، لنقظه ،

سلانیك

کوکیلی ، عورتخصار ، طویران ، استرومجه ، تکوش ،

قترین ، آینه روز)

[قضاہ]

سنجاقلی

(منلك ، ذیخنه ، رازلق ، پتریح ، تیمور حصار ، جمعہ بالا ،
نورہ قروب)

سپروز

(قوالہ ، صاری شہبان ، پراوشته ، روہجوز)

دراہہ

طاشوز

﴿ قوصوہ ولایتی ﴾

(اورخانیہ ، اشتب ، قوچانہ ، عثمانیہ ، قرہ طوہ ، قومانوہ ،
رادویشته ، پلنقہ ، کوپرلی)

اسکوب

(کیلان ، پرہ شوہ ، متروپچہ ، ولچترین ، یکی بازار)

پرشته

(قولاشین زیر ، یکی واروش ، حقوہ)

سنیجہ

(یاقوہ ، براہ ، غوسینہ ، ترغولیشته)

ایک

(پرہ پول)

طاشلیجہ

(قانقاندلن ، غستوار ، لومہ)

پرزرین

﴿ یانیہ ولایتی ﴾

(آیدونات ، فیلات ، مچوہ ، اسقویک ، قویچہ)

یانیہ

(دلوشنہ ، پرمدی ، پوغون ، تپہ دلن ، قرواش - خیمارہ)

ارگری

(لوروس ، مارغلیج)

پروزہ

(اولونیه ، لوشنہ ، اسقراپار)

برات

(اشقودرہ ولایتی)

(لش ، طوز ، سردیتا ، پوقہ)

اشقودرہ

(تیران ، قوایہ ، شیاق ، اچہ حصار)

دراج

(مناسترولایتی)

[قضال]	سنجاقلر
(پرله ، فیلورینه ، قرچوه ، اوخری)	مناستر
(قوزانه ، جمعه-قیالر ، ناسلیج ، کره بنه ، الاصونیه)	سرفیجه
(ماط ، دبره زیر ، رقه لر)	دبره
(غرامش ، پکلین)	ایلبسان
(کسریه ، استاروه ، قولونیه)	کوربیجه

﴿ مستقلاً اداره اولنان متصرفانقلر ﴾

(یافه ، بئراسبع ، غزه ، خلیل الرحمن)	قدس شریف
(درنه ، صرج ، اوچله وچالو)	بنغازی
(رأس العین ، عشاره ، البوکال ، عربان)	زور
(اطه پازاری ، قندره ، قره صرسل ، یالوه ، کیوه)	ازمید
(بیضا ، لاپسکی ، ازینه ، آیواجق ، بیرامیج)	بیضا
(ساوری ، بیوک چکهجه)	چتالجه
(شوف ، متن ، کسروان ، بترون ، جزین ، کوره ، زحله ، دیر القمر قصبه سی)	جبل لبنان

﴿ ایالات ممتازہ ﴾

مصر قاہرہ ، تونس ایالتی ، بوسنہ ولایتی ، قبریس جزیرہ سی ،
بلغارستان امارتی ، روم ایلی شرقی ایالتی ، سینسام امارتی

○ سالنامه‌ها حقیقه معلومات ○

دولت علیه عثمانیه بامنه اوله ورق استانبولده الك اول سالنامه جتیمكان (سلطان عبدالمجیدخان) حضرت تارینك زمان سلطنتلرنده یعنی (۱۲۶۲) سنه هجریه سنده ومشهور مصطفی رشید پاشا مرحومك صدر ننده صدر اسبق مرحوم احمد وفق پاشا طرفندن ترتیب یورلمشدر .

مؤخرأ مرحوم جودت پاشا ودها صکره مجلس معارف اعضاسندن مرحوم رشدی ومجلس مذکور باشکاتی بهجت بکار طرفلندن ترتیب اولمش وبعده سالنامه ترتیبی با اراده سنیه حضرت پادشاهی معارف نظارت جلیله سی مکتوبی قلمی هیئته تخصیص یورلمش ایدی .

(۱۳۰۶) سنه هجریه سندن اعتباراً دخی اخیراً تأسیس وتشکیل یوریلان مأمورین ملکیه قومیسوئنه مربوط سنجل احوال اداره عمومی سی طرفندن ترتیب ایدلمکده در .

(۱۳۲۴) سال هجری سی ایچون بو کره تمثیل اولتان سالنامه عمومی تأسیسی اعتباریه التمش ایکنجی دفعه در .

ولایات شاهانه ده الك اول سالنامه تأسیس اولتان ولایت بو سنه ولایتی ایدی مؤخرأ ولایات شاهانه ک اکثر نده دخی برر سالنامه ترتیبی اصول اتخاذا قلمشدر .

بغداد ولایت نده ایسه ایلك سالنامه (۱۴۹۳) سال هجری سنده ترتیب اولمش وایبار یخندن شیمدی به قدر طبع ونشر ایدلمکده بولمشدر .

(۱۳۲۴) سنه هجریه سنه مخصوص اولان اشو سالنامه نشری اعتباریه یکر منجی دفعه در .

﴿ رسمی غزته نشر ایدن ولایات شاهانه ایله غزته لرك اسامی ولقتلینی ﴾
 ﴿ وتاریخ تأسیسلری اعتباریله بوسنه قاججی سنه انتشاریه لری اولدیننی ﴾
 ﴿ ویوم انتشارلینی حاوی جدولدر ﴾

اسامی ولایات	اسامی جرائد	طبع اولدیننی لسان	قاججی سنه انتشاریه سی	یوم انتشاری
یمن	صنفا	ترجیه عربجه	۲۹	صلی
بصره	بصره	ترجیه عربجه	۱۱	پنجشنبه
بغداد	زوراء	ترجیه عربجه	۳۸	جمعه ایرته سی
موصل	موصل	ترجیه	۲۲	پنجشنبه
حلب	فرات	ترجیه عربجه	۳۸	پازار ایرته سی
سوریه	سوریه	ترجیه عربجه	۴۱	پنجشنبه
بیروت	بیروت	ترجیه عربجه	۱۸	جمعه ایرته سی
طرابلس غرب	طرابلس غرب	ترجیه عربجه	۳۶	پنجشنبه
خداوند کار	خداوند کار	ترجیه	۳۸	چهارشنبه
قونیه	قونیه	ترجیه	۳۷	صلی
انقره	انقره	ترجیه	۳۶	صلی
آیدین	آیدین	ترجیه	۳۰	پنجشنبه
اطنه	سیحان	ترجیه	۳۲	چهارشنبه
قسطونی	قسطونی	ترجیه	۳۴	چهارشنبه
سیواس	سیواس	ترجیه	۲۸	پازار ایرته سی
دیاربکر	دیاربکر	ترجیه	۳۲	پازار ایرته سی

اسامی ولایات	اسامی جرائد	طبع اولدینی لسان	قاچنجی سنه انتشاریه سی	یوم انتشاری
بتلیس	بتلیس	ترجہ	۲۳	پازار ایرتہ سی
ارضروم	انوار شرقیہ	ترجہ	۴۰	چهارشنبه
معموره العزیز	معموره العزیز	ترجہ	۲۴	چهارشنبه
وان	وان	ترجہ	۱۳	پنجشنبه
طربزون	طربزون	ترجہ	۳۸	پنجشنبه
جزایر بحر سفید	بحر سفید	ترجہ رومیہ	۲۳	پازار ایرتہ سی
ادرنہ	ادرنہ	ترجہ	۲۷	پنجشنبه
سلانیک	سلانیک	ترجہ	۳۶	پازار ایرتہ سی
قوصوہ	قوصوہ	ترجہ	۳۰	چهارشنبه
یانیہ	یانیہ	ترجہ رومیہ	۳۸	پنجشنبه
اشقودرہ	اشقودرہ	ترجہ	۱۸	پازار
مناستر	مناستر	ترجہ	۲۲	چهارشنبه
قدس شریف	قدس شریف	ترجہ عربیہ	۳	پازار ایرتہ سی

بغداد ولایتہ مخصوص اولان رسمی (زوراء) غزنیہ سی تاریخ انتشاری اعتباریلہ بوسنہ اوتوز سکرنجی سنہ سنہ رسیده اواشدر .

(زوراء) غزنیہ سی هفته ده بر کره جمعہ ایرتسی کونلری نشر اوانور بر طرفی ترجہ و دیگر جہتی عربیہ در .

یک ایکی یوز سکسان التی سنہ ہجریہ سنہ انتشارہ باشلامشدر اوتاریخدن شیمدی یہ قدر بہر هفته منتظماً نشر اولقمده در .

مرکز ولایت ایچون برسته لك ابو نه سی یمش و ما حفات ولایت ایچون سکستان
 ایکی و آلتی ایلی قزوق غروشته در ولایتدن خارج محملر ایچون سنوی آلتی غروش
 پوسته اجرتی ضم اولنور بر نسخته سی آلتمش پاره به در اعلا ناک بهر سطر نادن
 درت غروش اجرت آلنور .

مرکز ولایت

والی عالی ولایت مجید بك

بالا

نشان عثمانی نشان مجیدی امتیاز آلتون
مرصع برنجی وگوش مدالیله لری

ارکان ولایت

رتبه	عثمانی	مجیدی	مأموریت واسامی
استانبول	۲	۲	نائب محمد نجم الدین افندی
متمایز	۰	۰	دقتردار محمد شکری افندی
متمایز	۴	۴	مکتوبی محمد طاهر بك

مجلس اداره ولایت

(رئیس والی عالی ولایت)

[اعضای طبیعیہ]	[اعضای منتخبہ]
نائب افندی	جمیل زاده مصطفی افندی حرمین ۳ م
دقتردار افندی	خضیری زاده یس افندی اولی ثانیسی ع ۳
نقیب الاشراف قائم مقامی سید	آغوب قیومچیان افندی متمایز ع ۴ م ۳
عبدالرحمن افندی استانبول ع ۲ م ۱	عزیزه مناحیم افندی ثانیہ
مکتوبی بك	باش کاتب عبدالرزاق افندی ثانیہ ع ۴ م
مفتی زهاوی زاده الحاج محمد سمید افندی	موصله حرمین

﴿ مجلس ادارہ ولایت نزدندانہ متشکل هیات آہامیہ ﴾

رئیس مکتوبی ولایت محمد طاہر بک	ممایز ع ۴ م ۴
اعضا مجلس ادارہ اعضا سندن خضیری زادہ آیس افندی	اولی تائیس ع ۳
» » » »	ممایز ع ۴ م ۳

مجلس ادارہ ولایت مدعی عمومی دقتر خاقانی مدیری بہجت افندی ثالثہ م ۴	
» » »	مستطقی معارف مدیری حسین رفیق افندی
مجلس ادارہ محاکمات ضبط کاتبی عبدالوہاب افندی	

﴿ اقلام ولایت ﴾

(مکتوبی قلمی)

میز شگری افندی رابعہ

سر مسود عبداللہ افندی ثالثہ	مسود محمود رشید افندی رابعہ
شفرہ کاتبی عاکف افندی	» حاجی عارف افندی رابعہ
مسود احمد منیر افندی خامسہ	مکتوبی قلمنہ مأمور عبدالرزاق افندی
معیت مأموری عبدالعزیز افندی	مسود محمد رشید افندی خامسہ
مسود ومقابلہ جی حاجی خماس افندی	سرمیض انور افندی
عربی کاتبی محمود بک خامسہ	مسود عزت افندی
مسود رؤف افندی	» شگری افندی
مسود معاونی مصطفی افندی	» معاونی منیر بک
» یوسف افندی مہ افتخار مدالیہ سی	میض رشید افندی
میض حسین افندی	» بہجت بک
» نوری افندی	» محمود افندی

میض کمال افندی	میض جمیل افندی
» نوری افندی	» احمد افندی
» مدحت افندی	» محمد افندی

(مجلس اداره قلمی)

باشکتاب عبدالرزاق افندی	ثابته م ۴
معاون انیس افندی	مسود عبدالوهاب افندی
مسود علی افندی	» عبدالکرم افندی

میض رشید افندی

(اوراق اوطه سی)

مدیر محمود راضی افندی	ممایز ع ۴	م ۳
معاون محمد درویش بک	ثابته	مقید رشید بک
مقید درویش فخری افندی	» صالح افندی	رابعه
» طاهر افندی	» علی افندی	
» وهبی افندی	» حسن افندی	

(ولایت ترجمه اوطه سی)

ترجمان الیاس شامی افندی	ثابته م ۵
-------------------------	-----------

﴿ محاسبه ولایت ﴾

ممنز حسن فخری افندی	ثابته
---------------------	-------

[واردات چہتی]

باش کاتب سلیم افندی

رفیقی مصطفی افندی

رفیقی سید محمد افندی

(مصارفات جہتی)

باش کاتب حاجی رفعت افندی	ناثہ
مصافات مقیدی عبدالوہاب افندی	مصارفات مقیدی رفیق محمود افندی
» » رفیق صالح افندی	معاشات مقیدی صالح افندی
» » محمود افندی	» » رفیق طاہر افندی

(مصالح جاریہ جہتی)

باش کاتب مصطفی افندی	رفیق اولی سید محمد علی افندی
رفیق ثانیسی حمید افندی	سر میض نافع افندی
میض عبدالوہاب افندی	میض عبدالوہاب بک
» رشید افندی	» عبدالرزاق افندی
» مصطفی افندی	» زکی افندی
» عزرہ افندی	» مفید افندی

(مرکز قضا جہتی)

مرکز قضا کاتبی سلیمان افندی	رفیق حسین لطنی افندی
-----------------------------	----------------------

(اوراق جہتی)

اوراق مأموری حمید افندی	رفیق امین افندی
	رفیق قاسم افندی

(مأمورین سائرہ)

حسابات عتیقہ کاتبی حمیدی افندی	صندوقی امینی یوسف افندی
--------------------------------	-------------------------

(ویرکو جہتی)

مقید اول عزت افندی	ویرکو محرر نائسی علی مردان افندی
دفترچی محمد اسعد افندی	مقید ثانی عبدالرزاق افندی

(وقف شریف نبوی جہتی)

کاتب ثانی مہدی افندی	کاتب اول عمر افندی
خدمہ جو اغا	تخصیصدار رجب افندی

(خزینہ دعوی وکیلری)

داود افندی	نعم افندی
------------	-----------

(اورمان مأمورری)

احطاب مأموری حسین اغا	اورمان مأموری محمد غریب افندی
-----------------------	-------------------------------

﴿ نافعہ قومیسینی ﴾

(رئیس والی عالی ولایت)

اعضا برنجی بلدیہ رئیس وکیلری رفعت	افندی
اعضا مجلس ادارہ باش کاتبی عبدالرزاق	تمایز
افندی ثانیہ م ۴	نفوس ناظری سعید افندی ثالثہ
محاسبہ ولایت مصارفات کاتبی	ایکنجی بلدیہ رئیس عبدالرحمن
حاجی رفعت افندی ثالثہ	افندی
اوچنجی بلدیہ رئیس محمود افندی	منحل
نافعہ مہندسی موسیو شوائس	

تخصیص مأموری ژاندارمہ ملازمی علی افندی

(محکمه شرعیه)

ازمیر پایه سی	باب نایب عبدالوهاب افندی
ع ۴	باش کاتب عباس افندی
واردات مقیدی و سر میض سید	ایتام مدیری عبدالغفور افندی
عبدالوهاب افندی	مقید اول حاجی اسداعیل افندی
واردات مقیدی معاونی سید احمد افندی	مقید ثانی عبدالرزاق افندی
ضبط کاتبی محمد نافع افندی	اذنامه و دعوتیه کاتب و مقیدی سید
قسام کاتبی مصطفی افندی	عبداللطیف افندی
مقید سید عبدالرزاق افندی	وکالت مقیدی ابراهیم فرحان افندی
ادانات مسودی عباس افندی	نفقات مقیدی عبدالرزاق افندی
میض سید عبدالواحد افندی	

﴿ عدلیه دائره سی ﴾

بنیاد و بصره و موصل و لایترلی عدلیه مفتشی صالح حلیمی افندی متمایز
عدلیه مفتشی کاتبی جمیل افندی

(محکمه استیناف حقوق دائره سی)

رئیس سرکنز نایب نجم الدین افندی	استانبول	ع ۲	م ۲
اعضا کیلانی زاده سید داود افندی	اعضا سوییدی زاده یوسف افندی		
بلاد خمسہ	بلاد خمسہ		
انطون افندی	رئیس حافی افندی	م ۴	»

(محکمه استیناف جزا دائره سی)

رئیس عمر ذهنی افندی متمایز مدعی عمومی عثمان فرید افندی

اعضا حیدری زاده انور بک	ممایز	اعضا یابان زاده سلیم بک	رابعه
» افرائیم افندی		» کسپور افندی	

(محکمہ استیناف قلمی)

باشکاتب صالح افندی

اعضا ملازمی سید صالح افندی	اعضا ملازمی جمیل افندی
ضبط کاتبی احمد افندی	ضبط کاتبی صالح افندی
» مجید افندی	» عبدالرزاق افندی
مقید خلیل افندی	مسود عبدالله افندی
مباشر علی اغا	مباشر سید محمد اغا
» جاسم اغا	» شریف اغا

(استیناف مدعی عمومی کی قلمی)

کاتب محمد علی افندی	رفیقی خطاب افندی
---------------------	------------------

(هیئت آہامیہ)

رئیس سویدی زاده یوسف افندی	بلاد خمسہ
اعضا انطون افندی	ثالثہ م ۴
اعضا روبین افندی	

(محکمہ ہدایت حقوق دائرہ سی)

رئیس وکیلی سید محمد افندی	اعضا درویش افندی	مدرس
اعضا روبین افندی	» ملازمی حمدی افندی	

(محکمہ ہدایت جزا دائرہ سی)

مدعی عمومی معاون مصطفیٰ نوری	رئیس آصف افندی رابعہ
افندی ثانیہ	اعضا سید محمد افندی
اعضا ملازمی عبداللہ افندی	» نصر اللہ افندی

(استتطاق دائرہ سی)

ایکینچی مستتق خضر افندی	برنجی مستتق محمد حلمی افندی
معاونی عبدالوہاب افندی	معاونی منجمل

(اجرا دائرہ سی)

تخصیلاتار رشید افندی	اجرا مأموری سلیمان افندی
----------------------	--------------------------

(محکمہ ہدایت قلمی)

باشکاتب عبدالجبار افندی	
مدعی عمومی محمود کاتبی محمود افندی	معاونی کاتبی عبدالرحمن
» محمود ندیم افندی	افندی
» رشید افندی	ضبط کاتبی محسن افندی
میض بسیم افندی	مقید مجید افندی
مباشر سید مصطفیٰ اغا	مباشر حسن اغا

(مقاولات محرر لکی دائرہ سی)

معاون اول شاکر افندی	مقاولات محرری خضر افندی
مباشر جاسم اغا	معاون ثانی محمد شکری افندی

(تجارت محکمه سی)

رئیس جعفر صادق افندی	ثانیه
اعضا نعمان افندی	اولی ثانیه م ۲
ایشا افندی	اعضا کامل افندی
	نعمی افندی

(محکمه تجارت قلمی)

ضبط کاتبی سعید افندی	باشکاتب نعمان افندی
ضبط کاتبی بکر افندی	
قاسم افندی	عبدالغنی افندی

(انجمن عدلیه)

رئیس عدلیه منقشی صالح حامی	اعضا استیناف حقوق رئیس نیم الدین
تمایز افندی	افندی استانبول ع ۲ م ۲
استیناف جزا رئیس عمر ذهنی	اعضا استیناف مدعی عمومی عثمان
تمایز افندی	فرید افندی
بدایت حقوق رئیس وکیل	بدایت جزا رئیس اصف
سید محمد افندی	افندی رابعه
مدعی عمومی معاون مصطفی	تجارت محکمه سی رئیس جعفر
نوری افندی ثانیه	صادق افندی ثانیه

کاتب استیناف محکمه سی باشکاتبی صالح افندی

(دعوی وکیلری)

عبدالجبار افندی	اولی اولی
رؤف افندی	تمایز
	کیروب افندی
	ثالثه

منشی حکیم افندی	رابعه	يعقوب افندی
نعيم افندی		حبیب افندی
داود افندی		پاچه جي زاده حسن افندی

(نفوس دائره سی)

ناظر سعيد افندی	ثالثه	باش کاتب محمد شکری افندی
کاتب ثانی محمد نائل افندی		

(دفتر خاقانی دائره سی)

مدیر عثمان بهجت افندی	ثالثه	م	معاون عبدالوهاب افندی	تحریرات کاتبی صالح افندی
تحریرات رفیعی خلیل افندی			تحریرات رفیعی خلیل افندی	رفیعی ابراهیم افندی
رفیعی خلیل افندی			معاونی علی افندی	حاسبه کاتبی حافظ شوق افندی
تدقیق مأموری رفیعی عبدالمجید افندی			تدقیق مأموری رفیعی عبدالمجید افندی	تدقیق مأموری سعید افندی
» » » محمود افندی			» » » »	» » » رفیعی اسماعیل افندی
» » » خلف افندی			» » » »	» » » ابراهیم افندی
				» » » محمد افندی

(مرکز طاہو قلمی)

رفیعی محمد فخری افندی	مرکز طاہو کاتبی علی افندی
رفیعی خضر افندی	رفیعی محمد رفعت افندی

(اوقاف دائره سی)

حاسبه جي واصف بك اولی اولی

واردات کاتبی سیدسلطان افندی رابعه	باش کاتب عبدالجبار افندی ثانیه م
تحریرات کاتبی علی رضا بک	مصرف کاتبی عبدالقادر افندی
واردات کاتبی رفیق محمد افندی	اوراق مقیدی ابراهیم افندی
مصرف کاتبی رفیق رشید افندی	مصرف کاتبی رفیق عبدالعزیز افندی
تحریرات کاتبی رفیق ابراهیم افندی	تحریرات کاتبی رفیق حسن افندی
مصرف قسمندہ محمد علی افندی	اوراق مقیدی رفیق عبدالرزاق افندی
صندوق امینی اوہان افندی	تحریرات قسمندہ محمود افندی
باغلو و سداد و تعمیرات مأموری عبدالوہاب افندی	

(اوقاف تحصیلدار لری)

تخصیلاتار سید عبدالغنی اغا	سر تحصیلدار عباس افندی
» ملا عبداللہ	تخصیلاتار علی افندی
» سعید افندی	» ملا حسین

﴿ اوقاف مندرسہ قومیسینیونی ﴾

استانبول ع ۲ م ۲	رئیس نائب نجم الدین افندی
اعضا آلوسی زادہ سید شا کر افندی	اعضا نقیب سید عبدالرحمن افندی
حرمین ع ۳ م ۳	استانبول ع ۲ م ۱
» حسین پاشا جامی مدرسہ وقتوی	» امام اعظم مدرسہ اولی شیخ
مسودی علی افندی	سعید افندی
» معارف مدیری حسین رفیق افندی	» اوقاف محاسبہ جینی و کیلی
	عبدالجبار افندی ثانیہ م

﴿ سجل احوال قومیسونی ﴾

رئیس مکتوبی ولایت محمد طاہر بک	متمايز ع ۴ م ۴
اعضا اوراق مدیری محمود راضی افندی	اعضا مجلس ادارہ باش کاتبی عبدالرزاق
متمايز ع ۴ م ۳	افندی نایہ م ۴
اعضا مکتوبی ممیزی شگری افندی	کاتب مکتوبی قلمی کتبہ سندن محمد
رابعہ	منیر بک

﴿ استاستیق قومیسونی ﴾

رئیس اوراق مدیری محمود راضی افندی	متمايز ع ۴ م ۳
اعضا مجلس ادارہ ایکنجی کاتبی انیس	کاتب شگری افندی
افندی نالہ	

﴿ معارف ادارہ سی ﴾

مدیر حسین رفیق افندی

محاسبہ مأموری عبدالکریم نادر	باش کاتب سلامی افندی
افندی نالہ	محاسبہ مأموری رفیق علی افندی
کاتب ثانی عبدالرزاق افندی	معاینہ مأموری رؤف افندی
معاینہ مأموری رشید افندی	صندوق امینی توفیق افندی
معاینہ مقیدی حسین افندی	تحصیلدار نیازی افندی
تحصیلدار خلف افندی	حسین افندی

(معارف مجلسی)

رئیس معارف و مکتب اعدادی ملک	اعضا معارف محاسبہ مأموری
مدیر رفیق افندی	عبدالکریم نادر افندی نالہ

اعضا باب نأبی عبدالوهاب افندی	اعضا یکن زاده عبدالله افندی مدرس
از میر پایه سی ع ۴	سنوی زاده عبدالوهاب افندی مدرس
منجمل	
منجمل	کاتب معارف باش کاتبی سلامی افندی

﴿ مکتب اعدادیء ملکی هیئت اداره و تعلیمیه سی ﴾

مدیر حسین رفیق افندی	معاون اول حسین عونی افندی مدرس
معاون ثانی علی افندی	معاون ثالث ابراهیم افندی
حکمت ، کیمیا ، موالید معلمی رفیق افندی	قوانین معلمی جعفر افندی ثابیه
ثروت ، لسان عثمانی ، تاریخ ، زراعت	جغرافیا ، ادبیات ، کتابت معلمی
معلمی حسین عونی افندی مدرس	و حساب ، جبر ، مثلثات معلمی و کیلی علی افندی
علوم دینیہ ، اخلاق و منطق معلمی	اصول دفتری ، جغرافیا معلمی ابراهیم افندی مدرس
عبدالجلیل افندی مدرس	هندسه معلمی و کیلی قول اغاسی
صبری افندی م ۴	ماکنه ، قوز موغرافیا معلمی عزیز افندی
ترکچہ معلمی یوزباشی کمال افندی م ۴	فرانسزجه معلمی سلمان صالح افندی
حسن خط و رسم معلمی کمال افندی	مبصر سعید افندی
برنجی قسم حساب معلمی ابراهیم	
هایم افندی	

موجود طلبه نك مقداری

﴿ ژاندارمه دائره سی ﴾

ژاندارمه قوماندانی مسعود بك ع ۴ م ۴ كريد، يونان، افتخار مديله لری
اداره امینی جميل افندی م ۵

﴿ الای مجلسی ﴾

رئیس قوماندان مسعود بك ع ۴ م ۴ كريد، يونان، افتخار مديله لری
اعضا مرکز بيكباشی عبدالكريم
بک م ۵ حاجی حسن بك م ۵
اداره امینی جميل افندی م ۵ یوزباشی عبدالقادر افندی م ۵
یوزباشی علی افندی ملازم اول سلدان افندی م ۵
ملازم اول عمر بك ملازم ثانی یوسف افندی
اعضا ملازم ثانی محمد سلیم افندی

﴿ برنجی مرکز طاہوری ﴾

بيكباشی عبدالكريم بك م ۵ طاہور كاتبی صدقی افندی

(پیاده صنفی)

بلوك	یوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
۱	حمودی اغا م ۵	عباس اغا	رشید افندی
۲	غشقه اغا م ۴	سلدان افندی م ۵	مولود افندی
۳	عبدالقادر افندی م ۵	علی اغا	محمد افندی
۴	بهجت افندی م ۵	صالح افندی	عزت افندی

(سواری صنفی)

بلوك	یوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
۱	صالح افندی ع ۴ م	عیسی افندی	امین اغا
۲	مصطفی اغا م ۵	منصور افندی م ۵	حکیم افندی
۳	اسماعیل اغا	عبدالقادر افندی	قلندر اغا
۴	رضا افندی	محمد اغا	عبدالله افندی
۵	قاسم افندی م ۴	مصطفی افندی	خلف اغا
۶	عزیز افندی م ۵	اسعد اغا م ۵	تقی افندی

(ایکنجی خراسان طابوری)

یکباشی محمدنوری افندی م ۵   طابور کاتبی عبدالرحمن افندی

(پیاده صنفی)

بلوك	یوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
۱	اسماعیل اغا م ۵	محمود اغا	صالح افندی
۲	عبدالواحد افندی	سید اغا	عباس افندی
۳	منجیل	قاج اغا	علی افندی

(سواری صنفی)

بلوك	یوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
۱	حسن افندی	منجیل	منجیل
۲	محمد اغا م ۵	رستم افندی	عزیز اغا
۳	یکباشی حسن اغا	غیری بك	منجیل

ملازم ثانی	ملازم اول	یوزباشی	بلوک
خورشید افندی	عبدالرحمن آغا	سایمان آغا	۴
قاسم آغا	احمد افندی	منجیل	۵
ابراهیم افندی	ابراهیم آغا	فتاح آغا	۶ م ۴
عمر آغا	مهدی افندی	مصطفی آغا	۷ م ۵

﴿ اوچنجی استرسوار طاہوری ﴾

ییکباشی حاجی حسن بک م ۵ | طاہورکآبی عمر افندی

ملازم ثانی	ملازم اول	یوزباشی	بلوک
خلف افندی	حسین آغا	امین آغا	۱
علی آغا	غنی آغا	منجیل	۲
امین آغا	علی بک م ۵	علی افندی	۳
ارسلان آغا	میرزا آغا	نایف افندی	۴
محمود بک	توفیق افندی	کاظم آغا	۵
علی افندی م ۵	سلیمان افندی	صدیق افندی م ۵	۶

﴿ دردنجی کربلا طاہوری ﴾

ییکباشی میرزا آغا م ۵ | طاہورکآبی عبدالواحد افندی م ۵

﴿ پیاده صنفی ﴾

ملازم ثانی	ملازم اول	یوزباشی	بلوک
مصطفی آغا	کاظم آغا	منجیل	۱
علی افندی	محمدجواد افندی	علی آغا	۲

﴿ سوازی صنفی ﴾

بلوك	یوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
۱	رضا افندی	مهدی اغا	سلیمان افندی
۲	منجل	سید اسماعیل افندی	عبدی اغا م ۵

(پشنجی دیوانیه طاہوری)

بیگباشی	ابراہیم اغا	طاہور کاتبی	عبدالغنی افندی
---------	-------------	-------------	----------------

(پیادہ صنفی)

بلوك	یوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
۱	موسی افندی	توفیق افندی	موسی اغا
۲	محمد افندی	جاسم اغا	نیازی افندی
۳	محمد بك	محمود افندی	منجل

(سواری صنفی)

بلوك	یوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
۱	منجل	رؤف بك	خورشید افندی
۲	منجل	احمد عزت افندی	محمد افندی
۳	خضر افندی	غنی اغا	سید علی اغا
۴	منجل	عبدالله اغا	مجید اغا

(التنجی خاقین طاہوری)

بیگباشی	اسماعیل بك	طاہور کاتبی	طالب افندی
---------	------------	-------------	------------

(پیاده صنفی)

بلوک	یوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
۱	جاسم اغا	علی افندی	محمود افندی
۲	عبدالرحمن افندی	محمود اغا	یوسف افندی
۳	قاسم افندی	منحل	عبدانقادر افندی م ۵

(سواری صنفی)

بلوک	یوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
۱	داود اغا م ۵	منحل	امین اغا

(بدنجی استرسوار طاہوری)

بیکباشی اسعد افندی م ۵   طاہورکابی سایمان طیار افندی

بلوک	یوزباشی	ملازم اول	ملازم ثانی
۱	منحل	عمر بک	منحل
۲	زین العابدین افندی	دوطه اغا	منحل
۳	منحل	منحل	ابراہیم اغا
۴	اسماعیل افندی	محمود اغا	حسین حافظ افندی
۵	منحل	عمر افندی	توفیق اغا

﴿آچقده بولنان امرا وضا بطان﴾

بیکباشی سلیمان افندی   بیکباشی حسن اغا م ۵
عبدالکریم اغا م ۵   ملازم ثانی محمد سلیم افندی

ملازم ثانی علی اغا

ملازم ثانی عبدالقادر اغا

ملازم ثانی عبدالرحمن افندی

(ضابطهٔ سرگزینہ)

ضابطه کاتبی محی الدین افندی

۵ م

یکباشی عبدالکریم بک

قلعه و سرای حبس خانہ لرندہ غاردیان ۱۸

حبس خانہ مدیری محمد افندی

ولایت ژاندارمه الاینک ترتیب تام وجهله موجودی حاوی جدولدر

سوارى بلوکی	پاده بلوکی	سوارى	پاده	سوارى	پاده	سوارى	پاده	سوارى	پاده	سوارى	پاده
عدد	عدد	فر	فر	فر	فر	فر	فر	فر	فر	فر	فر
برنجی مرکز طاپوری	۶	۲۷۰	۳۰۰	۳۲	۶۰۲	۳۲	۳۰۰	۳۲	۶۰۲	۳۲	۳۰۰
ایکنجی خراسان طاپوری	۷	۲۸۰	۱۷۴	۳۲	۴۸۶	۳۲	۱۷۴	۳۲	۴۸۶	۳۲	۱۷۴
اوجنجی استرسوار طاپوری	۶	۳۳۶	۰	۲۰	۳۵۶	۲۰	۰	۲۰	۳۵۶	۲۰	۰
دردنجی کر بلا طاپوری	۲	۹۵	۱۳۸	۱۴	۲۴۷	۱۴	۱۳۸	۱۴	۲۴۷	۱۴	۱۳۸
بشنجی دیوانه طاپوری	۴	۱۸۰	۲۰۷	۲۳	۴۱۰	۲۳	۲۰۷	۲۳	۴۱۰	۲۳	۲۰۷
اتنجی خاقین طاپوری	۱	۵۴	۱۸۳	۱۴	۲۵۱	۱۴	۱۸۳	۱۴	۲۵۱	۱۴	۱۸۳
یدنجی استرسوار طاپوری	۵	۲۸۰	۰	۱۷	۲۹۷	۱۷	۰	۱۷	۲۹۷	۱۷	۰
يكون	۳۱	۱۶۹۵	۱۰۰۲	۱۵۲	۲۶۴۹	۱۵۲	۱۰۰۲	۱۵۲	۲۶۴۹	۱۵۲	۱۰۰۲

(پولیس دائرہ ذمہ داری)

سر قومیسر حاجی کاظم حلمی افندی نائبہ ع ۴ م ۵ افتخار مدالیہ سی

(پولیس مجلسی)

رئیس سر قومیسر حاجی کاظم حلمی افندی نائبہ ع ۴ م ۵ افتخار مدالیہ سی

اعضا اوچنچی قومیسر نعمان وصفی

افندی م ۵ افتخار و تخلصیہ مدالیہ لری

اوچنچی قومیسر حسن افندی م ۵ ضبط کاتبی پولیس سید سلیمان افندی

(حکومت قو ناغندہ مستخدم پولیس قومیسر و افرادی)

آچیف دن ایکنچی قومیسر حسین بک

امور تخریر و امانت مأموری اوچنچی پولیس سید سلیمان افندی

قومیسر نعمان افندی احمد فہمی افندی

پولیس احمد حمدی افندی جمیل افندی

(سرکز پولیس دائرہ سندہ احتیاط و قول و دوریہ و تعقیب مأمور لری)

پولیس مصطفی افندی پولیس سید احمد افندی

عمر فہمی افندی ابراہیم فوزی افندی

صحی الدین افندی خضر خالد افندی

سید خضر افندی داور افندی

محمد طاہر افندی توفیق افندی

(لیمان و ترصد مأمور لری)

پولیس سلیمان فائق افندی پولیس ابراہام افندی

(سرکز ولایت بری وقارشی بقه قره غولخانه سی مستخدم)

(پولیس قومیسر وافرادی)

(شورجه قره غولخانه سی مأمورلی)

اوچنجی قومیسر حسن افندی م ۵ پولیس سعید افندی
 پولیس نجیب افندی » حسن بک

(مربعه قره غولخانه سی مأمورلی)

اوچنجی قومیسر حاجی صالح افندی م ۵	پولیس جمعه افندی
ابوسیفین قره غولخانه سی مأموری	پولیس محمود افندی
حضرت شیخ	» خیر الدین افندی
البوشبل	» عارف افندی
قمبرعلی	» صراد بک
سور	» عبدالوهاب افندی
فضل	» عباس افندی
دکان شناوه	» توفیق افندی
حیدر خاوه	» محمد افندی
سنگ	» رشید افندی
قریه باشی	» محمد نوری افندی

(قارشی بقه سرکز قره غولخانه سی مأمورلی)

اوچنجی قومیسر حسون افندی	آچقیدن اوچنجی قومیسر محمد فیض الله
پولیس تلی غالب افندی	افندی افتخار مدالیه سی
جعفر قره غولخانه سی مأموری	اوچنجی قومیسر حطی افندی

مطبعة ولايت

ناظر مکتوبی و لايت محمد طاهر بك متمایز مع ۴ م ۴

مدیر و محرر اسماعیل افندی	مترجم عبدالله افندی
سالنامه مأموری عاکف افندی	سر مرتب خضر افندی
ایکنجی مرتب عبدالقادر افندی	عموم مرتبی محمود افندی
ماکینیسیت محمد رؤف اغا	تحصیلدار نوری افندی
موزع احمد افندی	شاگرد سید ابراهیم افندی
شاگرد سعید افندی	صالح افندی
عمله و بواب صالح اغا	عمله رضا اغا

مکتب صنایع

مدیر عمومی محمد امین افندی	مدرس
باشکاتب عبدالرحمن افندی	ضابطه مدیری علی افندی
ضابطه کاتبی سیف الدین افندی	اعمالات مدیری خلیل اغا
اعمالات کاتبی علی افندی	وکیل خرج سعید اغا
معلم اول علی افندی	معلم ثانی سعید افندی
امام و معلم ثالث سید حسین افندی	موزیقہ معلمی عبدی اغا قول اغاسی م ۵
قوندره خانه اوسته سی جاسم اغا	قوندره خانه دیکش ماکینه سی قافه سی محمد
صرائفوز خانه اوسته سی عبدانوهاب اغا	جولہ خانه اوسته سی حاجی جواد اغا
دمیر خانه اوسته سی محمد افندی	طورنه قلفه سی فتح الله افندی
خالینخاہ اوسته سی حاجی حسین اغا	طلبه نفر ۸۵ خدمه نفر ۹

﴿ مکتب صنایع قومیسونی ﴾

ناظر والی عالی ولایت

رئیس دیون عمومیہ ناظری مصطفیٰ اعضا صحیحہ مفتشی احمد عبداللہ افندی

فہمی بک متیار مہماز م م

اعضا اوقاف باش کاتبی عبدالجبار افندی وکلای دعاویدن سلمان افندی

نایہ م م ولایت مہندسی موسیوشوایس

اعضا بلدیہ مہندسی موسیو موژل م م

﴿ تلغراف و پوسٹہ باش مدیریتی دائرہ سی ﴾

بنیاد و بصرہ و موصل و لایتری تلغراف و پوسٹہ باش مدیریتی محمدشا کر افندی نایہ

(مفتشک دائرہ سی)

موصل جہتی مفتشی حاجی بکر بصرہ جہتی مفتشی جولیتی افندی

افندی نایہ نایہ

(باش مدیریت قلمی)

باش کاتب امین افندی تحریرات کاتبی لیب افندی

محاسبہ کاتبی مصطفیٰ عاصم بک رابعہ کاتب شعیب فیضی افندی

(تلغراف مرکزی)

مرکز مدیریتی فہمی افندی ناکہ

مخبرہ سر مأموری حاجی صالح افندی مخبرہ مأموری عبدی افندی

مخبرہ مأموری حاجی توفیق افندی عطا افندی

سعدی افندی خورشید افندی

عبدالجبار افندی علی افندی

مخبره مأموری قبحی افندی	مخبره مأموری حمدی افندی
اسکندر افندی	جمیل افندی
ابراہیم ادھم افندی	بہجت افندی
توفیق افندی	تلخراف مقیدی سلیم افندی
بہداد شفی جمال افندی	مخبرات اجنبیہ مأموری ستراق افندی
مخبرات اجنبیہ مأموری منشی افندی	مخبرات اجنبیہ مأموری ارطاشیش افندی
ایساق افندی	تلخراف ماکنہ جیسی ماروک افندی
(پوسٹہ سرکاری)	

پوسٹہ مدیری عبدالباقی افندی

پوسٹہ مأموری خلیل افندی	پوسٹہ اتحاد مأموری الیاس افندی نائند
پوسٹہ کاتبی احمد افندی	پوسٹہ مقیدی شوکت افندی
پوسٹہ سیار مأموری عبداللہ افندی	پوسٹہ سیار مأموری یعقوب افندی

— رسومات نظارتی —

ناظر حسن حلیمی افندی   متمایز م

(مجاہدہ قلمی)   (تحریرات قلمی)

باش کاتب عبدالوہاب افندی رابعہ	باش کاتب حسن رضا افندی
رفیق اول عبدالکریم افندی	رفیق اول علی رضا افندی
» ثانی محمد افندی	مقید احمد توفیق افندی
» ثالث محمد افندی	رفیقی توفیق افندی
مقید یعقوب افندی	مبعض اول حسن افندی
رفیقی عطاء اللہ افندی	رفیقی صیون افندی

﴿ رسومات مرکز مدیریتی ﴾

مدیر	حاجی علی افندی	رابعه
باش کاتب بهجت افندی	رفیق احمد عزت افندی	
رفیق ثانی مهدی افندی	» ثالث سلمان افندی	
رفیق ثالث معاونی مهدی افندی	تحریرات کاتبی احمد افندی	
تذکره کاتبی عبدالرزاق افندی	رفیق حسنی افندی	
صندوق امینی میر افندی	استامطور ابراهیم افندی	
ترانسیت مبصری احمد افندی	مبصر حسین افندی	
مبصر محمود افندی	» عمر افندی	
» عبدالوهاب افندی	ادخالات و اخراجات مبصری محمد افندی	
معاینه جی خلف اغا	معاینه جی عزیز افندی	
» رشید اغا	» طاهر اغا	
» حسین افندی	ایران انبار مأموری عبدالله افندی	
ایران انبار کاتبی رشید افندی	ترانسیت انبار مأموری صالح افندی	
مانیفستو کاتبی اسکندر افندی	اشیای عینیه مأموری شا کر افندی	

﴿ دیون عمومیہ نظارتی ﴾

ناظر مصطفیٰ فہمی بک	متايز	فرقه مفشی وینوره افندی
مفتش معاونی خسرو بک کچیان افندی		دعوی و کیلی کیروب افندی ثالثه

(محاسبہ قلمی)

محاسبہ باش کاتبی حسین رؤف افندی

رفیق اولی جرجیس ادیب افندی	رفیق ثانیسی حنا زکی افندی
رفیق ثالثی عبدالحجید افندی	اعشار کاتبی سلیمان توری افندی
مقید علی بک	میض ابراهیم افندی
صندوق امینی و پول مأموری ابراهیم ادهم افندی	

(تحریرات قلمی)

باش کاتب علی رفقی افندی	مسود شریف افندی
مقید مدحت افندی	میض محمود افندی

(دیون عمومیہ معاملات مرکزیه مأمورینی)

مرکز مأموری ماحم باز افندی	باش کاتب ابراهیم افندی
کاتب ثانی توفیق افندی	انبار کاتبی یاقو افندی

﴿مأمورین صحیہ﴾

بنداد قرانته لری انسپکتوری دو قوتور لازونی افندی	باش کاتب مصطفی توفیق افندی
ایکنجی کاتب شاکر افندی	یازیحی و محاسبه مأموری ادوار جومستینی
فاردیان نفر ۴	افندی م ۳

﴿امور بیطریه اداره سی﴾

بیطر مفتشی توفیق افندی	معاینه بیطریه مأموری محمد فاروق افندی
معاینه بیطریه قوجلیسی ابراهیم افندی	معاینه بیطریه قوجلیسی امین اغا

﴿ رژی نظارتی ﴾

ناظر موسیو ژول اومان

ناظر معاونی سراب سویان بک نایه | مقتش موسیو دی کیریفو

(تحریرات قلمی)

(محاسبه قلمی)

ترجہ باش کاتبی حسین افندی

محاسبه جی او ایس افندی

معاون ومقید سعید افندی

صندوق امینی شکر الله افندی

تحریرات سرمیضی جمیل عبدالکریم

فرانسزجه تحریرات باشکاتبی ومحاسبه جی

افندی

معاونی انطوان جولیتی افندی

میض ناصر گریکور افندی

محاسبه رفیقی مار کار افندی

محافظه قلمی کاتبی عزیز افندی

" " کابریل افندی

دعوی وکیلی کیروب افندی ستیان

" " آغوب افندی

زراعت مأموری سینار افندی

(مرکز قلمی)

باش کاتب رزق الله افندی

مدیر عباس فضلی افندی

رفیقی سلیم افندی مقصود

رفیقی سلیم افندی صارونی

" حاجی سلیمان افندی

" ابراهیم افندی ناحوم

انبار مأموری شاول عانی افندی

" توفیق افندی

معاونی رزوق افندی بشو

قنطارچی حاجی صالح

﴿ اجنبی تذاکره شرکتی ﴾

ناظر قریفور کورجکی افندی م ۴ | محاسبه کاتبی یامین قوهن افندی

مخبرات ترکیه کابی جرجیس افندی	محاسبه کابی رفیقی یوسف مناک افندی
تذکره محرری ارتین فرج افندی	قولچی باشی عباس فضل افندی
قولچی مهدی اغا	اوطه جی وهیب اغا

(لیمان دايره سی)

رئیس عبدالقادر افندی بحریه صول قول اغاسی

﴿برنجی بلدیہ دائره سی﴾

رئیس وکیلی چادرچی زاده رفعت افندی ممتاز
 اعضا طیب نظام الدین بک ثانیہ اعضا محمد صالح افندی مدرس
 ہ باشکاتب زاده محمود حامی افندی ہ جبه جی زاده یوسف افندی
 ہ حاجی خلیل چلبی ہ ہارون ناہان افندی
 مہندس موژل افندی م ۴

﴿برنجی بلدیہ قلمی﴾

باشکاتب خلیل افندی	رفیقی عبدالقادر افندی
رفیقی محمود فہمی افندی	تنویر کابی حسن افندی
صندوق امینی حسقیل افندی	دوریہ مأموری عمر افندی
دوریہ مأموری وحید اغا	چارشو محافظہ مأموری حمد اغا
پراکنده مأموری ملایوسف	تنظیف مأموری محمود افندی
سرچاوش نفر ۱	تفتیش نفر ۱
مدیر وچرخہ جی و بکچیلر نفر ۱۱۳	چاوشان نفر ۲۳

﴿ ایکنجی بلدیہ دائرہ سی ﴾

رئیس حیدری زادہ عبدالرحمن افندی

اعضا السید محمد افندی برزنجی

محمد سعید افندی

حاجی عبدالرزاق چابی

اعضا السید عبدالقادر افندی

حاجی حمادی چابی

حاجی عبدالکریم چابی

﴿ ایکنجی بلدیہ قلمی ﴾

معاونی حسین فوزی افندی

مقید محمد صدیق افندی

تفتیش نفر ۳

چرخہ جی و بکچیلر نفر ۱۱۵

باشکتاب محمد طاهر افندی

محاسبہ رفیقی محمد سعید افندی

صندوق امینی مہدی افندی

چاوش نفر ۱۳

﴿ اوچنجی بلدیہ دائرہ سی ﴾

اعضا حاجی یس چابی

سید عبدالرحمن افندی

عبدالله خنینی چابی

رئیس قسطنینی زادہ محمود چابی

اعضا عبدالله الداود چابی

ریزہ لی ابراہیم افندی

﴿ اوچنجی بلدیہ قلمی ﴾

معاونی سید عبدالوہاب افندی

تفتیش نفر ۳

چاوش نفر ۱۰

باشکتاب سید خضر افندی

صندوق امینی توفیق افندی

چرخہ جی و بکچیلر نفر ۹۰

﴿ غربا خستہ خانہ سی ﴾

صحیحہ مفتشی و ہیئت ادارہ رئیسی احمد عبداللہ افندی ممتاز م ۵

یوزباشی	اوپر آتور ذهنی افندی	طیب نظام الدین بک	ثانیہ
	مدیر نوری افندی	کوز طیبی عثمان افندی	یوزباشی
	امام مصطفی افندی	کاتب قایماچی زاده رشید افندی	
	آشی مأموری عثمان نوری افندی	جراح اوستہ عباس افندی	
	وکیل خرج عبدالواحد افندی	اجزاجی مفرد بیج افندی	
۲۵	آشچی باغچہ واز و سائر خدمہ نفر	اجزا موزعی عبدالرزاق افندی	

﴿ صو طومبہ سی ﴾

تحصیلدار محمد امین افندی	مأمور محمود افندی
معاون حسن	ما کینست اوستہ محمد
بکچی نفر ۱	کارخ نفر ۴

﴿ بغداد عثمانلی بانکہ سی شعبہ سی ﴾

معاون موسیو قونستاندیندیس	دیرکتور موسیو مرکوریان
---------------------------	------------------------

(محاسبہ قلمی)

رفیقی موسیو سیت	محاسبہ جی موسیو داود مراد
جوزیف ہرمن	رفیقی موسیو ستیفان ہواکیمیان
سترک بوغوسیان	یعقوب متی

(صندوق قلمی)

صندوق امینی موسیو دانیل آغویان	رفیقی موسیو ہارتیون خاچانیان
رفیقی موسیو یوسف سرکیس	الیاہوخزام
ہارون میکائیل	

(تحریرات قلمی)

باش کاتب موسیو جوزیف دمارکی || رفیقی موسیو جمیل کورجی

(قامپو قلمی)

باش کاتب موسیو خاچیک بدروسیان	رفیقی موسیو شاؤل سموخه
رفیقی موسیو قسطنطین پیو	» » مسروب سکندریان
باش قواص خضر اغا	قواص حمید اغا
اوطه جی ابراهیم اغا	اوطه جی محمد اغا

﴿رؤسای روحانیه﴾

سریانی قتولیک سرپسقبوس و کیلی الحوری بهنان بدریه افندی	بغداد بصره و موصل ارمنی مرخصی
کلدان ملتنگ بطریق و کیلی الحوری	سر راهب سروپه ساموئیلان افندی
میخائیل افندی	روم قتولیک بطریق و کیلی القس
ارمنی قتولیک بطریق و کیلی الحوری	رمانوس قلاب افندی
فیلیوس ماناکیان افندی	بغداد خاخام باشیسی داویداپو افندی ۲م
خاخام ساسون الیاهولوی افندی ۵م	

— مأمورین اجنبیه —

(ایران)

باش شهیندر یمین المالد میرزا جعفر خان || ترجمان منحل

(روسیه)

جنرال قونساوس موسیو ماشقوف || قانچلار موسیو پاماسکی

ترجمان ار تین او ایسیان افندی | ترجمان ملکون افندی بلداسار

(انکتره)

مهنرال قونسلوس موسی ماجور رامزی | برنجی ترجمان آغوب نرسیسیان افندی
ترجمان سجاد حیدر افندی | ترجمان هارون شوحیط افندی
ترجمان سید حسن عسکر افندی

(فرانسه)

قونسلوس موسیو روه | ترجمان حبیب شوریز افندی

(المانیا)

قونسلوس موسیو ریشارش | قانچالار موسیو کروی
ترجمان سعید افندی

(امریقای شمالی حکومت مجتمه سی)

قونسلوس وکیلی موسیو رودولف هر نر | ترجمان خسرو قیوجیان افندی

(اوستریا و مجارستان)

قونسلوس وکیلی موسیو روه | ترجمان موسیو روزنفلد

(بلجیقا)

قونسلوس موسیو ارنیست بوتمن | ترجمان رزوقی نعمان افندی

(سویچ و نوروج)

قونسلوس موسیو باری

آلتنجی اردوی ہمایون

آلتنجی اردوی همایون قوماندانی
برنجی فریق سلیمان شوقی پاشا

عثمانی مجیدی
مرصع ۲
کرید ، قره طاغ ، روسیه ، یونان مدالیہ لری

(مقام قوماندانی یاورانی)

سریاورد منحل
یوزباشی علی بک یونان مدالیہ سی
قول اغاسی ماہربک یونان مدالیہ سی
ملازم ثانی کمال افندی

﴿ارکان حربیہ دائرہ سی﴾

ارکان حربیہ رئیس فریق حسین فخری پاشا
ارکان حربیہ مفتشی ارکان حربیہ قائم مقامی اسعد بک
کوش امتیاز ویونان مدالیہ لری
ارکان حربیہ بیکباشی عمر فوزی بک
ع ۳ م ۳
ع ۳ م ۳
ع ۴ م ۳

﴿برنجی شعبہ﴾

پیش کاتب حسنی افندی ممتاز
صنّف ثانی شگری افندی نائے م ۵
شعبہ مذکورہ یہ ماجق یوزباشی
عبدالقادر افندی
صنّف اول ابراہیم افندی ثانیہ
صنّف رابع حمید افندی
ملازم حمید افندی
ملازم رفعت افندی

(ایکنجی شعبه)

مدیر ارکان حربیہ قائم مقامی حتی بک	ع ۳ م ۳	گموش لیاقت مدالیہ سی
نظامیہ قسمی ممیزی سعید افندی	رابعہ	ردیف قسمی ممیزی محمود افندی
نائیہ	ع ۴	م ۴
نفوس قسمی ممیزی محمد توفیق افندی	رابعہ	شعبہ مذکورہ بہ ملحق یوزباشی تحسین
رابعہ	م ۴	ع ۴ م ۴
صنف اول حاجی عبداللطیف افندی ناکہ		صنف اول رشید افندی ناکہ
صنف ثانی درویش افندی ناکہ	»	ثانی عبدالقادر افندی
» ثالث معروف افندی رابعہ	»	ثالث جیل افندی
» رابع سید احمد افندی	»	رابع قاسم افندی
» عبدالوہاب افندی م ۵	»	ملازم عبداللہ افندی
ملازم عارف افندی	»	صالح افندی
» بکر افندی	»	احمد رابع افندی م ۴
» محمد نوری افندی	»	حسن افندی
» احمد افندی	»	عبدالغزیز افندی

ملازم امین افندی

اردو سر طبیبی منحل	اردو سر بطری منحل
اردو سر اجزا جیسی بیکباشی محمد شفیق افندی	ع ۴ م ۴

﴿لوازم دائرہ سی﴾

رئیس میرلوا شامل پاشا ع ۳ م ۲

(برنجی شعبه)

مدیر احمد فوزی افندی	اولی نایبی	گوش کرید مدالیه سی
معاون زینل افندی	ثانیه	معاون محمود افندی
میز عبدالرحمن افندی	ثانیه	صنف اول عیسی افندی
صنف ثانی عبدالقادر افندی	»	ثالث عبدالله افندی
» ثالث امین افندی	»	رابع عبدالکریم افندی
» رابع قاسم افندی	»	ابراهیم افندی م
ملازم حمدی افندی	»	ملازم عبداللطیف افندی
» عزت افندی	»	شا کر افندی
» عبدالرحمن افندی	»	حسین افندی
» عبدالرحمن افندی	»	اداره ضابطی ملازم اول محمد افندی

(ایکنجی شعبه)

مدیر امین افندی	معلمز	معاون محمود افندی
معاون سلیمان افندی	ثانیه	صنف اول اسماعیل افندی
صنف ثانی عبدالرزاق افندی	ثالثه	» ثانی وهبی افندی
» ثالث وهبی افندی	»	» ثالث محمود افندی
» رابع نافع افندی	»	» رابع حمدی افندی
» » شریف افندی	»	ملازم فرج افندی
ملازم رشید افندی	»	» جمیل افندی
» رفیق افندی	»	» سلیمان افندی
» احمد افندی	»	اداره ضابطی ملازم ثانی محمدضیا افندی

﴿ اوچچی شعبہ ﴾

مدیر احمد راغب افندی نائثہ	صنف ثالث محمود فہمی افندی
صنف رابع داود افندی	صنف رابع الیاس افندی
ملازم ابراہیم افندی	ملازم ناصر افندی
ملازم فواد افندی	ادارہ ضابطی یوزباشی سالم افندی

﴿ درذنجی شعبہ ﴾

مدیر حسین وصفی بك	اولی نائسی م ۳
صنف ثانی عبدالفقور افندی رابعہ	ملازم جناس افندی
ادارہ ضابطی یوزباشی وکیل علی	ادارہ ضابطی ملازم ثانی محمد افندی م ۵

﴿ وزنہ قسمی ﴾

مدیر محمد توفیق افندی ممایز	معاون عبدالقادر افندی
صنف ثانی عبدالباقی بك نائثہ	دائرہ امامی سیدیوسف افندی

﴿ اوراق قلمی ﴾

مدیر قول اغاسی فہمی افندی

﴿ اعمالات - سکری قومیسونی ﴾

رئیس یکباشی احمد رشاد بك ع ۴ م ۴	
سرما کنیست احمد افندی	باش کاتب عبدالوہاب افندی نائثہ
کاتب ثانی سلیمان افندی	صنف ثالث احمد افندی
صنف ثالث منحل	صنف رابع حسین افندی

صنف رابع محمد صادق افندی	امام اداره منحل
ماکنیت اوسته داود	آتشچی علی
مودجلی اوسته داود	دباغ معلمی یوزباشی مصطفی افندی
	دباغ اوسته علی

﴿ نقلیه طاووری ﴾

بیکباشی عبدالوهاب افندی	قول اغاسی احمد افندی
طاوور امای منحل	بیطر یوزباشی محمود جلال الدین افندی

﴿ صنایع طاووری ﴾

بیکباشی منحل	طیب قول اغاسی زاخورد افندی
	امام احمد افندی م

﴿ مرکز خسته خانه سی ﴾

طیب اول و سرطیب و کیلی میرالای محمد بنک	ع ۳ م ۳
یونان و افتخار مدالیه لری	
طیب ثانی و طیب اول و کیلی بیکباشی	او پراتور بیکباشی عرفان افندی
محمد افندی ع ۴	ع ۴ م ۵ یونان مدالیه سی
کمال قول اغاسی کاظم افندی	مدیر قول اغاسی علی افندی م
م کرید مدالیه سی	برنجی اجزاجی قول اغاسی ملک افندی
طیب یوزباشی آرسن افندی م	طیب یوزباشی کافی افندی م
" " ذهنی افندی	" " کمال افندی م
" " ثروت افندی م	" " عزیز افندی

اجزاجی ملازم اول بکر افندی	اجزاجی اول و صکیلی ملازم اول
اجزاجی داود افندی	مصطفی افندی
جراح رشید افندی	سر جراح عزت بک ع ۴ م ۴
تیمارچی مصطفی افندی	تیمارچی صالح افندی
اوچنجی صنف کاتب اول اسماعیل افندی	تیمارچی احمد افندی
خسته لر اغاسی ملازم ثانی حسین افندی	دردنجی صنف کاتب ثانی جهاد افندی
اثواب امینی ملازم ثانی رشید افندی	و کیلخرج ملازم ثانی علی افندی
مجموع خدمه نفر ۶۸	

﴿ کرکوک خسته جا به سی ﴾

طیب ثانی قول اغاسی عثمان هادی افندی	طیب اول بیکباشی محمد علی افندی
ایکنجی اجزاجی فرانسوا افندی	سر جراح حافظ یحیی افندی
وکیل خرج محمد افندی	مدیر پوز باشی عبدالرزاق افندی
جراح دیقران افندی	اثواب امینی ملازم ثانی رشید افندی
امام محمد نوری افندی	تیمارچی اسماعیل افندی
خدمه و سائره نفر ۱۳	سر خدمه ملازم ثانی حسین افندی

﴿ نان عزیز قومیسونی ﴾

رئیس طوبیجی قائم مقامی جمال بک	سر کاتب حسین افندی
کاتب ثانی مصطفی افندی	

﴿ اون برنجی فرقه ﴾

قوماندان شریق عبدالسلام آگاه پاشا ع ۴ م ۲

فرقه مذکورہ ارکان حربیہ رئیس	فرقه مذکورہ یہ ماحق یوزباشی
قائم مقام حافظ اسماعیل بک ع ۳ م ۳	ابراہیم افندی
فرقه مذکورہ یہ ماحق یوزباشی کمال	اوز برنجی نشانجی طاہوری بیکباشینی
افندی م ۴	احمد توفیق افندی ع ۴ م ۴
اوز برنجی نشانجی طاہوری طیبی یوزباشی محمد عزت افندی	

﴿ فرقه مذکور دنک یگری برنجی لواسی ﴾

میرلوا نجیب پاشا ع ۴ م ۵
لوا ارکان حربیہ سنہ ماحق یوزباشی رفعت افندی

﴿ پیادہ قرق برنجی الای ﴾

میرالای محمد بسیم بک	۳ م
قائم مقام سعید بک ع ۳ م ۴	برنجی طاہور بیکباشینی امین یتنی
ایکنجی طاہور بیکباشینی احمد بک	افندی م ۴
اوچنجی طاہور بیکباشینی ثابت	دردنجی طاہور بیکباشینی منحل
افندی م ۵	الای امینی فتح اللہ بک ع ۴
برنجی طاہور طیبی ابراہیم افندی م ۵	ایکنجی طاہور طیبی یوزباشی حسن
اوچنجی طاہور طیبی یوزباشی علی رضا	حسنی افندی
افندی	دردنجی طاہور طیبی یوزباشی منحل

﴿ پیادہ قرق ایکنجی الای ﴾

میرالای نظیف بک ع ۴
قائم مقام سلمان بک
برنجی طاہور بیکباشینی احمد افندی ع ۴

ایکنجی طاہور بیکباشیسی منحل	اوچنجی طاہور بیکباشیسی احمد کمال
دردنجی » » عثمان افندی	افندی
م ۴ افتخار مدالیہسی	الای امینی خضر افندی
برنجی طاہور طیبی یوزباشی ابراہیم	ایکنجی طاہور طیبی یوزباشی محمد
ادھم افندی	شکری افندی
اوچنجی طاہور طیبی منحل	دردنجی طاہور طیبی منحل

﴿ فرقة مذکورہ نك يکرمی ایکنجی لواسی ﴾

میرلوا	حسیب پاشا	م ۴
لوا ارکان	حربہ سنہ ماحق یوزباشی رؤف افندی	

﴿ پیادہ قرق اوچنجی الای ﴾

میرالای	منحل	فائزنام مظہربک	ع ۴ م ۴
برنجی طاہور بیکباشیسی	منحل	ایکنجی طاہور بیکباشیسی	منحل
اوچنجی » »	نعمت افندی	دردنجی » »	وفیق افندی
م ۴		م ۴	
الای امینی	منحل	برنجی طاہور طیبی یوزباشی علی	
ایکنجی طاہور طیبی	منحل	افندی م ۴	
اوچنجی » »	یوزباشی وہبی	دردنجی طاہور طیبی یوزباشی بدروس	
صفوت افندی		افندی	

﴿ پیادہ قرق دردنجی الای ﴾

میرالای	یوسف بک	م ۳
---------	---------	-----

برنجی طاہور بیگباشیسی محمد جلال	قائم مقام احمد بک م ۴
الدین افندی کموش افتخار مدالیہ سی	ایکنجی طاہور بیگباشیسی عبدالرحمن
اوچنجی طاہور بیگباشیسی عبدالقادر	افندی م ۴
افندی	دردنجی طاہور بیگباشیسی مصطفیٰ
الای امینی منحل	مشتاق افندی
ایکنجی طاہور طیبی یوزباشی عثمان	برنجی طاہور طیبی یوزباشی احمد
نوری افندی	نظیف افندی
دردنجی طاہور طیبی یوزباشی یوسف	اوچنجی طاہور طیبی یوزباشی توفیق
افندی	افندی

﴿ اوز ایکنجی فرقه ﴾

فرقه ارکان حربیہ رئیس بیگباشی	منحل	قوماندان
جودت بک ع ۴	منحل	فرقه مذکورہ یہ ملحق یوزباشی
افندی م ۵	جلیل فضل	فرقه مذکورہ یہ ملحق یوزباشی

﴿ فرقه مذکورہ نیکری اوچنجی لواسی ﴾

احمد توفیق پاشا م ۳	میرلوا	لوا ارکان حربیہ سنہ ملحق ملازم اول
توفیق افندی	علی یاور افندی	اوز ایکنجی نشانجی طاہوری بیگباشیسی
توفیق افندی	اوز ایکنجی نشانجی طاہوری طیبی قول اغاسی	توفیق افندی صنایع مدالیہ سی م ۵

﴿ پیادہ قرق بشنجی الای ﴾

میرالای محمود سامی بک ع ۳

برنجی طاہور بیکباشیسی احمد اغا م ۴	قائم مقام راشد بک
اوچنجی طاہور بیکباشیسی عبدالوہاب	ایکنجی طاہور بیکباشیسی حاجی قادر
افندی	افندی
الای امینی توفیق افندی	دردنجی طاہور بیکباشیسی مصطفی افندی
ایکنجی طاہور طیبی یوزباشی علی رضا	برنجی طاہور طیبی یوزباشی احمد ثروت
افندی	افندی
دردنجی طاہور طیبی قول اغاسی احمد	اوچنجی طاہور طیبی یوزباشی رولف
افندی	وانکر افندی م ۵

(پیادہ قرق التنجی الای)

میرالای عبدالرزاق بک

برنجی طاہور بیکباشیسی امین اغا	ع ۴	قائم مقام عبدالکریم بک
اوچنجی طاہور بیکباشیسی کامل افندی		ایکنجی طاہور بیکباشیسی احمد افندی
الای امینی امین افندی		دردنجی طاہور بیکباشیسی رشدی افندی
ایکنجی طاہور طیبی یوزباشی مصطفی		برنجی طاہور طیبی منحل
افندی م ۵ افتخار مدالیہسی		اوچنجی طاہور طیبی یوزباشی عثمان
دردنجی طاہور طیبی منحل		توفیق افندی

﴿ فرقه مذکورہ نك یگر می دردنجی لواسی ﴾

میرلوا محمد فائق پاشا ع ۳ م ۲

لوا ارکان حربیہ سنہ ملحق یوزباشی خیری افندی

(پیادہ قرق یدنجی الای)

میرالای قاسم بک ع ۴

برنجی طاہور بیکباشیسی حسن افندی	قائم مقام ابراہیم ادھم بک ع ۴
اوچنجی طاہور بیکباشیسی یحیی افندی	ایکنجی طاہور بیکباشیسی سعید افندی
الای امینی یونس افندی	دردنجی طاہور بیکباشیسی عبدالمجید
برنجی طاہور طیبی عرفان کامل افندی	افندی
اوچنجی طاہور طیبی یوزباشی ارناکی	ایکنجی طاہور طیبی عمر فوزی افندی
افندی	دردنجی طاہور طیبی یوزباشی ازب افندی

(پیادہ قرق سکنزنجی الای)

میرالای خلیل صارم بک

برنجی طاہور بیکباشیسی محمد سعید افندی	قائم مقام مصطفی بک م ۵	یمین مدالیہ سی
اوچنجی طاہور بیکباشیسی احمد حمدی	ایکنجی طاہور بیکباشیسی محموداغا م ۴	
افندی	دردنجی طاہور بیکباشیسی محمد اغا	
برنجی طاہور طیبی قول اغاسی رافت	الای امینی حسین افندی	
افندی	ایکنجی طاہور طیبی حسین افندی	
اوچنجی طاہور طیبی منحل	م ۵	تایہ
دردنجی طاہور طیبی محمد اسعد افندی		

سواری

آلتنجی سواری فرقہ سی

قوماندان منحل

فرقہ ارکان حربیہ رئیسی قائم مقام	فرقہ ارکان حربیہ سنہ ملحق یوزباشی
عبدالفتاح بک ع ۴	وکیلی صالح افندی
م ۳	فرقہ ارکان حربیہ سنہ ملحق یوزباشی وکیلی منصور افندی

﴿ فرقه مذکورہ نك اون التجی لواسی ﴾

میرلوا منحل

﴿ فرقه مذکورہ نك اون یدنجی لواسی ﴾

میرلوا احمد پاشا م ۳

﴿ فرقه مذکورہ نك اون سکزنجی لواسی ﴾

میرلوا رشید پاشا

(سواری اوتوز برنجی الای)

میرالای حسن بك م ۳

برنجی بیکباشی رائف افندی م ۰	قائم مقام منحل
الای امینی علی افندی	ایکنجی بیکباشی منحل
طیب یوزباشی سعدالله افندی	طیب یوزباشی احمد شفیق افندی
پیتر یوزباشی عثمان افندی	پیتر قول اغانی محمد زکی افندی

(سواری اوتوز ایکنجی الای)

میرالای علی بك

برنجی بیکباشی منحل	قائم مقام مصطفی بك
الای امینی عبدالقادر افندی	ایکنجی بیکباشی منحل
پیتر یوزباشی سزائی افندی	پیتر بیکباشی خلیل افندی م ۰
طیب یوزباشی منحل	طیب یوزباشی حتی کمال افندی

(سواری اوتوز اوچنجی الای)

میر الای ایسی بک

قائم مقام مصطفی بک	برنجی پیکبائی منحل
ایکنجی پیکبائی منحل	الای امینی مصطفی افندی
طیب یوزباشی بحری افندی م	طیب یوزباشی برون افندی م
سر بیطر پیکبائی بنوص افندی	بیطر یوزباشی خلیل افندی

(سواری اوتوز درنجی الای)

میر الای منحل

قائم مقام منحل	برنجی پیکبائی منحل
ایکنجی پیکبائی ابراهیم افندی	الای امینی منحل
طیب یوزباشی فرید افندی	طیب یوزباشی حسام الدین افندی م
بیطر یوزباشی محمد حمدی افندی م	بیطر یوزباشی عمر لطفی افندی

(سواری اوتوز بشنجی الای)

میر الای توفیق بک ع ۴

قائم مقام منحل	برنجی پیکبائی منحل
ایکنجی پیکبائی منحل	الای امینی عمر افندی
طیب قول اغاسی مصطفی حسنی افندی	طیب یوزباشی حتی افندی
بیطر قول اغاسی عثمان افندی	بیطر قول اغاسی شاکر افندی

(سواری اوتوز اشنجی الای)

میر الای منحل

قائم مقام حسن بك م ه يونان مداليه سي | برنجی بيكباشی منحل
 ايكنجی بيكباشی منحل | الای امینی رفت افندی
 طيب يوزباشی رؤف عارف افندی | بيطر قول اغاسی احمد افندی
 بيطر يوزباشی جميل افندی

(انتجی طوچی الای)

قوماندان ميرلوا مصطفى صبری پاشا م ۴
 ميرالای حسن بك امتياز مداليه سي | قائم مقام مصطفى بك م ۴
 الای سرپتری منحل | برنجی طاہور بيكباشی عبداللہ
 ايكنجی طاہور بيكباشی امين فيضی افندی م ۴
 افندی ع ۴ م ۵ | اوچنجی طاہور بيكباشی منحل
 دردنجی طاہور بيكباشی عبدالنافع | الای مفتیسی امام اول منحل
 افندی م ۵ | الای امینی عمر افندی م ۵
 الای کاتبی محمد شكري افندی م ۵

﴿ردیف الای و طاہور لرنک ارکان وامرا و ضابطانی﴾

(ردیف یکریمی برنجی فرقه)

قوماندان فریق محمد پاشا ع ۳ م ۲
 فرقه ارکان حربیہ رئیس قائم مقام عبدالفتاح | ارکان حربیہ یه ملحق يوزباشی علی غالب
 بك ع ۴ م ۳ | افندی م ۴
 ارکان حربیہ یه ملحق يوزباشی عبدالرحمن افندی

﴿فرقه مذکورہ نك قرق برنجی لواسی﴾

ميرلوا اسماعیل پاشا ع ۳ م ۲

الای کاتبی محمود افندی

لوا ارکان حربیہ سنہ ملحق یوزباشی عبداللطیف افندی م ۵

(ردیف سکان برنجی بغداد الای)

الای قوماندانی میرالای عابدین بک	ع ۴	م ۴
برنجی طاہور بیکباشی احمد رشاد		
اوچنجی طاہور بیکباشی صالح افندی		
بک	ع ۴	م ۴
دردنجی طاہور بیکباشی احمد جمال افندی		م ۵

(ردیف سکان ایکنجی بقوبہ الای)

الای قوماندانی قائم مقام احمد بک	عن مدالیہ سی
برنجی طاہور بیکباشی محمود	ایکنجی طاہور بیکباشی وہبی
افندی	ع ۴ م ۴
اوچنجی طاہور بیکباشی علی رضا	دردنجی طاہور بیکباشی محمود ندیم
افندی	ع ۴ م ۴

﴿فرقہ مذکورہ نك قرق ایکنجی لواسی﴾

میر لوا خیرالدین پاشا

الای کاتبی فرج افندی

م ۴

لوا یہ ملحق یوزباشی مدحت افندی

م ۵

(ردیف سکان اوچنجی کاظمیہ الای)

میرالای منحل

ایکنجی طاہور پیکباشیسی عزت	برنجی طاہور پیکباشیسی عبداتقادر
افندی م ۴	افندی الہاری قنخارمدلیاقت و ام ۵
دردنجی طاہور پیکباشیسی علی ثابت	اوچنجی طاہور پیکباشیسی عزت
افندی	افندی ع ۴ م ۵

(ردیف سکسان دردنجی حلہ الای)

ای قوماندانی قائم مقام عبدالحکیم بک	م ۴
برنجی طاہور پیکباشیسی عبداتفتاح	ایکنجی طاہور پیکباشیسی محمدافندی
افندی ع ۴ م ۴	ع ۴ م ۵
اوچنجی طاہور پیکباشیسی احمدافندی م ۴	دردنجی طاہور پیکباشیسی حسن بک

﴿ قرق اوچنجی بصرہ لواسی ﴾

میرلوا	منحل
الای کابی وہبی افندی م ۵	ارکان خریہ یہ ماحق منحل

(ردیف سکسان بشنجی بصرہ الای)

میرالای عبداتقادر بک	
برنجی طاہور پیکباشیسی محمودافندی	ایکنجی طاہور پیکباشیسی اسماعیل
افندی م ۵	اوچنجی طاہور پیکباشیسی محمد امین افندی

(ردیف سکسان التنجی متفک الای)

الای قوماندانی قائم مقام محمد علی بک	
برنجی طاہور پیکباشیسی احمد افندی	ایکنجی طاہور پیکباشیسی محمد امین
ع ۴	افندی ع ۴ م ۴
اوچنجی طاہور پیکباشیسی	منحل

﴿ ردیف یکری اوچنجی کرکوک فرقه سی ﴾

قوماندان فریق موسی کاظم پاشا ع ۲ م ۲ روسیه قره طاغ و کرید مدالیه لری
 فرقه ارکان حربیه رئیسی منحل
 " " حربیه سنه ملحق یوزباشی عبدالرحمن افندی م ۵
 " " " " شفیق افندی

﴿ قرق بشنجی کرکوک لواسی ﴾

میرلوا مصطفی پاشا ع ۲ م ۲ کوش امتیاز و روسیه و افتخار مدالیه لری
 الای کاجی حامد افندی م ۴
 لوا ارکان حربیه سنه ملحق یوزباشی اسماعیل افندی م ۵

(ردیف سکران طقوزنجی کرکوک الایی)

الای قوماندانی میرالای عبدالرحمن بک ع ۴ م ۳ یونان مدالیه سی
 برنجی طابور پیکباشیسی منحل ایکنجی طابور پیکباشیسی عبدالله
 اوچنجی طابور پیکباشیسی سعید افندی افندی ع ۴ م ۴
 دردنجی طابور پیکباشیسی شگری افندی

(ردیف طقسا نجی کویسجق الایی)

الای قوماندانی قائم مقام محمد توفیق بک
 برنجی طابور پیکباشیسی منحل ایکنجی طابور پیکباشیسی ابراهیم
 اوچنجی طابور پیکباشیسی محمد افندی م ۴ افندی م ۴
 دردنجی طابور پیکباشیسی رشدی افندی م ۵

﴿ فرقه مذکورہ نك قرق التنجی سلیمانیه لواسی ﴾

میرلوا	یوسف پاشا	ع ۳	م ۴
الای کاجی	عبداللطیف افندی		م ۵
لوا ارکان حربہ سنہ ملحق یوزباشی عبداللہ افندی			

(ردیف طقسان برنجی سلیمانیه الای)

میرالای	مصطفی زکی بک	ع ۴	
برنجی	طابور بیک اشیشی علی رضا افندی		
اوچنجی	طابور بیک اشیشی اسماعیل		
افندی	دردنجی طابور بیک اشیشی محمد امین		
	افندی	م ۵	

(ردیف طقسان ایکنجی صلاحیہ الای)

الای	قوماندانی قائم مقام محمد امین بک	ع ۴	م ۴
برنجی	طابور بیک اشیشی عبدالقادر افندی		
اوچنجی	طابور بیک اشیشی محمود		
سیرت افندی	دردنجی طابور بیک اشیشی عبداللہ		
	افندی	ع ۴	م ۴

﴿ ردیف یکرمی دردنجی موصل فرقه سی ﴾

قوماندان	منحل		
فرقه ارکان حربہ رئیس ارکان حربیہ	فرقه ارکان حربہ سنہ ملحق یوزباشی		
قول اغاسی سمید بک	احمد مختار افندی		
فرقه ارکان حربہ سنہ ملحق یوزباشی عبدالغفور افندی			

فرقة مذكوره نك قرق يدنجي موصل لواسي ﴿

ميرلوا يوسف ضيا پاشا ع ۲ م ۲
 قره طاغ كريد يونان امتياز كوش التون افتخار مداليه لري
 الای كآبی نوری افندی م ۵
 لوا ارکان حربيه سنه حاجق يوزباشی رضا افندی

(ردیف طقسان اوچنجی موصل الای)

میرالای اسماعیل بك ع ۴ م ۴
 برنجی طابور بیکباشیسی طاهر افندی
 اوچنجی طابور بیکباشیسی تجلی
 دردنچی طابور بیکباشیسی علی غالب
 افندی م ۵

(ردیف طقسان دردنچی بشیقه الای)

الای قوماندانی قائم مقام محمد امین بك م ۴
 برنجی طابور بیکباشیسی ایوب افندی
 اوچنجی طابور بیکباشیسی محمد توفیق
 دردنچی طابور بیکباشیسی حسن
 افندی م ۵
 افندی م ۴ امتیاز و یونان مدالیه لری

فرقة مذكوره نك قرق سكرنجی رواندز لواسي ﴿

میرلوا شوق پاشا م ۴
 الای كآبی محمد علی افندی
 لوا ارکان حربيه سنه حاجق يوزباشی محی الدین افندی

(طقسان بشنجی رواندز الای)

میرالای احمد فضلی بک

ع ۳ م ۳

برنجی طاہور بیکباشیسی عبدالرحمن افندی
ایکنجی طاہور بیکباشیسی محمد صالح افندی

اوچنجی طاہور بیکباشیسی محمد افندی
دردنجی طاہور بیکباشیسی منحل

(طقسان التنجی دھوک الای)

الای قوماندانی قائم مقام حسن بک

برنجی طاہور بیکباشیسی احمد افندی
ایکنجی طاہور بیکباشیسی عباس افندی م ۴
اوچنجی طاہور بیکباشیسی یوسف افندی
دردنجی طاہور بیکباشیسی منحل

﴿التنجی اردوی ہمایونک تحت ادارہ سندھ یونان﴾

﴿مکاتب عسکرہ﴾

[بغداد مکتب حربیہ شاہاہ سی]

مدیر و درس ناظری ارکان حربیہ قائم مقامی احمد حق بک ع ۳ م ۳

کوش لیاقت مدالیہ سی

درس ناظری معاونی منحل
داخلیہ مدیری بیکباشی بکر حلی افندی

الای کاتبی محاسبہ مأموری منحل
کاتب سواری کاتب ثانیسی محمد امین افندی

داخلیہ قول اغاسی شوقی افندی یونان
داخلیہ یوزباشیسی حتی افندی

داخلیہ یوزباشیسی منحل مدالیہ سی
داخلیہ یوزباشیسی منحل

داخلیہ ملازمی منحل
داخلیہ ملازمی منحل

داخلیہ ملازمی منحل
داخلیہ ملازمی منحل

داخلیہ ملازمی منحل
داخلیہ ملازمی منحل

داخلیه ملازمی منحل
 داخلیه ملازمی منحل
 داخلیه ملازمی منحل
 اردو تشکیلاتی معلمی منحل
 استحکام معلمی منحل
 تمییه معلمی منحل
 طپو غرافیا معلمی منحل
 المانجه معلمی منحل
 روسجه معلمی منحل
 ریاضیه معلمی قول اغاسی احمد صبری
 افندی م ۵
 کتابت معلمی معاوانی منحل
 فرانسزجه معلمی معاوانی صالح افندی م ۵
 حفظ الصحه معلمی طبیب یوزباشی
 سانی افندی
 اثواب امینی معاوانی و اوراق مأموری
 منحل

داخلیه ملازمی منحل
 داخلیه ملازمی منحل
 داخلیه ملازمی منحل
 اردو تشکیلاتی معلمی معاوانی منحل
 استحکام معلمی معاوانی منحل
 تمییه معلمی معاوانی منحل
 طپو غرافیا معلمی معاوانی منحل
 المانجه معلمی معاوانی منحل
 روسجه معلمی معاوانی منحل
 ریاضیه معلمی معاوانی منحل
 کتابت معلمی ملازم اول نجیب افندی
 فرانسزجه معلمی عنبر عزیره افندی م ۵
 عقائد دینیہ معلمی رشید افندی
 حفظ الصحه معلمی معاوانی منحل
 اثواب امینی منحل
 امام حاجی محمد افندی
 جراح حسین افندی یوناز مدالیہ سی
 منحل

اجزای

موجود طلبه پیاده ۳۳ سواری ۱۱ حربیہ بہ ماجق اعدادی صنفی ۶۴ و صنف مخصوص ۶۴ جمعاً یکون ۱۷۲

﴿ بغداد مکتب رشدیء عسکریسی ﴾

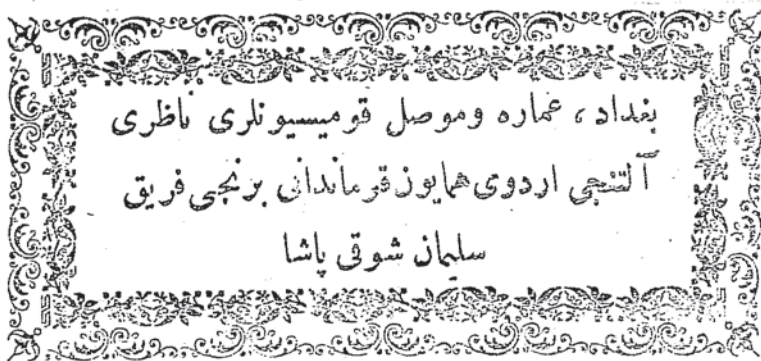
داخلیه یوزباشیسی محمد رضا افندی	منحل	مدیر
داخلیه ملازمی منحل	منحل	داخلیه ملازمی
داخلیه ملازمی منحل	منحل	داخلیه ملازمی
جغرافیا معلمی منحل	ثابته	املا معلمی عبدالباقی بک
رسم معلمی قول اغاسی ابراهیم افندی	۵م	خط عثمانی معلمی عبدالرزاق افندی
ریاضیه معلمی منحل		ریاضیه معلمی منحل
عربی معلمی رشید افندی		ریاضیه معلمی منحل
فارسی معلمی عبداللہ افندی		عربی معلمی مصطفی افندی
فرانسوزجه معلمی منحل		فرانسوزجه معلمی یوزباشی محمد کمال الدین
انگریزجه معلمی یوزباشی عثمان نوری		افندی تخصیصیه مدالیه سی
افندی لیاقت مدالیه سی		قواعد عثمانیه و کتابت معلمی شاکر
قواعد عثمانیه و کتابت معلمی منحل		شکری افندی
موجود طلبه نفر ۴۳۴ نہاری		جیمناستیک معلمی منحل
خدمه نفر ۹		

BAŞVİHALET

Arşiv Dairesi Kütüphanesi

No.

اراضی سنیہ قومیسونی نیشی

بغداد ، عماره و موصل قومیسونری ناظری
آلتنجی اردوی همایون فرمادانی برنجی فریق
سلیمان شوقی پاشا

کرید ، قره طاغ ، روسیه ، یونان مدالیہ لری
مجددی
صر صبح

رئیس ضیا پاشا روم ایلی ع ۳ م ۱ کوش لیاقت و امتیاز مدالیہ لری

اداره مدیری محمد فؤاد افندی اولی ثانیسی ۳ م

کشف مدیری زکی بک ارکان حربیہ میرالای ع ۴ م ۳

محاسبہ جی سلیم افندی ممتاز

تحریرات باش کاتبی محمد نجیب بک ثانیہ

(محاسبہ قلمی)

رفیق اول سید بکر افندی ثانیہ واردات کاتبی محمد درویش افندی ثانیہ

واردات کاتبی معاونی عبدالفتاح افندی واردات کاتبی رفیق ابراہیم افندی

واردات کاتبی رفیق محمد امین بک مصارفات کاتبی محمد جمیل افندی ثانیہ

مصارفات کاتبی معاونی محمد رشید افندی مصارفات کاتبی رفیق محمد فہمی افندی

مصالح جاریہ کاتبی منحل مصالح جاریہ کاتبی رفیق ابراہیم افندی

یومیہ مقیدی محمد رشید افندی

(تحریرات قلمی)

رفیق اول سعید راجی افندی	ثالثه	رفیق ثانی حاجی ابراهیم افندی	ثالثه
» ثالث ابراهیم رشدی افندی رابعه		» رابع ابراهیم منیب افندی	
» خامس محمود افندی		میض ابراهیم فحی افندی	
میض محمد امین افندی		» ابراهیم بك	
» محمد شاكر افندی		اوراق مأموری ساسون افندی	
اوراق مأموری معاونی احمد توفیق		» » رفیق حسنیل نورس	
افندی		افندی	
اوراق مأموری رفیقتی محمد صبیحی افندی			

(مرکز انبار مأمورلی)

مأمور عبداللطیف افندی   کاتب خاجیک افندی

(مأمورین متفرقه)

دعوی و کیلی کیروب افندی	ثالثه	کشف کآبی وصتی بك	ثالثه
دائی مهندس منحل		صندوق امینی استیفان افندی	
تحصیل مأموری آصف افندی	م	احطاب یوقلمه مأموری توماس افندی	
عمارہ یه عائد مخابره کآبی ابراهیم حایم افندی			

(ابوغریب شعبه سی)

مأمور رمزی افندی	قول اغاسی	کاتب اول رفعت افندی	
کاتب ثانی ابراهیم افندی		مسجد امای و مکتب معلی معروف	
مسجد مؤذنی سید احمد افندی		افندی	

(طاش شعبه سی)

کاتب سایمان افندی	مأمور خلیل افندی
مکتب معلم ثانیسی ابراهیم افندی	مکتب معلم اولی حسین افندی

(محمودیه شعبه سی)

کاتب اول محمد علی افندی	مأمور رشید افندی
مکتب معلمی حسین افندی	کاتب ثانی حسین فوزی افندی

(بفیله شعبه سی)

کاتب عبدالرحمن افندی	مأمور عاکف افندی
جامع امام خطیبی سید محمد امین افندی	مکتب معلمی احمد افندی
جامع مؤذن و دور خوانی یحیی افندی	

(شادی شعبه سی)

کاتب ابراهیم ادھم افندی	مأمور محمد افندی
-------------------------	------------------

(علیاوه شعبه سی)

کاتب قاسم افندی	مأمور صبری افندی	قول اغاسی
مکتب معلمی عبدالعزیز افندی		

(دجیل و کاتی)

کاتب اول نوری افندی	واکیل عبدالله افندی	ثالثه
بلد مکتبی معلمی علی افندی	کاتب ثانی منحل	

(سمنیکه مقاطعه سی)

کاتب علی افندی	مأمور ضیا افندی
----------------	-----------------

مکتب معلمی شفیق افندی   جامع امام و خطیبی احمد افندی

جامع مؤذن و دور خوانی محمد افندی

(طارمیہ مقاطعہ سی)

مأمور حسین افندی   یوزباشی م ۵   کاتب ابراہیم فوزی افندی

(خخلہ و کالی)

وکیل راقم افندی   کاتب اول رؤف افندی

کاتب ثانی صالح زکی افندی   نیل تحصیل مأموری نامق بک

جامع خطیبی خطاب افندی   مکتب معلم اولی عبدالرزاق افندی

مکتب معلم نائیبی یعقوب افندی

(ابوغرق مقاطعہ سی)

مأمور حمدی افندی   یوزباشی م ۵   کاتب عزت افندی

ہندیہ مکتبی معلم اولی احمد افندی   معلم نائیبی نوری افندی

(جز بوغیہ و کالی)

وکیل حمدی افندی   قول اغاسی م ۵   کاتب اول اسماعیل حق افندی

کاتب ثانی قاسم افندی

(زروفیہ مقاطعہ سی)

مأمور شیخ محمد افندی

(علاج مقاطعہ سی)

مأمور سید محمود افندی

(شافیه مقاطعه سی)

مأمور ابراهیم افندی | کاتب توفیق افندی

(جماره وکالتی)

وکیل فہمی افندی قول اغاسی م ۴ | کاتب اول عبدالعزیز افندی
 کاتب ثانی عارف حکمت افندی | کاتب ثالث علی افندی
 باغرا مأموری صبیح افندی ممتاز | نجف اشرف مسجدی امامی و مکتب
 یوزباشی | معلم اولی سید علی افندی
 معلم ثانی خضر افندی | مؤذن امین افندی

(خاق شعبہ سی)

مأمور منحل | کاتب محمد نوری افندی

(مسیب وکالتی)

وکیل حاجی عبدالقادر بک | کاتب ثالث
 کاتب اول اسماعیل افندی | کاتب ثانی محمد رؤف افندی
 مکتب معلم اولی حسن رفیق افندی | معلم ثانی عبدالرحمن افندی
 جامع امام و خطیبی حاجی قاسم افندی | جامع مؤذن و دور خوانی عبدالرحمن
 امام قاسم مکتبی معلمی خلیل افندی | افندی

(اسکندریہ مقاطعه سی)

مأمور قاسم افندی | کاتب علی رضا افندی
 مسجد امامی و مکتب معلمی علی افندی

(کربلا باغری)

کاتب سید ابراهیم افندی	مأمور فؤاد بک
------------------------	---------------

(مهرت وکالتی)

کاتب ثانی حسین افندی	کاتب اول محمد امین افندی
یکباشی	وکیل علی صائب افندی

﴿ بغداد اراضی سنیه قومیسوننه مربوط حمیدیه واپورلری اداره سی ﴾

﴿ قومیسون هیستی ﴾

ممایز ع ۴	اداره مدیری ساسون افندی
ممایز	محاسبه چی محمد درویش افندی
ثالثه	تحریرات باش کاتبی اسماعیل حتی افندی

﴿ محاسبه قلمی ﴾

محاسبه چی محمد درویش افندی	
واردات رفیقی احمد فوزی افندی	واردات کاتبی حاجی شاکر افندی
مصرف رفیقی فاضل افندی	مصارفات کاتبی احمد توفیق افندی
مرکز انبار مأموری مهدی افندی	صندوق امینی احمد ایس افندی

﴿ تحریرات قلمی ﴾

ثالثه	تحریرات باش کاتبی اسماعیل حتی افندی
	تحریرات رفیقی عبدالوهاب افندی

﴿ مرکز اجتنه اداره سی ﴾

اجتنه حسن رضا افندی	ممایز	اجتنه کاتبی مصطفی افندی
اقطارمه مأموری سرکیس افندی		قنطارچی فتح الله افندی

﴿ بصره اجتنه اداره سی ﴾

اجتنه شاول افندی		اجتنه کاتبی عبدالحمید افندی
اجتنه کاتبی معاوی عبدالحمید بک		اقطارمه مأموری یوسف افندی
اقطارمه معاوی اسرائیل افندی		اقطارمه معاوی ساسون افندی
» » نموی افندی		» » منحل
اسکله قبض مأموری سید احمد افندی		قنطارچی محمد افندی
انبار مأموری ابراهیم افندی		

﴿ عماره اجتنه اداره سی ﴾

اجتنه عبدالقادر پاشا	میرمیران	اجتنه کاتبی امین افندی
قنطارچی عبدالرحمن افندی		

﴿ کوت الاماره اجتنه اداره سی ﴾

اجتنه عبدالرزاق افندی	قنطارچی امین افندی
-----------------------	--------------------

﴿ فابریقه اداره سی ﴾

فابریقه مأموری انضمامیله انسپکتور بحریه یوزباشیلرندن صفوت افندی		
فابریقه کاتبی خلیل افندی		طورنه جی باشی یس اوسته
قرغابچی باشی یاس اوسته		ذوکمه جی باشی محمد اوسته
صراقتوز باشی محمود اوسته		

﴿ حمیدیه واپوری ﴾

ایکنجی قپودان طعمه اغا	برنجی قپودان مستردن
قلاغوز سید عثمان اغا	کاتب صالح افندی
	ثالثه

﴿ برہایہ واپوری ﴾

ایکنجی قپودان بحریہ یوزباشیرندن حامد افندی	برنجی قپودان رزق اللہ افندی
کاتب قابریل افندی	قلاغوز علی اغا

﴿ موصل واپوری ﴾

ایکنجی قپودان عبودی اغا	برنجی قپودان عباس اغا
قلاغوز جاسم محمد اغا	کاتب محمود افندی
	م ۵

﴿ رصافہ واپوری ﴾

ایکنجی قپودان عبداللطیف اغا	برنجی قپودان محمد رحیم اغا
قلاغوز علی الخلیل اغا	کاتب اسحق افندی

﴿ فرات واپوری ﴾

ایکنجی قپودان عباس السعود اغا	برنجی قپودان سید علی اغا
قلاغوز محمود اغا	کاتب محمد افندی

﴿ بغداد واپوری ﴾

ایکنجی قپودان سیدروضان اغا	برنجی قپودان سید محمد اغا
قلاغوز عینتہ اغا	کاتب
	منجھل

پادشاه فاروق شمار و شهنشاه دیانت کردار افند من حضرت تلینک جلوس
 همایون موفقیت مقرون جناب ملوکا به لرندن بری سماحۀ عالمده ایجاد واحیا
 پیورده قلمری ماثر جلیله خیریه نك اعدادی غیر محصور ایسه ده اشبو سالنامه چکک
 عدم وسعتی جهته ایچندن یالکن بغداد ولایتی داخنده جلا سازعیون ایتهاج اولان
 قسمتک بالا اختصاص بروجه زیر درجیله ترین صحیفه مباهات اولنور .

۱ - نفس بغدادده امام موسی السکاظم و امام اعظم افندیلر من حضرت انک
 صراقد مبارکه لرنده زیارتگاه انام اولق اوزره خزینه هایونده
 محفوظ حلیه سعادتک شعرات شریفه سمندن اهدا پیوریلان ایکی
 عدد شعر مبارک

۲ - نفس بغدادده امام اعظم و ابی یوسف حضرت انک ایکی صرقد
 شریفلری ایچون ایکی عدد پوشیده مبارک

۳ - نفس بغدادده سید سلطان علی قدس سره الجلی افند من حضرت -

تلینک صرقد منور لریله مدرسه و جامع شریفلرینک تعمیر و تفریشی

۴ - نفس بغدادده کرخ جهتنده شیخ صندل جامع شریفنک تعمیری

۵ - نفس بغدادده میدان محله سننده قادری درگاه شریفنک مجدداً
 تعمیری

۶ - اعظمیه قصبه سنده شیخ شبلی قدس سره العالی حضرت تلینک
 صرقد شریفلرینک تعمیری

۷ - خر نهری اوزرنده انشا اولنان آصمه دمیر کوپری

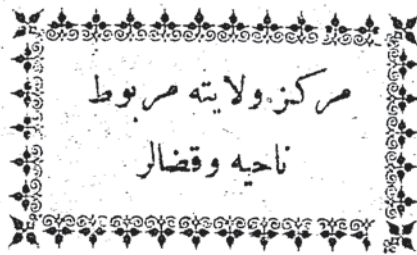
۸ - بغدادک قارشویقه سنده واقع مسعودی کوپریلندن خر جسر

جدیدینه و اورادن ام الجریه قدر شوسه و کوپریلر

- ۹ - بغداد داخلنده سامرا قصبه سنده مجدد آشا اولنان جامع شریف
ایله رشدی وابتدائی مکتبیری
- ۱۰ - بغداد داخلنده ابوغریب نهری اوزرنده آشا اولنان کارگیر
کوپری
- ۱۱ - بغیله اراضیسنده آشا اولنان جامع شریف و مکتب وسائرہ
- ۱۲ - عیادوه مقاطعه سنده آشا اولنان مکتب
- ۱۳ - حله قضاسنده ام الهوا مقاطعه سنده آشا اولنان ایکی عدد کوپری
- ۱۴ - حله ده کراد محله سنده آشا اولنان برباب مکتب
- ۱۵ - نجف اشرفده امام علی رضی الله عنه و کرم الله وجهه افندضر
حضر تلرینک مقام شریفلرنده تعمیر اولنان جامع شریف
- ۱۶ - نجف اشرف قصبه سنده ماء لذید اساله سیچون کشادایدیلن حمیدیه
قنالتک مصارفی
- ۱۷ - بغدادده محمودیه ایله بلد و سمیکه نام محللرده آشا اولنان برز مکتب
- ۱۸ - دجیل مقاطعه سی داخلنده تعمیر ایدیلن کوپری ایله اقسام سائرہ سی
- ۱۹ - جماره مقاطعه سنده آشا ایدیلن حوض ایله ایکی عدد کوپری
- ۲۰ - خناق مقاطعه سنده و صقلاویه نهرینک صدرنده آشا اولنان کوپری
- ۲۱ - نجف اشرف قصبه سنده آشا اولنان برباب مکتب
- ۲۲ - امام عباس رضی الله عنه افندضر حضر تلرینک تربت شریفلریله
اوزرنده کی قبه و داخلنده کی طارمه نک تعمیری
- ۲۳ - هندیه قصبه سنده حمیدیه نام نامیسیله برجامع شریف
- ۲۴ - اسکندریه نهرینک صدر نقطه سنده کارگیر کوپری
- ۲۵ - مسیب نهرینک صدر نقطه سنده کارگیر کوپری

- ۲۶ - ناصریه نهرینک صدر نقطه سنده کار کیر کوپری
- ۲۷ - نفس ابودبس نهری صدرنده انشا اولنان بیوک کار کیر کوپری
- ۲۸ - مذکور ابودبس نهرینک حله طریقی اوزرنده انشا اولنان دیگر
کوپری
- ۲۹ - بغیله نهری اوزرنده کار کیر کوپری
- ۳۰ - بغیله ده واقع ابوجاموس کوپریسی
- ۳۱ - محمودیه نهری اوزرنده انشا اولنان کار کیر کوپری
- ۳۲ - محمودیه مقاطعه سنده سید عبدالله تره سی جوارنده ایکی عدد
کوپری
- ۳۳ - طارمیه نهری اوزرنده بر عدد کوپری
- ۳۴ - مهرت صدر جدیدی اوزرنده انشا اولنان قپولی کار کیر کوپری
- ۳۵ - جماره مقاطعه سنیه سنده حمیدیه بدعه سی اوزرنده حجاج و سائر نک
ممری اولان نقطه ده انشا اولنان کوپری
- ۳۶ - نیل مقاطعه سنیه سی داخنده وردیه صدرنده انشا اولنان کار کیر
کوپری
- ۳۷ - ابوغریبده انشا اولنان مکتب و برجامع شریف و خان
- ۳۸ - مسییده امام قاسم قریه سنده انشا اولنان برباب مکتب
- ۳۹ - مسییده مجدداً انشا اولنان برباب مکتب
- ۴۰ - اسکندریه ده مجدداً انشا اولنان مکتب و مسجد شریف

مرکز ولایتہ مربوط
ناحیہ وقضائر

﴿ اعظمیه ناحیه سی ﴾

مدیر یوسف کنعان افندی	نائب ابراهیم ناجی افندی
-----------------------	-------------------------

(ابتدائی مکتبی)

معلم اول نعمان افندی	ملم ثانی جواد افندی
----------------------	---------------------

عدد شاگردان ۶۶

﴿ کاظمیہ قضائی ﴾

(مامورین قضا)

قائم مقام و کیلی حیدر بک

ادرنہ پایہ سی

نائب الحافی زادہ عبدالحامد افندی

مال مدیری حسن افندی	تحریرات کاتبی محمد مشتاق افندی
---------------------	--------------------------------

(مجلس ادارہ قضا)

رئیس قائم مقام و کیلی

اعضای منتخبہ

اعضای طبیعہ

سید جعفر افندی

نائب

حسین الصراف افندی

مال مدیری

سید علوان افندی

تحریرات کاتبی

حاجی محمد سعید افندی

(محکمہ بدایت)

رئیس نائب

اعضا حاجی عبدالحسین چلی
کاتب ثانی قاسم افندی
مباشر نجم آغا
اوطه جی عبود آغا

اعضا سید عبدالوہاب افندی
کاتب اول ابراہیم ادھم افندی
مستطق معاونی شاکر افندی
مباشر احمد آغا

(بلدیہ مجلسی)

رئیس صادق چلی

اعضا عبدالحسین افندی
حیب افندی

اعضا حاجی طعمہ افندی
سید صالح افندی

کاتب عبدالستار افندی

(مأمورین ساثرہ)

صندوق امینی اسماعیل افندی
نفوس مأموری احمد افندی
رسومات مأموری عبدالرزاق افندی
دیون عمومیہ مأموری ابراہیم افندی

نظراف و پوسٹہ مدیری نوری افندی
طاہر کاتبی محمد امین افندی
نفوس کاتبی عبدالرزاق افندی
رسومات کاتبی نعمان افندی

قرآن تہ مأموری عبدالرزاق افندی

(ضابطہ مأمورلی)

م ۵ تخلصیہ مدالیہ سی
اوجچی قومیسر صالح شوق افندی
پولیس رشید افندی

پیادہ ژاندارمہ ملازم اولی سلمان افندی
سواری ملازم ثانی امین آغا
پولیس سلیمان افندی

﴿ سامرا قضاى ﴾

(مأمورین قضا)

قائم مقام محمد توفیق افندی	نائب عباس صبری افندی
مال مدیری عبدالمجید افندی	تحریرات کاتبی عبدالرزاق افندی

(مجلس اداره قضا)

رئیس	قائم مقام	اعضای طبیعیہ
	اعضای منتخبہ	نائب
	سید حسن افندی	مال مدیری
	سید جاسم افندی	تحریرات کاتبی
	سید محمد افندی	
	سید علی العبدالله افندی	

(محکمہ بدایت)

رئیس	نائب	اعضای سید حمدی افندی
	اعضای عبدالرزاق افندی	کاتب اول مصطفی افندی
	کاتب ثانی محمود فوزی افندی	مستنطق معاوی نوری افندی

(بلدیہ مجلسی)

رئیس سید جاسم افندی	اعضای سالم الحسین افندی
اعضای سید احمد افندی	محمد البیجی افندی
وشاب الجنیدیل افندی	کاتب علی افندی

(مأمورین سائرہ)

ادرنہ پایہ سی	نقیب الاشراف قائم مقامی سید احمد حمدی افندی
مدرس ثانی عبدالوہاب افندی	مدرس اول عباس افندی
صندوق امینی حسقیل افندی	کلید دار سید علی افندی
نفوس مأموری مصطفی افندی	طاپو کاتبی حسن افندی
دیون عمومیہ مأموری رشید افندی	نفوس کاتبی محمد بک
رژی مأموری مال اللہ افندی	دیون عمومیہ کاتبی سید شاہ کرا افندی
قرائتہ مأموری جمیل بک	

(ضابطہ مأمورلی)

پیادہ ملازم اولی محمود اغا	سواری یوزباشیسی سلیمان افا
پولیس محمد توفیق افندی	

(رشدی مکتبی)

معلم ثانی عبدالفتاح افندی	معلم اول عبداللطیف افندی
عدد شاگردان ۱۲	

(ابتدائی مکتبی)

عدد شاگردان ۸۰	معلم محمد سعید افندی
----------------	----------------------

(تکریت ناحیہ سی)

کاتب صالح افندی	مدیر حسن بک
-----------------	-------------

﴿ مندی قضا ﴾

(مامورین قضا)

مدرس	نائب یوسف افندی	نایب	قائم مقام اسحق حتی افندی
	تحریرات کاتبی عبدالمجید افندی		مال مدیری کافی افندی

(مجلس اداره قضا)

رئیس قائم مقام

اعضای منتخبہ	اعضای طبعیہ
حسین آغا	نائب
علی یاور افندی	مال مدیری
صالح بک	تحریرات کاتبی
عبدالکریم افندی	

(محکمہ بدایت)

رئیس نائب

باش کاتب محمد افندی	اعضای رضا افندی
مستطوق معاونی امین افندی	مستطوق سید احمد افندی

(بلدیہ مجلسی)

رئیس عبدالرزاق چای

اعضای غایب افندی	اعضای یوسف افندی
کاتب موسی افندی	اعضای موسی آغا

(مامورین ساثرہ)

معارف رئیس و مدرس عبدالقادر افندی	از میر پایه سی	نقیب سید علی افندی
-----------------------------------	----------------	--------------------

صندوق امینی رشید افندی	طاپو کاتبی یوسف افندی
نفوس مأموری عبدالرزاق افندی	نفوس کاتبی فارس افندی
تلفراف و پوسته مدیری محمد سعید افندی	دیون عمومیه مأموری حمدی افندی
دیون عمومیه قنطار جیبی حیب اغا	رژی مأموری حاجی سعید افندی
رژی قوجلیری	قرائنه مأموری خضر افندی
نفر ۴	قرائنه غاردیانلری
	نفر ۲

(رسومات اداره سی)

مدیر عبدالرزاق افندی	باشکاتب قدری افندی
ایکنجی کاتب عزیز افندی	قنطار جی علی اغا
قوچلی باشی سیدجواد اغا	قوچلی
	نفر ۵

(ضابطه مأمورلری)

سواری ژاندارمه یوزباشیسی احمد افندی	پیاده ژاندارمه یوزباشیسی منجل
سواری ملازم اولی خورشید افندی	سواری ملازم ثانیسی قاسم افندی
پولیس سلیمان فائن افندی	

(رشدی مکتبی)

معلم اول محمد علی افندی	معلم ثانی محمد افندی
-------------------------	----------------------

(ابتدائی مکتبی)

معلم ابراهیم افندی

﴿ خاقین قضاسی ﴾

(مأمورین قضا)

قائم مقام عبدالله رمزی بک	نائب سید محمد جمیل افندی
مال مدیری و کیلی سلمان افندی	تحریرات کاتبی عبدالله افندی

(مجلس اداره قضا)

رئیس قائم مقام

اعضای طبیعیه	اعضای منتخبه
نائب	عنایه الله افندی
مال مدیری	جاسم افندی
تحریرات کاتبی	ابراهیم افندی
	ولی اغا

(محکمه بدایت)

رئیس نائب

اعضا محمود اغا	اعضا حسقیل افندی
کاتب اول رشید بک	کاتب ثانی عبدالقادر افندی
مستنطق معاونی عبدالکریم نادر افندی	مباشر محی الدین افندی

(بلدیہ مجلسی)

رئیس محمد صالح اغا

اعضا سعد الله افندی	اعضا عبدالغفور اغا
عبدالقادر اغا	محمد امین اغا
طیب یوزباشی رؤف افندی	کاتب و صندوق امینی سید خورشید افندی

(مأمورین سائره)

اوقاف مأموری عبدالله افندی	مدرس شیخ محمود افندی
طاپو کاتبی و فیک افندی	صندوق امینی سلمان افندی
نفوس کاتبی سعید نزهت افندی	نفوس مأموری عبدالله بك
تأخراف و پوسته مدیری یوسف افندی	تأخراف و پوسته مدیری یوسف افندی
دیون عمومیه قنطار جیسی فرج افندی	دیون عمومیه مأموری یعقوب افندی
تذاک مأموری حسقیل افندی	رژمی مأموری رشید افندی
شرعیه کاتبی حمید افندی	

(رسومات اداره سی)

باش کاتب شا کر افندی	مدیر لطفی بك
اوچنجی کاتب عارف افندی	ایکنجی کاتب عبدالقادر افندی

(قرائنه اداره سی)

کاتب اول محمود ادیب افندی	طیب قسنتینوس افندی
کاتب ثالث محمد شریف افندی	کاتب ثانی جعفر افندی
جنازه معاینه مأموری خورشید افندی	

(ضابطه مأمورری)

قومیسر و کیلی محمد ادیب افندی	ژاندارمه ملازمی عباس افندی
پولیس توفیق افندی	

(ابتدائی مکتبی)

معلم ثانی عبدالعزیز افندی	معلم اول شا کر افندی
---------------------------	----------------------

﴿ خاتمین قضاسی ﴾

(مأمورین قضا)

قائم مقام عبدالله رمزی بك
 مال مدیری و کیلی سلمان افندی

نائب سید محمد جمیل افندی
 تحریرات کاتبی عبدالله افندی

(مجلس اداره قضا)

رئیس قائم مقام

اعضای طبیعیه
 نائب
 مال مدیری
 تحریرات کاتبی

اعضای منتخبه
 عنایة الله افندی
 جاسم افندی
 ابراهیم افندی
 ولی اغا

(محکمه بدایت)

رئیس نائب

اعضا محمود اغا
 کاتب اول رشید بك
 مستنطق معاونی عبدالکریم نادر افندی

اعضا حسقیل افندی
 کاتب ثانی عبدالقادر افندی
 مباشر محی الدین افندی

(بلدیہ مجلسی)

رئیس محمد صالح اغا

اعضا سعد الله افندی
 عبدالقادر اغا
 طیب یوزباشی رؤف افندی

اعضا عبدالغفور اغا
 محمد امین اغا
 کاتب و صندوق امینی سید خورشید افندی

(مأمورین سائره)

مدرس شیخ محمود افندی	اوقاف مأموری عبدالله افندی
صندوق امینی سلمان افندی	طاپو کاتبی و فیک افندی
نقوس مأموری عبدالله بک	نقوس کاتبی سعید نزهت افندی
تلفراف و پوسته مدیری یوسف افندی	تلفراف مخابره مأموری منجیل
دیون عمومی مأموری یعقوب افندی	دیون عمومی قنطار جیسی فرج افندی
رژی مأموری رشید افندی	تباک مأموری حسقیل افندی
شریعه کاتبی حمید افندی	

(رسومات اداره سی)

مدیر لطفی بک	باش کاتب شا کر افندی
ایکنجی کاتب عبدالقادر افندی	اوچنجی کاتب عارف افندی

(قرائنه اداره سی)

طیب قسنتینوس افندی	کاتب اول محمود ادیب افندی
کاتب ثانی جعفر افندی	کاتب ثالث محمد شریف افندی
جنازه معاینه مأموری خورشید افندی	

(ضابطه مأمورلری)

ژاندارمه ملازمی عباس افندی	قومیسر و کیلی محمد ادیب افندی
پولیس توفیق افندی	

(ابتدائی مکتبی)

معلم اول شا کر افندی	معلم ثانی عبدالعزیز افندی
----------------------	---------------------------

(بنکدره ناحیه سی)

مدیر علی رضا افندی

کتاب بهجت افندی

(قزلباط ناحیه سی)

مدیر اشرف حفظی افندی

نائب عبدالواحد افندی

کتاب عبدالوهاب افندی

(مأمورین سائره)

تأخراف و پوسته مدیری تلی افندی

رسومات مأموری اسماعیل افندی

(ضابطه مأمورلی)

رئیس مأمورین سواریه یوزباشیسی مصطفی اذا

سواریه ملازم اولی مهدی افندی

سواریه ملازم ثانیسی عمر اغا

﴿خراسان قضایی﴾

(مأمورین قضا)

قائم مقام و کیلی محمدنجیب بك

نائب سید امین افندی

مال مدیری مصطفی افندی

تحریرات کاتبی قاسم شفیق افندی

(مجلس اداره قضا)

رئیس قائم مقام

اعضای منتخبه

اعضای طبیعیه

رابعه

محمد افندی

نائب

سایمان بك

مال مدیری

(محکمہ ہدایت)

رئیس نائب

اعضا شارود افندی

اعضا عبدالعزیز افندی

کاتب اول عارف افندی

کاتب ثانی ابراہیم افندی

مستشرق معاونی محمد نافع افندی

مقاولات محرری مصطفیٰ صفوت افندی

(بانیہ مجلسی)

رئیس محمد افندی

اعضا ملا محمود

اعضا مصطفیٰ افندی

» مہدی افندی

» عباس اغا

کاتب عبدالعزیز افندی

(دیون عمومیہ ادارہ سی)

سرکیز مأموری شوکت افندی

باش کاتب مہدی شفیق افندی

ایکٹیجی کاتب صدق افندی

(رژئی دائرہ سی)

مدیر عباس فضل افندی

باش کاتب سرکیس افندی

ایکٹیجی کاتب محمد علی افندی

(مأمورین سائرہ)

مدرس سید احمد افندی

اوقاف مأموری تلی افندی

صندوق امینی شاکر افندی	اوقاف نبوی تحصیلداری محمد افندی
املاک کاتبی محمد نوری افندی	طاپو کاتبی حسین افندی
نفوس کاتبی عبدالوهاب افندی	نفوس مأموری رشید افندی
تعارف و پوسته مدیری حمدی افندی	

(ضابطه مأمورلی)

طابور کاتبی عبدالرحمن خالص افندی	پیکبashi منجلی
سواری ملازم اولی رستم افندی	سواری یوزباشیسی محمد اغا م ه
پیاده یوزباشیسی اسماعیل اغا م ه	سواری ملازم ثانیسی عزیز اغا
افتخار مدالیهسی	پیاده ملازم ثانیسی صالح افندی یونان
اوچنجی قومیسر اسماعیل حق افندی	مدالیهسی
پوایس قاسم افندی	

(رشدی مکتبی)

معلم ثانی عبدالوهاب افندی	معلم اول محمد حمدی افندی
عدد شاگردان ۵۴	یواب سید محمود

(شهربان ناحیهسی)

نائب محمد فهمی افندی	مدیر توفیق افندی
اعضا شیخ عبدالباقی افندی	کاتب غیدان افندی
» خورشید افندی	اعضا عبدالرزاق اغا
اعضا منجلی	

(ضابطه مأمورلی)

سواری پیکباشیسی حسن اغا م ۵ سواری ملازم اولی غیرى بك
سواری ملازم ثانینی منجل

(خالص ناحیه سی)

مدیر مصطفی افندی
کاتب قائم شفیق افندی
اعضا محمد کاظم اغا
نائب عبد اقدار افندی
اعضا ابراهیم اغا
امین افندی
اعضا عبد المجید افندی

(مأمورین سائرہ)

نفوس مأموری محمد بہجت افندی
اغار ینکجہ سی تاخراف مأموری مصطفی افندی

(ضابطه مأمورلی)

نہروانده سواری یوزباشیسی مصطفی اغا دلی عباسده سواری یوزباشیسی
دلی عباسده سواری ملازم اولی منجل عبد الفتاح اغا م ۵
دلی عباسده سواری ملازم ثانینی باش ینکجہ ملازم ثانینی عبد الحکیم
ابراہیم اغا افندی افتخار مدالیہ سی

﴿عزیزیه قضایی﴾

(مأمورین قضا)

قائم مقام السید صالح صائب افندی ثالثہ

نائب شيخ معروف افندی | مال مدیری عبدالرزاق افندی

تحریرات کاتبی عبدالرزاق افندی

(مجلس اداره قضا)

رئیس قائم مقام

اعضای منتخبه

اعضای طبیعیه

نائب

مال مدیری

تحریرات کاتبی

مندلی زاده عبدالقادر افندی

مندلی زاده احمد شکری افندی

دلیم اختیاری علی الرجب اغا

مناصیر اجتباری کشمورالعلی اغا

(مأمورین سائره)

صندوق امینی حسن افندی | تلغراف و پوسته مدیری نورس افندی

ژاندارمه ملازم تالیسی ارسالان اغا

(عزیزیه ناحیه سی)

کاتب توفیق افندی

مدیر سایمان جمیل افندی

(جزیره قضایی)

(مأمورین قضا)

قائم مقام احمد سالم افندی | ثالثه م م

مال مدیری مصطفی صفوت افندی

نائب محمد فؤاد افندی

تحریرات کاتبی عبدالله فخری بك

(مجلس ادارهٔ قضا)

رئیس قائم مقام

اعضای منتخبه

اعضای طبیعیہ

السید محمد تقی الدین افندی

نائب

ملا محمود الحمید الیاسین اغا

مال مدیری

حاجی علی اغا

تحریرات کاتبی

سامان سمودی افندی

(بلدیہ مجلسی)

رئیس محمد العباس افندی

اعضا حسون المشهدی اغا

اعضا حاجی شرحی اغا

اعضا منحل

اعضا حاجی عبدالله اغا

کاتب عبدالله بک

(مأمورین سائرہ)

صندوق امینی اسماعیل افندی

مدرس قاسم افندی

سواری ملازم اولی عیسی افندی

رسومات مأموری عزت افندی

(اعیوج ناچیه سی)

کاتب عبدالقادر افندی

مدیر علی بک

﴿ کورت الامارہ قضاسی ﴾

(مأمورین قضا)

متمایز

قائم مقام حاجی عبدالعزیز افندی

نائب عبدالفتاح افندی مدرس مال مدیری عبدالمجید افندی
تحریرات کاتبی شاکر افندی

(مجلس اداره قضا)

رئیس قائم مقام	اعضای طبیعیه
اعضای منتخبه	نائب
حاجی محمد حسین افندی	مال مدیری
سید جاسم افندی	تحریرات کاتبی
کساز افندی	
سید ابراهیم افندی	

(محکمه بدایت)

رئیس نائب	اعضا حسن السعدی افندی
اعضا حاجی عبدالرحمن افندی	کاتب اول محمد سعید افندی
کاتب ثانی عبدالمجید افندی	مستطق معاونی محمد افندی

(بلدیہ محاسی)

رئیس عبدالرحمن افندی	اعضا علوان الصادق افندی
اعضا مسلم السبع اغا	منحل
منحل	منحل
کاتب محمد صالح افندی	

(مأمورین سائرہ)

مدرس عمر افندی	صندوق امینی محمد رؤف افندی
طاہر کاتبی قاسم افندی	نفوس مأموری حمدی افندی
نفوس کاتبی عباس افندی	تلغراف و پوستہ مدیری سلیمان افندی
رسومات مأموری رستم افندی	رسومات کاتبی سید حسین افندی
شیخ سعد رسومات مأموری محمد افندی	دیون عمومیه مأموری حسین افندی
دیون عمومیه باش کاتبی تقی افندی	دیون عمومیه ایکنجی کاتبی عباس افندی
رژی مأموری محمود افندی	ایمان رئیس عبدالقادر افندی

(رشدی مکتبی)

معلم اول محمد وحید افندی	معلم ثانی اسماعیل افندی
--------------------------	-------------------------

(ضابطہ مأمورلی)

سواری یوزباشینی عبدالعزیز افندی	سواری ملازم اولی اسعد بک
سواری ملازم ثانی تقی افندی	پیادہ یوزباشینی حمودی افا
پیادہ ملازم اولی عبدالفتاح افا	پیادہ ملازم ثانی منحل
اوچنجی قومیسر عزت افندی	پوایس محمد شوکت افندی

﴿بدرہ قضایی﴾

(مأمورین قضا)

قائم مقام و کیلی محمد راسم افندی تائبہ	نائب صالح صبری افندی
مال مدیری محمد رشید افندی	تحریرات کاتبی محمد صالح افندی

(مجلس ادارهٔ قضا)

رئیس قائم مقام و کیلی

اعضای متخبه

حسن تحسین افندی

کاظم اغا

مهدی بک

عباس اغا

اعضای طبیعه

نائب

مال مدیری

تحریرات کاتبی

(محکمهٔ بدایت)

رئیس نائب

اعضا حاجی طه افندی

کاتب ثانی عبدالرحمن افندی

اجرا مباشری عبدالمقادر اغا

اعضا کاظم افندی

کاتب اول عبدالمجید افندی

مستطق معاوونی سید محمد رضا افندی

(بلذیه مجلسی)

رئیس و کیلی محمد طاهر افندی

اعضا محمد طه اغا

محمد حاجی بیکه جان اغا

کاتب محسن بک

اعضا محسن افندی

تقی افندی

حسین افندی

(مأمورین ساثره)

اوقاف مأموری جواد اغا

نفوس مأموری سید علی افندی

صندوق امینی موسی ناجی افندی

طاہر کاتبی عبدالغنی افندی

نفوس کاتبی عمر افندی
تلفراف و پوسته مدیری ابراهیم افندی
رسومات مأموری سید محمد صالح افندی
زر باطیه قرآنینه مأموری محمد رسول
رژی مأموری حاجی حافظ افندی
افندی

(ضابطه مأمورلی)

سواری یوزباشیسی داود اغا م ۵
سواری ملازم ثانیسی امین اغا
سواری ملازم اولی ابراهیم اغا
پاده ملازم ثانیسی علی اغا
پولیس عبدالننی افندی

﴿غریبه ناحیه سی﴾

مدیر عبدالوهاب بک
کاتب حیران افندی

﴿جسان ناحیه سی﴾

مدیر منحل
کاتب منحل

﴿دایم قضاسی﴾

(مأمورین قضا)

قائم مقام و کیلی محمد خیری افندی متمیز
مال مدیری عبدالوهاب افندی
نائب محمد امین افندی مدرس
تحریرات کاتبی حمدی افندی

(مجلس اداره قضا)

رئیس قائم مقام و کیلی
اعضای طیمیه
اعضای منتخبه
نائب
شیخ علی السایمان افندی

شیخ سلیمان الیوسف افندی

» حردان افندی

» مطلق المخلف افندی

مال مدیری

تحریرات کاتبی

(محکمہٴ بدایت)

رئیس نائب

اعضا حاجی صالح افندی

کاتب ثانی عبدالوہاب افندی

مباشر حسین اغا

اعضا حمادی افندی

کاتب اول ابراہیم افندی

مستطقی معاوی احمد افندی

(بلدیہ مجلسی)

رئیس احمد افندی

اعضا علی اغا

کاتب محمد رسول افندی

اعضا حاجی حمادی افندی

اعضا ناصر افندی

(مأمورین سائرہ)

صندوق امینی یس افندی

نفوس مأموری عیسی روحی افندی

تلغراف مدیری و کیلی محمد علی افندی

مدرس محمد سعید افندی

ظاہر کاتبی عبدالقادر افندی

نفوس کاتبی احمد افندی

(ضابطہ مأمورلی)

سواری ملازم اولی عبدالقادر افندی

پیادہ یوزباشیسی بہجت افندی م ۵

استرسوار ملازم اولی عمر افندی

پولیس علی غالب افندی

سواری یوزباشیسی اسماعیل اغا

سواری ملازم ثانیسی حکیم افندی

پیادہ ملازم اولی صالح افندی

اوجنچی قومیسر حاجی احمد افندی

(هیت ناحیہ سی)

مدیر محمود ندیم افندی   کتاب ایوب صبری افندی

(مأمورین ساڑھ)

مدرس سید محمود افندی   تلگراف مدیری محمد افندی
دیون عمومیہ مأموری عبدالصمد افندی

(فلوجہ ناحیہ سی)

مدیر عبدالقادر افندی   کتاب سایمان افندی
تلگراف مأموری سعدی افندی

(کیسہ ناحیہ سی)

مدیر عبدالمجید بک

(رحالیہ ناحیہ سی)

مدیر داود صبری افندی   نائب بہاء الدین افندی
کتاب مہدی افندی

﴿عنه قضاسی﴾

(مأمورین قضا)

قائم مقام محمد شوکت افندی   نائب حسام الدین افندی
مآل مدیری عبداللہ افندی   تحریرات کآبی فہمی افندی

(مجلس ادارہ قضا)

رئیس قائم مقام

اعضای طبیعیہ

اعضای منتخبہ

نائب

نائب افندی

مفتی احمد عارف افندی

سید محل افندی

نقدیہ سید محمد سعید افندی

منحل

مالی مدیری

منشی افندی

تحریرات کاتبی

(محکمہ ہدایت)

رئیس نائب

اعضا محمد دغیم افندی

اعضا روبیل افندی

کاتب اول سلیمان افندی

مستنطق معاونی عبدالعزیز افندی

(بلدیہ مجلسی)

رئیس و کیلی مفتی احمد عارف افندی

اعضا سید مصطفی افندی

اعضا عبداللہ افندی

سید عمران افندی

علی غالب افندی

جواد افندی

حاجی حبیب افندی

کاتب فہمی افندی

چاوش علی اغا

(مأمورین ساثرہ)

مدرس سید ابراہیم افندی

جمیدیہ جامعی خطیبی سید داود افندی

صندوق امینی عبدالالہ افندی

طاہر کاتبی قاسم افندی

نفوس مأموری علی افندی

نفوس کاتبی عبداللہ افندی

تلفراف مخبره مأموری نظام الدین بک   دیون عمومیہ خمس مأموری چچن افندی
 رژی مأموری شاگر افندی   رژی قوجیسی نفر ۴

(ضابطہ مأمورلی)

یوزباشی قاسم افندی   پیادہ ملازمی عزت افندی
 پولیس سلیمان فاضل افندی

(ابتدائی مکتبی)

معلم عارف افندی

(القائم ناحیہ سی)

مدیر احمد خضر افندی   کاتب عبدالعزیز افندی

(حدیثہ ناحیہ سی)

مدیر عبدالرزاق افندی   کاتب عبدالحق افندی

(جبه آلوس ناحیہ سی)

مدیر احمد افندی   کاتب اسماعیل افندی

کربلا سنجانی و ملحقانی

کربلا سنجانی

مأمورین لوا

متصرف یحیی توفیق پاشا
نائب مصطفی افندی
روم ایلی ع ۲ م ۲
محاسبه جی حاجی ثروت افندی
تحریرات مدیری احمد عزت افندی
م ۴

(مجلس اداره لوا)

رئیس متصرف

اعضای منتخبه

اعضای طبعیه

نائب

محاسبه جی

تحریرات مدیری

طباطبائی زاده سید جواد افندی
وهاب زاده سید عبدالوهاب افندی
سرخدمه سید محمد سعید افندی

(مجلس اداره لوا محکمه هیئتی)

مدعی عمومی معاونی تحریرات مدیری

مستنطق تحریرات مدیری معاونی موسی بک

(تحریرات قلمی)

تحریرات مدیری معارفی موسی بک

مجلس اداره کاتبی عبدالرزاق افندی
میبیض شا کر افندی
اوراق مأموری حاجی سلیم افندی
میبیض ابراهیم افندی

(محاسبہ قلمی)

باش کاتب احمد افندی	مصرف کاتبی عبداللہ افندی
مصرف کاتبی رفیق عبدالغنی افندی	واردات رفیق خلیل افندی
اوراق مقیدی خلیل افندی	مصالح جاریہ کاتبی منحل
صندوق امینی ابراہیم افندی	خزینہ دعوی و کیلی محمد بہجت افندی

﴿ عدلیہ دائرہ سی ﴾

حقوق دائرہ سی	جزا دائرہ سی
رئیس نائب	رئیس عبداللہ افندی
مدعی عمومی معاونی اسحق توفیق افندی	
اعضا سید محسن افندی	اعضا محمد علی افندی
» صالح خلوصی افندی	» سید سلمان افندی
» ملازمی حسین افندی	» ملازمی عبدالرحمن افندی
مستطلق عبدالرزاق افندی	اجرا ماموری رفعت افندی
مقاولات محرری منحل	

(محکمہ ہدایت قلمی)

باش کاتب عبدالواحد افندی	
ضبط کاتبی خورشید افندی	ضبط کاتبی غالب افندی
» » حسین عونی افندی	» » حسین فہمی افندی

﴿ محکمہ شرعیہ قلمی ﴾

باش کاتب شیخ احمد افندی

﴿ اوقاف دائرہ سی ﴾

مدیر محمد علاء الدین افندی   رابعہ
کاتب حاجی عبدالفتاح افندی مدرس   صندوق امینی سید محمود افندی

﴿ دفتر خاقانی دائرہ سی ﴾

مأمور سید لطف اللہ افندی
باش کاتب عبدالرحمن افندی   طاہر و املاک کاتبی حمدی افندی

﴿ نفوس دائرہ سی ﴾

مأمور سلیمان افندی   کاتب محمود افندی

﴿ معارف مجلسی ﴾

رئیس اوقاف مدیری
اعضا منجمل   اعضا منجمل

﴿ تلغراف و پوسٹہ ادارہ سی ﴾

مدیر خلیل افندی
مخبرہ مأموزی روحی افندی   مخبرہ مأموزی توفیق افندی

﴿ دیون عمومیہ ادارہ سی ﴾

مدیر صالح افندی
باش کاتب و صندوق امینی سلیمان افندی   کاتب ثانی مصطفی افندی

﴿ صحیحہ ادارہ سی ﴾

مأمور محمد حسین افندی   غاردیان   نفر ۲

﴿ رژی اداره سی ﴾

مدیر محمد شفیق افندی   ثانیہ

باش کاتب حسین افندی   کاتب ثانی توفیق افندی

(ضابطہ مأمورلی)

یکباشی میرزا اغا	م ۵	طابور کاتبی عبدالواحد افندی	م ۵
برنجی پیاده یوزباشیسی منحل		برنجی پیاده ملازم اولی کاظم اغا	
برنجی پیاده ملازم ثانیسی مصطفی اغا		ایکنجی پیاده یوزباشیسی علی اغا	
ایکنجی پیاده ملازم اولی محمد جواد افندی		ایکنجی پیاده ملازم ثانیسی علی افندی	
برنجی سواری ملازم اولی مهدی اغا		برنجی سواری یوزباشیسی رضا افندی	
ایکنجی سواری یوزباشیسی منحل		برنجی سواری ملازم ثانیسی سلیمان افندی	
ایکنجی سواری ملازم اولی سیند		ایکنجی سواری ملازم ثانیسی عبدی اغا	
اسماعیل افندی			

﴿ پولیس دائرہ سی ﴾

ایکنجی قومیسر رفعت افندی   م ۵   افتخار مدالیہ سی

پولیس صادق افندی   پولیس حسین افندی

پولیس محی الدین افندی

(بلدیہ دائرہ سی)

رئیس وکیلی سلیمان افندی

اعضا حاجی حبیب افندی   اعضا حاجی علی اغا

طیب ثریا حکمت افندی	اعضا حاجی مهدی اغا
آشی مأموری یوسف ضیا افندی	باش کاتب محمد افندی
صندوق امینی محمد افندی	

(رشدی مکتبی)

معلم ثانی عبدالرحمن افندی	معلم اول محمد فهمی افندی
عدد شاگردان ۷۳	بواب ملا بلال

(مسیب ناحیه سی)

مدیر سید محمد شوکت بک م ۴	نائب عبدالله افندی
کاتب علی افندی	

(مأمورین ساثره)

دیون عمومی مأموری توفیق افندی	تلغراف و پوسته مدیری عزیز افندی
رژی مأموری عبدالرحمن افندی	قرآنته مأموری حاجی عبدالحلیم افندی
ژاندارمه ملازم ثانیسی عبدی اغا	بلدیہ رئیس شیخ مهدی افندی

(شفایه ناحیه سی)

مدیر حسین ذا کر افندی	نائب وکیلی عبدالغفور افندی
کاتب حسین صبری افندی	

﴿هندیه قضاسی﴾

(مأمورین قضا)

نائب احمد افندی	قائم مقام بهجت افندی
	مماز

مال مدیری علی افندی

تحریرات کاتبی خضر افندی

(مجلس اداره قضا)

رئیس قائم مقام

اعضای منتخبه

سید حسین افندی

حاجی عبد علی اغا

حمادی اغا

جعفر اغا

اعضای طبعیه

نائب

مال مدیری

تحریرات کاتبی

(محکمه بدایت)

رئیس نائب

اعضا چارالله افندی

کاتب ثانی عبدالله صائب افندی

مستنطق معاوینی رشید افندی

اعضا احمد افندی

کاتب اول جمیل افندی

(بلدیہ مجلسی)

رئیس حسون اغا

اعضا محمد علی اغا

اعضا منحل

کاتب و صندوق امینی توفیق افندی

اعضا حاجی عیسی افندی

اعضا منحل

جراح حسن اغا

(مأمورین ساثره)

صندوق امینی یامین افندی

هندیه جامعی خطیبی احمد افندی

طاپو کاتبی بشیر افندی	نفوس مأموری شفیق افندی
نفوس کاتبی احمد افندی	تلفراف و پوسته مدیری قاسم افندی
دیون عمومیہ مأموری خضر افندی	رژمی مأموری احمد افندی

(ضابطہ مأمورلی)

یوزباشی علی اغا	ملازم ثانی علی افندی
شبانہ یوزباشیسی عباس اغا	شبانہ ملازمی رجب اغا
کاتبی محمد علی افندی	» افرادی نفر ۲۲
	پولیس علی افندی

(کفل ناحیہ سی)

مدیر رؤف افندی	کاتب عزیزان افندی
----------------	-------------------

(صربوط ادارہ لرقول معشرلی)

مشورب معشری صالح اغا	کاتبی جاسم افندی
کعبوری معشری توفیق افندی	» خماس افندی
مسیعیدہ معشری ماہر بک	» جواد افندی
القتله والبورویہ معشری سیدطہ افندی	» حسین افندی
حرقا وابونفاش معشری خلیل افندی	» معروف افندی

﴿نجف قضاسی﴾

(مأمورین قضا)

قائم مقام و کیلی شوکت پاشا	میر میران	نائب سید احمد شمس الدین افندی
مال مدیری عزت افندی		تحریرات کاتبی علی افندی

(مجلس ادارهٔ قضا)

رئیس قائم مقام و کیلی

اعضای منتخبه

اعضای طبیعیہ

سید جواد افندی از میرپاہ سی م ۴

نائب

محمد سعید افندی

مال مدیری

سید عزیز افندی

تجزیرات کاتبی

حاجی باقر افندی

(محکمۂ ہدایت)

رئیس نائب

اعضا سعید افندی

اعضا شیخ محمد افندی

کاتب ثانی محمد سعید افندی

کاتب اول احمد افندی

مستطلق معاوی امین افندی

(بلدیہ مجلسی)

اعضا سلمان افندی

نایب

رئیس محمود افندی

محمد سعید افندی

اعضا سید حمید افندی

کاتب ثانی توفیق افندی

کاتب اول کامل افندی

(مأمورین ساثرہ)

طاپو کاتبی محمد افندی

صندوق امینی عبدالرزاق افندی

نفوس کاتبی یس افندی

نفوس مأموری عبداللہ افندی

دیون عمومیہ مأموری عمروہی افندی

تلغراف و بوستہ مدیری زینل افندی

رژی مأموری محمد افندی

قرانتنہ مأموری علی افندی

پولیس اوچچی قومیسری صادق افندی پولیس صادق افندی

(کوفه ناحیه سی)

کاتب حسین افندی

مدیر امین افندی

(رحبه ناحیه سی)

مدیر اسماعیل بک

(هورالدخن ناحیه سی)

کاتب حمدی افندی

مدیر علی افندی

(رزازه قضاسی)

قائم مقام فهد الدغیم بک

دیوانیہ سنجانی و ماحقانی

— دیوانیہ سنجانی —

﴿ مأمورین لوا ﴾

۱ م	ع ۴	روم ایلی	متصرف حمدی پاشا
		بلاد خمسہ	نائب سید محمد نافع افندی
	۳ م	بلاد خمسہ	مفتی سید مصطفیٰ افندی
		نائبہ	محاسبہ جی حسن واصف افندی
		نائیہ	تحریرات مدیری صادق افندی

(مجلس ادارہ لوا)

	رئیس	متصرف	
	اعضای متعصبہ		اعضای طیبہ
	سید اسماعیل افندی		نائب
	خضر اغا		مفتی
	مہدی اغا		محاسبہ جی
	حاجی حمزہ افندی		تحریرات مدیری

(تحریرات قلمی)

تحریرات مدیری معاویہ رؤف افندی	مجلس ادارہ کاتبی رفیق فتح اللہ افندی
مجلس ادارہ کاتبی رفیق فتح اللہ افندی	مجلس ادارہ کاتبی منیف افندی
مجلس ادارہ کاتبی رفیق فتح اللہ افندی	اوراق مأموری محمد شفیع افندی

میض محمد افندی

میض محمد جلال الدین افندی

میض نصرالله افندی

(محاسبه قلمی)

باش کاتب ماجد افندی

واردات کاتبی عبدالقادر افندی

مصرف کاتبی عبدالعزیز افندی

مصرف رفیقی جمیل افندی

حسابات فوق الماده کاتبی توفیق افندی

اوراق مقیدی حمزه لطنی افندی

مصالح جاریه کاتبی عباس افندی

معاونی سعید افندی

قضا یومیه کاتبی علی غالب افندی

خزینہ دعوی و کیلی علی غالب افندی

صندوق امینی میکائیل افندی

میض محمد شا کر افندی

میض محی الدین افندی

﴿ عدلیه دائره سی ﴾

جزا دائره سی

حقوق دائره سی

رئیس مصطفی فوزی افندی

رئیس نائب

مدعی عمومی معاونی جمال الدین افندی

اعضا سید علوان افندی

اعضا رشدی افندی

• امین افندی

• عمر افندی

• ملازمی عبدالله افندی

• ملازمی عطاءالله افندی

(محکمہ ہدایت قلمی)

باش کاتب حاجی رشید افندی

اجرا ماموری حاجی عبدالوہاب افندی ضبط کاتبی غریب افندی

ضبط کاتبی رؤف بك	ضبط کاتبی عزت افندی
محکمه تحصیلداری امین افندی	د اسماعیل افندی

(دفتر خاقانی دائره سی)

مأمور امین افندی	باش کاتب زینل افندی
مرکز طاہو کاتبی عباس افندی	

﴿ معارف مجلسی ﴾

رئیس سید مصطفی افندی	بلاد خمسہ	۳ م
----------------------	-----------	-----

(تلفراف و پوستہ ادارہ سی)

مدیر حسن افندی	مخبرہ مأموری محی الدین افندی
----------------	------------------------------

(دیون عمومیه ادارہ سی)

مأمور عبدالکریم افندی

(ضابطہ مأمور لری)

طابور کاتبی عبدالغنی افندی	پیکباشی ابراہیم اغا
برنجی پیادہ ملازم اولی توفیق بك	برنجی پیادہ یوزباشیسی موسی افندی
ایکنجی پیادہ یوزباشیسی محمد افندی	برنجی پیادہ ملازم ثانیسی موسی اغا
ایکنجی پیادہ ملازم ثانیسی محمد نیازی	ایکنجی پیادہ ملازم اولی جاسم اغا
افندی	اوچنجی پیادہ یوزباشیسی محمد بك
اوچنجی پیادہ ملازم ثانیسی منحل	اوچنجی پیادہ ملازم اولی محمود افندی
برنجی سواری ملازم اولی رؤف بك	برنجی سواری یوزباشیسی منحل

برنجی سواری ملازم نایبی خورشید	ایکنجی سواری یوزباشی منجل
افندی	ایکنجی سواری ملازم نایبی احمد
ایکنجی سواری ملازم نایبی محمد	عزت افندی
افندی	اوچنجی سواری یوزباشی خضر
اوچنجی سواری ملازم اولی عبدالغنی اغا	افندی
اوچنجی سواری ملازم نایبی منجل	دردنجی سواری یوزباشی منجل
دردنجی سواری ملازم اولی عبدالله اغا	دردنجی سواری ملازم نایبی مجید اغا
پولیس ایکنجی قومیسری شکری بک	

(بلدیہ مجلسی)

رئیس	سید مصطفی افندی
اعضا حاجی حمید افندی	اعضا سید آیس افندی
اعضا محمد افندی	اعضا زوید الخلف اغا
اعضا حسن اغا	کاتب سید بدری افندی

(دفتارہ ناحیہ سی)

مدیر آگاہ افندی	کاتب حسین افندی
-----------------	-----------------

(البدر ناحیہ سی)

مدیر احمد حمدی افندی	کاتب احمد مخلص افندی
----------------------	----------------------

(عفاک ناحیہ سی)

قول معشری شفیق بک	کاتب محمد جلال الدین افندی
-------------------	----------------------------

﴿ حله قضای ﴾

(مأمورین قضا)

قائم مقام صالح خلوصی پاشا	میر میران	نائب رأفت افندی	از میر ع ۴
مال مدیری حاجی محسن افندی		تحریرات کاتبی اسماعیل افندی	

(مجلس اداره قضا)

رئیس قائم مقام

اعضای منتخبه

اعضای طمیمه

نائب

واعظ زاده احمد افندی

مال مدیری

قزوینی زاده سید محمد علی افندی

تحریرات کاتبی

نورالدین اغازاده محی الدین افندی

عزیره وذن افندی

(محکمه بدایت)

رئیس نائب

اعضا سیدیس افندی

اعضا ملا قاسم زاده علی افندی

کاتب ثانی حسن بك

کاتب اول خلیل فرید افندی

مقاولات مجرری عباس افندی

مستطق معاوی حسن افندی

تحصیلدار عبدالکریم افندی

شرعیه کاتبی سید ابراهیم افندی

(معارف مجلسی)

اعضا مکتب رشدی معلم اولی محمد

رئیس اوقاف مدیری اشرف افندی

افندی

رايه

اعضا سید ابراهیم افندی

اعضا سید عبدالرحمن افندی

(بلدیہ مجلسی)

رئیس	سایم بک زاده خورشید بک
اعضا	اعضا امین علوش چلی
مدیر پاویٹ افندی	صالح المهدی افندی
کاتب محمد رشید افندی	دو قستور یوزباشی اسعد افندی
مفتاح صالح افندی	اجزاجی اسکندر افندی

(مأمورین ساثرہ)

مدرس عمر خلوصی افندی کبار مدرسین	اوقاف مدیری اشرف افندی رابعہ
مال مدیری معاونی امین افندی	صندوق امینی ابراہیم افندی
طاہر و املاک کاتبی حمدی افندی	نفوس مأموری سلیمان افندی
نفوس کاتبی عبداللہ افندی	دیون عمومیہ مأموری فتح اللہ افندی
دیون عمومیہ باش کاتبی مراد افندی	دیون عمومیہ کاتب ثانیسی حسین افندی
رژئی مأموری احمد مختار افندی	لیجان رئیس سعاد افندی

(تلفراف و پوستہ ادارہ سی)

مدیر صالح افندی	معاونی روحی افندی
مخبرہ مأموری نورس افندی	

(ضابطہ مأمورلی)

پیادہ یوزباشیسی حاجی موسی افندی	پیادہ ملازم اولی توفیق بک
سواری ملازم اولی خورشید افندی	سواری ملازم ثانیسی موسی اغا
برنجی صنف پولیس سر قومیسری	پولیس محمد نائل افندی
محمود سامی افندی	کامل افندی

(رشدی مکتبی)

معلم اول محمد فخری افندی   معلم ثانی صالح افندی

(طاق ابتدائی مکتبی)

معلم اول محمد رشید افندی   معلم ثانی شاکر افندی

(ممدوحیہ ناحیہ سی)

مدیر سلیم ثابت افندی   کاتب احمد افندی

(محاویلی ناحیہ سی)

مدیر احمد رشدی افندی   کاتب بہاء الدین افندی

(بارفابہ ناحیہ سی)

مدیر وکیلی امین بک   کاتب اسماعیل افندی

(نہر شاہ ناحیہ سی)

مدیر حاجی محمد افندی   کاتب محمود مخلص افندی

(خواص ناحیہ سی)

مدیر داود افندی   کاتب عبدالرزاق افندی

﴿شامیہ قضاسی﴾

(مأمورین قضا)

قائم مقام اسماعیل انور بک   نائب رشید افندی

مال مدبری عبدالعزیز افندی   مآء تحریرات کاتبی حسین صبری افندی

(مجلس ادارهٔ قضا)

رئیس قائم مقام	اعضای طبعیه
اعضای متخبه	نائب
حسین افندی	مال مدیری
سید سلمان افندی	تحریرات کاتبی
سید محمد رحمة افندی	
شهاب افندی	

(محکمهٔ بدایت)

رئیس نائب	اعضا سید اسعد افندی
اعضا وحید افندی	باش کاتب عبدالمجید افندی
ایکنجی کاتب خطاب افندی	
مستطلق معاون احمد افندی	

(بلدیہ مجلسی)

رئیس جواد اغا	اعضا عمران افندی
اعضا خون افندی	کاتب محمد افندی

(مأمورین ساثره)

مال مدیری معاون یوسف افندی	صندوق امینی میر زیور افندی
طاپو کاتبی یوسف افندی	دیون عمومیہ خمس مأموری عبدالبہادی
پادہ یوزباشیسی محمد بک	افندی
سوازی ملازمی محمد افندی	

﴿ شافیہ ناحیہ سی ﴾

مدیر محمد حکیم افندی   کاتب عبود افندی

﴿ غمان ناحیہ سی ﴾

مدیر ادیب گوہر افندی   کاتب عبدالرزاق افندی

﴿ صلاحیہ ناحیہ سی ﴾

مدیر علی مسلم افندی   کاتب سعید افندی

﴿ ہور اللہ ناحیہ سی ﴾

مدیر حاجی عبدالحمید افندی   کاتب توفیق افندی

﴿ ساوہ قضاسی ﴾

(مأمورین قضا)

قائم مقام و کیلی یعقوب افندی   نائب محمد لطیف افندی
مال مدیری عبدالرزاق افندی   تحریرات کاتبی و کیلی محمد امین افندی

(مجلس ادارہ قضا)

رئیس   قائم مقام و کیلی

اعضای متعصبہ

اعضای طیبیہ

سید عباس افندی

نائب

عبداللطیف چلی

مال مدیری

قدری افندی

تحریرات کاتبی و کیلی

حاجی علی افندی

(محکمہ ہدایت)

رئیس   نائب

اعضا سید نوری افندی	اعضا حاجی ولی افندی
کاتب اول جواد افندی	کاتب ثانی عبدالکریم افندی
مستمنطق معاوی شوکت افندی	مباشر عبدالوہاب افندی

(بلدیہ مجلسی)

رئیس حاجی حسن افندی	اعضا سید جمودی افندی
اعضا حاجی صالح افندی	حاجی داود افندی
منحل	کاتب بکر صدیق افندی

(مأمورین سائرہ)

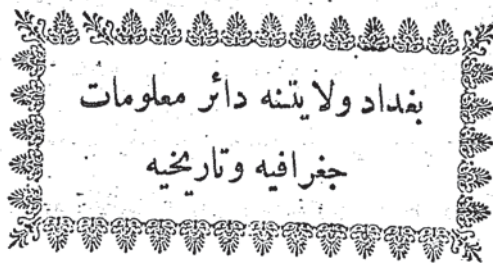
واعظ عبدالصمد افندی	مدرس صندوق امینی شوقی افندی
طاہر کاتبی محمد امین افندی	نفوس مأموری عبداللہ افندی
نفوس کاتبی محمد علی افندی	تلفراف وپوستہ مدیری مہدی افندی
دیون عنومیہ مأموری ایوب افندی	ایمان رئیس احمد خلی افندی
رژئی محافظہ مأموری عبدالرزاق افندی	پیادہ یوزباشی محمد راغب افندی

﴿ ابو جواریر ناحیہ سی ﴾

مدیر احمد بک   کاتب سید احمد افندی

﴿ خضر دراجی ناحیہ سی ﴾

مدیر علی افندی	کاتب سید عبداللہ افندی
	تلفراف وپوستہ مأموری صبری افندی

بغداد ولایتنه دائر معلومات
جغرافیه و تاریخیه

بنداد ولایتک جغرافیای طبیعی

ولایتک موقی ، حدودی ، مساحه سطحیسی ، نفوسی

بنداد ولایتی آسیانک غرب جنوبی جهتنده کائن و عراق عربک شمال غربی قسیمله الجزیره [جزیره مابین النهرین ، مزو پوتامی] قطعهنسک جنوب شرقی قسندن عبارتدر .

شمالاً : موصل ولایتی ، شرقاً : ایران ممالکی ، جنوب شرقیسی ، بصره ولایتی ، جنوب غربیسی : بادیة الشام ایله محدود و شمال غربیسی زورسنجاغیله متصلدر .

غوطه سالنامه سننده مساحه سطحیسی ۱۴۱۲۰۰ کیلومترو مربی ، نفوسی ۸۵۰۰۰۰ کوسترلش ایسه ده سیاروخیمه نشین وزراع وعشائر و قبائل غیر محرره دخی تخمیناً داخل حساب ایدلدیکی حالده نفوسی ۱۳۰۰۰۰۰ راده سننده در . نفوس مذکورهنک قسم اعظمی عرب وقصوری کرد و ترک واقوام مختلفه سآره در .

(ولایتک احوال ارضیهسی)

طیبت ارض . — ولایت اراضینسک موصل ولایتیله محادد قسمنده ه جبل حرین ، و شمال شرقی جهتنده ایرانک پشتکوه طاغلرندن متشعب ومتهی بعض تلالدن بشقه عوارضی اولمایوب قسم اعظمی دوز اراضیدن و برقسیمی قوملق صحاریدن متشکلدر . ولایتک قسم اعظمنک طوپراغی دجله و فرات نهرلرینک من القدیم سورو کلیوب براقدقلری کوبره لی مترسب طوپراقلردن عبارت اولمنله قوه انبایهجه دینانک اک برنجی طوپراغیدر .

نهرلر ، کوللر . — ولایت داخلنده ، دجله ، و فرات ، نهرلریله دیاله ،

«الوند»، «مندی»، «ترساق»، «کلال»، «کاوی»، «صوری» ودها بمض
چایله جریان ایدر .

دجله نهری غربی و شرقی ایکی قولدن حاصل اولشدر . غربی قول دیار بکر
ولایتی داخلنده لیجه قضا سنه اوج ساعت مسافه ده کی مملحه قربندن شرقی قول
ارغنی معدننه اون ساعت مسافه ده بولان کیدان قریه سی جوارندن نمان ایدر .
بو ایکی قول اکیل ناحیه سی داخلنده برلشهرک دیار بکر شهرنک جانب یسارندن
صرورایله برطاقم ایرماقلری الدقدن صوکره موصل اوکنده خیلی جسامت
پیدا ایدر . بمده صولدن زاب کبیر [زاب اعلی] و زاب صغیر [زاب اسفل]
نهر لینی آیر . ساصرا قضا سنک منباشنده «شرقات» موقعندن اعتباراً بغداد
ولایتنه داخل اولور . بغداد شهرنک اوکنده جسامتی برقات دها آرتار .
بغداد کو پرینک بولندینی موقعده هرک عرضی ایکی یوزیکرمی مترودر .
بغدادک ایکی ساعت جنوبنده دیاله نهری بوکامنصب اولور . عزیزیه ، جزیره ،
کوت الاماره قصه لری اوکندن بالمرور عماره سنجاغندن اعتباراً بصره ولایتی
حدودینه داخل اولور . قورنه نام موقعده فرات نهریله برلشهرک شط العربی
تشکیل ایدر . بغدادده برنایه ده وسطی اوله رق دوکدیکی صو ۴۶۵۶ متر و مکعبنه
بالغ اولور . فرات نهری «قره صو» ایله «مراد» چاینک برلشمه سندن حاصل
اولور . مراد چایی ده ایکی قولدن متشکل اولوب بر قسمی ارضروم ولایتی
صربو طاندن بایزید سنجاغی داخلنده کاش دیادین جوارنده کی جیلدن ، دیگر
قولی بیک کول طاغندن نمان وپالو قضا سنندن جریان ایله معموره العزیز ولایتنه
تابع کبان معدنی جوارنده ارضروم داخلنده دو ملی طاغندن کلن قره صو ایله
برلشیر و بورادن اعتباراً فرات نامنی آیر . ملاحظیه قربندن بالمرور شرقه دو نوب
دجله منبعنه یا قلاشهرق دیار بکرک صاغندن صرورایله تکرار غربه و بمده شرقه

توجیه ایدوب « پیره جك » ، « مسكنه » ، « رقه » موقعلرنی چكر . زور
 سنجاغك سر كز اداره سی اولان « دیر » قصبه سی اورته سندن چوب « القائم »
 ناحیه سندن اعتباراً بغداد ولایتنه داخل اولور . عنه قضاسی داخندن و « عنه »
 قصبه سی او سکندن و « جبهه آلوس » و « حدیثه » و « هیت » ناحیه لری
 سرا کزندن و دایم قضاسی داخندن و « فلوجه » و بعده « مسیب » قصبه لرندن
 بکه رك هندیه سد موقعه ده ایکی قوله آریلیر . بر قول حله و دیوانیه جهتلرندن
 و دیگر ی هندیه و شامیه قضالرندن جریان ایدره رك سماوه قضاسی داخنده و سماوه
 قصبه سنه قریب بر موقعه تلاقی ایدر .

بیک اوچ یوز ایکی تاریخنده مہرک میاهی منحصر آ هندیه و شامیه قولنه
 مهاجم و تحول ایتسندن دولای حله دیوانیه جهتلری صوسزلقدن بی تاب و خراب
 و هندیه و شامیه قضالری غرق آب اولق تهلکه سی ظاهر اولدیسده مسیب
 قصبه سنك بر ساعت قدر جنوبنده بیک متر و طول و یوز متر و عرضنده مجدداً
 بر قنال صدری خضر و کشاد اولنه رق و هندیه قولنده آثار بدیعہ صناعیه و مدنیه دن
 عد اولمغه شایان اولان سد جسم انشا ایدیله رك ۱۳۰۸ تاریخنده صولرك جریانی
 تسویه و تعدیل و حله جهتلرینه ده کما فی السابق صو اساله سی اسبابی استکمال
 ایدلشدر .

شدت مهاجم میاه سببیه بر ضرر حدوثنه محل قالمق اوزره سدك تحکیمات
 و ترمیماته مهندس و مأمورین مخصوصه سی معرفتیه داعی همت اولنمده ايسه ده
 مؤخر آ مذکور حله شطنك مجراسی کیده کیده قوم طوله رق موسم صیفده
 بسبتون صو منقطع اولوب اهالی و مزروعات محلیه نك صوسزلقدن محروم
 قالدقیزی کی دیوانیه سنجاغك بر قسم کلیسی خسارات عظیمه یه اوغرایه رق
 خزینہ جلیله ده متضرر اولدیندن دولای مجرانك نظیر یله سدك یکیدن تحکیم

و تعمیرینہ ولایت جیلہ جہ تہبث اولئہ رق باجملہ امور خیر یہ دہ اولدینی کبی
 بو باده شایان بیوریلان مساعده سنیه حضرت پادشاهی موجب عالیسنجه
 اور و پادن مهندس جبلہ و قومیسون مخصوص تشکیلیہ ایجابات لازمه و مقتضیه نک
 کمال کرمی ایله اجرا سنہ باقلمقده در ۱۳۰۲ تاریخندن ۱۳۱۴ سنہ سی نہایتنه قدر
 سده نک انشات و تحکیمانہ صرف اولنان مبالغ ، محاسبه ولایتدن آلتان قید
 رسمی یہ کورہ ۷۴۴۷۵ لیرایہ بالغ اولمش و مؤخرآ دخی بر چوق مبالغ صرف
 ایدلدیکی کبی بودفعہ دہ کی عملیات جسیمہ و سائرہ ایچون دہ عموم تبعہ وزیرستان
 هایونلری حقدہ ارزان بیوریلہ کلان الطاف و عنایات مخصوصه جناب جہا بایلرینہ
 ضمیمه فائقہ اولمق اوزرہ یوز یکر می التی بیک کسور لیرانک صرفنہ دہ تکرار
 ارزان عنایت بیورلمشدر . ایکی قولک مفرقندہ کی تپہ اوزرنده سدک صورت
 و تاریخ انشایی محکوک برستون سرکوزدر . سدک وسطندہ کی قپودن آقان
 و اوزرندن طاشان صولر برشلالہ منظرہ سنی عرض ایتمکده وطنین انداز مسامع
 اولقده در .

فرات نہری بالادہ بیان اولندینی اوزرہ سماوہ قربندہ ایکی قولک تلاقسیلہ
 جسامت پیدا ایتد کدن صکرہ سماوہ قصبہ سندن گذار ایدر . « خضر - دراجی »
 ناحیہ سندن صکرہ بصرہ ولایتنه تابع منتفک سنجاغنه کیرر . « ناصر یہ »
 و « سوق الشیوخ » قصبہ لرندن کچرک « قورنہ » دہ دجلہ نہریلہ بر اشیر . بعدہ
 « شط العرب » نامیلہ جریان ایدرک « بصرہ » شہری صاعده بر اقوب بصرہ
 کورفزینہ دو کولور . فرات نہرینسک طول جریانسی تقریباً [۲۷۰۰]
 کیلومتر و در . فرات نہری ہیت قصبہ سندن حد وسطی اوزرہ نایادہ ۲۰۶۵
 مترو مکعبی صو دو کر .

دیالہ نہری موصل ولایتنه تابع سلیمانہ سنجاغیلہ محاددا اولان ایران ممالکنک

اردلان ، ایالتده کی طاغلردن نبعان و آب شروان ، نامبله جریان ايدر .
 لواء مذکور ایله ایرانک ، زهاب ، نواحیسی متحد ایتد کدن صکره حدود ممالک
 عثمانیه به اصل اولور و بورادن اعتباراً « دیاله » نامی آیلر . خانقین جهتده
 بغداد ولایتی موصل ولایتدن بالتفریق خراسان قضاسی اورتیه سندن چکه رک
 شرقدن غربه طوغری آقار و بغدادک ایکی ساعت جنوبنده دجله به دو کولور .
 محراسنک طولی تقریباً ۵۰۰ کیلومتر و اولوب ۱۷۵ کیلومتر و سی ایرانده ، ۱۰۰۰
 کیلومتر و سی حدودده و ۲۲۵ کیلومتر و سی بغداد ولایتی داخلنده در .

دیاله نهری دجله و فراته نسبتله عادتاً بر جدول منابه سنده ایکن بوتک بغداد
 سنجاغنه مربوط قضالره اولان فیض جاریسی اونه کیلردن پک زیاده در دیاله
 صویندن پک آزیی دجله به دو کوب قسم اعظمی مزارع و بسایینه بدل واجرا
 ايدر . دینله بیلیر که بغداد ولایتنده میاهندن ال چوق استفاده اولنان نهر
 دیاله در .

ایرانک ، کرد ، جهتدن خانقین قضاسنه و شرقدن غربه طوغری جریان
 ایدن « الوند » نهری قضاء مذکور اراضیسی اروا ایتد کدن صکره « مخاط »
 دینیلن محله دیاله نهریله برلشیر .

« مندلی » و « ترساق » صولری ایران طاغلردن نبعان ایله مندلی قصبه سیله
 « قزایه » و « دوشیخ » قریه لرندن چکر و بورالرده کی باغ و باغچه لری صولار .
 « کلال » و « کاوی » صولری یه ایران طاغلردن نبعان ایدرک حدود
 اوزرنده کی « سید حسن » ، « بکسایه » اراضی منته سندن مرور ايدر . کلال
 صوبی غرب جنوبی به طوغری جریان ایله « بدره » قریه سی اورتیه سندن و بر
 قوی « جان » قریه سندن چکر و بر چوق مزارع و بسایینی احیا ایلر . کاوی
 صوبی ده غربه طوغری جریان ایدرک غربه اراضیسی اروا ايدر . بغداد

اولنان شود و طول آنجی باغچه را له من زارعی سقیه کنایات ایلم . بعضاً جنوب غربی به
 طوغری جریان ایله « شویمه » ، باآفاقنه دو کولور که بو باآفاق ده بر قول ایله
 کوت الاماره قضاسی داخلندن چکه ریک دجله به منصب اولور . بو شهر له دائر
 تفصیلات جریان ایتدکاری قضالک تعریفاتی قسمنده درج اولنه جقدر .

ولایت داخلنده همیتی ، جسامتی کولور یوقدر . انجق فرات ودجله
 نهر لر نیک فیضان و طغیاننده صورل بعض موافقی استیلا ایدرک اوفاق کولار ،
 بطاقلر تشکیل ایدر و بر مدت صکره یابص و زائل اولور ، یالکز شامیه قضاسی
 داخلنده « شتافیه » ناحیه نیک مساوه قضاسیله محادد قسمنده « شتافیه » دینان
 و فرات نهر ندن شکل ایتش اولان بر کول واردور . شامیه و هندیه و مساوه
 قضالنده چتک زراعتی ایچون فرات نهر ندن هور دینان بطاقلر ، کولچکار
 تشکیل ایدیلر .

اقایم . — بغداد ولایتی ممالک خار دندور . موسم صیفده حرارت سالیخراد
 حسابیه کولکده قرقدن قرق یدی ، قرق سکر درجه به قدر چیقار . قشین
 برودت ده آزدکلدر . بعض سنه لر تحت الصفر اوچ ، درت درجه به قدر
 صوغوق حس ایدیلر و کولر ده ، دستیلر ده صورل انجماد ایدر . هوا عموماً
 صاعلام ویابسدر . کولک و بطاقلر جواری و مثلاً هندیه ، شامیه ، مساوه
 قضالری رطوبتیلدر . فصل اول اربعه دن امتداد زمانجه برنجیسی صیف ، ایکنجیمی
 شتا ، اوچنجیمی خریف ، در دنجیمی ربیعدر . موسم صیف نیسانک اون بشندن
 تشرین اول ابتدائمه قدر آلتی آی ، خریف تشرین اول ابتدائندن تشرین ثانی
 نهایته ، قدر ایکی آی ، قیش اوچ آی و نایک بهار بر ، نهایت بر بچق آی دوام
 ایدر . یاغورل تشرین ثانی او اسطندن نیسان او اسطنه قدر نزول ایلم . بعض
 سنه لر استثنائاً ایدیلرسته اون بش ، یگرمی کونده و بعض قوراق سنه لر آیده بر

انجق یا غمور یا غار هو الرک مواسم مخصوصه سی یوق کیدر . فصول اربعه ده
 هر در لو هوا هوب ایدر شرقی دینلن لدوس روز کارلری تزیید حرارت وغربی
 تعبیر اولنان پوراز روز کاری نشر لطافت ایلر . اغستوسده هوب ایدن باد
 سموم فوق الطاقه صیقیتی ویرر .

اورمانلر ، ماحدلر . — ولایت داخنده ذکره شایان جسم اورمانلر یوقدر .
 انجق صفصاف [سکود] و طرفه [ایلقین] آغا جلریله اشجار سائرده دن مرکب
 ودجله ایله فرات نهرلرینک ایکی ساحلنده و صور اراقتیلرندن جابجا پیدا اولان
 جزا ئرده احتطابه بر مقدار کفایت ایدن بعض اورمانچقلر واردر که شایسته
 تذکار اولانلری دجله وادیسنده جزیره قضاسی داخنده « سیافیه » و غیرتیره
 قضاسی سواخنده « زهرایه » ، « داور الشرقی » ، « دیر » ، « همینه » اراضیسی
 اورمانلریدر . دجله نک دیگر وادیریله فرات نهری بوینده عنقه قضاسنک القائم
 ناحیه سنده ، مسیب و کوفه ناحیه لرنده ، حله جوارنده ، رمیشه ناحیه سنده و دیوانیه
 لواسنه تابع عنقک ناحیه سنده بعض آغا جقلر موجوددر .

قدیمآ بغداد ولایتنده جسامتلی اورمانلر بولندیغی تاریخک شهادتیه معلوم
 اولوب تأسف اولنور که مرور زمان ایله اولنردن اثر ییله قالما مشدر . بوکون
 اورمانلرک قلتدن دولایی ولایتک هر طرفنده احطاب و کراسته خصوصنده
 مشکلات کورلمکده و مواقع سائرده دن ادخالته احتیاج حاصل اولمقده در .
 اورمانلرک فائده سی یالکز لوازم ضروریه بی دفعه کفایتندن و برطاقم صنایعه
 خدمتندن عبارت اولمایوب طغیان میاهه و شدتلی روز کارلره قارشلی بر سپرمتین
 و موسم صیفک شدتلی ، مؤثر حرارتنه سبب تسکین اولدیفندن موجود
 اورمانچقلرک قواعد مخصوصه فنیه سی موجبجه حسن محافظه و تزییدی و یکیدن
 اورمانلر یتشدرلمسی خصوصنه اهالیمزک نظر دقت و رغبتی جاب اولنور .

بغداد و لایتنده اهمیتلی معدنلر و مباحه لریوق ایسده موجود مباحه لردن و پترول منبع لردن بحق همت ایدیلیرسه ایجه استفاده اولور. بونلردن شایان قید اولانلر دلیم قضا سنه تابع هیت ناحیه سنده کی زفت و طوز و کو کورد و قضاء مذکور مرکز ندن یدی، سکز ساعت مسافه ده و الجزیره جه تنده «ثرثار» ده کی طوز و مندلی قضا سنده کی نفت [پترول] و عنه قضاسی مرکز ندن اوتوز ساعت مسافه ده الجزیره چولنده «عدید» دینلین ایکی عدد طوز معدنلریله کر بلا - شفا یه آره سنده کی ورحالیه ناحیه سنده کی و سماوه قضا سنده کی و خالص ناحیه سنده «انجامه» نام محله کی مباحه لر و کوفه ناحیه سی داخلنده «تاجیه» نام موقعه کهرچله معدنیدر.

— بغداد و لایتنک جغرافیای عمرانیسی —

﴿ ولایتک اهایسی ﴾

اهالینک اقسامی . — ولایت اهایسنک اکثریتنی ساسله نسبرینی محافظه ایدن عرب عشائری و برقسدن کی کرد و ترک عنصر لری ترکیب ایدر. نجف، کر بلا، کاظمیه، سامرا کی عتبات عالیه نک بولندینی قضا بنده کرک تعرب ایتش، کرک تعرب ایتماش برچوق ایرایلرده واردر.

اهالی ولایت خقه معتدل البنیه و اسمرالون اولوب عموماً ذکا و قابلیت و حسن معاشرت ایله مفطور اینهلرده امر معیشتده سعی و اقداملری ذکاوت و استعداد لری نسبتنده دکلدر.

مدنیت و بدویت نقطه نظر ندن اهالی باشلیجه اوچ قسمه تفریق اولنه بیلیر.

برنجیسی: اولدجه مدنی دینیله بیله جک قسمدر که ولایت ولوا و قضا ل مرکز ی اهالیسی بوکا داخلدر. بونلرک برقسمی امور دولته مستخدم

و بر قسمی ده املاک و اراضی اصحابین اولوب تجارت و زراعتله مشغول
 و قصوری عملک ، رنجبرک ، کچیچیک کی ایشارله تمیشدرلر . عصر منور
 حضرت (عبدالحمید خان) نایبده ترقی ایدن علوم و معارف شتادن بوقسم اهالی
 اولدقجه مستفیددرلر .

ایکنجیسی : بر درجه یه قیدر خشونت صراجه مالک عشا ئر و قبائل و جماعات
 افرادیدرکه بونلر دیوانیه ، سماوه ، شامیه ، هندیه ، کربلا ، دایم ، کوبت الا-
 ماره ، حله ، جزیره ، عنزیه قصبه لرینک جوار و اطرافیه محال سائرده
 بونلورلر . اسباب همیشه و اداره لرینی فلاح و زراعت ایله و اغنام و مواشی
 بسله مکله استحصال ایدرلر بونلر اکثریا صریفه ، تعمیر اولنان قامشدن قولوبه
 [کلبه] لره چاموردن معمول خانه لرده و بعضلری نقله مستعد قره چادرلر
 آلتنده ساکندرلر .

اوچنجیسی : صرف بدوی و بسیار اولان عشا ئردر که عنزه و شمر قبائل
 چیمیه سی بوقبیلدندر . بونلر زراعت و فلاح و صورت مشروعه ده استحصال
 معیشتک هنوز لذتی آ کلامه شلردر . وسائل تمیشلرینک باشلیجه سی دوه
 و قویون بسله مکدر .

لسان . — لسان عمومی محلی عربی ایسه ده ترکیه سویلینلرده چوقدر .
 فارسی و کردی تکلم ایدنلرده واردر .

دین و مذهب . — اهالی دین اسلام ایله متدین اولوب بر قسمی حنی و شافعی
 و کربلا و دیوانیه سنجاقلرنده ساکن و زراعتله مشغول اولان دیگر قسمی
 جعفری المذهبدر . شهر و قصبه لرده موسوی و خرسیان ارمنی ، کلدانی ، سریانی
 جماعتلر بدن و ملل سائرده دزده واردر .

(ولایتک احوال زراعیہ سی)

محصولات :- بغداد ولایتی اراضیسنک قوۃ آبائیہ سی ہریرہ فائق و ہریرہ نوع
محصول بیشدیرمکہ مستعد و موافقدر . دجلہ نہریلہ آکا منصب اولان دیالہ نہری
و فرات نہریلہ آندن متشعب بر چوق جداول و انہار اساساً بآنی کورہ لرلہ
تربہ دیدہ اولان بو اراضی نی تمامیلہ احیا ایدر .

دجلہ نہرندن « کرد [جمعی : کرود] » اطلاق اولنان و بارکیر و امتر و یا
او کوزلہ ادارہ ایدین بر نوع دولاب واسطہ سیلہ صو آتہرق « ساقیہ » دینلن
صو یوللریلہ اراضی سقی اولنور . دیالہ نہر صغیری بو کبی وساطتہ احتیاج
کو ستر مکسزین صوینی خراسان و خاقین قضالرینہ ابدال و ایثار ایدر .

فرات نہرینک صویندن عنہ قضایی داخندہ « ناعور » دینلن و نہرک وسطنہ
دوغری اججاریلہ انشا ایدیلوب جریان میاہ قوتیلہ دور ایدن یوک دولابلر
واسطہ سیلہ و آندن آشاغی طرفلر دہ کردلرلہ و جلہ ، ہندیہ ، شامیہ ، سماوہ
قضالرنہ بر چوق جدوللر و قناللرلہ اراضی سقی اولنور .

زراعتدہ مستعمل اولان وساطت ، آلات و ادوات قدیمہ دن عبارت اولوب فن
زراعتک ترقیات حاضرہ سنک ابداع و احضار ایدیکی آلات جدیدہ سہولت چخشا
ہنوز نمونہ نما اولہ مامشدر .

بغداد ولایتندہ مزرعو عاتک زیاد و تناقصی دجلہ و فراتک فیضان و انحطاطنہ
تابعدر . بو نہرلرک زمان انحطاط میاہدہ [کہ صیہود تعبیر اولنور] زراعتہ
فائدہ سی یوق و فوق العادہ فیضان ہنکامندہ دہ مزرعو عاتجہ و حتی شہر و قصبہ لہر
جہ ضرر و تہلکہ سی چوقدر . فیضان زیادہ اولورسہ - کہ بونک زمانی کانون
ثانی و شباط ایلہ نیسان آیلیدر - نہرلرک ایکی ساحلندہ یا پیلان و ہر سنہ تجدید

و تحکیم ایدیلین سددر قیریلیر ؛ صولر مزروعانی احیا و مملکتلری قرق ایتمک
مخاطره سنه القا ایدر . فیضان میاه آز اولورسنه مہرلرک ایکی جانبندہ کی جدولرہ ،
خرقلمرہ صو کیرمز ، مزروعات قوراقلقدن تلف اولور . فیضان حد مطلوبی
بولورسہ [کہ خیال دینلیر] بتون مزارع و بساتین سقی واحیا اولنہرق اوسنہ
فیض و برکت زیادہ اولور .

آلمش یتمش سنہ دن بری بغداد شہری اطرافندہ وقوعہ کلن طغیانلرہ دائر
معلومات اجمالیہ حاصل اولتی اوزرہ جدول آتی درج اولنور .

(جدول صورتی)

سنہ

۱۲۵۶ لازعلی رضا پاشا زمانندہ دجلہ و فراتک طغیانندہ سدہ لرک قیرلسیلہ
خسارات کلیہ وقوع بولمشر .

۱۲۶۱ نجیب پاشا زمانندہ دجلہ نک طغیانیلہ مملکتک اطرافی قرق کون ،

۱۲۶۵ چرپانلی عبدالکریم پاشا زمانندہ دجلہ نک طغیانیلہ الی کون ،

۱۲۷۰ رشید پاشا زمانندہ دجلہ نک طغیانیلہ اوتوز کون ،

۱۲۷۴ سر دار عمر پاشا زمانندہ دجلہ نک طغیانیلہ قرق کون ،

۱۲۷۹ نامق پاشا زمانندہ دجلہ نک طغیانیلہ اوتوز کون ،

۱۲۸۲ آلمش کون ،

۱۲۹۱ ردیف پاشا زمانندہ دجلہ نک طغیانیلہ اوتوز کون ،

۱۲۹۳ عبدالرحمن پاشا زمانندہ دجلہ نک طغیانیلہ یکرمی کون ،

۱۲۹۴ عاکف پاشا زمانندہ دجلہ نک طغیانیلہ یکرمی کون ،

۱۲۹۸ تقی الدین پاشا زمانندہ دجلہ نک طغیانیلہ آلمش کون ،

۱۳۰۱ تقی الدین پاشا زمانندہ دجلہ نک طغیانیلہ اوتوز کون ،

۱۳۰۳ حاصم پاشا زمانندہ دجلہ نک طغیانیلہ قرق کون ،

۱۳۰۶ سری پاشا زمانده دجله نك طغیانله قرق کون ،
 ۱۳۰۹ حسن پاشا زمانده دجله نك طغیانله یوزیکرمی کون ،
 ۱۳۱۱ حسن پاشا زمانده دجله نك طغیانله کذک یوزیکرمی کون ،
 ۱۳۱۵ نامق پاشا زمانده دجله نك طغیانله اتش کون ،
 ۱۳۱۹ فیضی پاشا زمانده دجله نك طغیانله اوتوز کون مملکتک اطرافى محصور
 برحاله قالمشدر .

ولایتک باشلیجه محصولی آرپه ، بغدادی ، پرنج ، خورمادر .
 یونلردن باشقه ایکنجی درجهده آق داری ، قوم داری ، پاموق ، سیسام ،
 لوبیه [بوکرجه] ، باقله ، نخود ، صرجهک ، ماش ، هورتمان [بورجاق]
 کبی حبوبات حاصل اولور ، اهالی ولایتک اصلاً مهادرکلی معیشتی بغدادی ،
 پرنج ، خورما ایله حبوبات سائرده در . بعض محلهرده توتون ، نذاکو ، حریر ،
 آفیون یتشدیریلیر . خدای نابت میان کو کندن [سوس] بوخنه لرده زیاده سیله
 استفاده اولمقده و بعض یرلرده زیتون یتشدیرلمکده در .
 داخل ولایتده هر نوع میوه وسبزه حصوله کلیر . نار ، طناتلی لیمون ،
 اوزوم ، قارپوز ، قاوون اکشی لیمون ، تورونج ، پورتقال ، ماندارینه برنجی
 درجهده و اینجیر ، اریک ، زردالی ، شفتالی ، بیاض دوت ، قاره دوت ، الما ،
 آرمود ، آیوا ایکنجی مرتبهده یتشن میوه لر در . بامیه ، پاطلیجان ، قاباق ،
 باقله ، فاصولیه ، انکتار ، طوماس ، لوبیه [بوکرجه] ، خیار ، شامغ ، حاوج ،
 اسپاناق ، سبزه اوت ، پراضه ، صوغان ، صارمساق کبی سبزه وسائر محضرات
 هر طرفده یتشدیریلیر .

حیوانات اهلیه . — حیوانات اهلیه ثروت زراعیه نك بر قسمی تشکیل
 ایتدیکندن بوراده درجی مناسب کورلدی .

ولایتک هر جهتند دوه ، آت ، استر ، صرکب ، اینک ، مانده ، قویون ،
 کچی کبی مواشی و حیوانات اهلیه و طاوق ، هندی ، قاز اوردک کبی طیور اهلیه
 و فرات و دجله و دیاله نهر لرنده بر قایچ نوع بالق موجود در .

دوه عشائر سیاره نک باشایچه و سناط نقلیه سندن اولدیندن کثرتله بسله نیر .
 نقلیات تجاریه ده زیاده مستعملدر . یوکی اعمالات نسجیه ده قوللانیه رقی غایت کوزل
 مشاعر و سائر یاپیلیر . آت و قسراغک الک اعلا جنسی خطه عمر اقیه ده حاصل
 اولدینی مشهور عالمدر . عمر بلر بو حیواناتک اصالت و نسل لرینی شیهه دی به قدر
 محافظه ایتکده درلر . عمر اقیه هر طرفنده وجودا متناسب و کوزل و فعلاً
 دوامی و متانتی آت و قسراق بولنور سه ده صرف بدوی و سیار اولان شهر
 و غره کبی عشائرده حاصل اولان غایت اصیل و جنس حیوانلر درجه سنسده
 دکلدور .

استر دخی عمر اقیه کوزل یتشیدیر یلیر . اکثر یا خدمات نقلیه و زرعه ده
 قوللانیلیر . بعضاً رکوب ایچون بسله نیر .

صرکب اینکی نوعدر : برنجیستی نجد و حله چمندر لریدر که علی العموم بیاض
 و متناسب و سیر و حر کت لری سریع اولدیندن رکوب ایچون بسله نیر . ایک جنسی
 دیگر طرفلرده موجود و فقط جنس اولمایان بیاض و سیاه هر کبلردر که نقلیاده
 زیاده سنیه موجب استفاده در .

اینک و ولایتک هر طرفنده بولنور . و چفت سورنک و صو دو لابلرینی
 چکمک خدمتلرنده قوللانیلیر . سوئی ایچون بسله جنک اعلا جنسی اینکار چوق
 یرلده و خصوصیه سباه و قضا سنده بولنور .

مانده ولایتک هر یرنده چوقدر . هم باغندن ، هم ده سو سندن و یوغور تندن
 زیاده استفاده اولنور .

قویون کرک عشائر و عربان ، کرک اھالیء متمدنہ زردندہ سوریلرلہ بسلہ نیر .
 پناغیسی کثرتلہ اوروپایہ اخراج اواندینی کبی دریسی یعنی ، پاپوش و چیزمہ
 اعمالی کبی صنایعدہ استعمال اوانور . یاغی دخی ولایت داخندہ صرف واسہلاک
 ایدیلیر . سوتندن ، یوغورتندزده استفادہ چوقدر .
 کچی دخی عشائر و عربان زردندہ قویون سوریلرلہ برابرسلہ نیر . سوتندن ،
 آندز استفادہ ایدیلیر ، کچی ولایت داخندہ کثیرالمقدار ایسندہ بالنسبہ قویونک
 خمسی قدر اولہ ییلیر .

طاوق ، ہندی ، قاز ، اوردک ہر طرفدہ بسلہ نیر . دجلہ و فرات و دیالہ
 ساحلی اولان مواقعدہ اھالی باق صیدندن ایچہ مستفید اولور .
 صید بریدہ استفادہ اولنان طیوردن دراج ، کوکرچین ، طورنا ، حبارہ
 ککک اکثیر لرلدہ بولنور . جیلاز دخی همان ہر طرفدہ بوانارق بعض
 عشائر و ہلہ شامیہ چولارندہ حال بداوندہ یاشایان " صلیب " عشائر ی زردندہ
 لخی معیشت ودریسی لباس ایچون قوللاییر . طاوشان بعض مللردہ بولنور .
 لاحقہ ۰ - ثروت زراعیہ بہ خدمتی یوق ایسندہ مناسبہ بچہ بنا
 شوراجقعدہ حیوانات وحشیہ وزاحفہ وھوام سائرہ نی دہ یازہ لم . ولایت
 داخندہ نادرا آرسلان وا کثیر لرلدہ قورد و بعض محللردہ حمار وحشی ، بسانی
 کدی بوانور . شہر لرلدہ ، چولار دہ ییلاز و تقریب چوقدر . دجلہ مہرندہ بصرہ
 کورفزدن کلن " کوسچ " دینلین کوپک بالنی پک مضر در .

﴿ ولایتک احوال صنایعیہ سی ﴾

آلات و وسائط جدیدہ بہ ہنوز تمامیلہ میل ورغبت حصولہ کلدیکنندن
 بوولایتدہ صنایع ہنوز ارزو دائرہ سندہ ترقی ایدہ ماہ شہر . ایٹلیدیور معادن

اولاً مسند دولای صناع اخراجیه موجود اولیوب انجق خارجدن جلب ایدیلن
دمیر و باقیر و پرنج و آلتون و کموش و الماس ایله احجار سائره قیمتدارک اعمالیله
مشغول دمیر جیلک ، باقیر جیلق ، قویو جیلق صنایعک معمولاتی و اوانی سیم وزر
ایجه مترقی و احتیاجات محلیه به کافیدر .

صراغوزلق ، اویمه جیلق ، معماراتی ، پاپوشجیاتی ، قوندره جیاتی ، یمنجیلک ،
سراجلق ، دباغت ، طوغله جیلق ، شربه [طوپراقدن بارداق] ، تنکه [طوپراد-
قدن دستی] اعمالاتی باشدیجه صنایعنددر .

ولایتک اک زیاده مدار اشتهار و افتخاری مصنوعات نسجیه سیدر .
پاموقدن ، یوکدن ، ایپکدن وجوده کتیرین معمولات نفیسه احتیاجات محلیه یی
تسویه ایتدکدن صکره ولایات و مواقع سائره یه ده اخراج اولتمقدددر .
قادیئرک پاموق و ایپکدن طوقودقلری ، اغابانی ، دینلن قاشلر ، بغداد ،
نجف ، کربلا و حله ده یوکدن ، ایپکدن یاپیلان ، بالر [مشلح] ، چارشفلر [ازار] ،
کفیهر [باشلق] ، عقالر [کمنیه اوزرینه باشه صاریلان قوشاق] ، قوشاقلر
[همیان] و مندیلنک منسوجات حریره سی هم متانت ، هم ده نفاست و ظرافت
جهتیه حائر و واج و اعتبار کلیدر . بومنسوجاتک وسائط اعمالیه سی کار قدیم
دستگاهلردر . چولحه جیلر انواع مختلفه دن تنکه [اتاری یاپیلان پاموق قاش] ،
جدانی [باشه صاریلان پاموقدن یاشماق] و سائره ده اعمال ایدرلر .

بغدادده التنجی اردوی همایون افرادینک ملبوسانه متعلق احتیاجاتی تأمین
ایچون بخار ایله متحرک « اعمالا تخانه عسکری » و یا « باخانه » وینه افراد مذکور-
ده نک قوندره و چیزمه کبی لوازمی استحضاره مخصوص « دباغخانه » ، تمیه اولنان
فابریقه لر شایان ذکر در .

سواہ قضایہ دیگر بعض واقعدہ کچہ ، کلیم ، ججیم نسج ایدیلیر .
ولایتک اکثر واقعدہ تلون منسوجات ایچون متعدد بویاخنہ ل و اردر .

﴿ ولایتک احوال تجاریہ سی ﴾

داخلی سیرسفاتن . - بغداد - بصرہ ارہسندہ حمیدیہ ادارہ سی واپورلریہ
لنج قومپانیہ سی واپورلری آمد وشد ایدرلر .

حمیدیہ ادارہ سنک واپورلری حمیدیہ ، برہانیہ ، موصل ، فرات ، رصافہ ،
بغدادی ولنج قومپانیہ سنک واپورلری دہ حمیدیہ ، خلیفہ ناملریہ توسیم ایداشدر .
بو واپورلر وبا خصوص حمیدیہ واپورلری هندستان واوروپا ایلہ ممسکتک مناسبات
تجاریہ سنی خیلی توسیع ایتش ایسده ینہ درجہ احتیاجدن دون برمقدارده در .
موصل ولایتیہ سامرا قضااندن بغدادہ قدر مراسلات تجاریہ « کلک »
ودجلہ نک محال سائرہسندہ وبصرہ یہ قدر مناقلات یلکن کیلری واسطہ سیلہ
اجرا اولنور .

فرات نہری اوزرنده زور سنجاغندن فلوجه و مسیب قصبہ لری نہ قدر نقلیات
تجاریہ « شختور » تعبیر اولنور مستطیل الشکل سفائن ایلہ اجرا ایدیلیر .

دلیم قضااندن ویا مسیب موقعندن اعتباراً آخلہ ، دیوانیہ ، ہندیہ ، شامیہ ،
سواہ قضالری وبصرہ ولایتنہ تابع متفق سنجاغی آراسنده مواد تجاریہ وسائرہ
ینہ یلکن کیلری واسطہ سیلہ نقل اولنور . بو کیلر « مہیلہ » ، « مشحوف » ،
« طرادہ » ، « بلم » ، « ساجیہ » کبی حجم وشکائہ کورہ مختلف ناملر آیر . دجلہ
نہرینک بغداد شہری کبی بعض واقعدہ کوچک مسافلر ایچون « قوفہ »
دیلین مدور قانقرده نقلیات تجاریہ یہ وعمومک عبورینہ خدمت ایتکده در :

یازموسمنده نهرین صوریتک انحطاطی سیبیه جا بجا پیدا اولان صیقلر، قومسالر،
آطه جقزدن دولایی سیر سفائن بعض محلرده بعضاً دوچار تأخر و بطائت
اولور .

قره یولری . — سطح اراضی مستوی اولدیفندن صورت مخصوصه ده
شوسهلر انشائه حاجت قایمه رق بالجمله قضبات و قری آراسنده قره یولری
ممتددور . بویولرده مناقلات و مواردات تجاریه دوه ، استر ، مرکب ، بارگیر
واسطه سیله اجرا قیلینیر . قره یولری و سائط ثقلیه سندن اولتی اوزره بغداددن
کاظمیه به تراموای ، بغداددن خراسانه ، کربلایه ، حله به و کربلادن نجف
اشرف قضبه سنه اومنیوس آرابه لری هر کون آمد و شد ایدرلر .

پوسته و تلغراف . — بغداددن تاتار واسطه سیله استانبوله و اوروپایه موصل ،
دیاربکر ، سیواس طریقله بازار ایرتسی و کربلا ایله نجفه و خراسان ، مندی ،
خانقینه و اورادن ایرانه صالحی وحله و دیوانیه به پنجشنبه کونلری امانات و مکاتیب
و اوراق سائر و هجین واسطه سیله و شام طریقله یینه در سعادته و اوروپایه
پنجشنبه کونلری یا لکزمکاتیب و اوراق سائر نقل ایدن پوسته لر واردور .
عزیزیه ، جزیره ، کوت الاماره قضبه لری و بصره ولایتی آراسنده پوسته ،
و اپورلرله نقل اولنور . آرابه واسطه سیله کربلا وحله و بعه توبه یه هر کون مکاتیب
نقل اولنور . مواقع سائره ایچون هفته ده بر کون پوسته واردور .

تلغراف مخابرا تنده بغداد بر جهتدن موصل و دیاربکر و دیگر جهتدن زور
و حلب اوزرندن مرور ایدن فاو خط کبیر لریله استانبوله و دیگر جهتدن بری
دجله و ادیسندن و او بری فرات و ادیسندن کچن ایکی خط واسطه سیله بصره به
و فاوه و اورادن قابلو ایله هندستانه صربوطدر .

الیوم سامرا و جزیره و شامیه دن ماعدا ولایت داخلنده بالجمله لوا و قضالره

مصیب ، شهربان ، فلوجه ، خضر - دراجی ، قزلباط و هیت کبی بعض نواحی
مرکز زنده و خراسان قضاسی داخلند . آغاز یکجہ سی ، موقعندہ تلفرافخاہلر
موجوددر .

ادخالات و اخراجات . - بغداد ولایتک اہمیتلی مناسبات تجاریہ خارجیہ
سی ہندستان ، انگلترہ ، ایران ممالکیلہدر . تجارت داخلہ سی بصرہ ، موصل ،
حلب ، سوریه و لایتربلہدر .

بغداد ولایتندن اورویاہ ، ایرانہ وسائر ممالک اجنبیہ ایلہ دیگر ولایات شاہانہ یہ
اخراج اولٹان مواد شونلر در : حنطہ ، شمیر ، سیدام ، پرنج ، داری ، لوبیا ،
مرجک ، ماش ، خرما ، مازی [غص] ، کتیرہ ، یوک ، یاغ ، میان کوکی ،
خام دری ، باغرساق ، آغابانی ، بعض ایشہ . کفیہ ، چارشف [ازار] ،
ہیمان [کر ، قوشاق] ، اینک ، دوه ، آت ، قیصراق ، بیاض مرکب ، استر .
بغداد ولایتہ اورویادن ، ایراندن وسائر دیار اجنبیہ ایلہ اخر ولایات شاہانہ دن
ادخال اولٹان مواد : اقمشہ ، چوخہ ، فس ، ایپک ، ہند قماشلری ، چین
قماشلری [چیناوی] ، شعری [صاداقور] ، شال ، خالی ، کلیم ، آلاچہ ،
قطنی ، چوید ، ایپ ، کاغد ، شکر ، چای ، قہوہ ، تباکو ، قوری میوہ ، نخود ،
پاتاس ، مسکرات ، صابون ، دمیر ، باقیر ، قورشون ، چینقو ، تنکہ ، قالای ،
چیوی ، جام ، طاباق ، موم ، کبریت ، پترول ، کومور ، کراستہ و اخشاب ،
دباغت اولٹش دری ، ادویہ و مستحضرات و آلات طیہ ، مویلہ ، مجوہرات .
بغداد ممالک ایرانیہ نک جہات غربیہ سیلہ اورویا آره سندہ کی معاملات
تجاریہ نک ترانسیت کذر کاهی و بناء علیہ واسطہ اخذ و اعطاسی اولدیفندن بو
نقطہ نظر دزدہ اہمیت تجاریہ بی حائر در .

﴿ بندهاد ولايتنك جغرافياي سياسي ومدنيسي ﴾

(تقسيمات سياسييه)

بندهاد ولايتي اوچ سنجاق ، يكرمي قضا و او تو ز يدي ناحيه يه منقسمدر :

سنجاق	صنف	قضا	صنف	ناحيه	صنف
بندهاد		بندهاد		اعظميه	۲
"		كاظميه	۳		
"		ساصرا	۳	تكرت	۱
"		خراسان	۱	شهر بان	۱
"		"		خالص	۱
"		خانقين	۱	بنكدره	۱
"		"		قزلرباط	۱
"		مندي	۲		
"		بلدره	۳	عسريه	۲
"		"		جسان	۲
"		كوت الاماره	۲		
"		عزيريه	۲	سلهان پاك	۱
"		جزيره	۲		
"		دايم	۱	هيت	۲
"		"		فلوجه	۲
"		"		كيسه	۲
"		"		رحاليه	۲

سجاق	صنف	قضا	صنف	ناحیه	صنف
بغداد		عنه	۳	انتقام	۲
"		"		جبه - آلوس	۳
"		"		حدیثه	۳
کربلا	۲	کربلا		مسیب	۵
"		"		شفایه	۱
"		هندیه	۱	کفل	۳
"		نجف	۱	کوفه	۱
"		"		هورالدخن	۲
"		"		رحبه	۳
"		رزازه	۳		
دیوانیه	۱	دیوانیه		دغاره	۱
"		"		البدیر	۱
"		"		فک [قول معشر لکر]	
"		"		فوار [قول معشر لکی]	
"		حله	۱	ممدوحیه	۱
"		"		بارمانه	۲
"		"		نهرشاه	۲
"		"		خواص	۲
"		"		ءاویل	۲
"		شامیه	۱	شافیه	۲

سنتیاق	صنف	قضا	صنف	ناحیه	صنف
دیوانیه	۱	شامیه	۱	هورالله	۲
"	"	"	"	صلاحیه	۲
"	"	"	"	غماس	۲
"	"	سماوه	۲	خضردراجی	۱
"	"	"	"	ابوجواریر [رمیثه]	۲

﴿ بغداد سنجاغك حدوديله تعريفات مدنيه سي ﴾

بغداد سنجاغی شمالاً موصل ولایتی ، شمال غربیسی زور سنجاغی ، شرقاً ایران ممالکی ، جنوباً بصره ولایتنه ماجق عماره ومنتفک سنجاقلری ، غرباً دیوانیه وکربلا سنجاقلری و شامیه چولی ایله محدوددر .

(بغداد قضاسی)

بغداد قضاسنک شمال و شمال شرقیسی خراسان ، شرق جنوبیسی عزیزیه ، جنوب جهتی جزیره ، غرب و شمال غربیسی کاظمیه قضاسیله محدوددر . دجله نهرینک هر ایکی ساحلنده خرما باغلیله اشجار مشمره نی حاوی باغچه لر و کرود زراعتی خیلی محصولات ویرر . بغداد شهرینک جنوب شرقی جهتندن [شرقی قپوسندن] بدأ ایدن قسسه شرقیه ، جهت شمال غربیسنندن [اعظمیه قپوسندن] اعتباراً امتداد ایدن قسسه غربیه کراده لری (کراده : کرد ایله زراعت ایدیلن محل دیمکدر) وقارشی یقه نك طرف جنوب شرقیسننده ، ساحل نهر اوزرنده کی قسسه سریم کراده سی تعبیر اولنور . شرقیه وغربیه جهتلرنده کی نخلستانلرده ۱۴۵۰۰۰ ، دجله نك ساحل یمیننده [قارشی یقه] ده کی باغلرده ۳۲۰۰۰ خرما اغاجی ، ینه شرقیه وغربیه جهتلرنده کی باغچه لرده ۱۱۸۰۰۰ قارشی یقه ده کی باغچه لرده ۱۲۰۰۰ اشجار مشمره واردر . سقی مزارع و بساتین ایچون غربیه و شرقیه کراده لرنده ۵۳۱ ، قارشی یقه کراده لرنده ۲۲۸ بکرات [مفردی : بکره ؛ کرد دینیلن دولا بلرده مقرره ایله صو چکمک ایچون ایکی ، اوچ و بعضاً درت طولوم واردر که بر مقرره نك چکه جکی بر طولومه بر بکره دینیلیر] موجوددر . کرود زراعتی فرق مختلفه عمر باندنر . اعظمیه ناحیه سی بغداد قضاسنه

مربوطدر . بغداد قضا ولواسنك وولایتك والتنجی اردوی هایونك وبتون
خطه عراقیه نك مرکزی بغداد شهردر .

بغداد ۰ — بغداد شهری ۳۳ درجه ، ۱۹ دقیقه ، ۵۰ ثانیه عرض شمالی
وپارس مبدأ طول اولق اوزره ۴۲ درجه ، ۲ دقیقه ، ۱۵ ثانیه طول شرقیده
وسطح بگردن ۴۰ مترو ارتفاعده ودجله نهرینك ایکی ساحلی اوزرنده کائندر .
شهرک قسم اعظم ومنتظمی دجله نك شرق جهتنده وساحل یسارنده اولوب
نامی « رصافه » در . نهرک جهت غربیه سنده وساحل یمننده کی قسمه
« کرخ » دینلیر .

بغدادك اسامی قدیمه سنندن « دارالسلام » و « زوراء » دخی معروفدر .
شهرک ایکی قسمی آره سنده دوبه لر اوزرنده قورلمش ۲۲۰ مترو طولنده
برکوپری وارددر . بوندن باشقه بغداد قضا سنه مربوط ناحیه مرکزی اولان
« اعظمیه » قریه سیله قارشینسنده « کاظمیه » قصبه سنی برینه ربط ایدن دوبه لی
برکوپری ، بغدادك کرخ جهتندن بر ساعته قریب مسافده وکر بلا ایله حله
طریقی اوزرنده — کسرخاء معجمه ایله — « خز » نام موقعده « حمیدیه » توسیم
اولنان مکمل ومنتظم بر دمیرو کوپری ، بغدادك شرقیه جهتندن بر ساعت
آشاغیده و فرات نهری اوستنده « قراره » موقعنده بر وعزیزیه قضاسی طریقی
ودیاله نهری اوزرنده بر که جمعا ایکی دوبه لی کوپری موجوددر .

شهرک نهر بونجه [اعظمیه قوسو حداسندن باب الشرقی حداسنه قدر] طولی
۳ کیلومترو قدردر . رصافه جهتی عباسیلر زماننده بنا ایدلش والیوم قسم
اعظمی خراب اولمش ۷ کیلومترو طولنده بعض جهتلری خراب اولمش برسور
وبر خندق ایله محاطدر . بو سورک اعظمیه قریه سنه متوجه اولان قسمنده
« باب المعظم » ، شهرک آرقه طرفنده « باب الوستانی » ، شرقیه دینلین آلت

طرفندہ «باب الشرقی» نامرلیہ باشلیجه اوچ بیوک قپوسی واردر .
 نہرک وضع شاعرانہ و جریان لطیف حسیا تپرو رانہ سی ایله طرفیندہ امتداد ایدن
 خرمالقلر ، اشچار مشرہ نی حاوی باغچہ لر شہرہ پک زینت و لطافت ویر مکدہ در .
 ہلہ شہرک نہردن منظرہ عمومیہ سی اکثر مبانئ عالیہ ساحل بوینجہ انشا ایدلش
 اولدیغندن غایت دلنشین و احتشام مادر . داخل شہردہ « میدان » دینان محل
 واسع کوزل بر باغچہ حالندہ در . قشله و میدان جادہ لری کبی بر قاچ جادہ دن
 ماعدہ محلاتدہ سواققلر طاردر . اک معتبر و مشہور سمتار : جدید حسن پاشا ،
 میدان ، حیدر خانہ ، قریہ باشی ، شیخ قپوسی ، شورجہ ، قنبر علی ، افا قپوسی
 و کلیسا باشی محلہ لریدر . اولری طوغلہ دن و ایکی قاتلی اولوب اینیہ جدیدہ نک
 منظرہ خارجہ لری دہ ا پیجہ کوزل ایسہدہ اصل زینتی داخاندن کورونور .
 چارشولر بیوک ، متین و منتظمدر .

شہرک ہواسی صاغلام ایسہدہ یازین کولکہدہ علی العادہ ۳۵ ایلہ ۴۵ آرہ سندہ
 و بعضاً ۴۸ ، ۴۹ سانتیگراد درجہ یہ قدر حرارت واردر . قشین حرارت علی-
 العادہ ۵ ایلہ ۱۵ آرہ سندہ اولوب بعضاً تحت الصفر ۴ ، ۵ درجہ یہ قدر صوغوق
 حس اولنور . موسم صیفندہ اعالی کوندوزین « سرداب » دینیلن بودر و ملردہ
 و کیجہ لین ظاملر اوستندہ اصرار وقت ایدر لر .

نفوس مملکت تخمیناً ۱۷۰ بیک ایلہ ۱۸۰ بیک آرہ سندہ در . اکثر سکنہ
 عرب ، ترک ، کرد جنسارندن و اهل اسلامدن مرکب اولوب بر قسمی دہ
 یہودی و بر مقدار دہ کلدانی ، سریانی ، ارمنی ، ارمنی قتولیک ، لاتین ،
 پروتستان جماعتلریدر .

بغداد رصافہ چہتندہ ایکی و کرخ طرفندہ بر کہ جمعا اوچ دائرہ بلدیہ یہ
 و بش ردیف دائرہ سنہ منقسمدر . سکسان برنجی الایہ منسوب برنجی ردیف

طابوری حیدر خانہ ، ایکنجی مرجان ، اوچنجی طاہور دیالہ ، درونجی اعظمیہ
 وسکسان اوچنجی الایک ایکنجی طاہوری اولان بشنجی دائرہ کرخ جہتیدر .
 بغدادک جوامع ومساجد شریفہ سی چوقدر . شیخ عبدالقادر کیلانی ،
 اعظمیہ قصبہ سندھ کی امام اعظم افندیلمن حضر آتک جوامع شریفہ سی پک
 واسع و مزیندر . میدان ، جدید حسن پاشا ، وزیر ، فضل ، حیدر خانہ جامعری دہ
 اولدقہ وسعتلی و کوزلدنر . جامعلک قبه و منارہ لری « کاشی » تعمیر اولنان چینی
 طاشلر ایله تزیین اولمشدر کہ منظرہ سی پک لطیفدر . بغداددہ ائمہ ومشایخ
 و علمای اسلامیہ دن امام اعظم ابوحنیفہ ، امام حنبل ، شیخ عبدالقادر کیلانی ،
 معروف کرخی ، جنید بغدادی ، سری سقطی ، شبلی ، امام غزالی کبی برچوق
 ذوات عظام افندیلمن مرکز تربہ لری موجوددر . خلفا جامعنک غایت متین و مرتفع
 منارہ سی ، مرجان جامعی ، نظامیہ مدرسہ سی ، قارشی یقہ دہر وایتہ نظراً ہارون
 الرشیدک زوجہ سی ست زبیدہ نک برطرز مصنعمہ انشا اولمش تربہ سی خلقای
 عباسیہ زماندن قالمہ آثارک باشایچہ لیدر .

حکومت دائرہ سی ، عسکری قوماندانلق دائرہ سی ، اراضی سنیہ دائرہ سی ،
 پیادہ ، طوپچی ، سواری قیشلہ لری ، مکتب صنایع ، مطبعہ ولایت ، حربی
 ورشدی عسکری مکتب لری ، مکتب رشدی ملکی ، برنجی دائرہ بلدیہ ،
 ردیف دائرہ سی ، جمیدیہ واپورلری ورسومات دواثری ، محکمہ شرعیہ ،
 اعمالاتخانہ عسکری ، آتمکخانہ عسکری ، خستہ خانہ عسکری ، غربا خستہ
 خانہ سی ، سواری دائرہ سی ، دارالمعلمین ، اوچنجی دائرہ بلدیہ ، بحریہ قیشلہ سی
 شہرک عالی ، بیوک ومنتظم ابنہ سندندر .

بوندن ماعدا موجود اولان دواثر حکومت وابتیہ ساثرہ بونلردر :

تلغرافخانہ ، رژی دائرہ سی ، دیون عمومیہ دائرہ سی ، عثمانلی بانق شعبہ سی

اداره سی ، محکمه تجارت ، مکتب اعدادی ملکی ، ایگنجی دائره بلدیہ ، نسا
جسٹخانہ سی ، دقیق فابریقہ سی ، ۲۰ قرہ قولخانہ ، ژاندارمہ استرسوار طویله سی ،
صوطلومبہ سی ، بوز فابریقہ سی ، عسکری مطبخی ، ۲ عسکری دبوئی ، ۲
باروتخانہ ، تراموای اداره خانہ سی .

بغدادده ۳۰۰۰۰ ی متجاوز خانہ ، ۵۰۰۰ نہ قریب دکان ومغازہ ، ۲۰۸ خان ،
۲۳۵ قہوہ خانہ ، ۳۲۵ باغچہ وبوستان ، ۱۴۵ جامع ومسجد ، ۶ مکتب ابتدائی ،
۴۰ قدر مکتب صبیان ، ۸ مکاتب غیر مسلمہ ، ۳۲ مدرسہ ، ۲۰ تکیہ ، ۵
زاویہ ، ۵۰ تربہ ، ۱۲ کتبخانہ ، ۳ خصوصی مطبعہ ، ۶ کلیسا ، ۶ سیناغون
[تورات] ، ۳۰ حمام ، ۲۰۰ عرصہ ، ۱۱۷ آخور ، ۴۵ دودہ خانی ، ۲۱ ذخیرہ
انباری ، ۱۸۲ علوہ [ذخیرہ بیغنه مخصوص محل] ، ۱۱۶ دکمرن ، ۱۰
اجزاخانہ ، ۱۰ آتمکخانہ ، ۲۰ فرون ، ۱۸ سیلخانہ ، ۶۷ خطب اسکالہ سی ، ۴۲
مخزن ، ۳ قرائتخانہ ، ۲۵ غازینو ، ۱ قلوب ، ۳۸ کوشک ، ۴ مسافر خانہ ،
۳۱۲ چلچہ کارخانہ سی ، ۲۲ ایپلک کارخانہ سی ، ۶۸ بویا اعمالخانہ سی ، ۷ باصمہ
اعمالخانہ سی ، ۱ نفت کارخانہ سی ، ۱ تحمیرخانہ ، ۱۳ کوزہ کارخانہ سی ،
۲۴ قدرشکر اعمالخانہ سی ، ۳۲ کیرج صاتیلان محل ، ۳۵ دباغخانہ ، ۵۰ پکیز
اعمالخانہ سی ، ۲ سیسام یاغی دار الاعمالی ، ۷ زورخانہ [برنوع جیمناستیق
یاپیلان محل] ، عیساٹیلرک بر بوز فابریقہ سی واردر .

بغدادک قارشی یقہ سندن کاظمیہ قصبہ سنہ قدریدی کیلومترولق مسافہ ده
تراموای خطی ممتد اولدینی کبی اعظمیہ قریہ سنہ ، خراسان قضاسی مرکزی
اولان بقوبہ قصبہ سنہ وکربلا ایله جلہ یہ هرکون آرابہ لر آمد وشد ایدر .
حمیدیہ اداره سیلہ لنج قومپایہ سنک واپورلری بصرہ ایله مناقلات ومواردہ
واسطہ در .

بغدادده ایران دولتک بر سرکار پردازی ، روسیه وانگکتره حکومتلرینک
 بر جنرال قونسولوسلری ، آلمانیا ، آوستریا و مجارستان ، ممالک متحده امریقا
 حکومتلرینک بر قونسولوسی و فرانسه حکومتک بر ویس قونسولوسی و باجیقا
 واسوچ و نوروج حکومتلرینک قونسولوسلری وارد . داخل شهرده ایپکدن
 چارشف ، مشایخ [عبا] ، کفیه [کتفیه] ، اغابانی کبی شیلرله یوک و پاموقدن
 بعضی اشیا نسج ایدیلیر ؛ باقسیر ، آتون و کوموشدن بعضی اوانی اعمال
 اولور . هر نوع ذخائر ، سبزه و میوه مبدولدر .

دجله نهرینک طغیان ایتدیکی بعضی سنه لر اطراف احوطه ایدن صولرک
 تعفتاندن ایصتمه کبی بعضی امراض تولد ایدرک شهرک هواسنی اخلال ایدر .
 بغدادک شرقیه کراده سنده امتداد ایدن نخلستانلر ، باغچه لرده کنار جو بارده
 بعضی قصرلر موجوددر .

— بغداد شهری حقهده معلومات تاریخیه —

بغداد شهری ، خافای عباسیه نک ایکنجیسی اولان ابو جعفر المنصور
 طرفندن تأسیس و بنا اولنهرق یوز قرق بش سنه هجریه سنده بنا سنه شروع
 و یوز قرق طقوزده اکمال ایله مقر خلافت اتخاذ اولنمشدر . ابتدا دجله نک
 ضاع طرفنده انشا قلنهرق (دارالاسلام) تسمیه اولنشیدی . بو یرک سبب
 انتخابی حقهده مؤرخلرک اختلافاتی چوق ایسهده اسباب حقیقه سی دجله
 و فرات کبی ایکی یوک نهری استعماله صالح بر موقع اولسی و دجله یه منصب
 اولان زاب کبیر و زاب صغیر و دیاله نهرلیله اطراف و اکنافدن هر درلو
 حوایج و محصولاتک جلبی سهولتی و بصره کورفزی واسطه سیله چین ،
 هندستان و افریقادن اموال جلبی امکانی کبی منافع تجاریه و سیاسییه نک تأمیننه

مساعد بولمسی ماده لرندن عبارت اولدینی اقوای احتمالاتدر. بغدادك وجه
تسمیه سی و مأخذ اشتقاقی حقیقه کی روایات تاریخیه دخی پك چوقدر . بر
روایت کوره شهرک تأسیسندن اول اوراده بولمش اولان بر باغچه نك اسمی
ایدی . هله فارسی بر اسم اولدینی جای تردد دکلدر . عدالت باغچه سی دیمک
اولان (باغ داد) دن مأخوذ اولدینی روایتی احتمال ده قریبدر .

یوز الی یدی سنه سنده (خلد) نامیله بغدادده بيوك بر قصر بنا اولنه رق
شهرک چارشولری بغدادك قارشویقه سنه نقل و تحویل اولمشدر که بغداد شهری
دجله نك شرق و غرب جهتلرینی اوزمان اشغال ایله شمدیکی وضعیتی آلمش
وبغدادك شرق جهتنه (رصافه) و غرب جهتنه ده کرخ دینلمشدر . بغدادك
اسه لرندن بری ده (زوراء) درکه وجه تسمیه سی ابواب شهرک خارج و داخلی
جهتلرینک یکدیگره مخالف اولمسیدر . منصورك وفاتنده اوغلی مهدی یه
اولان وصیتی مرکز خلافتی قطعاً تغییر ایتمه مک دائره سنده ایدی . منصورك
براسمی ده (دوایقیدر) . منصورسک زذراع عرضنده و اوتوز ذراع ارتفاعنده
بر سوز بنا ایده رک باب الکوفه ، باب خراسان ، باب البصره ، باب الشام
نامریله درت قیوسی یا پیلوب بو قپولرک اراسی بر میل مسافه دن و بنانک مجموعی
یوز اوتوز جریبدن عبارت بولندیفی تواریخک جمله اخبار آتنددر . منصوردن
صکره یا پیلان استاستیقده بغداد یکریمی درت پیک محله یه منقسم اولوب هر
محله ده بر مسجد و مقابلنده بر حمام و شهر ایچنده اچیلان جدوللر اوزرینه الی
بش عدد کوپری وینه شهر ایچنده نهر عیساندن [*] منشعب آلتی یوز ققدر
جدول و درون بلده ده درت یوز قدر صو دکرمی و شهر خارچنده اوتوز پیک

[*] آثاری حالا باقی اولان و مسعودیه دینیلن نهردر .

کوزه‌خانه و درت پیک شیشه‌خانه موجود اولدینگی و مأمون الرشید زمانده
تنظیم ایدیلان براساستیقده دخی شو معموریتک بوندن زیاده ترقی ایتدیکنی
ینه تاریخلر اطرافله نقل و روایت ایده یور. یوز آلمش سنه سنده مهدی دخی
جانب شرقیده برسور بنا و اوکنده برخندق حفر ایتمش و اوراده بر مسجد
شریف دخی یا عسدر .

یوز ایتمش برنجی سنه سنده هارون الرشید پک چوق ابنیه عالیه احداث
ایده رک و دجله نیک صول طرفنده برده غایت جسم بر سرای یاپدیروب اوراده
اقامت ایتکله آز زمان ظرفنده نهرک اوجهتنده کی ابنیه چوغاله رق اهالی
فوق المعاده تکثر و تزایدله شهرک بو قسمی دهها زیاده توسیع و تزین
اولمشیدی. تاریخلردن استنباط اولندیغنه نظراً رشیدایله مأمونک زمان خلافتلرنده
بغدادده آثار مدنیت و معموریت ممدوحیتی موجب برحالده ایدی، تزینات
مادیه سندن بشقه رصدخانه لر، کتبخانه لر، مدرسه لر و سائر مؤسسات علمییه
دخی چوغالمش و ممالک اسلامییه نیک هر طرفنده ارباب علم و هنر بغدادده تجمه
باشلامقله مدنیت و معرفته ده مصدر اولمشیدی. اوصره لرده بغدادک مقدار
اهالیسی ایکی میلیون متجاوز اولوب جوارنده کی قصبات و قرا دخی بر برلرینه
التصاق ایده جک درجه ده صیق و بیوک اولغله بغدادک هر هانکی جانبنه کیدلسه
ایدی برقاچ کون بر معموره نیک ایچندن کچمک اقتضا ایدردی .

بغدادک شواحتشام و عمرانی پک بیوک صدمانه اوغرامقله اخیراً خیلی تدنی
ایتد کدن صکره ده ایچنده هر بری بر قصر معلاکی ۳۰ جسم مدرسه بولندیغنی
او وقتلرده یازیلان جغرافیا و سیاحت کتابلردن منقهم اولوب بو مدرسه لرک
اک مشهوری نظام المملکک تأسیس کرده سی اولان (نظامیه) مدرسه سی
ایدی که عظمت و جسامتندن باشقه فن معماری عربی اوزره نهایت درجه ده

متین ولطیف اولدینی آثار باقیه سندن استدلال اولنه یور . بو مدرسه عالیده
 الك مشهور علما تدرس وتدریس ایتشدر . ایوم رسومات نظارتی دوائری
 اومدرسه عالیه آتارنددر . خسته خانه لری دخی مشهور اولوب الك معروفی
 عضد الدوله بن بویهک تأسس کرده سی اولان (بیمارستان عضدی) ایدی .

(مختصر بغداد عوارضی)

یوز آلتش یدی سنه سنده برنجی دفعه اوله رق بغدادی بر و با عتی مستولی
 اولمشدر .

یوز طقسان یدی سنه سنده ینه برنجی دفعه اوله رق خلیفه امین زماننده
 برادری مأمونک سر کرده لری طاهر بن حسین وهر تمه بن اعین وزهیر بن المسیب
 طرفلرندن بوشهر حسیم محاصره کورمش وایجه خراب اولمشدر .

مستعینک خلافتنده معتزک طرفکیرلری جانبدن دخی ایکنجی دفعه اولق اوزره
 بغداد شهری ایکی یوز الی برنجی سنه سنده محاصره اولمش وینه بر چوق
 تخریباته دوچار ایدلمشدر . بودفعه معتزک سر عسکری اولان محمدک امریله
 بغداد سوری خارجنده بولنان بالمله خانه لر ویاغچه لرهدم وقلع ایدیلوب میدان
 حرکک توسیعنه اوله بر تخریبات مؤسسه ایله خدمت اولمش وایکی یوز الی
 سکز سنه سنده ایکنجی دفعه اوله رق و با عتی بغدادی تکرار زده لمشدر .

ایکی یوز آلتش طقوز سنه سنده ظهور ایدن براختلال داخلی اوچنجی تخریبات
 اوله رق بوشهری عظیم برفلاکته کرفار ایتشدر .

ایکی یوز طقسان آلتی سنه سنده طقوز ، اون ساعت قدر قار یاغش وشدت
 برد ، صو و سرکه وروغن کبی مایعات وحتی یومورطه بی طوکد برمشدر . و بو

صنوق پك چوق نخيل و اشجار و سائرہ بي تلف ايتش و او زمانہ قدر بغداددہ
 اولہ برحالك مشاہدہ ايدلمہ مسيلہ بووقعہ ، غرائب تاريخيہ دن اولمق اوزرہ
 توارينح مخصوصدہ ذکر اولمشدر .

اوچ يوز آلتش سکن سنہ سنندہ دجلہ نك بر فيضاني بغدادك قسم شريقي
 عادتا تخریب ايلش و اوچ يوز آلتش طقوز سنہ سنندہ آل بويهدن عضدالدولہ
 بغدادك بر منوال محرر توالی ايدن خرابيتنی تعمیرہ بيوك برهت ايتش و الحق
 تعمیراتہ صرف ہمتلہ مقصدندہ دخی احراز موقيت ايلمشدر .

درت يوز قرق طقوز سنہ سنندہ غایت شدتلی برغلا ظہوریلہ اہالی فوق العادہ
 مشکلات واضطراب چکمش و بو دہشتی بر وبا فاجعہ سی دہ تعقیب ایدرک
 امواتك دفتندہ اہالی بحق اظہار عجز ايتمشدر .

درت يوز الی بر سنہ سنندہ بيوك بر حریق ، بغدادك بر قسمی تخریب ایدرک
 وزیر اردشيرك اون بيك درت يوز کتابدن مرکب کتبخانہ سی یا تمشدر .

درت يوز آلتش اتی سنہ سنندہ ینہ دجلہ نك بر فيضان نا بہنگامی بغدادك
 بيوك بر قسمی محو و خراب ايتش و برچوق نفوسی دہ تلف ايلمشدر .

درت يوز آلتش يديده دجلہ تخریب اتندن آزادہ قالان محلاری بر حریق عظیم
 زدہ لمش و بو حریق دہ خسارات کلیہ یہ سببیت ویرمشدر .

بش يوز الی بردہ دخی وقوع بولان بر حریق ، بغدادك برچوق محلہ لری
 خراب ايلمشدر .

بش يوز الی يديده دجلہ نك ینہ بر فيضان فوق العادہ سی بغدادك اوست
 طرفندہ کی سدہ لری بوزہ رق بغداد اطرافنی صور احاطہ ایلہ اون بش محلہ بی
 کاملاً غرق و خراب ايلش و صورك انحطاطندہ خانہ صاحب لری عرصہ حالنہ
 کیرمش اولان مسکن لری حدودنی تعیندہ مشکلات چکمشدر .

سنه مذکورده و بش یوز الی سگز و آتیش طقوز سنه لرنده دخی بر حریق
ظهور یله برچوق محله لری ویران ایتشدرد .

بش یوز تیش ایکیده بر ساعت قدر فاصله لره دوام ایدن زلزله دن اینیه
و نفوسجه تلفات کلیه وقوع بولشدر .

بش یوز طقسان بر و آلتی یوز بر سنه لرنده ظهور ایدن حریق لری دخی پک
دهشتلی اولوب بو ایکی حریق ایککنجی سنده خلیفه نک اسلحه مخزنی محترق
اولش و حریق شهرتی هر طرفه یایله رق اطفاء حریق ایچون اطرافدن کلیتی
نفوس بغداده کلشدر .

آلتی یوز اوزدرت سنه سنده دجله نک برطفیان عظیمی بغدادک شمیدیکی
کوپری باشی بولناز رصافه نی و برچوق محله لری و امام اعظم و همام اقدم ابوحنیفه
افند من حضرت تلرینک صرقد و جامع شریف لینه نسبتاً اعظمیه نامنی الان و اووقت
خیزرانه نامیله معروف اولان محله نی صولر استیلا ایتش و آلتی یوز یکریمی بر
سنه سنده دیگر بر غریق اوغرا مشدر .

آلتی یوز الی آلتی سنه سنده هلا کو و قعه فجیعه و الیه سی ظهور ایدرک او
وقته قدر اولدقچه تعمیر ایدیلن بغداد شهر شهیری بر تخریب عظیمه اوغرا یه رق
اندن صکره عظمت و مزیت سابقه سی تماماً اعاده ایده مامشدر .

آلتی یوز الی آلتی تاریخندن یدی یوز او توز آلتی تاریخنه د کین سکسان
سنه قدر مدت هلا کولر بغدادده حکومت ایتشلردر . شومدت ایچنده شهرک
تاریخنده ذکره شایان بروقه ظهور ایتمه مشدر .

بوندن صکره (دولت ایخانیه) بغداد شهرینه و حکومتنه مستولی اوله رق
بونلرک ایککنجی پادشاهی اولان سلطان او یس زماننده ویدی یوز الی یدی

لاریخته یه بغداد شهری بر بیوک غریق کورمشدر. شهرادن سلمان ساوجی
بوغریق ایچون زیرده مندرج قطعه بلیغه بی انشاد ایلمشدر.

بسال هفت صد و پنجاه و هفت کشت خراب
باب شهر معظم که خاک بر سر آب
دریغ روضه بغداد آن بهشت آباد
که کرده است خرابش شهر خانه خراب

ایلخانلردن اویسک اوغلی احمد خان زماننده ویدی یوز طقسان بش سنه سنده
بغداد شهری مشهور تیمورلنک طرفندن استیلا اولمش و بوده هلاکونک
ایکنجی درجه سنده قله جق صورتده بغدادی تخریب ایدلردن بولمشدر.
تیمورک بغدادی ترک ایتسی و سلطان احمدک حکومت مصر به دن معاونت کورمسی
اوزینه تکرار بغدادی تیمورک وایلرندن تخلصه موفق اولمشدر.

سکوزدورت سنه سنده بغداده تکرار عودت ایدن تیمور سلاطین عظام
عثمانیه دن یلیرم سلطان بایزیدخان حضر تلیینه التجا ایتمش بولنان سلطان احمدی
بوله مدیسه ده اله کچیردیکی بغداد شهرینک بقیه سنی ا پیجه خراب ایلمشدر.

ظفوز یوز اون دردنجی سنه سنده حکومت مختلفه النده گاه تخریب وکاه
تعمیر ایدیلن بغداد شهری شاه اسماعیل صفوی طرفندن دخی استیلایه کرفتار
اولمش و بوده برطاقم تخریبات اجرا ایتمشدر.

ظفوز یوز اوتوز آتی سنه سنده دخی حکمداران صفویه دن شاه طهماسب
بغدادی محاصره ایتمش و خراباً استیلایه موفق اوله ماش ایسه ده خيله ایله او وقت
بغداد والیسی اولان ذوالفقاری اغدام ایتدیره رک شهره داخل اولمشدر. بو
حکمدار دخی بغدادی تخریبده قطعاً قصور ایتمه مش ایسه ده معاملات و حرکات
واقعه سنده هلاکولر، تیمورلر، شاه اسماعیلر کی شدت کوسترمه مشدر.

بيك اوتوز اوچ سنه سنده بغداد واليسى اولان (بكر صوباشي) اوزرينه
 ايرانك صفوي حكمدارلردن شاه عباسك عسكر سوقي و كندوسى دخى
 بالذات بغداده كلوب محاصره ايتميشله بغدادى استيلا ايتميشدر . بو شاه دخى
 معاملات تحريبيه ده اسلافنه رقابت ايدرجه سنه حركت ايتديكى توارمخنده
 محرردر . صفويلردن صكره ايران حكمدارلغنى يد ضبطنه آلان نادرشاه دخى
 بغدادى ضبط ايتك هوسنه دوشهرك بيك يوز قرق آلتى سنه سنده برشدتلى
 محاصره ايتمش ايسه ده او وقتده والى بولتان احمد پاشانك شدت مقاومتى
 وفرط غيرتى نادرشاهى عاجز براقه رق مأيوساً ومنكسر آعودنه سببیت
 ویرمشدر . نادرشاهك بغدادى ايكنجى محاصره سنده دخى پاشای مشار اليه
 طرفدن خائب وخاسر ايدلمشدر .

ايشته بيك قرق سكر تارمخنده سلطان مراد خان رابع حضر تلى طرفدن
 قطعياً ممالك عثمانيه به الحاق اولنه رق او وقتدن برى بغداد يوش يوش يكيدين
 كسب معموريت ايتمكه وهرنه قدر ابتدا اميد برونى وبمده سوش قنالى
 طريققرينك كشادى آساي شرقى وجنوبى اليه آوروپا آره سنده اجرا اولتان
 تجار تك بغداددن مرورينه محل برانماش ايسه ده ينه موقعنك اهميت تجاريه سى
 يك بيوك اولديغندن مرور زمانله اسكى معموريتنى اكتساب ايده كلمكده در .

ممالك محروسه شاهانه نك مبدأ فلاح وسعادتى اولان روز جلوس مينت
 . انوس حضرت پادشاهيدن برى ساحه آراى حصول اولديقى منظور عيون
 شكران اولان آثار ترقى ومعموريت درجات عاليه سنك دلالتيله جناب حقاك
 بو قطعه به بخش واحسان ايلديكى ثروت وخزائن مالا نهايه طيميه واهالينك
 استعداد وقابليت فطريه سنك انضماميله آرزومان اينچنده غبطه بخش عالم مدنيّت
 اولمشدر . اولاً برحسن اداره نك تاسيسى ايجون بر طرفدن ولايات ثلاثيه به

تقسیم و هواریتک مصالح ملکیه و عدلیه و انضباطیه و سایر همنی صنوف
مأمورین مخصوصه به تودیع ایله برچوق فداکار لقلر اختیاریله هادم معصورت
اولان و امنیت جان و محظوظیت عرض و ناموس و مال قضایای معنی بهاسیله
قابل تألیف اولیان مظالم و تعدیاتک رفع و ازاله سی اسباب قویه سی تهیته و اکمال
و دیگر طرفدن رفاهیت و مسعودیت عمومیه نك و بونك والد حقیقی سی اولان
نعمت ههالتک مابه القوامی بولنان علوم و معارف مدنیه نك نشر و توسیعی
مقدمات ابتدائی سی استحضار و استحصال اولمشدر که بونك نتایج طبیعیه سندن
اوله رق عصر لردن بری و قوعات یومیه و عادیه حکمنه کیرمش اولان بین العشائر
مقاتلات خونریزانه و نهب اموال کبی اعتیادات و حشیانه حس اولنه حق
مرتبه ده هر سنه تناقص ایتمکده بولمش و هم جنسک اموالیله کچمنک فکر
مخربانه سنه بدل زراعت و حرآتله حصول اسباب معیشت حسیات مشروعه
و حسنه سی تقرر ایتمش اولسیله عنزه و شمر عشائر جسیمه سی مستثنی اوله رق
بالجمله قبائل بدویه فرات و دجله و دیاله نهر لری اطرافنده طوپلانوب هر بری
برجهتک زرع و اعمار یله اشتغال و مرور ازمنه ایله خراب وزیر پرده تراب
اولان برخیلی جدوللرک یکیدن کشادینه صرف کمال سعی ایلسی و شهر
و قصبه لرده برخیلی مکاتب ابتدائی و رشدییه و اعدادیه و صنایعه کشاد اولنه رق
تحصیلاته خواهشکر اولان اولاد وطنک مقداری مکاتب مذکوره ایچون
اتخاذ اولنان ابنیه و اسعه و عالیه نك استیعاب ایده میه جکی بر راده یه و اصل
اولسی و آثار مدنییدن اولان تراموای و عربیه شرکتلرینک تشکیلیه هر امر
عظیمک توحید و اقداماتله حصوله کله جکی فکرینک استحصالی بوشهر شهیر
ایچون نك پارلاق بردور فیض و سعادتک حلول ایتمکنی ارآئه ایدر آثار عالیه
و مشکوره دندر .

بغداد حکومتنه دائر معلومات تاريخيه

يوز اوتوز ايكي سنه هجريه سنده عبدالله السفاح طرفندن تاسيس اولنان
حکومت عباسيه مرکزی ایچون بغداد شهريني بنا ایدن خلفای عباسيه نك
ایکنجیسی (ابو جعفر المنصور) بر طرفندن بغداد بناسيله ديكر طرفندن
خلافکیرلرني محو ایتکله اشتغال ایدرک حکومتی پک متین ورصین براساس
اوزرينه تاسيس ایتشدرد .

بونک ابتدای حکومتی یوز اوتوز التي تاریخنده ووفائی یوز الی طقوز
سنه سنده در که مدت خلافتی یکر می اوچ سنه در .

وفاندن صکره اوغلی محمد المهدي جالس تخت خلافت اولوب پدری
منصورک محبوبلرینی اطلاق ایله اظهار محاسن اخلاق ایتشدرد .

يوز التمش بر سنه سنده صرو واديسنده (تخشین) شهرنده ادعای الوهیت
ایدن (مقنع) ی اتلاف ایتشدرد .

يوز التمش طقوزده محمد المهدي نك وفاتيله يرينه اوغلی موسی الهادی ومشار ایله
دخی برسنه قدر خلافتده قاله رق وفات ایتسیسه برادرلری هارون الرشید
جلوس ایتشدرد .

هارون الرشید خلفای عباسيه نك ارشدی اولوب شهزاده لکی زماننده
مهارت عسکریه وفضیلت علمیه سنی دائره اسلامیتک خارجنده کی اقوامه بیله
اکلاتمش اعاضمدن اولسیله زمانی دولت عباسيه نك دور استیلاسی دیمکدر .
حکومتی بر طرفندن هندستان وچین وبر طرفندن قافقاس وما وراء النهره
ایصال ایتدیردی . بوذات عالی ترقیات مدنیه وعلمییه دخی توسیع ملک
ایتمسی قدر خدمت ایتشدرد . خلیفه مشار ایله جسور ، وقورعالم وحلیم ایدی .

سایه سنده اوج اعلايه یتیشان خاندان برمکی بی ینه کندوسی جو ایشدر . بو
 قضیه نك اسبانی حقهده تاریخلرک بیان ایتدکلی روایات پک مختلف ایسهده
 حقیقت حال حکومتی اشتراک فکرینه دوشدکلینی حس ایتمسندن منبث
 اولشدر . بر اردو ایله شمدیکی دولت ایرایه مالکنندن اولان خراسانده ایکن
 وفات ایتمشدر .

یوز طقسان برسته سنده مشار الیهک وفاتی خبری مرکز خلافت اولان
 بغداده کلیله یرینه اوغلی امین جالس تخت خلافت اولمش و یوز طقسان
 سکر سنه سنده مسند خلافتی تزیین ایدن مأمون الرشید بر طرفدن توسیع
 ملک ایله مشغول اوله رق کرید و سجلیا اطهر لینی و سائر ممالک مهمه بی پدرینک
 دور استیلانته علاوه ایش و دیگر طرفدن کتب یونانیه بی لسان عربی به ترجمه
 ایتدیره رک فنون یونانیه نك ممالک اسلامیه ده نشر و تمیینه خدمت ایتمشدر .
 مشار الیه عالم ، فاضل ، مدبر بر ذات ابدی . اهل بیت ایله عباسی اراده سنده کی
 ضدیت و مخالفتی دخی حسن صورتله اتحاد و اتفاقه چویردی . حتی امام علی الرضا
 رضی الله تعالی عنه افندمن حضرت لینی بر مجلس عمومیده کندینه ولی عهد
 ایتمکله اهل بیت حقهده کی صفوت قلبی اثبات ایلدی . امام مشار الیه افندمن
 حضرت تلرینک دها اولجه ارتحاللری ملاسه سیله ایکی یوز اون یدی سنه سنده
 مشار الیه مأمونک وقوع وفاتنده خلافت ایچون دعوت اولنان اوغلی عباس
 عموجه سی مقصمک حیاتنده خلافتی قبول ایتمه چکنندن بختله وقوع بولان
 اعتداری اوزرینه هارون الرشیدک اوچنجی اوغلی بولنان مشار الیه مقصم
 مقام خلافتی چکشدر .

ایکی یوز یکری سکر سنه سنده ممالک اسلامیه به تجاوز ایدن قیصر روم یعنی
 (بیزانس) حکومتی ایله محاربه ایدرک غالب اولمش و عمودیه قلمه سنی ده آلمشدر .

ایکی یوز یکر می یدی سنه سنده وفات ایدن معتصم یرینه اوغلی (الوانق بالله) هارون مقام خلافتہ کچش و بونک دخی ایکی یوز او توز سکز سنه سنده وقوع وفاتی اوزرینه (المنوکل علی الله) لقبیله ملقب برادری جعفر تحت حکومتہ صاعد اولشدر .

ایکی یوز قرق یدی سنه سنده وفایله یرینه اوغلی (المستصر بالله) وانک آلتی آی خلافتدن صکره (المستعین بالله) خلیفه اولشدر .

ایکی یوز قرق سکز سنه سنده مقام خلافتہ کچن بو ذانک دخی اخیراً وقوع وفایله یرینه (المعز بالله) سامراده مقام خلافتہ کچدی .

معتصمک زماندن برو سامرا قصبه سی مرکز خلافت اتخاذا ایدیلوب وزرادن الک معتبر ومقتدر برذات دخی بغداد حکومتہ مأمور ایدمک عادت حکمنه کیردی بونک دخی وفایله یرینه (المهتدی بالله) اجلاس ایدلدی .

المهتدی دخی ایکی یوزالی اتی سنه سنده وفات ایدرک یرینه کچن (المتمد بالله) وقع حکومتی محافظه ایش ايسه ده بو خلیفه غیورک زمانی بعض محاربات وغوائل ایله کچمشدر .

ایکی یوز یتش طقوز سنه سنده وقوع وفاتی جهته (المعتضد بالله) احمد بن الموفق مقام خلافتہ جلوس ایلدی . بونک زمانده شمديکی نجد سنجاغی جهتدن ظهور ایدن قرامطه ، حکومت عباسیه بی بر زمان اشغال ایشدر . بونلر حجاز جهتهده پک چوق تسلط ایتشدر .

معتضدک ایکی یوز سکسان سکز سنه سنده وفاتی وقوعیله یرینه اوغلی (المکتفی بالله) سریر خلافتہ قعود ایتدی وقرامطه ایله برآز اوغراشدی .

ایکی یوز طقسان بش سنه سنده بودخی وفات ایتسیله (المقتدر بالله) ابوانفضل جعفر بن احمد المعتضد جالس اورنک خلافت اولدی .

اوج یوز یکریمی سنه سنده بونک و فایله یرینه (القاهر بالله) واندن صکره
 دخی (الراضی بالله) جالس تخت خلافت اولمشدر . بونک زمانده حاصل
 اولان بعض اغتاشات اوزرینه هر طرفده حکومت مستقله ظهور ایتمیشدی .
 مشار الیه اوج یوز یکریمی طقوز سنه سنده وفات ایتمسیله یرینه (المستنصر بالله)
 و صکره (المستکنی بالله) و اوج یوز اوتوز درتده (المطیع بالله) مقام خلافته
 چکشدر .

المطیع بالله انحراف مزاجی حسیله بالاخیار ترک حکومت ایدرک اوج یوز
 آلمش اوج سنه سنده اوغلی (الطایع بالله) ی کندوسنه استخلاف ایتمش
 و اوج یوز طقسان برسنه سنده مقام خلافت (القادر بالله) انتقال ایلشدر .
 (القادر بالله) حقیقه خنقای عباسیه نیک مقتدر لرندن اولمسیله رونق بخش
 مقام خلافت اولمش و درت یوز یکریمی برنجی سنه سنده وقوع وفاتی جهته
 یرینه اوغلی (القائم بالله) خلیفه اولمشدر .

القائم باللهک درت یوز آلمش یدی سنه سنده وفات ایتمسیله ولی عهد
 ایتدیکی حفیدی (المقتدی بالله) مقام خلافت چکشدر .

درت یوز سکسان یدی سنه سنده المقتدینک و فایله یرینه اوغلی (المستظهر
 بالله) سریر خلافته جلوس ایتمشدر . زمانلری اسایشله مرور ایتمش و بندادک
 سور و شهرینی تعمیره بونک بر خدمت ایلشدر .

مشار الیه بش یوز اون ایکی سنه سنده وفات ایدرک اوغلی (المسترشد بالله)
 خلیفه اولمشدر . ارباب اقتداردن اولان بوذاتک وفاتندن صکره اوغلی و ولی
 عهدی (الراشد بالله) خلیفه اولدی .

الراشد بالله دخی ارتحال ایلدکن صکره یرینه (المقتفی لاصرا لله) خلیفه

اولمشدر .

المقتضين صكره (المستجد) واندن صكره دخی (المتصر) واندن صكره
 (الناصر لدين الله) خلافته چكديسر . سلاطين ايويه دن صلاح الدينك عالم
 اسلاميته ايتديكي خدمات ايته بوخليفه لر زمانه تصادف ايلشدر . (الناصر
 لدين الله) خنقاي عباسيه ايچنده معارفه و حفظ اسايته و تعمير ملكه خدمت
 ايدنلرك برنجيلر نندن معدوددر .

بونك زمان خلافتنده خيوه پادشاهي اولان قطب الدين سلطان محمد استيلا و تسلط
 فكريله بغداده كلش ايسه ده عسكرينك اوغرا ديفي شدتلي صفوقلر و قارلر
 بغداده وصولنه مانع اولمشدر . عودتلى ده جنكيز يارك ظهورينه و سيلاب
 بلاكي آسايه هجوم و استيلا رينه تصادف ايدرك حكومتى آل جنكيز الله
 دوشهرك محو اولمشدر .

خيوه سلطنتي بر طرفدن بو صورتله جنكيز يار الله دوشديكي كبي ديكر طرفدن
 بر چوق محللري (الناصر لدين الله) دولت عباسيه به اخافته همت ايلمشدر .

التي يوز يكرى ايكي سنه سنده ناصرك و فائيله اوغلي (اظا هر باصر الله) مقام
 خلافته جالس اولدى . عدله غايت ميال بر ذات اولوب بسط بساط عدل و داد
 ايتش ايسه ده طقوز آي صوكره وفات ايتسيه عمرى خدمت ايتسكه مساعد
 اولدى . يرينه اوغلي (المستنصر بالله) مقام خلافته چكرك كتيبخانه لر ، مدره
 سه لر دارالضيافه لر كبي آثار عاليه تاسيسنه موفق اولمشدر . انعام و احسانلري
 باخاصله تاريخلرده ذكر اولنان ارباب گرمنددر .

التي يوز قرق سنه سنده وقوع وفاتى جهته اوغلي (المستنصر بالله) مقام
 خلافته چكدى . بو ذات خنقاي عباسيه نك منباسى اولان مستنصمدر . بر مدت
 صكره ارتحاللري وقوع بولمشدر .

ايته التي يوز الى التي سنه سنده بغدادده كي خلافت عباسيه مستنصمك

وفاتی وهلا کونک بغدادی استیلا ایتسیله منقرض اولمشدر .

بو خاندان خلافتدن (مستصر بالله) اتی یوز الی سکنز سنه سنده مصرده
 اثبات نسب ایدرک مصر لیلر طرفندن کندوسنه بیعت ایدلمش وعباسیلرک
 بو ایکنجی حکومتی سلاطین عظام عثمانیه دوزیاوز سلطان سایم خان حضر تیلرینک
 مصری استیلاری زمانه قدر بر خلافت روحایه اولتی اوزره دوام ایدلمشدر .

﴿ هلاکو حکومتی ﴾

هلاکو حکومتی تخریبات واقعه سنندن سوکره بغدادی ترک ایتمش وزمام
 حکومتی ابن عمران نام شخصیسه تفویض ایلمشدر .

ابن عمران دنیلان آدم شمده کی خراسان قضاسی صرکزی اولان بقویه
 قصبه سنده (عامل) یعنی قائم مقام اولان ذالک خدمتده بولنان ادانیدن بری
 اولدینی حالد بغدادک محاصرات و محارباتده هلاکو اوردوسنه خراسان قضاسندن
 ذخائر و ماکولات تدارکنجه خدمتی سبق ایتسیله بغداد حکومتی بو خدمته
 مکافاة کندوسنه تفویض قلمشدر .

بولندن سوکره بغداد والیلکی وزرای تاناریه دن جهان شمس الدین محمد
 نام ذاته توجیه ایدیلایوب بو آدم هلاکونک تخریباتی علی قدر الامکان تعمیره
 سعی ایلمشدر .

بو وزیر ذی تدبیر حکومت تاناریه طرفندن برآراق عزل و حبس ایدلمش
 ویرینه عبدالملک تعیین قلمش ایلده مؤخرآ ایکنجی دفعه اوله رق ینه بغداده
 اعاده اولمشدر .

بو ذات هلاکو حکمدارلری خاندانندن کندوسنه خلف اوله رق بغداد
 والیلکنه تعیین اولنان (بابدو اوغل) خان طرفندن قتل ایدلمشدر .

بابدو اوغل خاندن سوکره بغداد ولایتی اطبادن وملت موسویه دن سعد
الدوله یه تفویض ایدیلوب اهالی ایسه بونی هضم ایده مهملریله آزمدت ایچنده
قتل اولمشدر .

بوندن سوکره شکرچی محمد بغداد والیکنده بولمشدر . الحاصل هلاکونک
اتی یوزالی اتی سنه سنده باشلایان بغداد حکومتی برطاقم نااهل والیر طرفندن
سوء حال ایله اداره اولتهرق نهایت یدی یوز اوتوز سکر سنه سنده هلاکو
حکومتدن رهایاب اولمشدر .

حکومت تاتاریه ناک دوچار اولدینی محاربات داخلیه دوامته میندان ویرلمه رک
تاریخ مذکورده بغدادده منقرض اولدقلمری مثللو یدی یوز قرق سنه سنده
اصل مقر سلطنتلری بولان تبریزده دخی منقرض اولمشدر .

﴿ حکومت ایخانیه ﴾

حکومت تاتاریه ناک هرج و مرج اولدینی زمانلر اصرای تاتاریه دن وایخانیه
فامیلیاسی اعضاسندن اولان (شیخ حسن) ایخانیه بغداد حکومتنده کسب
استقلال ایتدی .

یدی یوزالی بش سنه سنده شیخ حسنک وفایله یرینه اوغلی سلطان اویس
مستقلاً بغداد حکومتنه کچدی . بونک کوله سی صرجان سلطانک تبریز سفیرینه
عزیمتنده داعیه سلطنت واستقلاله دوشمش و بغدادده تمکن ایدرک افندیسیله
محاربه ایتمشدر . نهایت مغلوب ومقهور اولدقن سوکره سلطان اویس طرفندن
مظهر غفو اولمشدر .

صرجان الیوم بغدادده موجود ومشهود اولان صرجان جامنک بایسی وواقف
عظیمه صرجانیه ناک واقفیدر .

یدی یوز تمش التی سنه سنده سلطان اویسک وفا یله یرینه اوغلی سلطان
حصین حکومته کچدی . زماننده برچوق محاربات داخله حدوث ایدی . نهایت
یدی یوز سکسان درت سنه سنده وقوع وفاتی اوزرینه یرینه برادری سلطان
احمد پگیشدر .

سلطان احمد غیور و مقدم برذات اولوب داخلی و خارجی دشمنلرینه مقاومتله
برچوق محاربا بده ا بجه نائل موقیعت اولدقندن و خلا فکیر لرینی اتلاف ایتمکدن
و کوچک برادری بایزید ایله باریشهرق حکومتی تمامیله تشید ایله کدن صکره
سیلاب بلای تیموره اوغرا مشدر .

تیمورک توره سنه تصادف ایدن بوزمان ، آسیانک هر طرفی خیول تاناریه
ایله پامال ایدله یکی کبی سلطان احمدک حکومتی و بغدادی دخی استیلا ایشدر .
بو استیلا اوزرینه سلطان احمد مصر حکومتنه التجا ایتدی .

تیمور دخی امیر مسعودی بغدادده ترک ایدرک آسیای صغرا و وسطانک تمامی
استیلا سنه باشلا دی . تیمورک مشغولیت دائمه حربیه سندن و حکومت مصریه نک
اعانه عسکریه سندن بالا استفاده سلطان احمد یینه بغداده کلهرک تیمورک والیسی
بولنان امیر مسعودی طرد ایدوب اسکی حکومتی تکرار آله یلیدی .

تیمور وقعه دن خبر آلسیله ایکنجی دفعه اولهرق بغداده هجوم ایش و سلطان
احمد ارتق طوره میهرق او وقت اوروپا و آسیا قطعه لرنده توسیع حکومت عثمانیه
ایله مشغول اولان یلدرم سلطان بایزید خان حضر ت لرینه التجا ایشدر .

سکز یوز ایکی سنه سنده سلطان احمدک شوال تجاسی ایکنجی دفعه اولهرق
بغدادده کی حکومت ایلخانیه نهایت و تیمور ایله سلطان بایزید خان حضر ت لرینک
محاربه معلومه سنه سبیت ویرمشدر .

تیمور ، حفیدی میرزا بگری بغداد و بصره والیکنه تعیین ایتدی ایسه ده

یلدیرم بایزید خان حضرتلرینک وقعه معلومه سندن صکره سلطان احمد ینه
 تقریبی بوله رق و امرادن قره قیونلی دیه مشهور اولان قره یوسف ایله اتفاق
 ایدرک ینه بغداده کلشیر و میرزا بکر و سائر امرای تیموریه ایله متعدد محاربه لر
 ایدرک نهایت ینه بغداد حکومتی اوچنجی دفعه اولق اوزره اله کچرر مشردر .
 مؤخرأ حکومت تیموریه نك دوچار ضعف اولسی ماده سندن بالاستفاده
 ازربایجادن دخی تیموریلیری چقارمق فکریله سلطان احمد و قره یوسف پک
 چوق چالشمشدر .

نهایت بونارک ایکیسی اره سنده رقابت و عداوت حاصل اولسیله بر محاربه ده
 سلطان احمدک بوزلمسی واله کچمسی جهته قره یوسف طرفدن اعدام ایله حکومت
 ایلخایه یه ارتق خاتمه چکلمشدر .

﴿ قره قیونلی حکومتی ﴾

بو وقعه دن صکره سکزیوز اون اوچ سنه سنده بغداد حکومتی قره قیونلی
 قره یوسفه انتقال ایتمش و بو ذات بتون همتی تیموریلرک ازربایجادنه تأسیس
 ایتد کیری حکومتک محوینه صرف ایتشدر .

قره یوسف بغدادی مرکز حکومت اتخاذا ایتدی و بغداد حکومتی اوغلی
 امیر شاه محموده تفویض ایلدی .

بونک برادری امیر اسبار ایله منازعه و محاربه سی و قوعیله سکزیوز او توز
 یدی سنه سنده خلاف کیرلری طرفدن طویلوب اعدام اولنسیله یرینه برادری
 امیر شاه محمد بغداد حکومتته کچدی . بونک و سلفنک برادری امیر اسبار بو قطعه ده
 محاربه و مقابله و نهایت امیر شاه محمدی طرد ایدرک بغداد حکومتی ید ضبطنه
 کچیردی .

ایشته بغداد حکومتی بوصوله سکز یوز یتش ایکی تاریخه قدر قره قیونلیلر
 النده اولدینی حالده تیمورک امراسندن قره عثمانک کوله سی اولوب دیار بکر
 والیسی بولنان و آق قیونلی دنیلان حسن طویلک اوزمان آسیاده حکمنی شدتله
 اجرا ایدن طوائف ملوکک محاربات و منازعاتندن بالاستفاده حکومت تیموریه نی
 و قره قیونلیلر حکومتی ضبط و استیلا و آق قیونلی حکومتی تأسیس و بنا ایش
 و بغداد حکومتی دخی بوجه محرر سکز یوز یتش ایکی سنه سنده دائره سلطنته
 ادخال ایتشد.

اشبو حسن طویل تواریخ دثمایه ده اوزون حسن شهر تنی آلان دیار بکر
 حکمدار یدر .

بغداد حکومتی تاریخ مذکور دن طقوز یوز اون درت سنه سنه قدر آق
 قیونلیلر طرفدن اداره اولدینی حالده (شاه اسماعیل) صفوینک توره مسیله
 و آق قیونلیلرک ممالکنی ضبط ایتسیله تعدیلات اخیر ده دخی داخل حساب
 ایدیلور ایسه آق قیونلیلرک جمله ممالکنندن بولنان بغداد حکومتی دخی تاریخ
 مذکور ده استیلا ایتشد .

بغداد شهری تاریخنده بیان اولدینی اوزره شاه اسماعیل دخی بغدادک
 تخریباننده هلاکو و تیمورک اوچنجیسی اولشدر .

﴿ حکومت صفویه ﴾

طقوز یوز اون درت سنه سنندن شاه اسماعیلک تاریخ وفاتی بولنان طقوز
 یوز او توز سنه سنه قدر بغداد حکومتی شاه اسماعیلک والیری طرفدن اداره
 اولمشیکن شاه اسماعیلک وفاتندن سوکره (موصلو) قبیله سنندن توره مش
 اولان (ذوائفقار) نام شخصک (کامهر) شیرتندن کوردیکی معاونت

و مظاهرت اوزرینه شمديکي لورستان طرفلرني استيلا ايتد کدن صکره بغدادی
دخی ضبط و تسخیر ایتش واستقلانی محافظه ایتک ایچوز خطبه بی اعظم سلاطین
عثمانیه دن قانونی سلطان سلیمان خان حضر تلیری نامه او قوشمش و سکه ضرب
ایتدی ر مشدر .

بغداد حکومتک ممالک محروسه عثمانیه یه منضم اولسی ایشته بوصولله ذوافقار
طرفدن سلطان سلیمان خان حضر تلیرینه اولان اطاعت یوزندن حاصل اولمش
و بواطاعت و انقیاد ایسه سلطنت سینه نک حمایه سیله شاه اسماعیلک خلفی اولان
شاه طهماسب دن تخلیص حیات و حکومت ایتک مطالعه عاقلانه سنه مستند
بولمشدر .

بوذات غایت جسور و غیور بر والی اولسیله بغدادک معموریتنه خدمت
ایتش ایسه ده شاه (طهماسب) طقوز یوز او توز التی سنه سنه بغدادی
محاصره ایلمشدر .

ذوافقارک ایتدیکی غیورانه مقاومت (طهماسب) ک حرکت واقعیه سی ایچون
داعی ندامت اولمش ایسه ده ذوافقارک اغوا و اطاع ایدیلان برادرلری طرفدن
یتاغنده قتل و اعدام اولمشی طهماسبک بغدادی استیلا سنه سبب اولمشدر .

ذوافقار سلطان سلیمان خان حضر تلیرینه عرض اطاعت و انقیاد ایتد کدن
صکره بوصولتله شاه طهماسبک تجاوزی اخذ انتقام ایچون مشار الیه سلطان
سلیمان خان حضر تلیرینک ایران و بغداد سفرینی مستلزم اولمشدر .

شاه طهماسبک عساکر عثمانیه یه مقابله ایده مامسی جهته شمديکي کردستان
و تبریز جهتلری ممالک عثمانیه یه ضمیمه اولدینی کبی بغداد شهری دخی بلاسار به
استیلا ایلمشدر .

سلطان سلیمان خان حضرت تلیرنیک بغدادی شریف نرندہ سویلنن تازیخدر .

﴿ کلدی برج اولیایہ پادشاہ نامدار ﴾

۹۴۱

طقوز یوز قرق بر سنہ سنندہ اولان سفر ہایون بغداد حکومتی ایکنجی
دفعہ اولہرق کمال سہولتہ ممانک محروسہیہ علاوہ ایلشدر .

بغداددن بصرہیہ قندر اولان ممانک و اہالی دخی بغدادہ اتباعاً عرض
اطاعت و انقیاد ایتدیلر .

سلطان سلیمان خان حضرت تلیری شاہ اسماعیل طرفندن مباشرت اولنوب اتمام
ایدلین کاظمیہ آستانہ عالیسنک والیوم بو آستانہ دہ موجود اولان و ایچنندہ جمعیہ
نمازی ادا اولنقدہ ہولتان بیوک جامعی بنا ایتدیردیلر .

کربلا و نجف اشرفہ کیدوب عتبات عالیاتی زیارت ایلدیلر . شمدیکی حسینییہ
نہری مشارالیہ حضرت تلیرنیک اثر ملوکانہ لری و شیخ عبدالقادر کیلانی قدس
سرہ العالی حضرت تلیرنیک اوقاف موجودہ سی ینہ مشارالیہ حضرت تلیرنیک اثر
صروت و عنایتلریدر .

ہوندن صکرہ بغداد و بصرہ ولایتلرنندہ کی اعالی و قبایل تمامیلہ بغداد
حکومتہ عرض اطاعت و انقیاد ایتہ مشر ایسہدہ حکومت عثمانیہ ، بورادہ
حکم فرما قالمشدر .

بیک اون یدی سنہ سنندہ بلوک باشیلرنندن احمد طویل اوغلی (محمد) خروج
ایدرک بغدادی ضبط ایلشدر ، صرقومک تربیہ سنہ دولت علیہ طرفندن مأمور
بیوریلان نصوص پاشا عسکرنی دخی رجعتہ مجبور ایتمسیلہ استقلال ہولش ایکن
محمد چلبی نامندہ برذات طرفندن قتل ایدلش ویرینہ برادری مصطفی بغداد
والیلکنندہ اعلان استقلال ایتشدر . بغداد حکومتک ہولردن تخلیصنہ مأمور

بیوریلان جنالہ زادہ وزیر محمد پاشا بعض عشائر عراقیہ ایلہ بالاتفاق مرقوم
مصطفائی حرباً قاجر مش و بیگ اوز طقوز سنہ سنہ قاضی زادہ علی پاشائی
بغداد والیکنہ تعیین ایدرک بوصورتہ بغداد حکومتی پینہ ادارہ عادلہ عثمانیہ یہ
رجوع ایتشد .

وزرادن یوسف پاشانک بغداد والیلسکی زمانندہ و بیگ اوتوز بر تاریخندہ
بغداد یکچیر ایلرندن (بکر صوباشی) تغلب ایدرک والی یہ مخالفت و نہایت ،
مباربہ یہ مبادرلہ شمذیکی کوپری باشندہ قارشو نقلی ایدین مباربہ دہ والینک
شہید اولمسی بکر صوباشینک بغداد حکومتی ضبط ایلہ استقلال بولسنہ سبب
اولمشدر . مرقومک خلافسکیر لری حقندہ ایتدیکی معاملات غدربہ سوزشلی
جنالردن ایدی . بو حال سلطان مرادخان رابع حضر تلرینک عہد سلطنتلرینک
اوائلنہ مصادف ایدی .

اوشاندہ بغداد والیلسکی سایمان پاشایہ توجیہ و بغدادک تخیصی ایچون دہ
حافظ احمد پاشا اردو قوماندانلغہ تعیین اولمشدر . بکر صوباشی ، بونلرہ بر
ظرفدن مقاومت دیگر طرفدن اردوی ہایونک مهاجراتنہ تحمل ایدہ میہ جکی
مطالعہ سیلہ او وقت ایران شاہی شاہ عباسہ عرض انقیاد و طلب امداد ایلہ
مراجعت ایتشد . شاہ عباس دخی بغداد حکومتی ایدہ ایتک ایچون ہران عساکر
امدادیہ ارساللہ بونلرک خانقینہ وصولارینہ قدر حافظ احمد پاشا ایلہ بکر صوباشی
اراسندہ وقوع بولان مباربہ غالیات عاصی بکر طرفندہ قالمشدر . ایرانک عساکر
امدادیہ سنک ورودیلہ حافظ احمد پاشانک رجعتی لازم کلدیکنہ و بغدادک ایرانلر
انہ کچہسنی تجوز ایتدیکنہ مبنی وقت مرہونندہ ایجابات حالیہ یہ کورہ معاملہ اولنق
اوزرہ موقتاً بکر صوباشی بی بغداد والیکنہ باتعیین کندیسنہ او وقتک اصول
ادارہ سی حکمنجہ والیک امرینی ویرمش و بغدادی ایرانلرہ تسلیم ایتہمک ایچون

وصایای تحریریه بالا اجرا کند یسی دیار بگر چه تنه عودت ایتشدر . حافظ احمد پاشانک بتدبیر و عودتی اوزرینه فی الحقیقه بگر صوباشی ایرانیلری بغداده قبول ایتدی . معامله واقعه سی شاه عباسک کوجنه کیده رك بالذات كلوب بغدادی محاصره ایتدی . بگر صوباشی بووقعه ده ایرانیلره حقیقه پك كوزل مقاومت ایتشمه ده اوغلی محمدك شاه عباس طرفندن بغداد حكومتی وعدیله چلب ایدپله رك پدیرینه خیانت ایتسی شاه عباسك بغدادی استیلاسنه سبب اولدی وبگر صوباشی نی اولدیردی . شاه عباسك بغداده اولان شواستیلاسی بیک اوتوز اوج سنه سنده اولوب بووقعه ده بغدادك تخریبانه وشاه عباس ده بغدادی استیلا ایدن هلاک و تیمور وشاه اسماعیل کبی حکمدارلر ارنه آباعاً برچوق مظالم اجراسنه مساعده ایتشدر . بو وقعه ده بغداد حكومتی ایکنچی دفعه اوله رق ایرانیلر انه پکمشدر .

سلطان مرادخان رابع حضر تلری بغدادك تخلیصی ایچون حافظ احمد پاشا ومؤخرآ خسر و پاشایی مأمور بیور مشار و سنلرله پك چوق چاشمشلر ایسه ده تخلیص عراقه موفق اوله مدقلرندن بیک قرق یدی سنه سنده بالذات بغدادی تشریف ایله ایرانیلری طرد و دفعه همت بیور مشاردر . ایران عسکری حافظ احمد وخسر و پاشالره کوستر دکاری مقاومت وشدنك اضعاف مضاعفه سنی ارئه ایتش ایسه ده نیل صرامه موفق اوله میوب بغدادی ترکه مجبور اولشدر . مشار الیه سلطان مراد خان حضر تلری . امام اعظم وهام اقدم افندمن حضر تلریله غوث کیلانی قدس سره الصمدانی حضر تلرینك آستانه وقبلرینی تعمیر و اوقاف ووظائف سائرلرینی تحدید وتجدید بیور مشاردر . ایران دولتیه ده پك غایبانه بر معاهده عقیدینه موفقیت حاصل اولسیله مظفراً در سعاده عودت ایتشدر .

بيك يوز قرق اتی سنه سنده ايران حكمداری (نادر شاه) ینه بغداده
كلوب والی احمد پاشا زمانده شهری محاصره ایتمش ایسه ده بر طرفدن احمد
پاشانك شدت مقاومتی ، دیگر طرفندن طوپال عثمان پاشا قومانداسیله كلن
عساکر عثمانیه ایله (عظیم) نام موقعه ایدین شدید بر محاربه نتیجه سنده نادر
شاهك مغلوب و مهزوم اولسی بغدادی آلهام سنه سبب اولمشدر .

مشار الیه عثمان پاشانك در سعاده عودتنده کر کوکه یتیشدیکی وعسگری
متفرق بواندینی حالده نادر شاه همدانده کندوسنی طوپالایه رق عودتله ایکنجی
دفعه اوله رق بغدادی بر قاج کون قدر محاصره ایتمشدر . بواناده بغداد والیسی
احمد پاشا ایله بالمخبره صلاحاً ایرانه عودت ایلمش و فقط عتبات عالیاتی زیارته
مأذون اولمشدر .

بيك يوز الی اتی سنه سنده نادر شاه بردها بغداده كلوب بر آز محاصره
ایتمش ایسه ده ینه استیلادن مأیوس اوله رق عرض صلح و مسالمت ایتدی .
تاریخ مذکوردن بيك يوز طقسان اوچ سنه سنه قدر بغداد ولایتی دولت
علیه عثمانیه جابندن منصوب و لایه عظام طرفندن اداره اولتمشده ایدی .

بعده بغداد و بصره ولایتلری بر اشدر یله رك كوله من سلیمان پاشایه توجه
اولمشدر . سلیمان پاشا کندوسی كوله اولسیله اندن صوکره ینه كوله منلردن بری
والی اولمشدر . او وقتك ایجابانه كوره مقام ولایته چکنلره كوله منلرك صوك
والیسی اولان داود پاشانك عزله قدر سلطنت سنیه طرفندن فرمان ارسالله
والی تعیینی عادت حکمنه کیرمش ایدی .

بيك ايکی يوز قرق اتی سنه سنده مشهور لاز علی رضا پاشا بغداد والیسی
اولسیله كوله منلری كاملاً دفع ایدره رك آرتق بغداد ولایتی دائرة انتظامه کیرمش

و هیچ بر صدمه یه او غرامد یعنی کبی کیت کیده صراتب سعادت و سلامتی اکتسابه
باشلا مشدر .

﴿ اعظمیه ناحیه سی ﴾

سرگز ولایتیه مربوط ناحیه سرگزی اولان اعظمیه قصبه سی آراهه ایله
یازم ساعت مسافده در ، امام اعظم و همام اقدم افندمن حضر تارینک صرفد
و جامع شریفلرینی و بر مدرسه یی حاویدر .

شط بوینده بغداد اهالیسنک بر چوق باغچه و گوشکاری واردر . بر اوزاق
چارشوبی ، کوپری باشنده بر قره غولخا به سی موجوددر . اکثر اهالیسی
صنعت دباغله مشغولدر . بغداددن قصبه یه قدر امتداد ایذن یولک طرفی سی
مخاصتانلر ، باغچه لراه عیاط اولد یغندن منظره سی لطیفدر .

بغداد ایله قصبه مند کوره اره سننده تبعه عثمانیه یه مخصوص اولوق اوزرد
اهالی محلیه دن تشکیل ایدیله جک شرکت معرفتیه بر تراموای خطی تاسیس
و کشادی ضمننده امتیازی بوکره خزینه خاصه شاهانه یه اعطا بیوراش و بغداد
اراضی سنیه قومیسو نجه ایجابانه تثبث قلنمشدر .

خط مند کورک کشاننده سایه معموریتوایه حضرت پادشاهیده بو قصبه ده
آز زمان ایچنده و امثاله غبطه آور بر صورتده شیمدیکی معموریتنک بر قاچ
مثلی تراید ایدرک کوزل بر شهر حالنه کیره چکی شبهه سزدر .

﴿ کاظمیه قضاسی ﴾

کاظمیه قضاسی شمالاً سامرا ، شرقاً خراسان و نفس بغداد قضالری ، جنوباً
جزیره قضاسی و دیوانیه و کربلاسنجاقلری ، غرباً دلم قضاسی ایله محدوددر .
باشلیجه محصولاتی بغدادی ، آرپه در . حبوبات سائرده مبدولدر . اراضی

مزرعه سی طارمیه ، ابو غریب ، محمودیه مقاطعات سنیه سیله جانب میری به
و بعض ذواته عاندرضوانیه ، هور ، ابوسریویل مقاطعه لری و جانب وقفه راجع
تاجی ، مزرعه ، حصیه کرویدر .

قضا اراضیسنده باشلیجه زوبع ، بنی تمیم ، دلیم ، عسکیدات ، مشاهده ،
شمامطه ، جبور ، فداغه ، شعار ، العزه ، الزبار ، شیتی ، معاصره ، کوام
عشیرت لریله دها برچوق فرقه لساکن اولوب زراعت ورعی مواشی ایله اشتغال
ایدلر .

ابو غریب مقاطعة سنیه سنده فرات نهرندن منشعب دفار ، محمودیه اراضی
سنیه سنده ینه فراتدن صو آیر ابودبس ، طارمیه اراضی سنیه سنده دجله دن
منشعب طارمیه جدوللری اراضی بی اروا و احیا ایلر . ابو غریب نهری اوزرنده
بر ، محمودیه نهری اوزرنده بر ، نفس ابودبس جدولی صدرنده بر ، ابو دبس
جدولنك حله طریقی اوزرنده بر ، اسکندریه نهری صدرنده بر ، محمودیه
مقاطعه سنده سید عبدالله تر به سی جوارنده ایکی ، ابو غریب مقاطعه سنندن
محمودی کبیر اراضیسنده بر ، ینه مقاطعة مذکورهدن بکه اراضیسنده بر که
جماطقوز کار کیر قنطره [کوچک کوپری] و کاظمیه قصبه سنی اعظمیه قصبه سنه
ربطایدن ، دجله نهری اوزرنده بر دو به لی کوپری موجوددر .

عقر قوف هورنده و بغدادك نارشى یاقه سنده ۴۰ کیلومتر و مسافه ده بابل
حکمدار لرندن اولوب میلاددن ۱۳۵۰ سنه اول بر حیات اولان « قوری غلزو »
نك محافظه حدودو ایچون انشا ایلدیکی قلعه نك آثار باقیه سنندن نمرود تپه سی ،
قضانك جهت جنوبیه سنده حله و جزیره قضالریله محادد قسمنده سابقان دولتنك
مؤسسسی سلفقوس نیقا تورطرقندن میلاددن ۳۰۷ سنه اول بنا و پای تخت اتخا
ایدلش اولان سلفکیه شهرنك ویرانه لری مشهور اولمقددر .

کاظمیه ۰ — کاظمیه قصبه سی بغدادك شمال غر بیسنده ، قارشى یقه دن
 ترامواى خطیله ۷ کیلومتر و مسافه ده ، دجله نك ساحل یمننده و مجرا سندن اون
 دقیقه قدر ایچریده قضا صر کزیدر .

حضرت امام موسى الكاظم (رضی الله عنه) افندمك تربه سنك بولندی
 ایکی بیوک قبه نك كرك داخلی ، كرك نصفه قدر آتوز قابلی و اقسام سائرده سی
 کاشی طاشلرندن معمول درت مناره سی و حولیسی پك معمور و مزین و جسم
 اولوب یاننده جتتمكان سلطان سلیم خان ثانی حضرت تلرینه منسوب بیوک برجامع
 شریفی ده حاوی اولسیله قصبه نك الكعالی وزینتدار بنا سیدر . ائمه كرام
 حنفیه دن امام ابو یوسف حضرت تلرینك صرقد و جامع شریفی و حضرت موسی
 الكاظمك مخدوم نجابت موسوملری سیدنا امام ابراهیم و اسماعیل حضرت انك
 تربه سعادتلری حضرت کاظمك صحن وسیعی داخانددر . هر طرفدن و علی
 الخصوص ایراندن سنوی بیكار چه زوار و مترددین صرقد منور حضرت موسی
 الكاظمی زیارته کلیرلر . سکنه دائمه مملکت ایرایلر و سائر تبعه اجنیه ایله برابر
 ۸۰۰۰ راده سنده تخمین اولمقده در . اهلینك قسم اعظمی شیعی المذهبدر . ترامواى
 موقفی قربنده بوکره انشا واکمال اولنان دائره حکومت پك منتظم و درجه
 كافیده و سعتی حائر در . قصبه ده ۲۱۶۰ خانه ، ۸ جام ، ۸ قهوه خانه ، ۱۸
 علوه ، ۱۳ چایخانه ، ۳۵۰ دکان ، ۱ جامع ، ۳۳ مسجد ، واردر . قصبه نك نهر
 ساحلی خرما و اشجار سائره مشرهدی حاوی باغچیلرله مزیندر . کاظمیه قصبه سی
 ردیف سگسان اوچنجی الایک برنجی طابورینك صرکزیدر .
 بغدادك ۲۵ کیلومتر و جنوبنده محمودیه قریه سی ۱۰۰ خانه ، برقاج خان
 و چایخانه بی حاویدر . کربلا و حله قصبه لرینه صورت دائمده ایشلین آرابه لرك
 و کار وانلرك موقفیدر .

(سامرا قضاسی)

سامرا قضاسنك حدودی شدلاً موصل ولایتی ، شرقاً خراسان قضاسی جنوباً كاظمیه و دایم قضاری غرباً ینه دلیم قضاسی و جزیره چولیدر . بو قضانك زراعتی شایان اهمیت بر درجه ده دكلدر . اك كوزل مزروع اراضیسی املاك هایونندز دجیل مقاطعه سیدر . بو مقاطعه داخنده بر كوپری ، سامرا قصبه سنی دجله نك ساحل یمینه ربط ایذن دوبه لی بر كوپری واردر . خرینه نام محله جبور عشائری سامرا قصبه سنك قارشی ساحلنده لكاك موقعنده البوعلی فرقه سی ، رشديه دینلین محله الزهدهن البو محمد فرقه سی ، چیوان نام محله البوعجیل فرقه سی ، عوجه نام محله تكریت اها ایسیله عشائر متفرقه ، جرف نام محله ینه تكریت اها ایسیله البو محمد و ابوتلی فرقه لری طرفندن كرود [مفردی : كرد ، شطدن حیوان و طولوله چكیله رك اسقاوانان] ، دیوم [مفردی : دیم ، یاغمور ایله یتیشن] زراعتی واردر . نفس سامرا قصبه سیله جوارنده البوباز ، البوعباس ، البویسان ، البوبدری ، البودراج ، البوعیسی ، البواسودعشیرتلی ساكنندر . بونلك زراعت ایتدكاری اراضی شیخ ریاح ، بنت الحسن ، صعیویه ، مزیرعه ، حاوی ، شناس ، مشیهد ، قلعه ، كویر ، شقره ، ملجه ، سموم اسملریله یاد اولنور . قضانك عشائر سیاره سی یوقدر . انجق شمر عشائر جسمیه سی قضانك جهت غربیه سننده جزیره چولارنده كشت و كذار ایدر لر . قضانك اكثر اراضیسی اراضیء كلسیه دن اولدیفندن خیلی كیرج استحصال اولنور . قاوونی ، قارپوزی مشهور اولوب لاجل البیع بغدادده نقل ایدییر .

سامرا ۰ — سامرا قصبه سی بغدادك برآ ۱۱۰ و مهراً ۱۴۰ کیلومتر و شمال غربیسنده ، دجله نك ساحل یسارنده یازم ساعت قدر ایچریده قضا صر كزیدر .

اطرافى سور ايله محاطدر؛ سورك درت قوسى واردر. جيات هواسى مشهوردر. اطرافنده باغ، باغچه يوقدر. سامرا امام حسن العسكرى، امام على انهادى افنديلر من حضر آتاك بيوك بوقه زرین التنده وپك واسع برصحن ايچنده اولان صراقدشريفه لرني حاوى اولمسيه عبات عاليه دن معدود اولوب بر چوق زوار ايرايه وسائر يه زيارتگاهدر. قصبه ده اهل سنته مخصوص مكل بر مدرسه ايله بر جامع شريف واردر، ۱۰۰۰ قدر خانه، ۳۰ قدر خان، ۲۰۰ ي متجاوز دكان، ۱ رشدى، ۱ ابتدائى مكاتبى، ۲ حمام، بر قاچ مدرسه موجوددر. سامرا ختفاى عباسيه دن معتصم طرفندن ۲۲۰ سنه هجر يه سنده بنا اولته رق «كورن سوينير» معنا منه (سرمن راي) تسميه ايدلمسندن، ياخورد بعداخراب (ساءمن راي) دينلمسندن وبعضيلرينك روايته كوره «سامك طريقي» معنا سيله (سامراه) دن غلطدر. سامرا ديف سكران اوچنجى الاينك اوچنجى طابورى مركزيدر.

بو قضاده باشليجه بش قريه موجوددر كه بونلر تكريت، امام دور، دجيل، بلد، سميكه قريه لريدر.

تكريت دجه هر ينك ساحل يميننده برتپه اوزرنده كائن واولدجه جسم بر ناحيه مركزيدر، ۳۰۰ دن متجاوز خانه ني، ۵۰ قدر دكان حاويدر. اطرافى، باغ و باغچه دن عاريدر. امام دور دجه نك ساحل يسارنده اوفاقى بر قريه در. دجيل، بلد، سميكه قريه لرى دجه نك ساحل يميننده و بر چاريك ساعت قدر اچر يسنده كاتندر. بو اوچ قريه نك اطرافنده باغچه لر واردر. دجيل قريه سى، اونام ايله مسعى مقاطعة سنه نك مركز اداره سيدر. بلد و سميكه قريه لرنده بر صيدان مكاتبى واردر. بو ايكي قريه ده اداره سنه يه صر بو طدر.

داخل قضاده مشهور آثار عتيقه شونلر در: سامرا قصبه سنده ختفاى

عباسیه دن المتوکلک مقام حکومتدن قالمه ایوان وزندان ، ساصرانک قارشی
 یقه سنده خایفه مشار الیهک زماننده انشا وعاشق نامیله توسیم ایدلش اولان
 کرک بناسی ، ساصرادن برچاریک ساعت مسافه ده ختای عباسیه دن المستصر
 باللهک انشا الیهکی جامع کبیرک سوری ایله یتش «ترو ارتفاعنده» ملویه ،
 تعبیر اولان مناره سی ، ساصرانک اوچ ساعت مسافه سنده برمکیلردن ابودلفک
 جامع کبیری ایله مناره سی ، المتوکل باللهک شناسی نامیله مشهور وزیرینک حکومت
 قوناغک سوری ، وزرای عباسیه دن عیسانک والده سنک بنا ایتدیکی قلعه کبیره -
 نک و «جیره» نامیله مشهور حصارک سورلری و «زنکور» اسمنده کی بیوک
 حصار ، ساصرانک بر ساعت شمالنده قصر قدیم - که ایوم تل العلوک اسمیله
 معروفدر - انقاضنی تشکیل ایدن بیوک برته ، ساصرانک اوچ ساعت جهت
 شرقیه سنده مزیرعه نهرینک اوزرنده اوزن متر و ارتفاعنده «قایم» اسمیله همی
 برته ، ساصرادن اوچ ساعت مسافه ده و شرق جنوبی جهتده مشهور قادسیه
 قلعه سی ایله سندن برقاچ دائرددر .

﴿ مندی قضاسی ﴾

مندلی قضا سنک شمالی خانقین قضاسی ، شرقی ایران ممالکی ، جنوبی بدره
 قضاسی ، جنوب غربیسی عزیزیه ، غربی خراسان قضالیله هم حدوددر .
 قضا داخلنده انهار جسمیه اولایوب باشلیجه ایرماقلر ، چایر شونلردر : ایرانک
 ایوان ایالتدن کلوب سومبار اراضی سندن یکدکن صکره مندلی مقاطعاتیه
 مندلی قصبه سنی ، قزایه ، دوشیخ قریه لرینی ، دحله مقاطعه سنی اروا ایدن
 وایوان صوبی ، یامندلی صوبی ، یاخود کنکیرچانی نامریله یاداولان ایرماق
 جنوب غربییه دوغرو جریان ایله کورت الاماره قضاسی داخلنده شوپجه نام

موقعه (شویجه بر بلاق حانددور) دجله مہرینہ منصب اولور .

غایت آجی اولان طاحلاو و ملوزلی اولان ترساق چایلری ایرانک لورستان ایالتدن نبعان ایدرک قضاک عمریات ، ترساق ، خرام اراضینی بعد الاسقا کوت الاماره قضاسی داخلده دجله به دو کولور . نفت دره سی حدود ایرایه ده جبل حرین دینان طانغک اتکلدن ، نفت معدنی قیولری اتسالندن نبعاله شمالدن غرب جنوبی به دوغرو جریان ایدرک نفت مقاطعه سی بالاروايته کوت الاماره قضاکنده شویجه نام ملده دجله شطنه منصب اولور .

قضا داخلده باشیجه مقاطعات : مندلی ، نفت ، طحمايه ، دجله ، عمریات ، ترساق ، قزایه در . مندلی مقاطعه سی مندلی قصبه سنک جهات اربعه سنده یاریمشر ساعت مسافه دن بدأ ایدر ؛ بو مقاطعه یی سیار وخیمه نشین ۴۵۰ خانه قره آلو ، ۵۰ خانه زهیری ، ۵۰ خانه خمرج ششتری زراعت ایلر .

مندلی قصبه سنک اوچ ساعت شمال غربیسندن بدأ ایدن نفت مقاطعه سی ۳۰۰ خانه دن عبارت اولان ندا عشرتی طرفندن فلاحت اولنور . مندلیک اوچ ساعت غربنده طحمايه مقاطعه سنک زراعی ۱۵۰ خانه ساعده ، ۱۰۰ خانه البو جواری ، ۳۰ خانه حامده ، ۳۰ خانه عوادل عشرتلیدر .

مندلیک درت ساعت جنوب غربیسنده کاشن دجله مقاطعه سی ، ۲۰۰ خانه ردنی ، ۱۰۰ خانه شمر طوقه ، عشرتلی معرفیله زرع اولتمده در . مندلیک اوچ ساعت شرق جنوبیسنده عمریات مقاطعه سی ۱۰۰ خانه بی عکبه والبو فرج و حریت عشتری طرفندن زراعت اولنور .

مندلیک ایک ساعت جنوبنده قزایه مقاطعه سی ، ۴۰ خانه حریت عشرتی و قزایه اهالیسی معرفیله فلاحت اولتمده در .

مندلیک بش ساعت شرق جنوبی جهتنده ترساق مقاطعه سی ۱۵۰ خانه دن

مربک المعلا عشیرتی طرفسندن زرع ایدیلیلیر . قضایک شرق شمالی جهتده
مندایدن ایکی ساعت صکره بدأ ایدرک حدود ایرانیه بقدر امتداد ایدن
صومبار اراضیسی واردر .

قضایک محصولاتی بقدای ، آرپه ، سیسام و داری ایله خرما و هر نوع میوه
و سبزدهن عبارتدر .

قضایک مرکزی اولان مندلی قصبه سیاه قزایه و دوشیخ قریه لری باشایجه
بلده لدر . قضایک عشائری عرب اولوب یا کز قره آلوس عشیرتی کرددر .
قضایک ایران حدودنده جبل حمیرین ایله کج طانی واردر . جهت غربیه سنده
موصل ولایتی حدودندن کلن حمیرین جبل متسلسلی بدره قضاسنه دوغر و
امتداد ایدر .

مندلی قصبه سنه اوج ساعت مسافه ده اولان نفت وزفت معدنر ایله مباحهل
مشهوردر . ایجه زنسکین منابی حاوی اولان نفت [پترول] معدنی هنوز
لایقیله ایشتدیرلمه مکده ایسه ده اهالی طرفندن آز بره مقدارده چیقاریلوب
بقداده دخی نقل ایدلمکده و فقط مطلوب وجه ایله تصفیله ایدلمدیکندن اوقدر
رواج بولما مقده در .

قضا داخنده کی باله و م عشائر و عربانده تخمیناً ۹۰۰۰۰ قیوز و چکی ، ۲۰۰۰ دوه ،
۲۰۰۰ جاموس [مانده] ، ۳۰۰۰ اینک ، ۲۰۰۰ قسراق و آت موجوددر .

مندلی ۰ - مندلی قصبه سی بغدادک ۱۱۵ کیلومتر و [۲۵ ساعت] شمال
شرق قیسنده ایران زوارینسک طریق اوزرنده اولدقجه تجارتسکاه بر قصبه در .
تخمیناً ۱۷۰۰ خانه ، ۲۰۰ دکان ، ۲ خان ، ۳ حمام ، ۲ ابتدائی ، ۴ صیابان ، ۱
رشدی مکاتبی ، ۱ جامع ، ۳ مسجدی ، ۷ تکیه بی حاویدر . قصبه آلتی محلدهن
مربکدر . مندلی یا خود ایوان صوبی قصبه نک بر آن ایلر یسنده نهر فلشت ،

نهر چینی ، نهر سوق ، نهر باغ نامیده درست قوله اقسام ایشان اوله یعنی عمالده
 قصبه بی و توابعی اروا ایلمسکده در . بقولار اوزرنده بندی طحنته مخصوص
 ۲۷ صو دکرمی واردر . قصبه نك اطرافى نخیل ، پورتال ، طاتلی واکشی
 لیمون ، طورونج ، ماندارینه ، شتالی ، اوزوم ، اینجیر ، نار ، اریک باغچلریله ماطدر .
 مندلینك خرما سی غایت نفیس ولذیذ اولوب مشهوردر . قصبه نك نفوسى ،
 ذکور وانات ، ۷۲۰۰ مسلم ۱۶۵۰ موسویدن عبارتدر . معمولات صناعیه سی :
 کلیم ، ججیم ، کتفییه ، عبا ، مندیل کبی منسوجات صوفیه وحریریه در . مندلیده
 حریر قوزه سی ده یتیشدیر یلیر . مندلی ردیف سکسان ایکنجی الاینک اوچنچی
 طاوری سرکزیدر .

اهالی قصبه برنجی درجه ده ترك وایکنجی درجه ده کرد و عجم و عرب
 لسانلریله متکامدرلر . مندلینك سرای نام محله سنده مضر و مهلك « جرار »
 دینلین صاری بر نوع عقرب واردر . مندلی قصبه سنك بریچق ساعت غرب
 جنوبیسنده « نقیب » دینلین محل واردر که اوراده یردن چقان منبع صورلیله
 اروا اولنان اون یك قدر خرما اغاجنی حاوی و مندلی اهلایسیله بنی ساعده
 عشیرته عائد باغلا واردر .

قزایه قریه سی مندلینك ایکی ساعت جنوبنده در ۲ محله ۷۰۰ خانه ، ذکور
 وانات ۳۶۰۰ نفوس و ۲۰ قدر دکان و ۳ خانى محتویدر . قزایه یه اون دقیقه
 مسافه ده اولان دوشیخ قریه سی ۲۰۰ خانه دن سرکزیدر . هر ایکی قریه نك
 اطراف وجواری خرما و اثمار سائره بی حاوی باغلا ، باغچهلرله مزیندر . قزایه ده
 جهری دینلین آل بویا مبذولدر و کتفییه ده بوراده اعمال اونور . قزایه و دوشیخ
 قریه لری ده مندلی صوبی اوزرنده در .

﴿ خانقین قضاسی ﴾

خانقین قضاسی شمالاً موصل ولایتی ، شرقاً ایران ممالکی ، جنوباً مندلی ، غرباً خراسان قضااریله محدوددر .

بوقضا اراضیسنی دیاله والوند نهر لریله بونلردن متفرق برطاقم جدولر سقی ایدر . باشلیجه مزروعاتی آرپه ، بغدادی ، پرنج ، مصر ، سیسام ، پموق وجویات سائرهدر . هرنوع میوه دخی مبدولدر . حاوی اولدینی مقاطعات و اراضی شونلردر : خانقین ، حاجی قره ، کهریز ، قولای ، دکه ، بنکدره ، قزلرباط ، زاویه ، عنیاوه ، باباپلاوی مقاطعاتی ، پلکانه ، یکچیچی ، وادی الموسج ، کان بز ، کان ماس ، عین العصافیر ، دیم اراضیسی .

خانقین مقطعه سی خانقین قصبه سنک اطرافنده کهریز و عیاوه مقطعه لری آره سنده اولوب الوند نهرندن منشعب بریحق ساعت طولنده برجدول ایله سقی اونور . بر قسمنک ده زراعتی مطریدر . بومقطعه ده یدی قریه موجوددر .

شمالاً قولای مقطعه سی ، شرقاً ایران ، جنوباً الوند نهری ، غرباً ینه الوند نهری و قولای مقطعه سنک بر قسمی ایله محاط اولان حاجی قره مقطعه سنده اون قریه الوند نهرندن منشعب جدول والتی قریه یاغمور صولری ایله زراعت ایدیلیر . مقطعه نك جدولی درت ساعت طولندهدر .

شمالی الوند نهری ، شرقی ایران ، جنوبی باغچه طانغی ، غربی خانقین مقطعه سی ایله متصل اولان کهریز مقطعه سنده بش قریه مزارعی مقطعه نك جهت شرقیه سندن چکن الوند نهرندن منشعب یارم ساعت طولنده کی جدولدن و بر قریه مزارعی یاغموردن استفاضه ایدر .

شمالاً دکه ، شرقاً باباپلاوی و حاجی قره مقاطعاتی و غرباً الوند نهری ،

جنوباً ینہ حاجی قرہ مقاطعہ سی اراضی سیلہ محاط اولان قولای مقاطعہ سندھ
اون بش قریہ وارد کہ بونلک مزارعی ینہ الوندن کلن اوج ساعت طواندہ کی
جدول سقی ایدر .

قولای مقاطعہ سنک شمال غریب سندھ اولوب موصل ولایتندز دیالہ نہریلہ
آریلان دکہ مقاطعہ سندھ یدی قریہ موجوددر کہ بونلک مزارعی دیالہ دن
آچلمش یارمشر ساعت طولندہ یدی جدول ایلہ صولانیر ، مزارعلری ہم
مائی [مائی تعمیر محتاجہ نہر صوییلہ سقی اولناز زراعتہ مخصوصدر] ، ہم مطریدر .
دیالہ نہری مقاطعہ نک شمال وغرب چہتندن چکر ویکی انشا اولش برجای
دخی واردر .

شمالاً بنکدرہ مقاطعہ سی ، شرقاً حاجی قرہ ، جنوباً قولای ، غرباً دکہ
مقاطعہ لریلہ محادد باباپلاوی ، مقاطعہ سی بر منبع صوی کیہریزیلہ سقی اولنور ،
مزارعلری مائی ومطری ، اوج قریہ یی وبریچ سو دکرہنتی و انواع میوہ درنخیلدن
عبارت باغلی حاویدر .

حدود اوزرنده ، طاغیر آرسندہ کی وادیلرده بونان ، پلکانہ ، یکچیری ،
وادی العوسج ، کان بز ، عین المصافیر مقاطعہ لری دیم یعنی یاغمورایلہ زراعت
اولنور اراضیدن اولدینی ایچون یانلکز آرپہ وبنغدای وخیار وقاوون محصولی
یتشدیرر . بو مقاطعات زراعتک شربی ایچون آز طوزلی بولاقلر [کوز ،
منبع صولری] واردر .

کان بز ، مقاطعہ سی ختی شربلری ایچون مقتضی صوی الوندن آلیرلر .

قضانک منہای شمالی سندھ موصل ولایتیلہ محادد اولان بنکدرہ مقاطعہ سی
شمال چہتندن چکن دیالہ نہرنندن مفرز اوج ساعت طولندہ بر جدول ایلہ اروا

اولنور . حاوی اولدینی قری یکریمی درتدر که اون بش قریه نك مزارعی مائی ،
طقوزینك مطریدر . برقاچ صو د کرمنی ایله باغچه لری دخی واردر .

شمالاً دیاله نهری ، شرقاً خانقین مقاطعه سنی تفریق ایدن طاغیر ، جنوباً
زاویه مقاطعه سی ، غرباً دیاله نهری وشهربان ناحیه سیله محدود اولان قزلرباط
مقاطعه سی ایکی قریه یی محتویدر . دیاله شطندن مفرز درت ساعت طولنده کی
جدول قریه لر مزارعی صولار . کرک بو مقاطعه ده زراعت ایدن ، کراک
قزلرباط ناحیه سنك هر طرفنده کشت و گذار ایلین خیمه نشین فرقه لر زرکوش ،
بجاجیل ، کروی ، نی ویس ، ربیعه عشاژرندندر .

نفس قزلرباط قصبه سنده بشیوزه قریب خانه ، ۱۶ خان ، ۴ قهوه خانه ، ۱۳۰
دکان ، ۶ علوه ، ۳ جامع ، ۳ حمام ، ۴ صو د کرمنی ایله متعدد باغ وباغچه
واردر .

قزلرباط مقاطعه سنك جنوبنده واقع زاویه مقاطعه سنده بر قریه وبونك
مزارعی سقی ایدن دیاله نهردن منشعب بر بچق ساعت طولنده بر جدول واردر .
بو مقاطعه قزلرباط ناحیه سی توابعندن اولوب خیمه نشین اولان جبور ، زرکوش ،
بجاجیل فرقه لری طرفندن زراعت ایدیلیر .

اراضی سینه دن معدود و خانقین مقاطعه سنك شمال غربی بسندن غربه طوغری و
الوند نهری بو نیجه متمد اولان علیاوه مقاطعه سی اون قریه یی محتویدر . بو قریه لر
مزارع نك قسم اعظمی مائی اولوب الوندن منشعب بر ساعت طولنده کی
جدول ایله سقی اولنور ، قسم دیگر می مطریدر .

الوند و دیاله نهر لری خانقین قصبه سنك درت ساعت غربنده مخطط ، دینلین
موقعه بر اشیر .

خانقین قضاسی اها لیسنك قسم اعظمی کراک عشاژردن و بر قیسی ترک ،

عجم و عربدن سر کبدر . لسان عمومی ترجه اولوب ايکنجی درجه ده کردونی
ولس ، ربیعہ ، بجاجیل ، کروی ، جبور عشایرینده عرب و بعض عشایر زرنده
فارسی لسانلری ده مستعملدر .

بغداد ولایتی داخلنده الک زیادہ عارضہ لی ، طالعق اراضی بو قضاہ در .
ایرانده کی الوند جبال متسلسلہ سندن متفرق اولان برطاقم طاغیر بتون بو قضایی
احاطہ ایتشددر . مقاطعات و مزارع عادتا طاغیر آره سنده کی بیوک وادیلردن
عبارتدر .

بو قضا داخلنده باشلیجه خاقین و حاجی قره ، قزلباط ، بنکدره ، علیاوه ،
بابا پلاوی قصبات و قریہ لری وارددر .

خاقین ۰ - خاقین قصبہ سی بغدادک ۱۵۹ کیلومتر و شمال شرقی سنده مرکز
قضا اولوب ایکی قسمدن سر کبدر : بری الوند نہرینک جنوب غربی ساحلنده در کہ
خاقین ، دیگر کی شمال شرقی ساحلنده در کہ حاجی قره دینلیز . بو ایکی قسم
اون بر کوزدن مرکب ، درت دقیقه ده قطع اولنور بیوک کار کیر بر کوپری
ایله بر برینہ سر بو طدر . خاقین قصبہ سی ایران زوارینک برنجی درجه ده عمری
اولدینندن ایچہ تجارتکاهددر . حاجی قره قسمی خاقین جهنتک اوچ مثلی
جسامتنددر . حکومت قوناغی ، سواری عسا کر نظامیہ قشله سی ، عسکری
خسته خانہ سی ، ضبطیہ قشله سی ، تلغرافخانہ ، رسومات دائرہ لریله رژی ،
تباک ، سنیہ اداره لری حاجی قره قسمنده در . حاجی قره قسمی ۸۰۰ ، خاقین
جهتی ۲۰۰ خانہ نی حاویددر . حاجی قره یه یکر می دقیقه مسافده قراننہ خانہ
وارددر . اصل چارشوسی حاجی قره ده اولوب ۱۵۰ دکافی محتویددر . قصبہ ده
۳ جامع ، ۲ مسجد ، ۱ مکتب ابتدائی ، ۳ صیان مکتبی ، ۱۳ خان ، ۶ علوه ،
۱ مسافر خانہ ، ۱۰ قہوہ خانہ ، ۷ حمام وارددر . سواری اوتوز بئشنجی الاینک

وردیف سکسان ایکنجی آلاینک دردنجی طابوریله آلتنجی حدود ژاندارمه
طابورینک سرگزیدر .

لسان محلی ترکیه و فارسیجه و کردجه در ؛ قسماً عبری بچده تکلم ایدلرده
واردر . قصبه ناک ابدیه سی منتظم ، اطرافنی باغ و باغچه لنگدر . قضایک داخلی
و خارجنده قرق عددون متجاوز صوت کرمنی بوانور . بر مقدار یهودی و بر
حاورالری دخی واردر .

خاتین قصبه سنده ۲ قهوه خانه ، ۴ دکان و بر جامع و علیاوه مقاطعة سنیه سنده
بر مکتب ابتدائی واردر .

قرزلباط ناحیه سنک مرکزی اولان قرزلباط قریه سی دیاله دن مفرز جدول
اوزرنده در . شهر بانه ۶ و خانقینه ۵ ساعت مسافه ددر .

بنگدرده ضابطخانه دنیلان قریه ناحیه مرکزی اولوب دیاله دن کلن
جدول اوزرنده در . اطرافنده صوت کرمنلری واردر . بردائرة حکومتی ،
۴۰ خانه بی حاویدر .

﴿ خراسان قضاسی ﴾

خراسان قضاسی شمالاً موصل ولایتی و ساغرا قضاسی ، شرقاً خاتین و مندلی
قضالری ، جنوباً عزیزنه ، بغداد ، غرباً کازمیه و ساغرا قضالریله محدوددر .
بو قضا بغداد دن ایرانده کی خراسانه کیدن طریق اوزرنده اولدینندن ، طریق
خراسان ، و مؤخرآبالا اختصار ، خراسان ، تسمیه ایدلشندر . قوه انبایه سنک
فیوضات فوق العاده سی ، محصولاتک کثرتی جهتیله سرکز سنجاغنه مربوط
قضالکک مهمیدر . دیاله نهریله بوندن متشعب خراسان ، خالص ، مهرت ،
بلدروز ، هارونیه ، شهر بان ، شروین ، منصورینه اجل قنالاری و بونلردن

مقدم بر چوق جدول بر قضای سقی و احیا ایتر . بغدادی ، آریه ، پرنج ، داری ، سیسام ، نخود و حبوبات ساثره ایله خرما ، اوزوم ، یورتقال ، طاتلی و اکشی لیمون ، ماندارینه ، طورونج ، نار ، اریک ، الما ، شفتالی اینجیر ، آرمود ، اوا و هر نوع میوه مبدولدر . بتون قضا داخلنده ایکی یوزالی بیک حامل اثمار خرما آفاجی وارددر .

قضاك عشایری ، زراعی ساکن و سیار و خیمه نشین فرق متنوعه عربان دن متشکل اولوب اکثریسی برسنه برمه رده زراعت ایتد کدن صکره سنه آتیه ده دیگر بر مقاطعه یه کیدوب فلاحت ایدرلر ، هر نوع حیوانات و مواشی ده بسلرلر .

خالص و شهر بان ناحیه لر دن ماعدا نفس قضا هرگزینه ملحق اولان و خراسان شاخه سن دن [جدول دن] صوآلان اراضی مزروعه ۶۸۰ فدان [*] و ۶۶ قطعه در که الک جسیملری حدضید ، ابوطابه ، جیزانی ، دوره ، جاسمیه ، حد مکسر ، قره بورغه ، حدید ، بوادیش ، جدیده عبدالحمید ، محوله ، عباره ، بودجه ، حسنیه ، خوالص ، کصیه ، مهر الشیخ اهاریدر .

بورالرده زراعت ایدن عشایر — که کرک بونلر ، کرک قضاك حال

[*] بر زراعت فدانی — مقصداری حال مختلفه ده تبدل ایتک اوزره — عالی الا کثر ۱۰۰۰ اوقة بغدادی ، ۲۰۰۰ اوقة آریه شتوی حاصلات و یرن قطعه مزروعاتدر ؛ بو فدانده حبوبات صیفیه ده اگیلر . خراسان قضا سنده بر فدان تخمیناً ۵۰۰ و مواقع ساثره ده ۳۰۰ دوئم اعتبار اولنه بیلیر . بر طابو فدانی اوج زراعت فدانته تخمیناً معادل اوله بیلیر . بر طابو فدانی ۲۰۰ اسکی دوئم ، بر دوئم ۱۶۰۰ ذراع معماری صربی ، ۹۱۸ متر و صربیدر .

سائرہ سمنده کی عشرتہ اراضی صاحب اراضی طرفندن حصہ مخصوصہ ایلہ چالیشر لہ ،
صاحب ملک دکلدزلر - مجمع ، خمرج ، خیلائی ، بطہ ، معاویہ ، نجی تمیم ،
زکی [شمردن بر فرقہ] ، دلیم ، العزہ ، معاصرہ ، خشالات فرقہ لیدر .
مرکز قضایہ تابع قری ۱۱ عدد اولوب کافہ سی باغلا ، باغچہ لہ وزارت
ایلہ محاط و معمور دور . قریہ لک اسملری : شفتہ ، ہویدر ، بہرز ، خربابت ،
نہر الشیخ ، سادہ ، رعایا ، زہرہ ، دورہ ، عبارہ ، قبہ در .
خالص ناحیہ سی بعقبہ نک غرب و شمال جہتلز ندہ در . خالص جدولی
دیالہ دن آریلہ رق مفرقہ قدر خالص غربی نامنی آلیر . مفرقہ ایکی قولہ آریلیر :
برسی خالص شرقی قولیدر . دیگر قول صدر جہتلز ندہ تحویلہ ، وسطندہ مشیریہ ،
بنازندہ [منہاسندہ] وزیریہ ناملری نی آلیر . بوناچیہ ۲۰۰ ی متجاوز انہار
و ۳۰ قریہ بی جامعدر . باشلیجہ انہار و اراضی شونلردر : شروین [دیالہ دن آری
بر جدول ایلہ ستی ایدیلیلر] ، منصوریتہ الجبل [دیالہ دن بر جدول ایلہ صو
آلیور] ، وزیریہ (عسکری چفتلکی) ، قاطون ، ابوکدش ، ابو بصل ، بیرہ ،
صرادیہ ، خضریہ و بردیہ ، لوالوہ رقہ سی ، بدعہ راشدیہ مقاطعہ سی ، ثعلب
[چیزانی الثاعب و چیزانی الامام ناملری نی آلیر] ، منصوریتہ الشط ، سعیدیہ ،
وندیات ، عنہ بکلی ، ماجدیہ ، قلیعہ قصاب ، عجمی ، مجدد ، قلیعہ مہردار ،
ویس و شاع و صنکر انہاری . باشلیجہ قریہ لری مرکز ناحیہ سی اولان دتاوہ
ایلہ علیات ، کشکین ، اغار یکیکجہ سی ، چیزانی الجول ، ہہب ، خویلص ،
حاصرہ ، ابوتر ، غالیہ ، لقمانیہ ، چیزانی الامام ، سعیدیہ ، سندیدہ ، منصوریتہ
الشط ، دوخلہ ، حویش ، قیصرین ، باش یکیکجہ ، عجمی ، دلی عباس ،
دوالیب ، حدید ، خان بنی سعد ، منصوریتہ الجبل قریہ لیدر .
غرفہ و عظیم جہتلز ندہ - کہ ناحیہ نک شمال طرفلیدر - زراعت اولنہان

و پیوم اراضی سی ۹۵ قطعه در . بونلردن الك زیاده حاشی و سعت اولان شو نلردر ؛
 صخول ، عین لیل ، گوچکان ، شلوه ، باصونی ، البوعواد خری ، خاونیات ،
 المسما ، سطح ، وادی السبیل ، تیل ولی ، شط الغرفه ، بخشوم ، وادی النور .
 خالص ناحیه سنک شمال جهتنده کر کو کدن کلن خاصه ، و طوز خور ماتوزن
 کلن اوسبی [آب سفید ، آق صو] سبل صولریله برلشده کدن صکره عظیم
 طرفلرنده « عظیم » نامنی آلاز مہر سامرا ایله خراسان قضاسنی تحدید ایدرک سنندی
 قریه سنک جهت شمالیه سنده دجله یه دو کولور . بونلردن قیشین مهاجم ایدر
 سیلابک دجله مہری فیضانہ دخل کلیسی واردر . یازین صوی آذر و بعضاً
 منقطع اولور . کرک مہری ، کرک مطری زراعت اولنان بو اراضینک
 فلاحری عشایر متفرقه دن اولوب باشلیجه لری : العزه ، بنی تمیم ، عنہ بکلی
 جمیع ، ابو منعه ، ابو عامر ، ابو علكه ، ابو مسره ، صمیدع ، جبور ، ابو
 هیازع ، البوجراد ، ابو بکر ، طاطران ، العیید ، البوطراز ، البوعواد ، ابو
 محمد ، بیات فرقه لیدر .

انجانه موقعنده بر مماحه واردر . منصوریه الجبل جدولنده بر ، ولس
 وشاع خرنده بر ، مجدد مہر نده بر ، قلیعه مہر دارده بر ، خویاص قریه سنده ایکی
 که جمعاً آلتی قنطره [کوچک کوپری] واردر .

شہریان ناحیه سی بعقوبه نک شمال شرقی و شرقی جهتنده در . باشلیجه
 مقاطعاتی شونلردر : شہریان ، بلدروز ، هارونیه ، مہروت ، عزیه ، خنبس
 واسیود ، سنسل . شہریان مقاطعه سنک جدولی دیاله مہر ندن صو آیر . صدر ندن
 [دیاله مجرا سندن] بزترینہ [منہاسنہ] قدر ۲۵ کیلومتر و طولنده [بش ساعت
 امتدادنده] در . منبت و جید الهوا اراضی سنده ۶۰۰ فدانی متجاوز زراعتی
 واردر . بوجدولک ایکی طرفندن بیوک ، کوچک قرق ایکی مہر آچلمشدر .

هر نوع جو بات صیفیه و شتویه زرع اول نور . زراعی ۳۰ خانه جبور ، ۳۰ خانه
 مهدیه ، ۲۵ خانه خیالیه ، ۵۰ خانه البوحیاص ، ۱۵ خانه میاح ، ۱۵ خانه الغزه ،
 ۳۰ خانه مصالحه ، ۲۰ خانه بنی عنز عشائرننددر . شهربان بزایزنده ، ۳۰ خانه بنی
 متجاوز چین مهاجر لری اسکان ایتشارددر . بومقاطعه نك باشلیجه قریه سی
 مرکز ناحیه اولان شهرباندر .

بلدروز مقاطعه سی غایت منبت اولوب سنوی یدی ، سکز یوز فدان زراعت
 ایدر . بلدروز جدولی دیاله دن بزایزه قدر ۶۵ کیلو مترو طولنده [۱۳ ساعت
 امتدادنده] در . ؛ ایکی جهتنده ایکی یوز قدر بیوک کوچک نهر لروارددر .
 فلاجر لری ۱۰۰ خانه بنی تمیم ، ۱۰۰ خانه عتبه ، ۳۰۰ خانه دانی ، ۱۰۰ خانه دهلیکی ،
 ۵۰ خانه جورانی ، ۲۵ خانه مسمر اوی ، ۲۵ خانه ارکی ، ۳۰ خانه عوادل ، ۲۰
 خانه استجالات ، ۱۵ خانه بنی سعد ، ۱۵ خانه شماسره و کفیفان عشائرنندن
 عبارتدر . بلدروز جدولی اوزرنده صباغیه و امام عسکر قریه لری وارددر .

هارونیه مقاطعه سی دیاله دن بزایزه قدر ۲۵ کیلو مترو طولنده [۵ ساعت
 امتدادنده] بر جدول ایله اروا اولنور . بومقاطعه ده ۵۰۰ فدان قدر زراعت
 اولنور . زراعی ۳۰ خانه جبور ، ۲۵۰ خانه بنی تمیم ، ۵۰ خانه زرکوش ، ۴۰
 خانه کیمیات ، ۵۰ خانه البوحیاص ، ۲۰ خانه خیالیه ، ۲۰ خانه زبیدات ، ۳۰
 خانه نعیرات عشائرنیدر . هارونیه جدولی اوزرنده طریق سلطانیده متین
 و کار کیر بر کوری وارددر .

مهرت مقاطعه سی جدولی دیاله نرندن بزایزیه قدر ۹۰ کیلو مترو طولنده
 [۱۸ ساعت امتدادنده] در . بونک ایکی جهتنده بیوک کوچک ۲۳۰ قدر
 انهار جاریدر . ایکی بیک سکز یوز فدان قدر زراعتی وارددر . بونک سکز یوز
 فدانی ، ۴۷ کیلو مترو سی صدر دن دو یلیه نهرینه قدر متصرف لری نه و اورادن بزایزه

قدرايکي بيک فدائی اراضی سنیه اداره سنه عائددر . جدول اوزرنده طریق
سلطانیده بر ، وچیه قریه سی قریه بر ، ابوالحدید قریه بر که جمعا اوج کارگیر
قنطره موجوددر .

مهرت قنلندن منشعب جدول ایله اروا اولنان عزیزه مقاطعه سی ایکی یوز
فدان زراعت ایله .

مهرت جدولی اوزرنده وچیه ، سنیجه ، عزیزه مقاطعه سنده عمرانیه ،
عزیزه دن منشعب بر قنیه مری اوزرنده بر قنیه قریه لری باشلیجه قریه لردر .
مهرت مقاطعه سنک زراعی ۲۵۰ خانه بنی تیم ، ۲۰۰ خانه کرخی ، ۲۰۰
خانه شمر ، ۱۰۰ خانه زهیریه ، ۱۰۰ خانه جیور ، ۱۰۰ خانه سوره ملی ، ۱۰۰ خانه
باویه ، ۹۰ خانه جورانی ، ۵۰ خانه بنی ویس ، ۵۰ خانه العزه ، ۵۰ خانه مشهدانی
عشیر تلیدر .

دیاله مری اوزرنده وخراسان مقاطعاتی صدورنده خنسی واسیود مری
۶۰ ، ۵۰ فدان زراعتی حاویدر . فلاطری ۱۰۰ خانه قدر جیور عشیر تیدر .
سنسل مری مهرتدن منشعب اولوب ۵۰ فدان زراعت ایدر . زراعی
جیور ایله مریدیه عشیر تیدر .

بونلردن ماعدا ناحیه داخلنده پروانه ، ضباب ، عواشق ، زهیرات ، ابوسیده
کیره ، ابوسیده صغیره ، نخیسه قریه لری وارددر .

بعقوبه ۰ — بعقوبه قصبه سی بمدادک ۵۰ کیلومتر و شمال شرقی صندیه ، دیاله
مهرندن آچیلان خراسان شاخه سنک [جدولنک] صدرنده و دیاله مجر استندن
بش دقیقه قدر مسافه ده خراسان قضا سنک مرکزیدر . هواسی ککو زلدر .
اطرافی خرما و اشجار مشمره بی حاوی باغچه لرله مزیندر ۸۰۰ خانه بی ، ۲۰ دکانی ،
۱۴ قهوه وچای خانه بی ، ۱۲ خانی ، ۸ عماره بی ، ۴ حمامی ، ۲ منتظم جامعی ،

۱ مکتب رشدی بی ، ۳ مکتب صیانی ، ۱ حکومت قوناغنی ، ۱ دائره بلدیہ بی ،
 ۱ تاغرافخاہ بی وسکسان ایکنجی ردیف الاینک برنجی طاہورینک مرکزی
 اولدیفندن برردیف دبوینی حاویدر . ملت موسویہ نیک برسیناغونی واردر .
 اخیراً التمش خانہ قدر معمور برجلہ شاخہ نیک ایکی یقہ سنده احداث ایدلمشدر .
 قصبہ نیک ایلیسینده دیالہ نہری اوزرنده دوبہ لی برکوپری وخراسان جدولی
 اوزرنده اوچ کارگیر واوچ اخشاب قنطرہ واردر .

خراسان جدولی اوزرنده بقوبہ دن یکریمی دقیقه مسافہ دہ ۶۰ خانہ بی حاوی
 شفته ، ۴۰ دقیقه قدر مسافہ دہ ۲۰۰ خانہ بی ، ۲۰ دکانی ، ۱ حمامی ، ۶ قہوہ -
 خانہ بی ، ۲ علوہ بی محتوی هویدر ، بر ساعت مسافہ دہ ۳۰۰ خانہ بی ، ۱ حمامی ،
 ۲ خانی ، ۵ قہوہ خانہ بی ، ۳ جامعی ، ۲۰ دکانی جامع بہرز ، بر ساعت مسافہ دہ
 ۳۰۰ خانہ بی ، ۲ قہوہ خانہ بی ، ۱۰ دکانی ، ۱ علوہ بی ، ۱ جامعی حاوی
 خرنابات ، بر ساعت مسافہ دہ ۱۰۰ خانہ لی نہر الشیخ ، بر ساعتدن زیادہ
 مسافہ دہ ۱۰۰ ی متجاوز خانہ بی ، ۱ مسجدی جامع سادہ ، بر ساعتدن ایلی
 مسافہ دہ ۳۰ خانہ لی رعایا ، بر بچق ساعت بعدندہ ۵۰ خانہ بی ، ۱ مسجدی
 محتوی زہیرہ ، ایکی ساعت مسافہ دہ ۳۵ خانہ لی دورہ قریہ لری واردر . قہ
 قریہ سی بقوبہ نیک اوچ ساعت بعدندہ وخراسان مقاطعاہیلہ شہربان ناحیہ سی
 حدودندہ در ، ۳۵ خانہ بی جامعدر . بتون بو قریہ لریک اطرافنی باغدر ، باغچہ لر ،
 اکیئلر ایلہ محاطدر .

دلتاوہ ۰ - دلتاوہ قریہ سی خالص ناحیہ سنک مرکزی اولوب خالص شرقی
 نہری اوزرنده در . ۳۰۰ ی متجاوز خانہ بی ، ۱۰۰ قدر دکانی ، ۵ قہوہ خانہ بی ،
 ۱ جامع شریفی ، ۱ حمامی حاویدر . ردیف سکسان ایکنجی الاینک ایکنجی
 طاہوری مرکزیدر . اطرافنی باغ وباغچہ در .

ناحیه مر بوط اولوب خالص شرقی نهری اوزرنده بولنان قریه لر شونلر در :
 دلتاوه دن بر چاریک ساعت مسافده ۸۰ خانه بی ، ۴ دکانی ، ۱ مسجدی حاوی
 علیات ، یارم ساعت مسافده ۳۰ خانه لی کشکین ، اوچ چاریک ساعت
 مسافده ۸۰ خانه ، ۳ دکان ، ۱ چایخانه بی ، ۱ تلغراف مرکزی حاوی اغار
 یکیکجه سی ، بر ساعت مسافده ۵۰ خانه لی چیزانی اچول ، بر ساعت دن زیاده
 مسافده ۵۰ خانه لی خویلیص و ۲۰ خانه لی عامره ، بر ساعت مسافده ۳۰ خانه لی
 ابوتر ، ایکی ساعت مسافده ۴۰ خانه و بر مسجدی حاوی غالییه ، بر بچق
 ساعت مسافده ۲۰ خانه ، ۱ جامعی حاوی لقمانیه ، بر بچق ساعت مسافده
 ۱۰۰ خانه یه قریب چیزانی الامام ، ایکی ساعت مسافده ۷۰ خانه لی سعندیه ،
 ایکی ساعت مسافده ۵۰ خانه لی سندیه ، ایکی ساعت مسافده ۹۰ خانه لی
 منصوریه الشط ، اوچ بچق ساعت مسافده ۶۰ خانه لی حوییش ، اوچ ساعت
 مسافده ۳۰ خانه لی دوخله ، درت ساعت مسافده ۴۰ خانه لی قیصرین ،
 درت بچق ساعت مسافده ۷۰ خانه بی حاوی باش یکیکجه قریه لری خالص غربی
 نهری اوزرنده کی قریه لر : دلتاوه دن بش ساعت مسافده ۳۰ خانه لی عییمی ،
 آلتی ساعت مسافده ۵۰ خانه لی سراجق ، طقوز ساعت مسافده ۵۰ خانه ،
 برجامع ، ۳ قهوه خانه ، بر قیشله ، ۱ انباری حاوی دلی عباس ، اون ساعت
 مسافده ۳۰ خانه لی دوایب ، تحویله شاخه سی اوزرنده دلتاوه دن ایکی ساعت
 مسافده و مشیریده ۴۰ خانه لی حدید ، به قوبه ایله بغداد اره سنده کی طریقک
 متوسط نقطه سنده وزیر به نهری اوزرنده ۴۰ قدر خانه ، ۳ قهوه خانه بی ، ۱ خانی
 محتوی خان بنی سعد قریه لری وارد . دلتاوه یه اون بر ساعت مسافده ،
 دیاله نهرندن آریلان جدول اوزرنده و دیاله دن اون دقیقه قدر اچریده ۱۰۰
 خانه بی ، ۱ جامعی حاوی منصوریه الجبل قریه سی موجود در .

بتون بو قریه لک جوار و اطراف باغ ، باغچه لر و هر نوع ضرورات ایله
زینت افزادر .

شهربان ۰ — شهربان قریه سی شهربان جدولنک ایکی یقه سنده معمور ، ابنیه سی منتظم
بر قریه اولوب ناحیه مرکزیدر . ۳۰۰ ی متجاوز خانه یی ، ۱۰۰ دکانی ، زوار
ایرانیه نك مری اولسیله ۱۵ کارگیرخانی ، ۶ قهوه خانه یی ، ۱ حمامی ، ۱ مکتب
ابتدائی یی ، قدیم و متین بر جامع شریفی محتویدر . حکومت قویاغی فوقانی
و تحتانی طقوز اوطه یی و مشتملات سائره یی حاوی و منتظمدر . قریه نك ابنیه سی
شهربان جدولنه ناظر اوله رق انشا ایدلش اولدیفندن منظره سی پک لطیفدر .
جدول اوزرنده متین و کارگیر اوچ کوپری واردر . خرما ، نار ، اریک ، الما ،
اینجیر ، شفتالی ، اوزوم و سائر فواکه و مخضرات متنوعه یتشدیرر قرق قطعه
باغ و باغچه قریه نك اطرافنه زینت و لطافت ویرمکده در .

صباغیه قریه سی بلدروز جدولی اوزرنده ۳۰ خانه یی ، ۱ جامع شریفی حاوی
معمور بر قریه در . بو قریه یه اون بش دقیقه قدر مسافه ده بلدروز مقاطعه سی
متنوضی و کینسک اداره خانه سی واردر که بوراده بر ، صباغیه نك وسطندن
مندلی قضاسنه متوجه جاده ده و جدول اوزرنده بر ، امام عسکر قریه سی قربنده
بر ، جدولک صدرنده ایران طریقی اوزرنده بر که جمعا درت کارگیر کوپری
واردر . صباغیه قریه سی اهالیسنک ۱۰۰ قطعه معمور باغ و باغچه سی و صباغیه
قریه سنه بر ساعت مسافه ده امام عسکر قریه سنده قرق قطعه باغ و باغچه
موجوددر .

مهرت جدولی اوزرنده و جیهیه قریه سی ۱۰۰ دن متجاوز خانه یی ، بر جامع
شریفی ، الی قطعه باغچه یی حاویدر . و جیهیه قربنده سنیجه قریه سنده ۵۰
خانه ، ۳۰ باغ و باغچه واردر ، عزیه مقاطعه سنده عمرانیه قریه سی ۱۸۰ خانه یی ،

۹۰ قدر باغچه‌ی ، عزیزه دن منشعب بر قنیه نهری اوزرنده بر قنیه قریه‌سی ۵۰
 خانه‌ی ، ۵۰ باغچه‌ی مجتوبدر .

خراسان جدولی اوزرنده اوقاف قادریه دن پروانه قریه‌سی ۱۰۰ خانه ، ۵۰
 باغچه ، ضباب قریه‌سی ۵۰ خانه ، ۳۰ باغچه ، عواشق قریه‌سی ۱۲۰ خانه ، ۷۰
 باغچه ، زهیرات قریه‌سی ۱۵۰ خانه ، ۱۰۰ باغچه ، ابو صیده کبیره قریه‌سی ۲۵۰
 خانه ، ۱۲۰ باغچه ، چارشو ، دکان ، قهوه‌خانه‌لر ، حمام ، خانلر ، ابو صیده صغیره
 قریه‌سی ۵۰ خانه ، ۳۰ باغچه ، نخسه قریه‌سی ۹۰ خانه ، ۵۰ باغچه ایله معمور
 و صریندر .

شهربان ایله بقوبه آره‌سنده زوار ایرانیه و متردین سائر نک مری اولان
 طریق سلطانیده ابو جسره خانی نامیله مسمی متین و کارکیر بر خان ایله
 اطرافنده دکانلر ، قهوه‌خانه‌لر ، بر ژاندارمه قره‌غولخانه‌سی واردر .
 ملوک اکاسره آئارندن اوله رق شهربان ناحیه‌سی بزایرنده زندان تعبیر اولنان
 تقریباً ایکی یوز مترو طولنده ، یکریمی مترو عرضنده ، خط مستقیم وضعیتنده
 غایت متین و محکم بر بنا بولنوب اون ایکی قله‌سی واردر .

﴿ عزیزیه قضاسی ﴾

عزیزیه قضاسی شمالاً نفس بغداد ، خراسان ، مندی قضالری ، شرقاً
 بدره ، کوت الاماره ، جنوباً ینه کوت الاماره ، جزیره ، غرباً ینه جزیره
 و نفس بغداد قضالری ایله محاطدر . دجله نهری جزیره و دیاله نهری بغداد قضالری
 حدودینی فصل و تفریق ایدر .

عزیزیه قضاسی اراضیسی خیلی منبت و محصولدار اولوب باشلیجه حاصلاتی
 بغدادی ، آریه ، مصر داری ، آق داری ، ماش ، سیسام ، لویادر . قضانک

محال مختلفہ سندنہ کثرتہ میان کوکی [سوس] موجود اولوب تجارتجہ اینجہ
فائدہ بی موجبدر .

قضاءک مقاطعاتی دجلہ ودیالہ نہرندن جدولر ایلہ سستی ایدیلیر . باشلیجہ
مقاطعات شونلردر: شادی ، حمراہ ، سمر ، مملحہ ، دہونی ، شاعورہ ، شظیف
شرقی ، شظیف غربی ، زلجہ ، ہمینیہ ، زویۃ الزرع ، دیر ، قطنیۃ شرقیہ ، قطنیۃ
غربیہ ، داور شرقی ، داور غربی ، خناسہ وصافی ، سمرہ ، بادی ، تویتہ ،
دیالہ ، دیالہ .

شادی مقاطعہ سی ادارۃ سنیہ یہ عائد اولوب شادی نام جدول ایلہ سستی
ایدیلیر کہ جدولک طولی تخمیناً بر پچق ساعتدر . شادی اراضی سنیہ سندنہ شمر
طوقہ عشرتندن صدعان فرقہ سی وشادی یہ تابع حمراہ ، سمر ، مملحہ اراضی سندنہ
عشیرت مذکورہ نک دعبجہ فرقہ سی اسکان وزراعت ایتمکدہ در . شادی جدولی
اوزرنده کار کیر بر کوپری وارددر . شادی مقاطعہ سنیہ سی داخلندہ معطل
بر مملحہ دہ موجوددر .

شمر طوقہ عشرت نک خوالد ، عقبہ ، قرہ غول فرقہ لری طرفندن اسکان
وفلاحت اولنان دہونی مقاطعہ سندنہ ۱۰ - ۲۰ دقیقه طولدہ ۲۰ جدول وارددر .
شمر طوقہ عشرت نک دلابجہ فرقہ سندنہ داود وخبلی قبیلہ لری طرفندن
اسکان وزراعت ایدیلن شظیف شرقی وغربی اراضی سندنہ ۵ جدول وارددر .
شمر طوقہ عشرت نک مجابلہ فرقہ سی معرفیلہ زراعت اولنان زلجہ اراضی سندنہ
۴ جدول موجوددر .

عشیرت مذکورہ نک داور فرقہ سی طرفندن اسکان وزراعت ایدیلن ہمینیہ
اراضی سندنہ ۳ ، ینہ اوفرقتہ طرفندن اسکان وحرثت اولنان زویۃ الزرع اراضی سندنہ
۷ جدول وارددر .

دیر اراضی سی شمر طوقه عشرتک بنوه فرقه سی طرفندن اسکان وزرع
اولنور، ۵ جدولی حاویدر .

قطیفه شرقیه اراضی سی ۳ جدول ایله اروا ایدیلیر، سکنه وزراعی عشرت
مذکورہ نکت ہذیل فرقه سیدر .

قطیفه غربیہ اراضی سنک سکنه وزراعی شمر طوقه دن شویقی فرقه سیدر .
بواراضیدہ ۵ جدول جاریدر .

داور شرقی اراضی سی ۲ جدول ایله سقی اولنور، سکنه وزراعی شمر طوقه نکت
مردان وزکیطات فرقه لیدر .

شمر طوقه دن کیفان عشرتی طرفندن اسکان وزراعت اولنان داور غربی
اراضی سی ۱۰ جدول ایله صولانیر .

خناسہ ودلیم اراضی سنده ۸ جدول، ۵۰ کرد، شمر طوقه نکت مناصیر ودلیم
فرقه سی واردر .

صافی و سمرہ اراضی سی زبید عشرتک بطہ فرقه سی طرفندن زراعت اولنور،
۷ اوافق جدولی و ۱۵ کردی حاویدر .

بادی اراضی سی دلیم عشرتی طرفندن زرع اولنور . بورادہ ۳۰ کرد و ۳
اوافق جدول وبر کوپری واردر .

جبور عشرتی طرفندن زراعت ایدیلن تویثہ اراضی سنده ۳۰ کرد و کردہ تابع
۴ جدول، دقافہ عشرتی طرفندن فلاحت اولنان دیالہ اراضی سنده ۸ کرد
و کردہ تابع ۲ جدول، بریجات عشرتک تحت زراعتدہ بولنان دیگر دیالہ
اراضی سنده ۷ کرد و کردہ تابع ۳ جدول موجوددر . دقافہ ودلیم طرفندن
زراعت اولنور . کصیہ مقاطعہ سنده ۸ کرد و ۳ جدول واردر .

همینہ ، دیر ، داور شرقی اراضیسنده ساحل نہر دہ ا پیجہ اور مانلر ، آغا جلقلر
تشکل ایتمشدر .

دیالہ دہ بزکوپری ایکی قہوہ خانہ و اوافاق یکر می خانہ واردر .

داخل قضاہ موجود عشائر و عربان نزدندہ کلیتلی حیوانات و مواشی بسلہ نیر .
یوک ، یاغ مبدولدر . کلیم دخی نسج ایدیلیر .

دجلہ نك ساحل یمیندہ تخمیناً ۲۴ ساعت طول ، ۱۲ ساعت عرضندہ اولان
جزیرہ اراضیسنده جداول و انہار اولمد یقندن بعض سنہلر عشائر قضا طرفندن
مطری زراعت اولتور .

عزیزہ ۰ — عزیزہ قریہ سی بغدادك ۷۵ کیلومتر و جنوب شرقیسنده
دجلہ نك ساحل یسارندہ ناحیہ مرکزیدر ۳۰ خانہ ، ۱۰ دکان ، ۱ مسجد ، ۱
مکتب ابتدائی ، ۱ تلغرافخانہ ، ۱ حکومت قوناعی ، ۱ خان ، ۲ قہوہ خانہ بی
حاویدر . اطرافندہ باغ ، باغچہ یوقدر .

سلمان پاک ۰ — بغدادك ۲۵ کیلومتر و جنوب شرقیسنده دجلہ نك ساحل
یسارندہ قضا مرکزیدر . اجلہ صحابہ کرامدن سلمان فارسی و حذیفہ الیمانی
و عبداللہ الانصاری رضی اللہ عنہم افندیلر من حضر انك مراقد شریفہ سنی و ۳۵
خانہ ، ۲ خان ، ۱۲ دکان ، ۱ سیلخانہ ، ۱ مکتب ابتدائی بی حاویدر .

مشہور « طاق کسری » یا خود « ایوان کسری » بورادہ در . بو ایوان قدیم
مدائن [قتیسیفون] شہری خرابہ لرندن بریوک سرای ویرانہ سیدر . بوسرای
شاپور و برروایتدہ نوشیروان و یا خسرو پرویز طرفندن بنا اولنہ رق ۱۵۰ ذراع
طول ۹۰ ذراع عرض و ۸۰ ذراع ارتفاعندہ ، غایت مصنع اولوب جسیم
مرمر طاشلرندن معمول و داخلی انواع رسملر و ہیکلرلرہ مزین ایمش . مدائن

شہری ہجرتک ۱۶ نجی سنہ سنہ سعد بن عبادہ طرفندن فتح اولندیغی وقت
عسا کر اسلامیہ بو ایوانده نماز قیلمشدر .

ایوان مذکورک قسم اعظمی منہدم اولمشدر : ایوم مشہود اولان قسم
طاق کسری دینلن قیونک بر خراب کمریله اتصالنده کی بعض دیوارلردر .

﴿ جزیره قضاسی ﴾

جزیره قضاسنک شمالی بغداد وکاظمیہ قضالری ، شمال شرقیسی عزیزیه
قضاسی ، جنوب شرقیسی کوت الاماره قضاسیله متفکک سنجانغی ، جنوبی
دیوانیہ سنجانغی ، غربی و شمال غربیسی کاظمیہ قضاسیله ہم حدوددر .
بوقضانک اراضیسی دجله نہرندن آچیلان جداول وانہار ایله سقی اولنور .
حاوی اولدیغی مقاطعات وانہارک اسامیسیله تخمیناً مقدار طول وعرضی وهانکی
فرقہ عشایر طرفندن اسکان وزراعت اولندیغی وقاچ جدولی محتوی بولندیغی
بروجه زیر بیان اولنور :

دیوانیہ مقاطعہ سی بر بچق ساعت طول وعرضنده اولوب ۱۳ جدول ایله
سقی ونی عجیل فرقہ سی طرفندن اسکان وزراعت اولنور .

۲ ساعت طول و ۱ بچق ساعت عرضنده اولان رحمانیہ مقاطعہ سی ۱۴
جدول ایله بنی عجیل ، برساعت طول وعرضنده جویمیسہ مقاطعہ سی ۱۲ جدول
ایله ینہ بنی عجیل ومقاطعہ مذکورہ نک مزارع غربیسنده یکرمی بی متجاوز
کرو د اوزرنده برقاچ بانچہ اعمارله نخیل واشجار متنوعه غرسنه خمیسات ،
حسینیہ نہری یاریمشر ساعت طول وعرضنده اولوب ۲ جدول ایله بر کرد و بر
بانچہ ، یاریمشر ساعت طول وعرضنده سو بیط نہری ۳ جدول ایله بر کرد
دو بیجات البوعلی ، یاریمشر ساعت طول وعرضنده حدارہ نہری ۳ جدول ایله

کطیات ، ۵ ساعت طول و ۱ ساعت عرضنده بدعه حمد مقاطعه سی ۱ قنال
 و ۱۹ جدول ایله شیوخ ، بر ساعت طول و عرضنده جوز نهری ۱ قنال و ۱۱
 جدول ایله دویجات البوجیل ، ۱ ساعت طول ۱ بچق ساعت عرضنده کصیه
 نهری ۹ جدول ایله دویجات البوویس ، ۱ بچق ساعت طول و ۱ ساعت عرضنده
 العبدالله نهری ۱ قنال ، ۴ جدول ایله شیوخ ، ۱ بچق ساعت طول و ۱ ساعت
 عرضنده برنیج نهری ۹ جدول ایله البوصالح ، ۳ ساعت طول و ۲ ساعت
 عرضنده شعیمه نهری ۱۰ جدول ایله البونیم ، ۳ ساعت طول و ۱ ساعت
 عرضنده شرهان نهری ۹ جدول ایله البوخضر ، ۳ ساعت طول و ۱ ساعت
 عرضنده سیانه نهری ۹ جدول ایله البوعامر ، ۲ بچق ساعت طول و ۱ ساعت
 عرضنده طویل نهری ۹ جدول ایله داور ، ۲ ساعت طول و ۱ ساعت عرضنده
 رجیب نهری ۹ جدول ایله دوارشیشه ، ۲ بچق ساعت طول و ۱ ساعت عرضنده
 خصیمه نهری ۱۴ جدول ایله قرغول ، ۳ ساعت طول و ۱ بچق ساعت عرضنده
 ام سیم نهری ۱۳ جدول ایله دایم ، ۲ بچق ساعت طول و یاریم ساعت عرضنده
 غیش نهری ۳ جدول ایله چلابین فرقه لری طرفند زراعت و مقاطعات مذکورہ
 صدورند زخیلی میان کوکی اخراج اولنقددر .

بونلردن ماعدا قضایک کوت الاماره قضایله محاد اولان قسم جنوبیسنده
 بنیله مقاطعه سنیه سی واردر که تخمیناً ۹ ساعت طول و ۴ ساعت عرضنده در ،
 ۱ قنال و ۱۰ جدول ایله سقی ایدایر ، چلابین ، البوساتان ، کریش عشیرتلی
 طرفندن زراعت اولنور . قنال اوزرنده برقنظره [کوچک کوپری] واردر .

بروجه بالا تعداد اولنان عشائر و فرق ساکنه دن ماعدا قضا داخلنده الیعیج
 الید ، الدوله ، الحرام ، زبیده ، مشایخ عشایر سیاره سی ده واردر .

عشایر قضا کلیتی اغنام و حیوانات سائرہ بسر لر . مقاطعات وانہار دہ ہر نوع
حیوانات یتشدیر یایر . یوک ، یاغ مبدولدر .

قضانک باشلیجه قریہ لری مرکز قضا اولان حمیدیہ و بغیلہ مقاطعہ سنہ سنک
مرکز ادارہ سی بونان بغیلہ قریہ لریدر .

حمیدیہ ۰ — حمیدیہ قصبہ سی دجلہ نك ساحل یمیندہ بغدادك ۴۵ کیلومتر
جنوب شرقیسنده کائندر . اولجه قضا مرکزی شمديکی قصبہ نك اوچ چاریک
ساعت جهت جنوبیہ سنده ایدی ؛ دجلہ نهر نك فیضان و طغیانی زمانده غرق آب
اولق تہلکہ سنہ معروض اولدینی ایچون اوراسی ترک اولنہ رق شمديکی حمیدیہ
قصبہ سی ۱۳۱۱ تاریخندہ بر موقع لطیف و مناسبده تأسیس ایدلی . قصبہ ده
برجامع شریف و دروننده طلبہ علومہ مخصوص بر مدرسہ و مکتب ، ۱۰۰ قدر
خانہ ، ۴۵ دکان ، ۴ قہوہ خانہ و ۲ خان ، ۱ پکمز خانہ ، ۳ کرد و بر قاچ باغچہ سی ،
۱ دائرہ حکومت واردر . تلغراف خانہ سی اولمایوب مخبرات عزیزہ مرکزی
واسطہ سیلہ اجرا اولنور .

بغیلہ قریہ سی ینہ دجلہ نك ساحل یمیندہ اولوب حمیدیہ قصبہ سندن اونایکی
ساعت قدر جنوبیدر ۲۰۰ دن متجاوز خانہ بی ، چارشوسنده ۲۰ دکانی ، ۳ قہوہ -
خانہ بی ، ۱ منارہ لی جامعی ، ۱ مکتب ابتدائی بی محتویدر . ابنیہ سنک بر قسمی
واز جمله ادارہ مأموریننہ مخصوص اولان اقامتکاهی منتظہدر .

﴿ کوت الامارہ قضاسی ﴾

کوت الامارہ قضاسی شمالاً بدرہ قضاسی ، شرقاً ینہ بدرہ قضاسیلہ عمارہ
سنجانی ، جنوباً ینہ عمارہ و منتفک و دیوانیہ سنجاقلری ، غرباً جزیرہ و عزیزہ

قضاری ایله محدوددر. « کوت الاماره » نك وجه تسمیه سی : كوت اسكاه
معنا سنه اولوب « اماره » قضا عشار نندن برینك اسمیدر .

بوقضایی دجله نهری واندن منشعب برچوق جدا اولاروا ایدر . قضانك بر
قیمی دجله نك ساحل یسارنده وبرقم اراضیدی ده ساحل یمننددر . باشلیجه
آتی مقاطعه سی واردر : کوت انباری مقاطعه سی ، جزیره شریمه سیله حمیدیه
مقاطعه لری ، کوت شریمه سی [شریمه شطرن آچلمش بولك برجدوله تعبیر
اولنور] . مقاطعه سی ، ام الحلاه مقاطعه سی ، نهر بن جسام مقاطعه سی ، ام الحنه
مقاطعه سی .

کوت انباری مقاطعه سی دجله نهر نندن جدولر ایله اروا اولنور که حاوی
اولدینی انبار وراضی ۲۱ قطعه در : شریمه ، مخطم ، خاچیه ، هوره ، حسین
السبع ، داموك ، بدعی ، مزك ، فرحان الحسین ، دبه ، فهد ، شاعیه ، مدك ،
بعه ، سید منهل ، دهلایه و ابو نخل ، ضایعات ، فلاحیه ، شیب . بومقاطعه ده
خیمه نشین عشار دزدبات ، بنی تمیم ، کوام ، شواعل ، ملاطشه ، بیت الهداش ،
بیت السبع ، بیت السیف فرقه لری اسکان وزراعت ایدر لر . حنظه ، شعیر ،
لویا ، ماش ، سینام ، قوم داری ، آق داری اکیلر .

جزیره شریمه سیله حمیدیه مقاطعه لری بوجه آتی ۲۷ قطعه انبار وراضیدن
سرک بدر : ابودخن ، ایدام ، غافل ، ام کوسج ، حادب ، ابوزریوه ، عمیه ،
خمینییه ، البوجابر ، ام الحلاه ، سویب ، طالمه ، ام البنی ، دو عری ، ام طابه ،
منكاش ، مزك ، بن سرای ، المصاوخ ، رحمه ، یوسفیه ، عبدالعزیز ، دبه ،
دعبه ، حسین الحجاز ، عطاظه ، بلكه . بومقاطعه نك سکنه وزراعی ریمه
عشار نندن حیب الامیر ایله فرحان الامیره مربوط انکریش عشیرتندن رفیات ،
بریصات ، عطاظه ، جعفریه ، اولادبرکه ، سوام ، الجوده ، البوجابر ، البو

عظیه ، ابو غسری ، زرکان ، العابد ، رویعین خیمه نشین فرقه لریدر . حمیدیه
مقاطعه سی جزیره شریقه سی ، مقاطعه سنک بزایزنددر و بمقاطعه انبارندن صو
آیر . جزیره شریقه سی ، مقاطعه سی ایسه دجله دن صو آیر . بمقاطعه دشتوی
وصیفی هر نوع حیوانات اکلیر . جزیره شریقه سی و حمیدیه ، مقاطعه سی دجله نك
ساحل یمننده و خراف شطنك جهت شمالیه معده در . بمقاطعه نك منهای شمالیه سی
عزیزیه قضای داخنده کی بقیه مقاطعه سنیه سیله محدوددر . حمیدیه ، حصینیه ،
ضراک مقاطعاتك بزایزی دیوایه نك نواحی سیله محدوددر .
کوت شریقه سی ، مقاطعه سی ۱۳ نردن متشکلدر : ام الهلیل ، داخره ،
دپره مایه ، شاخه ، اهچلی ، ضامن ، بتار ، خریمه ، علیکایه ، ناموس الامیر ،
دهیم ، معیکط ، زویه . بتوز بو اراضینك جسدولری دجله نردن آچامشدر .
سکنه و فلاحانی ربیعہ عشیرتی رؤساستدن ناموس الامیره تابع خیمه نشین
الکریش عشیرتدن ذقیه ، سلمات ، ابو عظیه ، الخماس ، الروضان ، اولاد
فرج ، البولجه ، البوچنانی ، هلیجیه ، چیفریه ، بنی عکبه فرقه لریدر . هر نوع
حیوانات زرع اثرور . بمقاطعه دجله نك ساحل یسارنددر .
ام الخلاله ، مقاطعه سنك حاوی اولدینغی انبار و اراضی شونلدر : ۲ چحلیات ،
ریشیه ، حنضلیه ، صفحه ، ۲ ام الخنه و ابورمانه . بمقاطعه مقاصیص عشیرتی
اختیارلرندن عینی الشغیدل ایله جسدوع الثابینك تحت تسقماننده در [تسقام
حراثت و زراعت دیمکدر] . سکنه و زراعی خیمه نشین مقاصیص عشیرتدن
البودبخی ، ابو لاحق ، ابو حبیب ، الیامه ، بیت رشید فرقه لریدر . انبار
مقاطعه دجله دن متشعبدر . حیوانات متنوعه یتیشدیرر . بمقاطعه دجله نك
ساحل یمننده ، نهر بن جسام ایله ام الخنه ، مقاطعه سی اره سنددر .
نهر بن جسام مقاطعه سی السرای عشیرتی رؤساستدن شوندی البقانك تحت

تسقا سنده در . زراع و سکنه سی خیمه نشین اولان اسرای ، الهباش ، عقبه ،
 ملاطشه ، الاماره فرقه لیدر . محتوی اولدینی ۱۰ انهار وجد اول کوت الاماره
 قصبه سنک قارشی یقه سنده دجله دن آریلوب متفک سنجاغنه و فرات وادیسنه
 دوغرو جریان ایدن غراف شطندن صو آیر انهار مذ کوره شونلردر :
 نهر جسم ، حمیده ، خایص ، تنوح ، شاعلیه ، جوالک ، سید ثوبی ، بتر ،
 صخیریه ، الغریب . بو مقاطعه دجله نك ساحل یمینده در . غراف شطنك
 جهت جنوبیه سنده در .

ام الخنه مقاطعه سنده ۱۲ نهر واردر : عمیه ، مصندق ، جیشیه ، ماجد
 الجندیل ، محمد الجندیل ، عواجه ، ام الخنه ، سید عزیز ، بکتاش ، فرحان
 الجندیل ، شوهانیه ، شیخ سعد . بو مقاطعه نبی لام عشائی رؤساندن
 عبدالمحسن ایله برادری فلیح الحسن الجندیلک تحت تسقمانده در . بو مقاطعه ده
 خیمه نشین السرای عشیرتدن ابو حسین ، بیت خلاطی ، نبی لام عشیرتندن
 بیت جندیل ، معدان ، مقاصیص فرقه لری اسکان وزراعت ایدر لر . هر درلو
 حبوبات زرع ایدیایر . انهار مذ کوره دجله نهرندن منقسمدر . بو مقاطعه
 دجله نك ساحل یمینده وقضانك منهای حدود جنوبیه سنده کائندر .

نهر بن جسم وام الخلاه ایله ام الخنه مقاطعاتنك بزایزنده ، متفک سنجاغلیه
 محادد دجله اراضی سنیه سی واردر که غراف شطندن آلدینی جدولرله
 اروا اولنور .

کوت انهاری بزایزنده شوپچه بطاقلنی واردر که بدره قضاسیله کوت الاماره
 قضاسی حدودنده کائندر . برجهتدن کلال صوبی ، دیگرجهتدن دجله صوبی
 اورایه دوکولور . دجله نهرینك طغیانی زمانده شوپچه بطاقلانك کسب
 جسمات ایتسیله بدره قضاسنك اوجهتدن اولان طریق منسد اولور .

كوت الاماره ۴ - كوت الاماره قصبه سى بنه اذك برآ ۱۵۷ كيلومتر و جنوب
 شهر قصبه ۵ ، دجله نهر يك ساحل يسارنده قضا مركز زيدر . بنه اذك ايله
 بصره ارسنده ايشاپين واپر لرلك و سفاتك موقت و ممرى اواميله ايجه
 تيسار تكاهدر ، موقفي غايت لطيف و هواسى چيددر ۱۵۰۰ خانه ي ، ۱۵۰
 دكانى ، ۱۰ خانى ، ۸ قهوه خانه ي ، ۲ حمامى ، ۱ جامعى ، ۲ مسجدى ، ۱ مکتب
 رشدى ي ، ۲ صياح مکتبى ، ۱ سينغونى ، ديكر قارشى يقه سنده اواق و بخار
 ايله متحرك بولمى اوزره ۲ پياغى ماكنه سنى حاويدر . بر تلغرافخانه موجوددر .
 برق خانه موسوى واردر . حكومت قوناغى شطه ناظر و منتظمدر . اطراف
 قصبه ده بر قاچ باغچه واردر . سبزه و ميوه سى آز اولوب بدره جهت لرندن
 جلب و ادخال اولور . حميديه اجته سى و ديون عموميه و رسومات ورژى
 دائره لرى واردر . كوت الاماره قصبه سنك يكرمى دقيقه قدر اشاغيسنده
 اراضى سنيه اداره سى جابندن بر دوبه لى كوپرى انشا اولمشدر .
 شيخ سعد قريه سى دجله نك ساحل يمينده ، ام الخنه مقاطعه سنده در .
 بورادن اوچ ساعت اشاغيده عماره سنجاغنه تابع على الغربى ناحيه سى حدودى
 كلير . قريه ۱۳۰ خانه ، ۱۰ دكان ، ۱ قهوه خانه ي محتويدر .
 كوت الاماره قضا سنده خيلى ميان كوكى اخراجاقى واردر . محل اخراجلرى
 شونلر در : يوسفيه ده ايكي محله ، ام البنى ده ، مزرا كده فرحان زويه سنده
 [زويه آغاچلى ير] ، حسينيه ده حبيب النصيفك زويه سنده ، نهر جسامده
 شوندى زويه سنده كه بونلر دجله نك ساحل يمينده در ؛ دجله نك ساحل
 يسارنده انهار كوتدن مدكده ، كوت شريمه سنده شمران زويه سنده ، ناموس
 الامير زويه سنده .

﴿ بدره قضاسی ﴾

بدره قضاسنك حدودی شمالاً مندی قضاسی ، شرقاً ایران ممالکی ، جنوباً عماره سنجاغیه کوت الاماره قضاسی ، غرباً عزیزیه قضاسی در . بو قضاده باشلیجه آتی مقاطعه واردر . بدره ، چسان ، زرباطیه ، هورچسان ، غربیه ، ترساق مقاطعاتی .

طولاً ۶ ساعت امتدادنده اولان بدره مقاطعه سی : نفس بدره ایله عباره ، صرزابات ، قیراوی ، سیحه و امام رضا ، ام الروف نهیر نهری شهلرینی [شبه صرروعانك بر قطعه سنه دینلییر] حاویدر .

طولاً ۷ ساعت امتدادنده اولان چسان مقاطعه سی : نفس چسان ایله شاخه نهری ، نهیر شعیر ، فوقی شهلرینی محتویدر .

۵ ساعت امتدادنده بولتان زرباطیه مقاطعه سی : نفس زرباطیه ایله ورمزیار ، طمان عشیرتلی شهلرینی محتویدر .

هور چسان مقاطعه سی طولاً ۶ ، غربیه مقاطعه سی ۱۰ ، ترساق مقاطعه سی ۸ ساعت امتدادنده در . بونلردن ماعدا حدود ایرانیه اوزرنده سید حسن ، بکسایه اراضی جسمه سی واردر .

ایران طاغلرندن کلن کلال ، کاوی ، غربیه ناحیه سنده چنکوله ایرماقباری ودها بر طاقم چایلر بو قضا اراضینی اروا واسقا ایدرسه ده صولرینك کثرتندن واراضینك قوه انبایه فوق العاده سندن لایقیله استفاده ایدیه مه . مکده در . حدود ایرانیه اوزرنده پشکوه طاغلرندن متفرق همین طاغلی موجوددر .

داخل قضاده کی باشلیجه عشایر عربان بی لام ، مایحظاوی ، طمان ، المملا ،

ورمزیار، الحمد، صیفی، شیرتلیدر. بونلردن ماعدا زراعتله مشغول بعض
عشائر متفرقه ایرانه وارددر. بنی لام عشائی ترساق، غریبه؛ هور جسان
مقاطعاتنده زراعت ایدر.

بو قضانك باشلیجه قصبه وقریهلری مرکز قضا اولان بدره ایله زرباطیه،
جساندر. بتون بو قریه لرك جوار واطرافی باغله، باغچه لره محاطدر.

باشلیجه محصولات بندای، آریه ایله حبوبات سائره، خرما، پورتقال،
لیون، نار، شفتالی، زردالی، اریك، اوزوم، قاوون، قارپوز و مخضرات
سائر ددر. حریر قوزه سی دخی یتشدیر یایر.

داخل قضا ده کیتلی اغنام و مواشی و حیوانات سائره بسله نیر. یانخی ویاغ
مبذولدر. ایران ایله خیلی تجارتی وارددر.

بدره ۰ — بدره قصبه سی کللال چاینك اوزرنده اطرافی باغلق، باغچه لاک،
۵۰۰ خانیهی، ۵۰ دکانی، ۱ خانی، ۲ مسجدی، ۸ چایخانه یی، ۱ تلغرافخانه یی،
داخل وجوار قصبه ده ۱۵ دن متجاوز دقیق اعمالنه مخصوص صودکر منلری
حاویدر. بو قصبه اها ایسنك کافه سی کردجه تکام ایدر لر، فارسی، عربی،
ترکی لسانلری نه یایر لر.

زرباطیه قریه سی مرکز قضا اولان بدره نك شمال شرقی جهتنده، کللال
چاینك قربنده در. ۱۵۰ خانیهی، ۲۰ دکانی، ۱ خانی، ۳ چایخانه یی، بر قاق
دکر منی محتویدر. بدره یه ایکی ساعت مسافه ده در.

جسان قریه سی غریبه ناحیه سنك مرکزی اولوب ۲۵۰ خانیهی، ۱۲ دکانی،
۲ قهوه خانیهی، ۲ مسجدی، ۱ منزلخانه یی جامعدر. بدره نك جنوب جهتنده،
اویچ ساعت بعدنده در. کللال چاینك صوبی جسان قریه سنك باغچه لری
اورته سنلرین چکر.

﴿ کربلا سنجاغک جغرافیای سیاسی و مدنیسی ﴾

کربلا سنجاغی شمال غربی جهتندن دلیم قضاسی ، شمالاً کاظمیه قضاسی ، شرق و شرق جنوبی جهتندن دیوانیه سنجاغی ، جنوب غربی و غرب طرفندن برالشام دینلن چول ایله محاطدر .

(کربلا قضاسی)

کربلا قضاسی شمالاً دلیم ، کاظمیه قضاری ، شرقاً حله ، هندیه قضاری ، جنوباً نجف قضاسی ، جنوب غربی و غرب جهتندن شامیه چولی ایله محدوددر . اراضیسی دوزدر ؛ طاغلق و اورمانلغی یوقدر . فرات نهری و آندن متفرق حسینیه قنالی بوقضایی اروا ایلر . حسینیه قنالی جتتمکان قانونی سلطان سایمان خان حضر تلری جانبندن حفر و کشاد ایتدیرلشدر ، طولی سکن ساعت امتدادندهدر . بوقنالاک ایکی ساحلندن آچلمش اولان انهار شسونلردر : ابو جردان ، ابوسایمان ، جمیینه ، ابوزرنت ، قعقیه ، وند ، حمودیه ، بهادری ، بکیره ، عویره الکبیره و الصغیره ، ابوعصید ، بدعت اسود ، بدعت شریف ، جویب ، ابوطحین ، عمیشیه ، قرطه ، کمالیه [مشهور ابن کمال طرفندن کشاد ایدلشدر] ، بدعت عیشه ، قاضی ، حرودی ، حیدریه ، رزازه ، طویریح ، ابوصمانه ، شیظه ، صالحیه ، کرید محمد صالح ، عسافیه ، ابترات ، ابراهیمیه ، خیرالدین ، لایح ، فریحه ، کرابله ، جنکنه . بونلردن ماعدا قضایه مربوط مسیب ناحیهسی داخلنده فرات نهرندن منشعب جویب ، وجیح ، باج ، حلوه ، هور حسین ، ابولوکه نهرلری وارددر . بتون بو انهارینه اوناملرله مسخی مزارع و نخلستانلر و باغچهلری سقی ایدر . مسیب ناحیهسی داخلنده اراضی سینه دن مسیب ، اسکنندریه ، ناصریه مقاطعهلری وارددر که بونلرده فراتدن منشعب

جدولر ایله اروا اولنور . بوجدولر اوزرنده کارگیر کوپریر واردر . حسینیه قنالی اوزرندهده اوچ کارگیر کوپری موجوددر .

باشلیجه محصولات : خرما ، حنطه ، شعیر ، پاموق ، تباکو ، آفیون ، عراقی وهندی جنسندن سیسام ، بورولجه ، باقله وحبوبات سائره ایله قاوون ، قارپوز ، پورتقال ، طاتلی واکشی لیمون ، نار ، زردالی ، اینجیر ، دوت کبی میوه لردن وپاطلیجان ، بامیه وسائر سبزه لردن عبارتدر .

بغدادی ، آریه احتیاجات محلیه یه انجق کفایت ایده جک مقدارده اولوب اخراجاتی خرما ، یپاغی ، دری ، عبا ، پکمز وسائر بعض مواد ایله میوه لردن وادخالاتی بز ، باصمه ، چوخه ، عطاریه ، ادویه ، توتون ، تباکو ، شکر ، قهوه ، چای ، خالی کبی اشیادن عبارتدر . وسائط نقلیه تجاریه برآدوه ، استر ، بارگیر ، چمدن [مرکب] ونهرا مهبله ، بلم ، طراد و ساجه کبی سفینه وقایقلردن . بوسفینه وقایقلر نهر لرک هر ساحنه ییناشدقلرندن صورت مخصوصهده اسکالرلر یوقدر . تجارتی باشلیجه کاروانلرله بغداد وسفائن واسطه سیله بصره وعززه وشمر عشرتلیله اجرا اولندیغی کبی هر سنه بیکارجه ورود ایدن زوار یوزندن ده خیلی تجارت واستفاده ایدلمکدهرر .

بوقضا داخلنده کی عشائر سیار وخیمه نشین ، زراع ومقیم نامرلیله ایکی قسمه تفریق اولنه یلییر . خیمه نشین اولان عشائر سیاره عززه وزکاریط عشیرتلیدر . عززه عشیرتی العمارات ، صکور ، سلکه ، دهامشه ، الزنبه ، الضیان ، سویلات فرقه لرینه وزکاریط عشیرتی معزه ، مجله ، شریفات ، التامیم فرقه لرینه انقسام ایدر . بونلر اغلب وقتلرینی کر بلانک جهت غربیه سنده شامیه چوللر نیده سیر وسياخته اضرا ایدوب سنه ده ایکی دفعه مرکز لوا ایله بعض جوار قصبات وقراه کله رک ذخیره وسائر مالز مه لرینی مباحه ویوک ، یاغ ، حیوان بیع ایدرلر .

بوعشائرک و دی رسومی [دوه ویرکوسی] لواجه تحصیل ایدیلیر . عنزه
 عشیر تنک شیخی رسماً رزازه قائم مقامی طایلیر . رزازه کربلا نیک جهت
 غریبه سنده ۳ ساعت مسافه ده حسینیه قنالنک بزایزنده بر محل آبدار اسمی
 اولوب مساکن و عمراندن خالیدر . انجق عشیرت مذکورہ نیک قرار گاہ
 اساسینی اولق حسینیه قائم مقامق موقع مذکورہ نسبت ایدلشدر .
 کربلا قضا سنده ساکن و متوطن بوزان عشائر المسعود ، الیسار ، البومصره ،
 البوغام ، عویسات ، البوحی ، جنابی نام عشیرت لدر . بونلردن المسعود ، الیسار ،
 البومصری ، البوغام حسینیه انہارندہ و جنابی ، البوحی ، عویسات مسیب
 ناحیہ سی داخاندہ کی جرف الصخر اراضی سنده حراثت و زراعتلہ اشتغال ایدلر .
 بالجلہ عشائر زردندہ دوه ، آت ، قیسراق ، صرکب ، اوکوز ، اینک ،
 مانده ، استر ، قیون ، چکی کثرتلہ بسلسلہ نیر . ہلہ عنزه آتلی ، قیسراقلی
 مشہوردر .

کربلا ایلہ شفاتیہ ارہ سنده و رزازه طرفارندہ کی مملحہ لردن بشقہ معدن
 یوقدر . بومملحہل ہنوز تحت المحصار وانضباطہ آئندہ مامشدر . شفاتیہ مملحہ
 جسیمہ سندن الیوم برسندہ تخمیناً اوج یوز بیک اوقہ قدر طوزاخراج اولنیور .
 کربلا قضا سنده کی آثار عتیقہ شونلردر :

کربلا نیک جهت غریبہ سنده و شفاتیہ نیک اوج ساعت بریسنده جادہ دن
 صاپہ بر محلہ « ضیفر » نامندہ بر قلعہ واردر . بایسی حیرہ ملو کندن نعمان
 اولدینی سر ویدر [*] اولیہ متین و محکم و منتظم بر طرز دہ یالپمش کہ تاریخ

[*] حیرہ الیوم نجف قصبہ سنک بولندینی موقعدہ بولمش بر شہر قدیم اولوب
 بخت نصر و بر روایتدہ اسکندر طرفندن بنا ایدلش . ظہور اسلامدن اول

اکاسره ایرانه تابع حیره عرب ملوکنک مقری ایش . حکومت مذ کوره
شمس تابان اسلامک اوان اشراقنده خالد بن الولید رضی الله تعالی عنه افندمن
حضر تارینک همتیه منکشف اولمش . نعمان ۱۸ ذاندن عبارت اولان ملوک
منزوره نک سکن نیجی سیدر .

انشاسندن بری ایکی بیک سنه قدر مرور ایتشکن حالا اکثر محلاری قائمدر .
شفاتیه ورحالیه نک اوست طرفنده - ضم خاء معجمه وفتح واو ونون ایله -
« خورنق » و « سیدر » نام ایکی قصر متین و دلنشینک آثار باقیه سی الان صرئی
اولوب سیدر قصری مذکور نعمان طرفندن بنا ایدلمش و خورنق قصری بر
روایته کوره ینه نعمان وروایت اخرایه نظراً ایران ملوکندن « یزد جرد » ک
اصریله و « سنمار » نام معمارک معرفتیه یاپیشدر .

شفاتیه ده حساوی قصرنده [بورالده قریه یه قصر دینیلیر] خراب برقلعه نک
اکثر اساسیله مرتفع دیوارلری وصو ساقیه لری مشهود اولقده در که بونک
بانسی اکاسره عجم زماننده اوحوالینک حاکی اولان نجی اسرائیلدن شمعوندر
دیرلر .

شفاتیه دن رحالیه یه کیدیلیر کن صول طرفده و یارم ساعت مسافه ده
کورونن اوفاق برقلعه نک داخل آبنیه سی منهدم اولمش ایسه ده بعض دیوارلری
هنوز باقیدر . بوده شمعونک معاصری « بردوی » نامنده بریهودی حاکنک
قلعه سی اولدینی مشهوردر .

قضانک بلاد مشهوره سی مرکز لوا اولان کربلائی معلا قصبه سیله صراکن
نواحی بولنان مسیب و شفاتیه قریه لیدر .

کربلا . - کربلا قصبه سی بغدادک ۸۰ کیلومتر و جنوب غربیسنده ،

حسینیہ قنالتک کنارندہ کائن و بغداد دن سو کره و لایتک اک جسم و معمور
بر شهر یدر. سید الشهدا امام حسین بن علی [رضی اللہ عنہ] افند مز حضر تلیرتک
محل شهادتندہ و تربہ شریفہ سی اطرافندہ دور جلیل عثمانیدہ تأسیس واحداث
ایدلشد. قصبہ اسکی و یکی ایکی بیوک سمتدن متشکلدر.

اسکی محلہ مرقد حضرت امامک اطرافندہ و حضرت امام عباسہ نسبتاً
«عباسیہ» توسیم ایدلش اولان یکی محلہ آدن او تہ ذہ و قصبہ نک جهت جنوبیہ سندہ
مقدماباطلق ایکن کاملاً قورودیلان موقعدہ او توزسنہ اول تأسیسنہ باشلانیلوب
کوندن کونہ توسع ایتکدہ در. اسکی محلہ نک سوقاقلری طار و اولری غیر
منتظم ایسده عباسیہ محلہ سی بغداددہ دخی نامشهود و استانبولک محلات
معروفہ سنہ مماثل ۱۰-۱۵ مترو عرضندہ کنیش جادہ لر و طرفیندہ منتظم،
مرتفع ابنہ دن مرکبدر. حکومت قوناعی عباسیہ محلہ سنک منہاسندہ و نجف
طریقہ کیدن جادہ اوزرنده باغچہ ایچندہ برقاتلی، اولدجہ واسع بزبنای منتظمدر.
درت سنہ اول انشا اولان تلغرافخانہ ظریف و متیندر. قصبہ دہ برقشلہ ایلہ بلدیہ،
دیون عمومیہ، رژی، قرانتہ دواثری وارددر.

حضرت امام حسین ایلہ حضرت امام عباس [رضی اللہ عنہما] افندیلر مز
حضرتک تربہ شریفہ لری غایت مزین و معموردر. امام حسین حضر تلیرتک
تربہ لریلہ یانندہ کی جامعک قہ سی و منارہ لری آلتون قاپلی طوغلہ لرہ و مجال سائرہ سی
کاشی طاشلریلہ موشح و مبضع اولدینی کبی حضرت امام عباسک تربہ و جامع
شریفی دہ کاشی طاشلریلہ زینت افزادر. ہر ایکی تربہ نک حولیسی واسع و برر
ساعت قولہ سنی جامعدر. حولیرک اطرافی تربہ دارلرہ مخصوص و دفن امواتہ عائد
محلری مزین او طہ لری محتویدر. حضرت امام حسینک مرقد منورینی حاوی
اولتق مناسبیلہ کربلا یہ ایراندن، ہندستاندن و مجال سائرہ دن سنوی بیکار جہ

زوار کبیر. علی الخصوص شیعیان چون عبات عالیه دن اولان کر بلائی زیارت فرض
مقامنده اولدینی کبی اموات اوراده دفنی ده آرزو اولند یغندن هر سنه ورودایدن
بخازله صاحبزینک ویره جکاری رسو مک درجانه کوره حولی اطرافنده کی
اوطه لره ، حولینک آلتنده کی سردابره ویا خارجه کی مزارستانه دفن اولنور .

بولردن ماعدا قصبه ده سنیره مخصوص برجامع بر مدرسه ایله اهالی
مختلفه یه عائد مساجد و سکن مدرسه و اون قدر مکتب صبیان ، بر مکتب رشدی
ملکی موجوددر . چارشوسی بیوک و محکمدر . بر چوق خانساری ، قهوه
وچای خانه لری ، علوه لری واردر . سنی و شیعیدن مرکب اولان سکنه دائمه
مملکت ۵۰۰۰۰ دن زیاده در ؛ عرب و عجم عنصر لینه منسوبدر .

اسان عمومی عربی و فارسیدر . تحصیل علومدن باشقه کار و صنعتی و زیارت
و عبادتدن ماعدا مشغولیتی اولمایانلر آز دکلسه ده بر قسم اهالی ده تجارت و صناعتله
مشغولدر ؛ زوارک یادکار مقامنده آلوب کو تور دکاری تسمیحلر آیات کریمه
یازیلی یازمه لر و سائر اعمال و بیع ایدر لر . کر بلا ده خینی پکه زیایانلر . اطرافنده کی
باغ و باغچه لک محصولاتی اولان خرما ایله انواع میوه و سبزه مبدولدر .

کر بلا ده یکر می ایکنجی لویه تابع بر نظامیه طا بوریه سکسان در دنجی ردیف
الاینک اوچنجی طا بوری آراماسازدر . ایران دولتک بر کار پردازی وانکاتره
حکومتک بر قونسوس مأموری بولمقده در .

کر بلادن بغداده هر کون یولجی و پوسته اوراقی نقل ایدن آراهلر اولدینی
کبی نجف اشرف قصبه سننده ده هر کون آراهلر ایشلر آراهلر کرک بغداده ،
کرک نجفه اولان مسافه بی ۹ ، ۱۰ ساعتده قطع ایتمکده در .

آراهلردن ماعدا بغداد ایله کر بلا و کر بلا ایله نجف اره سننده کاروانلر
دخی - هله زیارت موسملرنده - لاینقطعدر . فائده دن خالی اولمایه جنی جهتله

کاروان منزلی نیمی ده بروجه آتی تعداد ایده لم : بغداد دن خرابه خان [فرق العاده بر لزوم اولمادینی زمان بو قدیم و خراب خاندنه کاروانلر بیتوتت ایتمز] ۲ بچق ، خرابه خاندن خان آزاد [بوده مائل خراب اولوب نادراً ایچنه نزول ایدیلیر] ۱ بچق ، خان آزاد دن محمودیه قریه سی [بوراده بهمه حال بیتوتت اولن سور ، آرابه لرك ده استاسیونیدر] ۱ بچق ، محمودیه دن شور خان [بوراسی ده خراب اولوب قرارگاه اتخاذا ایدیلیر] ۱ بچق ، شور خاندن اسکندریه قریه سی [تعریفی آتیده در . بوراده نادراً منزل اتخاذا ایدیلیر] ۱ بچق ، اسکندریه دن مسیب [تعریفی آشاغیده در . بوراده کاروانلر بهمه حال بیتوتت ایدر] ۴ ، مسیب دن آتشی خان [مائل انهدام بر خاندن . نادراً منزل اتخاذا اولن سور] ۲ بچق ، آتشی خاندن کر بلا ۴ بچق ساعتدر . کر بلا یه بر ساعت قدر باغلر آره سندن و بعده حسینیه قنالی اوزرنده کی کوپریدن چکله رك کیریلیر . کر بلا دن نخله خانی [بوکا بایلرینک اسمنه اضافتله شمسه خانی ده دینیلیر . معمور بر خاندن . یانی باشنده بر ایکی کوبه و قهوه خانه و دکان واردر . بعضاً منزل اتخاذا ایدیلیر] ۳ ، نخله خاندن حماد خانی [بوراسی بهمه حال منزل اتخاذا ایدیلیر ، آرابه لرك ده استاسیونیدر . بوراده بر برینک ایچنده اوچ و بونلرك یاننده بر وقارشیسنده بر که جمعا ۵ خان ، بر قاچ دکان ، ۲۰ قدر خانه و بر او قدر کوبه و کوچک باغچه سی واردر] ۴ ، حماد خاندن خراب خان [اندر اوله رق منزل یاپیلیر] ۱ ، خراب خاندن میرزا خانی [بوراده ایکی خان ، بر قاچ قهوه و چایخانه و آرابه استاسیونی موجوددر . اکثریا منزل اتخاذا ایدلمکده در] ۲ بچق ، میرزا خاندن نجف اشرف ۳ بچق ساعتدر .

مسیب ناحیه سی — مسیب ناحیه سنک مرکزی اولان مسیب قصبه سی فرات نهرینک ساحل یسار و میمنده ، بغدادک ۵۵ کیلومتر و جنوب غربی و کر بلا

۲۵ کیلو مترو شمال شرقیسنده در . قصبه نك اكثر ابنیه سی و چارشوسی
 صول ساحلنده اولوب قارشی یا قه سنده دائره حکومتله بر قاج خانه واردر .
 ایکی قسمی دوبه لی بر کوپری ایله صربو طدر . ایکی جهتی بتون باغله ، باغچه لره
 محاط اولدیغندن قصبه نك منظره سی پك رو چرور و هواسی جیادت و لطافتله
 مشهور و معتبردر . ۵۰۰ می متجاوز خانه سی ، ۳۵۰۰ دن زیاده نفوسی ، ۱۰۰ دن
 متجاوز دکانی ، ۱ جامی ، ۲ مسجدی ، ۱ مکتب ابتدائیسی ، ۲ مکتب صیانی ،
 بری بو یا قه ده و دیگر ی قارشیسنده ۲ خانی ، ۵ سیفی [سیفی : کلیتی ذخیره
 ادخال اولنان بیوک انبار و یکدر] ، ۱۱ علوه سی ، ۵ قهوه خانه سی واردر . بو
 یا قه ده تلغرافخانه ، اراضی سینه ، قرانتنه ، دیون عمومی ، رژی دواثری
 موجوددر . بغداد — کربلا آراهه خطنك استاسیونی اولوب آراهه بوراده
 آقطارمه ایدرله . بر چوق سفائن تجاریه نك ده ممری اولسیله ا پیجه تجارتگاهدر .
 مسیك ایکی ساعت شمال شرقیسنده بولنان « اسکندریه » قریه سنده ۳ خان ،
 ۵۰ قدر خانه و کولبه ، ۱ قره غولخانه ، املاک همایون مأمورینه مخصوص
 بر دائره واردر . اسکندریه جدولی قریه نك کنارندن چکر .
 مسیب قصبه سنك نهر ا یارم ساعت جنوبنده حسینیه قنالنك صدری و بو
 صدردن بر ساعت آشاعیده ده هندیه سد موقعی بولنور .

شفتیه ناحیه سی کربلانك جهت غربیه سنده ، ۹ ساعت مسافه ده اولوب
 ۵۰۰۰۰۰ دن زیاده خرما آغاجنی حاویدر . بو ناحیه ده شرب و سقی ایچون عین
 [منبع] صولری واردر . ناحیه ۱۷ قریه نی شاملدر . قریه لر بر برینه قریبدر .
 هر قریه ده ۵۰ دن ایکی یوزه قدر خانه و کولبه بولنور . اصل مدیر ناحیه نك
 اقامتگاهی ۳۰۰ قدر خانه و کولبه نی و ۱۵ قدر دکانی محتوی « رأس العین »

﴿ هندیہ قضائی ﴾

ہندیہ قضاسنک شمالی کربلا ، شرقی حلقہ ، شرق جنوبیسی و جنوبی شامیہ ، جنوب و غربی نجف قضاالیہ محدوددر .

اراضیسی دوز و غایت منبت اولوب ہر نوع خوبات یتیشدیر مکہ مستعددر . انجق فرات نہرینک کتیروب القا ایتدیکی « دھلہ » تمبیر اولنان چامورلرک تراکم وترسبندن سطح اراضی بر آزیوکسلہش اولدیفندن نہردن لایقیلہ صو آلمہمیہرق خیلی حاصلات ویرن چلنک زراعتی یدی سکز سنہدر نقصان اولشدر . بوکا قارشی ایجاب ایدن تدبیر مجرای نہرک مناسب بر محاندہ سد انشاسیہ میاھنک شیشیریلہرک اراضی یہ اسالہ واجراسندن عبارت اولفصلہ بو خصوصدہ جانب حکومت سنہ دن تشبثات لازمہدہ بولنلمقدددر . قضائک الیوم محصولاتی پاموق ، عراقی و ہندی جنسندن تنباکو ، حنطہ ، شعیر ، ماش ، سیسام ، دخن ، لوبیا ، باقلہ وبرمقدار پرنجددر . نہرک ہر ایکی بویندہ سنین اخیرہدہ خرما آغاچلری و کراستہ لک آغاچلر یتیشدیریلہرک اچیجہ استفادہ اولنمقدددر . داخل قضادہ آت ، قیسراق ، چمندر ، اوکوز ، اینک ، ماندہ ، قویون ، کچی کبی حیوانات اہلیہ چوقدر .

قضادہ اسکان و فلاحیت ایدن عرب عشائری القتلہ ، بنی حسن ، بنی طرف ، بنی سد ، اللعوم ، جلیجہ ، سکریط ، براجم ، کراکشہ ، عاصریہ ، المسعود عشیرتلیددر . بونلر حصیر و قامیشدن ممول « صریفہ » دینلین کولبلردہ اسکان ایدرلر . عموماً داخل قضادہ ۷۰۰۰ دن متجاوز صریفہ وارددر .

اراضی فرات نہریلہ و اندن متشعب باشیجہ ۱۷ جدول ایلہ اروا اونورکہ شونلردر : فرانک ساحل یسارندہ ابرنفاش ، مشورب غربی ، مشورب شرقی ،

مهندس و محافظ سده به شخص خاص خانه لر و لوازم سدك احضاری ایچون
اعمالا تخانه لر ، سده دم ایشله ین عمله نك بتوتنه مخصوص خانه و کولبه لر انشا
اوله رق اوراسی معمور و لطیف المنظر بر قریه حالی آلمشدر . آمد شد ایدن
سفائن سد موقعتده آقظارمه ایتمکه مجوردر .

هندیه قضا منده مرکز قضا اولان « طویریج » قصبه سیله ناحیه مرکزی
بولنان « کفل » قریه سی واردر .

طویریج ۰ - طویریج قصبه سی - که علی الاطلاق هندیه قصبه سی ده دینیلور .
- کر بلانك ۱۸ کیلومتر و جنوب شرقی منده ، قرانك ساحل یمننده لطیف الموقع
بر قصبه در . بر قاج خانه و صریفه یی محتوی اولان قارشی یقه سنه دو به لی بر کوری
ایله صربو طدر . قصبه ده طوغله ایله معمول منتظم ۳۰۰ خانه و حصیر و قامیشدن
مبئی ۱۰۰ قدر کولبه ، ۱ حمام ، ۱ مکتب ابتدائی ، حمیدیه نام جامع شریف ،
۴۰ حجرش [پرنجی آیقلامغه مخصوص محل] چارشو سنه دخیلی دکان ، علوه لر ،
قهوه و چایخانه لر ، شطه ناظر ۳ مسافر خانه ، منتظم بروقف خانی موجوددر . دائرة
حکومت اولدقچه منتظم بر بنا اولوب اوکی ساحل نهر دقدرا بیجه واسع بر میداند .
تلغرافخانه حکومت قوناغناک اتصانده و حداسنده در . دیگر حداسنده ده
عسکری قشله سی واردر . هندیه قصبه سی یکریمی ایکنجی لویه تابع بر نظامیه
طابوریه ردیف سکسان در دنجی آلاک ایکنجی طابوری مرکزیدر . اهالی
عرب و جعفری المذهبدر . ایران تبعه سیله تبعه سائره اجنیه دزده بر مقدار
نفوس واردر . اسان عمومی عربی اولوب ساکن اولان عجملر واسطه سیله فارسی
بیلنرده بولنور . قصبه نك هواسی اساساً لطیف ایسه ده اطرافنده کی هورلردن
طولانی خالدار وراطب اولور .

طویریج قصبه سنك بش ساعت [۲۵ کیلومتر] و بغدادك ۱۲۰ کیلومتر و

جنوبندہ ہندیہ شطرنج ساحل یسارندن برآز ایچریدہ کفل قریہ سی واردر .
 بوراسی « ذوالکفل » (علیہ السلام) افندمن حضر تلرینک مدفن شریفاری
 بولندیغی سروی اولمسیلہ تربہ لری اہالی وعلی الخصوص موسویلر نزدندہ
 زیارتکاہدر . قریہ اہالیسنک قسم اعظمی عرب و برقسی یہودی در . نبی
 مشار الیہک لسان عبرانیدہ اسم عالیری « حزقیل » در . بو قریہ دہ بر چوق
 خانہ ، منتظم چارشوسندہ خیلی دکان وقہوہ خانہ واردر .

(نجف قضاسی)

نجف قضاسنک شمالی کربلا ، شرقی ہندیہ وشامیہ قضالری ، جنوب
 وغربی شامیہ چولی ایلہ محاطدر .

نجف قضاسنی کفل قریہ سنک جنوبندہ ہندیہ قنالنندن ایکی قولہ آریلان
 فراتک بیوک صاغ قولی ایلہ حمیدیہ قنالی اروا ایدر . فراتک بو قولی کوفہ وهور
 الدخن ناحیہ لرندن چکر . حمیدیہ قنالی جمارہ مقاطعہ سندہ فرات نہرندن
 « ابو صخیر » نام حمالک قربندہ آچیلوب نجف قصبہ سنک جہت جنوبیہ سنہ وآرقہ
 قپوسندن یدی ، سکرز دقیقہ مسافہ یہ قدر کایر . مجراسی الیوم تماماً قورومش
 اولان اسکی نجف کولی اراضیسندہ اولوب صدرندن نجف قصبہ سنہ قدر ۱۵
 کیلومترو امتداد ایدر . بو قنالن نجف قصبہ سی اہالیسنک دفع احتیاجاتی ایچون
 خزینہ خاصہ شاہانہ جابندن ۱۳۰۹ تاریخندہ کشاد ایتدیرلش وصویک فضلہ سیلہ
 بالاسقا برقاج قطعہ باغ وبانچہ دہ اخداث اولمشدر .

قضاتک کوفہ وهورالدخن نواحیسندن ماعدہ محللری سیلیسلی اراضیدن
 اولدیفندن وجداول وانہاری بولنمادیفندن زراعتدن خالیدر ؛ انجق کربلا ایلہ

نصف آره سنده کی ساحهٔ قبیحه ده کوز و بهار موسملرنده کوزل مرعالر یتشوب
دیزه و سائر عشایر عربانک اغنام و مواشیسینه جولانکاهدرد .

گوفه ناحیه سنده تاجیه اراضیسینده و حال سائر دهه ۱۷۰۰۰۰ دن زیاده خرما
آغاجی و جزئی زراعت شتویه و صیفیه واردرد .

گوفه ناحیه سنده اسکان و زراعت ایدن عشائر و جماعات شونلردرد : بلوش
[ایرانی الاصل] ، ربیعه ، بنی حسن ، هندارات ، صکریشات ، شوشتری ،
براکه ، البوذیح ، الموش ، البونعمان ، قطعه نام محله عبوده عشیرتندن ابو
شیخ مشهد ، الجعفره ، العیسی ، هارویه ایله خرخیط نام موقعه الشبلدن ابو
دحیدح ، ماحتین اراضیسینده البودحیدح ، البوشیخ مشهد ، خمیسیه اراضیسینده
زرغان ، البوضباع اراضیسینده بنی حسن عشایرندن البیدیوی ، مصیخنه
اراضیسینده بنی حسندن عواید فرقه و جماعتلری . بونلرک کافه سی ساکن
و نخلستانلرله باغچهلرک فلاح و زراعی اولوب اقامتکاهلری چامور و بردی
[قامیش] دن معمولدر . خیمه نشین عشائر سیاره یالکز براکیه نام محله خزاعل
و تمایم عشیرتلرندن اوتوز خانه قدردر .

هور الدخن ناحیه سی اراضیسی هور الدخن مقاطعه سی نامیله معروفدر .
بوراده فرات نهریله آندن متفرق جدولر واسطه سیله سقی ایدلک اوزره هر
نوع حبوبات صیفیه و شتویه یتشدیریلیر . ناحیه ده اسکان و زراعت ایدن عموماً
بنی حسن عشایرندن الموش ، البوعذیب ، حواتم ، البوعارضی ، البوحرداری ،
العباس ، مچاتیم فرقه لریدر . هور الدخن عشائرینک کافه سی ۲۰۰۰ خانه
[صریفه] دن متجاوزدر . بوراده اغنام و مواشی سائر کثیردر .

قضانک جنوب غربی جهتنده کائن رجه ناحیه سنده ایوم مزروع اراضی
۱۲۸ فداندرد . یالکز خطه و شعیر زرع اولنور . جداول بولنادینی ایچون

مزارع و اهالی چشمه و منبع صورلندن استفاده ایدر . مقاطعات مزرعه شونلردر : رجه ، رهیمه ، عزیزه ، حیاضیه ، شقیق . زراعتدن خالی و چشمه لری معطل اولان اراضی ده شونلردر : مندرای ، مظالم ، خربیه ، العاریج ، الساید ، الرهبان ، نصاب ، شعیب ، غانم ، المویلیحه . بو ناحیه نك زراعی العبدالله ، الطومیر ، العکارات ، العتیج عشاثریدر . قیون و دوه لری سقی ورعی ایچون عنزه ، دهامشه ، شمر ، غزالات ، الشبل ، بنی سلامه ، بنی حسن ، العاجیب ، العیاش عشاثر سیاره سی موسم شتاده ناحیه یه کلوب کیدرلر . ناحیه داخلنده « وادی الرهیمه » و « وادی صغیر الرهبان » نام محارده ایکی ممایحه اولوب تمامیه تحت انضباطه آلمانایغندن واردات سنویه سی اون درت اون بش بیک غروش راده سنده در .

نجف قضایسی عشاثر وزراعی کثرتلی اغنام و مواشی سائر بسرلر . کوفه بلده قدیمه سنك ویرانه لری کوفه قصبه سنك اطرافنده ممتدر . امام علی (رضی الله عنه و اکرم الله وجهه) افندضر حضر تلی نك محل شهادت لری اولان مشهور « مسجد کوفه » قصبه یه کیرلر دن اول صاغ طرفده الان قائم و باقی اولوب داخلی غایت واسع و جوانب اربعه سی بر چوق او طه لری جامعدر ، بونك جهت شمالیه سنده « اون دقیقه قدر مسافه ده « سهله » مسجد کبیری و اتصالنده « صمصعه » ، « زید اولاد صوحان » مسجد لری ، نفس قریه ده « همرا » مسجدی موجوددر .

نجف . — نجف اشرف قصبه سی فرات نهرینك ساحل یمیندن ۵ کیلومتر و مسافه ده ، کر بلانك ۷۰ کیلومتر و جنوب شرقیسنده ، بغدادك ۱۵۰ کیلومتر و جنوبنده قضا صرکزیدر . قصبه نك اطرافی سور ایله محاط اولوب باب ، باب المراد ، باب الحسین نام لریله اوچ قپوسی واردر ۴۰۰۰ دن متجاوز خانه سی ،

۳۰۰۰ نفوسی ، بر چوق خانلری ، قهوه و چای خانلری ، بسوگ و منتظم
 چارشوری و اراضی سنیہ ادارہ سی طرفدن تاسیس و انشا ایدیلن بر مسجد
 ایله بر مکتب ابتدائی حی حاویدر . سکنہ مملکت « شمرده و » زکرد » نامیلہ
 ایکی فرقه دن سر کبدر . قصبہ نک مدار شرف وزینتی اولان جناب امام علی
 بن ابی طالب (رضی اللہ عنہ) افند من حضرت تلرینک سر قد منور لری قصبہ نک
 همان وسطندہ اولوب قبه و منارہ لری سراپا آلتون قابیلی اولدینی کبی تربہ لریلہ
 اتصالنہ کی جامع و واسع حوالیسنک اطراف اربعہ سنندہ کی اوطلر ، مدرسہ ل
 پک مصنع و مزیندر . حوالیسندہ بر ساعت قولہ سی ده واردر . قصبہ نک زمینی
 صرتفع اولدینی ایچون قبه و منارہ لک تزینات زیننی انککاسات شمس ایله درت
 بش ساعتک مسافہ دن جلا ساز عیون اولور . حوالینک آلتندہ کی سردابلرہ
 اطرافندہ کی اوطلر و خارج سورده « وادی السلام » دینلن مقابر جعفر لیرک
 موتالریلہ دیار بعیدہ دن کتیرد کلری جناز دلرینہ مدفندر . اہالی همان کاملاً
 شیعی المذہب اولوب تربہ شریفہ نک و زوارک خدمت لریلہ کچیرلر . قصبہ ده
 بر چوق مدرسہ ل و تبعہ عثمانیہ دن بشقہ ایران ، روسیہ ، انککاترہ دو اتلری
 تبعہ سنندن خیلی شیعی علما و مجاورین و طلبہ علوم موجوددر .

لسان عمومی عربی ایسہ ده ایراندن کانلرہ کثرت اختلاطن ناشی فارسی
 لسانیلہ ده تکام ایدرلر . شوقدر کہ نجفده فارسی لسانیلہ تکلم کر بلا یہ نسبتاً
 آزدر . زوارک یاد کار مقامندہ آلدقلری عبا ، کفن ، کفیه کبی منسوجات
 و درنجفدن واحجار سائرہ دن تسبیح ، آغزاق ، قرطی کبی انواع مصنوعات
 واردر . دوه تویندن ، ایپکدن ، یو کدن یا پیلان عبا [مشاح] لر ولایتک ہیج
 بریرندہ کی منسوجات ایله قابل قیاس اولہ میہ جتی صورتدہ کوزلدر . درنجف
 دینان نجف طاشی قصبہ نک اطرافندہ ک قرہ منقلرہ بو انورسہ ده ایوم پک نادر

زراعتده اولان طرفه ، ام البطل ، سوید ، ابو عویجیله ، جار ، خفته ، ردام ،
 حمزه ، مسح ، عقار ، ام الطیور ، عثره ، باویه ، کمین ، خانزره ، نهر سلجه ،
 سمسیمیه ، زباله ، سبل ، طول ، حبش ، طرخومه ، سخیری نامنده کی انهار
 ومقاطعات . عموم البیدر عشائری ۱۳ فرقه دن مرکبدر . عمومیتله زراعت
 وفلاحتله مشغولدرلر .

دغاره صدردن مرکز لویه قدر امتداد ایدن اراضیده البونائل ، مجاور
 عشیرتلی وارددر .

فوار مقاطعه سی « یوسفیه » نهریله سقی اولنور . بو نهریدی سنه اول تعمیراً
 حفر وتطهیر ایدلمشدر . نهرک صدری دیوانیه قصبه سنک یارم ساعت شممانده
 فرآدن صو آلیر . فوار مقاطعه سنده نهرک بریاقه سنده جبور ، ابو مرجان
 وساحل مقابله الاکرع عشائردن الحمد فرقه لری کبی آلتی فرقه اسکان
 وزراعت ایدیور .

شافیهه مقاطعه سنیه سی مرکز لوانک قارشى یاقه سنندن بدء ایده رک سماوه
 قضاسی طریقنده منزل اولان « امام حمزه » موقعنه وسماوه قضاسی حدودینه
 قدر امتداد ایدر . بو مقاطعه نی اروا ایدن شافیهه نهری دیوانیه نک بر ساعت
 قدر شممانده ، فرانک ساحل یسارنده آچیلوب اولاغربه ، بعده جنوبه دوغرو
 جریان ایله امام حمزه موقعنه قدر درت ساعت امتداد ایدر . شافیهه ده الشبل ،
 الشلال [که خزاعل دخی دینایر] ، جبور ، اکرع ، کعب [عربان چعب
 تلفظ ایدیور] کبی عشائر مختلفه زراعت ایتمکده در . شافیهه مقاطعه سی نهر
 مذکور دن بشقه شامیه قضاسی داخنده کی « هور ابن نجم » دنده صو آلیر .

تعداد اولنان انهاردن ماعداتقیه ، رفیع ، خنینه نهر لری ده واردر که وقتیه
 معمور ایکن ایوم مندرس بر حالده اولوب موسم طفیانده فرآدن بر آن صو

آله یلور . تقیه نهری فرانک ساحل یمینده و صرکز لوادن یارم ساعت قدر
شمالده اولوب حفر و تطهیر اولمادیغندن اراضیی ایوم غیر ضرر و عذر . رفیع
نهری فرانک ساحل یسارنده ، دیو ایسه ناک اوج ساعت قدر جنوبده در ،
خینیه نهری رفیع نهرندن منشعبدر . رفیع و خینیه آماری حفر ایدلمدیگندن
فرانک انای طغیانده رفیع نهرینه بر آرزو کیر رسده خینیه نهرینه یتیشر .
از اراضیی غیر ضرر و عذر .

ولایت داخلده من اقدم اک زیاده خشونت صراج ایله مالوف و معروف
اولان نواحی نله عشاری اولوب سنین اخیرده عدالت و سطوت حکومتله
نعم راحت و امنیتدن حصه دار و حراست و زراعت لریله ، رعای مواشی اینا
اوقات کذار دزلر ، بونلردن نفوسنک کثرتی و محاربلرینک قوتی اعتبار یار
برنجیسی البدیر ، ایکنجیسی دغاره ، اوچنجیسی عفاک عشاریدر .

قضانک کافه عشاری عربی الاصل و جعفری المذهب اولوب قسم اعظمی
بردی [قامیش] دن معمول صریفه لرده ، چاموردن مینی کولبه لرده و بر قسحی
چادرلر آلتنده اسکان ایدرلر . رؤسا و مشایخ عشایرک « مضیف » دیزان جسم
صریفه لری سلاملق و مسافر خانه لریدر . « مقتول » تعبیر اولنان چاموردن
معمول اوافق قله لر عشایرک یکدیگر لریله انای نزاع وجدالده تحصنک اهلریدر .
قضانک محصولاتی برنج ، بغدای ، آرنه ، ماش ، شیسام ، آق داری ، قوم داری
اولوب صرفیات محلیه دن فضله سی بصره ولایتنه سوق و اخراج اولنور . داخل
قضاده خرما باغ لری پک آذرر . عفاک نواحیسنده خیلی کوچک اورمانلر واردر .

اغنام و جاموس و مواشی سائره کثرتله بسله نیر ؛ یاغ و پیاغیلرندن استفاده
ایدیلیر . صنایع مفقود اولوب یالکز عشایرک کید کلری عباکی منسوجات
اعمال اولنور .

داخل قضاة وسائط ثقلیه مشحوف ، دانك ، طراده ، مهيله كې سفائ
نهریه و دوه ، باركیر ، استر ، چنډر كې حیواناډر .

قضانك مواقع مشهوره سی مرکز لوا اولان دیوانیه قصبه سیله دغاره ، تنك
قریه لریدر . تنك موقعی نواحی ^{ثلاثه} نك و عشائر ك نقطه مرکزیه سی اوله رق
حائز اهمیتدر .

دیوانیه قصبه سی ۰ — دیوانیه قصبه سی بغدادك ۱۶۰ کیلومتر و جنوب
شرقیسنده ، فرات نهری اوزرنده در . اصل قصبه فراتك ساحل یسارنده اولوب
برقاج خانه بی حاوی اولان قارشى یقه سنه دوه لی بر کوپری ایله مربوطدر .

مرکز لوا مقدمه محله قصبه سی ایکن دیوانیه موقعی لوانك نقطه متوسطه سی
اولق حسیله ۱۳۰۹ تاریخنده مرکز لوا اتحاد ایدلمش ایسه ده هواسنك جیادتی ؛

موقعنك لطافتی نسبتنده هنوز اکتساب عمران و ترقی ایدمه مشدر . اصغر
خانه لری چاموردن معمول اوفاق کولبه لدر . فرات نهرینه ناظر حکومت

قوناعی ایله کوپری باشنده کی خان و برقاج خانه منتظمدر . قصبه ده تقریباً ۸۴
خانه ، ۲۱۶۱ نفوس ، ۲۰۰ دکان ، ۸ قهوه خانه ، ۱ مسجد ، ۳ مکتب صیان ،

۴ خان ، ۲ حمام ، ۴ علوه ، ۱ تلفرافخانه واردر . اهالی اصناف قلمه تعیش و اشتغال
ایدرلر . قصبه نك داخل و خارجنده درت پك قدر خرما آغاچدن بشقه باغچه لری

اولمادینندن سبزه و میوه سی پك آزدر . دیوانیه قصبه سی یکر می ایکنجی لوانیه
تابع بر نظامیه طا بوریله سکسان آلتنجی آلایه ملحق اوچنجی ردیف طا بورینك

مرکز ی اولوب قدیم و محتاج تعمیر و ترمیم بر قشله بی حاویدر . قصبه نك بر
چار پك ساعت بعدنده امام موسی الكاظم (رضی الله عنه) افند من حضر تلرینك

اولادندن محمد ابوالفضل (رضی الله عنه) و ایکی ساعت مسافه سنده شهیب
(علیه السلام) افند یلر من حضر اتنك مقام عالی لری موجوددر .

ناحیه مرکزی اولان دغاړه قریه سی دغاړه مہرینک ساحل یمیننده ، دیوانیہ ۳ ونہرک صدرینہ یعنی فرات مجرا سنے ۴ ساعت مسافہ دہ در . برطاقم صریفہ لری ، ۸۰ قدر دکانی ، ۲ قہوہ خانہ بی محتویدر . ہواسی کوزلدر .

قول معشرینک مرکزی اولان عنفک قریہ سی ینہ دغاړه مہرینک ساحل یمیننده ودغاړه چارشوسندن ۳ و دیوانیہ دن ۴ ساعت مسافہ دہ کاٹندر . عنفکدہ ۱۳۰ دکان ، ۲ قہوہ خانہ موجوددر . بورادن یارم ساعت مسافہ دہ یونس علیہ السلام افندمز حضرتلرینک مقام عالی لری واردر . قصبہ درونندہ و بعض عشایر جماعتندہ بیکار جہ خرما و برقوق اینجیرو شفتالی آغاچ لری بولور . سکنہ قصبہ تجارت و کجیلک ایلہ اشتغال و تعیش ایدرلر .

دغاړه و عنفک قریہ لری نہ محلجہ « سوق الدغاړه » ، « سوق العفک » نامی ویریلیر . بودہ خانہ لردن زیادہ چارشولری اولسندندر . چونکہ بونواحی عشایری مجتمع بر صورتدہ اسکان ایلہ بر قریہ تشکیل ایتہ رک ہربری کندی اراضیسندہ متفرق صورتدہ اسکان ایدرلر و احتیاج کورلد کجہ بو چارشولرہ آلیش ویریش ایچون کلیرلر .

سوق العفکہ بر ساعت مسافہ دہ نیفر [نیپور] شہر قدیمک خرابہ لری موجود اولوب آصریقانک پانسیلوانیا دارالفنون نامنہ استحصال اولتان مآذونیت اوزرینہ اولجہ خرابہ خیلی آثار خراج ایدلمش اولدینی کبی بش سنہ اول دخی خفرینہ دوام اولانہ رق بر سنہ صکرہ تعطیل عملیات ایدلمش و چیقاریلان آثار تبقہ در سعادتدہ موزہ ہایونہ نقل ایدلمشدر . البدی رجہ پلرنندہ مرکز ناحیہ دن بری یارم و دیگری بر ساعت مسافہ دہ بعض آثار عتیقہ خرابہ لری واردر کہ « فارہ » و « ابو حطب » موقبلری بوچلہ دندر .

اولوب متداول اولان نجف طاشلری احبار ساثره کبی هندستاندن جلب وادخال اولتمقده در .

قصبه نك هواسی یابلس و صاغلاهدر ؛ انجق اطرافى قوماق اولق حسیله یارین صیجاق اولدیندن اکثر خانه لرنده ۲۰ - ۴۰ آیرق سردیونله ایذایردین وغایت سرین سردابری واردر . « باب الحسین » دینلین سورك قوسی اوزرنده یدی سنه اول پك منتظم ومکمل بر بلدیة دائره سی انشا ایدلشددر . حکومت قوناغی بو قونك ایچریسنده وچارشونك باشنده در .

نجف قصبه سی ردیف سکسان دردنجی آلاک دردنجی طاבורی مرکزی اولدیندن بر ردیف دبوخی و بر بلوک عساکر نظامیه بولندیندن بر نظامیه قشله سی وتلغرافخانه ، دیون عمومیه ، قرانته ، رژی دوائری شاملدر . زوار فقراسندرخسته لنتلرک اجرای تداویلری ایچون نجفده بر غربا خسته خانه سنک تأسیسنه بوکره اراده سنیه حضرت پادشاهی شرفتعلق بیوریه رق ایجابنه ولایت جلیله جه تشبث اولنشددر . قصبه ده هر نوع ذخائر وسنزه ومیوه بوانور . اطراف عشائری وعلی الخصوص جبل شمر عشائری هر سنه بورایه مسابله ایتمکده اولدیندن بونلرله وزوار ایله خیلی تجارت ایدلمکده در .

کوفه قصبه سی نجفک بر ساعت [۵ کیلومترو] شرقنده فرات نهرینک ساحل یمینده کوفه ناحیه سنک مرکزیدر . موقعنک لطافتی ، هر اسنک جیادتی فوق العاده در . اطرافى ، قارشى یقه سی خرما باغلری وسائر اشجار مشرهبی حاوی باغچه لره مزیندر . اولجه بر قاج اوفاق تفک خانه وکولبه لردن عبارت اولدینی خالده لطافت موقعیه سی وکر بلا سنجاغیله دیوانیه سنجاغی و بصره ولایتی اره سنده مواردات و مناقلات تجاریه یه الک مساعد بر اسکله اولسی حسیله صوک بر قاج سنه ایچنده خیلی خانه لر ، خانلر ، چارشولر انشاسیله معمور بر قصبه

حالی آلمش و کوندن کونده ده کسب توسع و معموریت ایتمکده بولمیشدر. بش
 سنه اول مجدد آنا اولنان دوبه لی کوپری ایکی ساحلی بر برینربط ایله برقات
 دها گرمی بخشای ترقی اولمشدر. کوپرنک تاسیس ایدلدیکی محله فرات نهری
 ۱۵۰ متر عرض پیدا ایدر. شط بویجه انشا اولنان ابدیه سنک منظره سی پاک
 لطیفدر. قصبه ده ۲۰۰ خانه ، چارشوسنده ۸۰ دکان ، ۱ حمام ، ۵ قهوه خانه
 و خان واردر .

نجفدن کوفه یه قدر بر تراموای خطنک تاسیس و کشادی ایچون بوکره
 امتیازینک بغداد ممولانندن پاچه چی زاده سعادتو عبدالرحمن افندی حضر تریله
 شایندر زاده عزتو صالح چاپی عهدده لرینه با اراده سنیه اعطا بیورلمش اولدیندن
 خط منده کورک تاسیس و کشادی احوال موقعیه سی ترقی آه هر صورته ه ساعدا اولان
 قصبه منده کورنک یقین زمانده سایه معموریند و ایته حضرت پادشاهیده بیوک
 بر شهر حالته کیر مسنه سبب اوله جفی شبهه مزدر .

هورالدخن ناحیه سنک مرکز ی کوفه نک بر ساعت جنوبنده فرانک ساحل
 یمینده ۲۵ ، ۳۰ خانه و کولبه دن عبارت « ابوشوره » نام موقعدر . بو ناحیه اولجه
 هندیه قضاسنه مربوط ایکن قرب موقع مناسبه یدی سنه اول نجف قضاسنه
 الحاق اولمشدر .

رحبه ناحیه سنک مرکز ی نجفه ۵ ساعت مسافه ده و جنوب غربی جهته ده
 خراب بر قصر دن عبارت اولان رحبه موقعیدر . ناحیه ناک زراعی اولان عشائر
 و عربان وقت زراعتده اورایه کیدوب ایشلرینی کوجلرینی بیتیردکن صکره
 اطرافه طاغلقلری کبی مدیر ناحیه دخی اکثر یا نجفده اوطورور . رحبه
 ابن الرشیدک دائره مشیختی داخنده کی جبل شمر عشائرینک نجفه اولان مسابلاتی
 طریق ی اوزرنده در .

﴿ دیوانیہ سنجاغی حدودیلہ تعریفات مدنیہ و سیاسیہ سی ﴾

دیوانیہ سنجاغی شمالاً بغداد ، شرق جنوبی جهتہن متفک سنجاغی ، جنوب غربی جهتہن شامیہ چولی ، غرباً کر بلا سنجاغی ایلہ محاطدر .

(دیوانیہ قضای)

دیوانیہ قضای شمالاً حلہ ، جزیرہ ، کوت الامارہ قضالی ، شرقاً متفک سنجاغی ، جنوباً سماوہ ، جنوب غربی جهتہن شامیہ ، غرب شمالی طرفدن ینہ حلہ قضالریلہ ہم حدوددر .

بوقضا اراضیندن حائر اولدینی وسعت وجسامت وفرات نہری کبی آغوش استفادہ سنده جلوہ نما اولان برواسطہ عظیمہ حیاتیہ ایلہ خاصہ قویۂ آبائیہ سنک اظہار ایلیکی استعداد فیض وبرکت نسبتندہ ثمرات کاملہ استحصال ایلیلہ مکدہدر . ال زیادہ والک کوزل مزروع جهتہر نواحی ثلثہ ، دینلن و « دغارہ » ، « البدیر » مدیرا کلریلہ « تفک » قول معشر لکنک تحت اداره سنده بولنان اراضی ، ینہ قول معشر لکیلہ اداره اولان « فوار » مقاطعہ سی ، املاک ہایوندن معدود « شافیہ » اراضیسیدر .

دیوانیہ قصبہ سنک شمال و شمال شرقی طرفلرندہ بولنان اوچ ، درت ساعت مسافہ دن صکرہ بدہ ایدن نواحی ثلثہ حلہ قضاسنہ ماحق ممدوحیہ ناحیہ سی مرکزندن اوچ ساعت جنوب و مرکز لوادن بش ساعت شمال جهتہن فرات نہرندن آیریلان « دغارہ » شحلی ایلہ اروا اولنور . حروف انجد حسابیلہ تاریخ حفر و کشادینی [۱۲۱۰] کوسترن دغارہ نہرینک صوی الیوم دیوانیہ دن چکن فرات قولنک صویندن زیادہ اولوب اولا دغارہ ناحیہ سی اراضیسی وصرہ سیلہ تفک ، جلیحہ ، البدیر مقاطعہ لرینی اروا ایتد کدن صکرہ

توکنیر . ضرروعات بو نهر دن کرک کرود ، کرک ۷۰ ، ۸۰ قدر جدول متشعبه
 واسطه سیله سقی ایدیایر . دغاره نهری بوینده ابو منهل ، السعید ، الشبانہ ،
 العمر ، هلالات ، البونائل ، الحمد ، الزیاد ، مجاور ، صرمض عشیر تلمری اسکان
 و زراعت ایدر لر . طاپولی ابو منیل اراضیسی ده دغاره نیک ساحل یمینده در .
 بوراسی دغاره ناحیه سندن عبارت اولوب اکثر اراضی زراعی اولان عشائر
 نامیله یاد اولنور . بیان اولنان عشیرت لک مشهور لری اولوب عموم دغاره
 عشائری [که الا کرع (اصلی : اقرع) عشائری دخی دیندیر .] ۸۲ فرقه دن
 مرکبدر . بونلرک بر قسمی زراعت ایتدیکله و بر قسمی اغنام و جاهوس بسله مکله
 معیشدر لر .

دغاره نهری دغاره ناحیه سندن صکره عفاک ناحیه سی اراضیسی سقی ایدر .
 عفاک عشائری اون فرقه یه ، تقسیم اولوب لک مشهور لری بجاحتیه ، محاضره ،
 الشیبیه ، الحمزه ، البوناشی ، عجاریج ، البوراشد فرقه لریدر .

عفاک ایله مرکز لوا آره سنده اولان و دغاره نهر دن مفرز جدول ایله اروا
 ایدیلن جلیحه ، مقاطعه سی جلیحه عشائری طرفدن اسکان و زراعت ایدیلوب
 عفاک قول معشرینک تحت اداره سنده در . عفاک قریه سندن جلیحه مقاطعه سنک
 مرکزی بر بقی ساعت مسافه ده در .

دغاره شطی جلیحه مقاطعه سی اروا ایتدکدن صکره جاعور نامیله البدر
 ناحیه سندن جریان ایدر که بوراده جاعور نهر دن متشعب او توز جدول ایله
 اروا اولنان مقاطعات مشهوره شونلردر : فراجه عشیرتی طرفدن اسکان
 و زراعت اولنان عبره ، ابو حسین عشیرتک تحت تسقمانده کی مرادیه ، ابو
 ربشه عشیرتک زرع ایتدیکی نخیله ، الزیاد ، ابو علیوی ، السندان عشیرت لری
 تحت زراعتنده اولان خرخره ، دجه [دکه] و دیگر عشائر مختلفه نیک تحت

﴿ حله قضاسی ﴾

حله قضاسی شمالاً کربلا ، شرقاً جزیرہ ، جنوباً دیوایہ و شامیہ ، غرباً ہندیہ
 قضاالیہ محدوددر ، شمالاً حدودند۔ مسیب ناحیہ سی ، مسیب ، ناصریہ ، قاطات
 سنیہ سی ، جنوب چہتندہ دغار ناحیہ سی ، شافعیہ اراضی سنیہ سی ، حدود
 غریبہ سندھ منقران ، حرقا مقاطعہ ایلہ کفل ناحیہ سی ہونیور ۔

اراضیسنک وسعی ، محصولاتک فیض وبرکتی ، قصبات وقراسنک
 معموریت وکثرتی اعتباریہ حله قضاسی ولایتک الہم قضاارندندر ۔ طوپراغناک
 قوۃ انبایہ سی ہر نوع محصول یتشدیرمکہ مستعد اولوب باشلیجہ محصولاتی
 خرما ، حنطہ ، شعیر ، پرنج ، ماش ، دخن ، داری ، سیسامدر ۔

داخل قضادہ درت یوزیک قدرخرما آغاجی وارددر ۔ طاغ واورمان یوقدر ۔
 فرات قیبارندہ جابجایدا اولان اوفافی اورمانتر احتطابہ بدرجہ یہ قدریارایور ۔
 بعض یرلرندہ میان کوکی حاصل اولیور ۔

فرات نہری واندن منفرق برچوق جداول وانہار بوقضایی رشحہ دارایدیور ۔
 الہ بیوک جداولر شونلردر: نیل ، محویل ، نہر شاہ ، خاتونیہ ، مشیمش ، عوادل ،
 شوملی ، ظلمیہ ، ابوچاق ، زروفیہ ، جربوعیہ ، علاج ، خواص ، مہناویہ ۔

فرات نہری وسطندز جریان ایدہرک قضایی ایکی قسمہ افراز ایدر ۔ جہت
 شرقیہ سنہ الجزیرہ ، قسم غربیہ سنہ شامیہ دینیور ۔ ماجقات قضادن محویل ،
 بارمانہ ، ممدوحیہ ناحیہ لری فراتک ساحل یسارندہ اولان الجزیرہ ، نہر شاہ ،
 خواص ناحیہ لری ساحل یسارندہ کی شامیہ چہتارندہ در ۔

قضاتک مجموع نفوسی ۷۰۰۰۰ ی متجاوز اولوب جملہ سی عرب واکثری
 جعفری المذہبدر ۔ داخل قضادہ ۸۰ قریہ موجوددر ۔ اہالی قری باغ اصحابی

اولوب ايجو خرما و اشجار يتشدينر مکه مستعد در لر. خيمه نشين قبائل و عشائرک باشايجه سي البو ساتان ، جبور ، اليسار ، خفاجه ، زبيد ، ججيش ، معاصره عشير تليدر که بونلرک هر بری ده متعدد فرقه لره منقسمدر .

قضا داخنده کی عشاير و اهالی کثرتله اغنام و مواشي بسار لر . يوکلرندن ، ياغلرندن خيلي تجارت ايدر لر . هله حله نك عذارات نام محللرده کی بياض سرکبری مشهور و معتبردر . اهالينک قسم اعظمی زراعت و فلاحته و بر قسمی صنعت و تجارتله مشغول اولوب حله ده نسج اولنان عبالر ايجو رواجيايدر .

داخل قضا ده نقييات نهرا گوچک قايقلرله ، برآدوه ، بارکير ، استر ، سرکب کی حيواناتله اجرا اولنور . بغداد ايله حله اراسنده ايشلين آرابه لر هر کوز يولجي نقل ايدر لر .

نفس حله اطرافنده اوزوم ، نار ، شمتالی ، اينجير ، اريك کبی میوه و بامیه ، پاطليجان ، قاباق ، طوماس مثللو سبزه يتشدينر و ۶۵۰۰۰ خرما آغاجنی حاوی و رديه ، کريطعه ، جامعین ، کرادباغلی وارددر . بونلرک زراعی حله و بعض کوی اهالی سيدر لر .

انهار و مقاطعات ايله قری و عشائرک اسامی و مقادیري مفصلاً آکلا شلق اوزره ناحیه ، بناحیه تعريفآه ایتدار اولنور .

اولاً قضا نك جهت شمالیه سنده کائن محاول ناحیه سی داخنده اونى فرات شطی و دردی محاول نهري اوزرنده اوزدرت قریه وارددر .

فرات نهري ساخنده کيلر سادرت الحصن ، ابو مصطفي ، احمد افندی ، تهسی ، وهبی افندی ، تهسی ، سعید افندی ، تهسی ، خاتونیه قلعه سی ، سوره ، برنوز ، کويرش ، ججمه قریه لر ايدر . بونلرک ۳۵۰۰ نفوس محوره سی ، چاموردن و طاشدين ۵۵۰ خانه سی ، ۵۷۵۷۱ عدد خرما آغاجی وارددر .

محاویل نہری اوزرنده کی قریہ لر مرکز ناحیہ اولان صباغیہ ، محاویل خانی ، امام ، ہفتیہ در . بو قریہ لرده ۱۱۵۰ نفوس محررہ ، چاموردن ۲۲۰ خانہ ، ۶۲۰۷ خرما آغاچی بولنیور . بو ناحیہ بی فرات ایلہ آدن متفرق نیل و محاویل [۶ ساعت طولانده] انہار کبیرہ سی اروا ایدر . نیل و محاویل دن ماعدا فرادن خاتونیه ، فندیہ ، خنفارہ ، وردیہ ، حصن بیگات ، تیشہ ویل نہرندن جلالیہ ، مطایج ، ہور الامام ، ہور الصغیر و محاویل نہرندن حصن جعفر ، بدع کبیر ، شیتیہ ، عمیہ ، عاصی ، خلفاویہ ، صر جانیہ و ابوککک ، صباغ ، نہروانیہ ، ابو عجارب ، عبارہ کبی برچوق نہر لر آچلمشدر کہ مجموعی بیولک و کوچک الی درت جدولدر .

نیل ، وردیہ ، تیشہ املاک ہمایوز قسمندہ در . نیل نہرینک قابل الزراعہ ایکی بیک فدانق اراضیسی و ارایکن الیوم آتی یوزفدانی ، محاویل نہرینک ایکی بیک بش یوز فدانلق قابل زراعت اراضیسنندن بیک بو قدر فدانی اکیلیور . انہار مذکورہ دن وہبی افندی ، سعید افندی بتہ لری کبی بوض قرادہ فرادن کرود اسطہ سیلادہ زراعت اولنیور . بو ناحیہ دہ زبید ، عاصرہ عشرتہ تسلیلہ شمرہ منسوب جرانوہ وجدی و دایم عشرتہ منسوب ابو علواز فرقدلری ، قری اہالیسی زراعت ایدرلر . محاویل نہری اوزرنده [بری صباغیہ قریہ سنندہ اولمق اوزرہ] ۳ ، ہور الامام ، مطایج ، ہور الصغیر ، جلالیہ ، فندیہ نہر لریلہ خنفارہ ، وہبی و سعید افندی بتہ لری ، حصن بیگات ، خاتونیه قریہ لرندہ بررکار کیر قنظرہ [کوچک کویری] واردر .

ثانیاً : مرکز قضانک جہت جنوبیہ سنندہ ، فراتک ساحل یسارندہ اولان بارمانہ ناحیہ سنندہ کریطعہ ، عایج ، دولاب ، کویخات ، نخیلہ ، سادہ ، فہرہ ، جمیعات ، رواشد ، حصین و مرکز ناحیہ اولان بارمانہ کہ جمعاً ۱۱ قریہ و بو قریہ لرده ۶۵۰۰ نفوس محررہ ، چاموردن ۲۵۰۰ خانہ ، ۱۶۶۳۲۹ خرما آغاچی

موجود در . فرات نهر نندن متشعب شوآلتی جدول ناحیه یی سقی ایدر : شیش
 [۴ ساعت طولنده] ، بارمانه ، فهره ، ابو حسان ، غنیه ، دولاب . انهار
 مذکورہ نك زراع وسكنه سی - باغ اصحابی وفلاحی اولان اهالی قری ایله
 برابر - البوسلطان عشرتیدر كه بو عشرت البومریزه ، البوشاوی ، البودرویش ،
 البوحسین علی ، البوحریش ، البوحمد ، ابو عبدالله ، ابو شكیر ، البوحضر ،
 البوطیبه ، البوغران ، البوصالح ، البوزین ، ابوخیل ، البوثابت ، جنابین ،
 عویسات ، دغیرات ، البوعنه ، البوسمندر ، جیحیش ، البوسنید ، البودده کبی
 فرقه لره منقسمدر .

ثالثاً : قضایك جهت جنوبیه سنده دغاره ناحیه سنه قدر متمد اولان ممدوحیه
 ناحیه سنده باسیه ، علاونه ، البوسهبر ، مزیدیه ، شرفه صغیر ، علاك ، [مركز
 ناحیه اولان] خیکان کبیر ، خیکان صغیر ، خشخشین ، امام حزه ناملرنده ۱۰
 قریه ، بوقراده ۷۶۰۰ نفوس محرره ، چاموزدن ۶۸۰ خانه ، ۵۷۰۲۶ خرما
 آغاجی واردر . فرات نهر نندن صو آلان شو ۱۱ جدول بو ناحیه مزارتی سقی
 ایلی : شوملی [۳ بقی ساعت طولنده] ، ابوچانی [۱ ساعت طولنده] ، عثمانیه ،
 زعیلاوی [بر ساعت طولنده] ، عوادل [۳ ساعت طولنده] ، بذل [۱ بقی
 ساعت طولنده] ، شوملی ، کدس [بر ساعت طولنده] ، باشیه [۲ ساعت
 طولنده] ، رویانه [۱ بقی ساعت طولنده] ، سید حجاب هوری [۱ ساعت
 طولنده] ، شوملی نهر ننده برکار کیر و دیگر نهر لرده بر اخشاب قنطره واردر .
 انهار مذکورہ نك زراعی البوسلطان عشرتیدر البوسمندر ، زهیریه ، البوحمد ،
 کصیرات ، البوجاسم ، الجربوع ، البومنصور ، البوعیسی ، شریفات ، البوهساعد ،
 الجریات فرقه لریله ابوچاق مقاطعه سنده جبور عشرتیدر عویدین وشوملی
 مقاطعه سنده شهره منسوب کوام ، البودرباش فرقه لیدر .

راجاً : شمال جهتندن خواص ناحیه سنه تابع تاجیه اراضی و شرقاً فرات
 نهری ، جنوباً دیوانیه به تابع شافیه مقاطعه سی ، غرباً هندیه قضای ایله
 محدود اولان نهر شاه ناحیه سنه غایس ، معیره ، حویش السید ، رشیدیه ،
 سعیدیه ، دبله ، حده ، جناجه ، تفتینات ، جدیدة الحاجی عید ، بصیره نامرلیله
 ۱۱ قریه واردر . بوقریه لر ۹۸۵۵ نفوس محروندی ، چاموردن ۸۰۰ خانه نی ، ۴۸۴۸۸
 خرما آذاجنی حاویدر . ناحیه نی فرات نهرندن صو آلان ۱۳ و فراندن منشعب
 نهر شاهدن صو آلان ۱۶ که جمماً ۲۹ انهار کبیره و صغیره سقی ایدیور .
 ناحیه نک حاوی اولدینی مقاطعات ۱۶۰۰ فدان خنطه ، شمیر ، قوم داری ، آق
 داری ، ماش ، سیسام ، قرمز چلتک کبی حبوبات زرع ایدن و ایسار ، خفاجه ،
 هندیه عشایرندن بنی مسلم فرقه لر طرفندن اسکان وزراعت اولنان نهر شاه ،
 فراندن متفرق دوره جدوایه اروا و خناجه عشیرتی طرفندن اسکان وزرع اولنان
 ۲۰ فدائق دوره ، خناجه ، عشیرتنک بر فرقه سی جانبندن حرائت اولنان ۶۰ فدائق
 همینیه ، فراندن مفرز علاج نهرندن صو آلان و جناجه ، بصیره قریه لر اهاالیسیله
 جور عشائرندن بنی منصور فرقه سی طرفندن فلاحت اولنان ۱۰ فدائق
 مطالیح ، ینه علاجدن صو آلان و جور عشائرندن جمیعات فرقه سنک تحت
 زراعتده بولان ۳۰ فدائق حفره و جزار ، علاجدن مفرز و جور عشائرندن
 عمرتنک فرقه سی طرفندن مزروع اولان ۳ فدائق سوق عاصر ، علاجدن متفرق
 و جورک جمیعات فرقه سنک تحت زراعتده ۲۰ فدائق بشیریه ، علاجدن صو
 آلان و جانبی بشیرتیله بصیره قریه سی اهاالیسنک تحت زراعتده بولنان ۱۰
 فدائق چپسه ، جربوعیه نهرندن صو آلان و جورک جوازیه فرقه سی جانبندن
 فلاحت اولنان ۶ فدائق هورانکبیره و فدائق ابوسمیک ، جربوعیه دن متفرق
 و جورک بنی منصور فرقه سی طرفندن مزروع ۱۲ فدائق دلاوریه و جورک

الشکر فرقه سی طرفند زرع اولان ۸ فدانلی اد بخزده شکری طاپوسی ،
 چربو عیدن مفرز اولوب جهورک جوازییه ، خزابل فرقه لری طرفند زراعت
 اولان زروفیه ده ۶۰ فدانلی طاپولی اراضی ، فرات نهرندن صوآلان و جهورک
 الوای ، الشغب فرقه لری جانبندن زرع اولان ۳۰ فدانلی عتابیه مع هورالغا
 مقاطعه لریدر . بونلردن ماعدا اراضی سنیه راجع جربو عیه ، تللاج ، زروفیه
 انهار و مقاطعات جسیمه سی واردر . کرک سنیه ، کرک ملکیه مقاطعاتک زراعی
 چاهوردن ، حصیر و قامیشدن معمول کولبه لرده اسکان ایدن ایسار ، خفاجه ،
 جبور عشایرینک فرق مختلفه سیله هندیه عشائرندن بنی مسلم فرقه سیدر .

نهر شاه مقاطعه جسیمه سی جهت شرقیه سنده ۳۰ فدان خوب ، ۴۰ فدان
 شهابیه ، ۳۲ فدان حقابیه ، ۶۰ فدان ابوزوایه و نارنجیه ، ۱۰ فدان علییه ، ۱۵
 فدان بتره ، ۲۰ فدان حمزویه ، ۱۰ فدان رستمیه ، ۴۰ فدان هورالسلطان و جهت
 غربیه سنده ۵۰ فدان هورالنابل ، ۳۰ فدان هورالوسطانی ، ۳۰ فدان ملتیه .
 ۲۰ فدان نهر سیف ، ۷۰ فدان جازریه ، ۱۵۰ فدان مناحیم صالح مقاطعات
 و انهاریه سائر مقاطعه لری محتویدر .

نهر شاه مقاطعه سنده کی عشائرن خفاجه ۲۰۰۰ ، ایسار ۱۰۰۰ ، بنی مسلم
 ۲۰۰ نفس تخمین اوانور .

بونلردن ماعدا نهر شاه ناحیه سنده هندیه هورندن صوآلان : ۱۵ فدان ،
 زراعی ایسار اولان همیساییه ، ۲۵ فدان ، زراعی بنی مسلم اولان علییه ، ۲۵
 فدان و زراعی ایسار اولان دوله و عبده مقاطعه لری واردر .

بالاده بیان اولان ۱۱ قریه دن بشقه داخل ناحیه ده عشائر مذکورده دن یکریمی
 قدر جماعت موجوددر . نهر ایله سقی اولان اراضیدن غیری ۲۰۰ قدر کرود
 زراعتی ده واردر که زراعی قری اهلایسیله جبور عشیرتندن بنی منصور ، وسامه ،

عویدین فرقه لیدر . نهر شاه عامودنده کارگیر جسم بر کوپری ایله آندن متفرق
جداول اوزرنده ۱۰ قدر طاشدن بر چوق اخشابدن ، دوره نهرنده ۱ ،
همینه ده ۶ کوپری [قنطره] موجوددر .

خامساً : قضانك شمال غربی قسمی تشكیل وهندیه قضاسنی تحدید ایدن
خواص ناحیه سنده مرکز ناحیه اولان عنابه ، سنچار ، طهماسیه قریه لری ،
بو قراده ۳۵۵۰ نفوس محرره ، چاموردن ۳۵۰ خانه ، ۱۲۵۳۹ خرما آغاجی
موجوددر . خواص ناحیه سنده مهناویه [۴ ساعت طولنده] ، خواص [۴
ساعت طولنده] ، صاطوریه ، طهماسیه نامیله درت بیوک نهر وارددر . بونلرك
زراعی ایسار عشرتنك فرق مختلفه سیله [۵۰۰۰ نفوس] دیگر مختلط عشائر
[۳۰۰۰ نفوس] در . باشلیجه مقاطعات ۶۰ فدان عنابه ، ۱۰۰ فدان طهماسیه ،
۲۰۰ فدان مهناویه ، ۱۴۰ فدان خواص طاپوسی ، ۴۰ فدان تاجیه ، ۶۵۰ فدان
خواص المیری ، ۳۰۰ فدان كص مقاطعه لریله املاك هایوندن ابو غرق ، ام
الهوا ، مالخ ، یوسفیه ، ابو غرق ایس مقاطعاتیدر .

خواص ، كص ، شعبه ، ابو غرق ، مالخ ، یوسفیه ، ام الهوا . مقاطعه لری
هندیه قضاسندن چكن فرادن صو آلرلر . عنابه مقاطعه سنده صاطوریه ، ام
خویط جسدوللری ، ایسارك الظواهر فرقه سی ، طهماسیه متناطعه سنده جابر ،
نخیرم ، ویسیه نهر لری ، ایسارك ابازید ، نواصر ، جنابی فرقه لری ، مهناویه ده
ایسارك شجیری ، ابو عاصر ، دلیم ، طاپولی خواص اراضیسنده آل مسافر ،
شجیری ، تاجیه ده صلخه ، جنابی ، میری خواص اراضیسنده القله ، بنی ساله ،
زغیب ، عواصر . كص مقاطعه سنده بنی ساله ، طفیل ، حروب عشرت
وفرقه لری زراعت واسكان ایدرلر . بالاده بیان اولنان اراضی سنیه نك زراعی
عمومیتله معدان قبیله لیدر .

یوقاروده اسملری تمداد اولان عشاژدن محاول ناحیه سی داخنده کی حصن
بیکات قریه سی سکنه سندن الجدی ، ابو مصطفی قریه سی سکنه سندن
الکریعات ، سعیدانندی بته سی سکنه سندن بولان دایم عشیرتندن ابو علوان
ونیل مقاطعه سینه سی زراعندن البزه ، العمار فرقه لری سنی المذهبدرلر .

حله قضای داخنده کی آثار عتیقه شایان اهمیتدر . حله یه بر بچق ساعت
مسافه ده برنون ، کویرش قریه لری قربنده بابل شهر قدیمک خرابه لری ،
تپه لری مشهوددر . اولجه حفر ایدلدیکی کبی اتی سندن بری ده اولابده کی
مسافه سنیة حضرت پادشاهی اوزرینه آلمایا دولت فخمه سنک مأمورلری
طرفندن حفریات و تحریات اجرا اولندرق برطاقم آثار ونادیده ابنیه اخراج
ایدلمکده و حکومت سینه جانندن مستخدم مأمور مخصوص معرفتیه آثار
مذکوره موزة هایونه کوندرلمکدهدر . مشهور بخت نصرک سرایله بعض
اما کن غریبه بو خرابه لرده ایمش . بابل اسم قدیم ازمنه برابر ازمنه عتیقه ده
« قانسکر » ده تسمیه اولوردی . بابل السنه ساییده « باب معبود » دیمک
اولدینی کبی قانسکرده بومعنایه محمولدر .

شمدیکی حله شهرینک بتون ابنیه سیله هندیه سده جسیمه سی بابل خرابه لردن
چیقاریلان طوغالره انشا اولمشدر .

بو طوغالره هر طرفی زقینتدراک چورومه مش واوزرلرنده خط هسماری
ایه اثریا بخت نصر (ناپوئودراسور) ک اسمی محکوک بولمشدر .

بخت نصر میلاددن ۶۰۴ سنه اول برحیات ایدی . حله یه بر بچق ساعت
مسافه ده وطهداسیه قریه سی جوارنده نرودتپه سی ، حله یه بشر ساعت مسافه ده
دایم ، هاشمیه تپه لری ، خرابه لری وارددر .

مهر شاهک شاه عباس صفری ، « اریاک هارون الرشید ، نیل شهرینک

حجاج بن یوسف ثقفی ، شوملینک زبید مشایخندن شفاح طرفندن حفر و کشاد اولندیفی مرویدر . جانب دولت علیه دن حین فتحنده شوملی ناخی آمدیدر .
 حله قضاسنک مواقع مشهوره سی مرکز قضا اولان حله قصبه سیله تاریل
 ناحیه سنک مرکزی صباغیه ، بارماه ناحیه سی مرکز ی بارماه ، نهر شاه
 ناحیه سی مرکزی دبله ، ممدوحیه ناحیه سنک مرکزی خیکان کبیر ، خواص
 ناحیه سنک مرکزی عنابه قریه لریدر .

حله ۰ - حله قصبه سی فراتک ساحل یمین ویسارنده ، بغدادک ۹۵ کیلومتره
 جنوبنده ، ۳۲ درجه ، ۲۸ دقیقه ، ۳۵ نایه ، عرض شمالی الیه ۴۳ درجه ، ۱۸
 دقیقه ، ۳۰ نایه طول شرقیده ، قضاسنک وسطنده کائندر .

« حله افیحاء » ، « حله بی مزید » ترکیلریله ده معروف اولان حله قصبه سی
 ۴۹۵ تاریخ هجریسنده ملوک سلجوقیه امراسندن « سیف الدوله صدقه بن
 منصور بن دبیس بن علی بن مزید الاسدی » طرفندن تأسیس ایدلمش و کراد ،
 تیس ، جابون ، مهدیه ، جبران ، طاق ، جامعین ، وردیه ، کلج نایله معروف
 طقوز محله دن عبارت اولوب محلات مذکورده دن وردیه و کلج محله لری قصبه
 مذکورده نك چیزه جهتنده و دیگر محله لرده خی شامیه جهتنده واقع بولمشدر .

۱۳۰۹ سنه سندن اول خیلی زمان دیوانیه لوانسنک مرکزی ایدی . قصبه نك قس
 اعظمی ، چارشولری ، انبیه امیریه سی فراتک ساحل یمینده در . هواسی ،
 موقتی نهایت چیده و خوش منظر در . بغداد و کر بلادن صکره ولایتک الچسیم
 و محصولدار بر بلده سیدر .

اطرافنی باغله ، باغچه لرله مزیندر . قصبه نك ایکی ساحانی دوبه لی برکوری ربط
 ایدیور .

قصبه ده انبیه امیریه و عسکریه اوله رق حکومت قونانی ، تباخرانخانه ،

اجزاخانه ، غازخانه ، سلخخانه ، ایکی ذخیره اباری ، عسکریه قشله سی ،
 خسته خانه عسکری ، سواری و طوپچی حیه ائانه مخصوص ۲ طویله ، سواری
 دائره سیله باغچه سی ، عسکری قره غولخانه سی ، ۱ مکتب رشدی ملکی ، ۲
 مکتب ابتدائی ، ۳۰ صیان مکتبی ، قدیم و واسع ۱ جامع ، ۲۸ مسجد و اردر .
 عسکری قشله سیله دائره حکومت - پیشگاهی شهره قدر واسع میدانلردن
 بارت ازلق اوزره - خیلی جسم و منتظمدر .

یدی سنه اول انشا اولان تلغرافخانه و اجزاخانه دائره حکومت حداسنده در .
 ذکر اولان ایکی مکتب ابتدائی دخی یدی سنه اول صورت مکمله ده انشا
 ایدلشدر . سواری دائره سیله باغچه سی فرات قیسنده لطیف بر موقعدر .
 حله قصبه سی یکریمی ایکنجی نظامیه لواسیله ، سواری آلاینه ، ردیف سکسان
 دردنجی آلاینه برنجی طابورینه ، بر بطاریه طوپه آرامگاهدر .

قصبه ده ۲۶۲۶ خانه ، ۱۴۶۷۲ نفوس محرره ، ۳۰ قهره خانه ، ۱۸ خان ، ۸
 حمام ، ذخائر ادخارینه مخصوص « سیف » تعبیر اولان بیوک ۱۷ انبار ، ۱۲۰
 علوه ، بیوک چارشوسنده ۳۱۲۶ دکان بوئیور . نفوس غیر محرره دخی بالتخمین
 داخل حساب ایدیایر سه قصبه نك نفوسی ۳۰۰۰۰۰ بانغ اولور .

حله ده عباکی بیوک منسوجانه پاموقدن بزکی شیلر اعمال اولتور . لسان
 عمومی محلی عربیدر . خرما ، میوه و سبزه مبدولدر .

صراکز نواحی اولان قریه لره قرای سائر نك موقع و هواری لطیف اولوب
 بارمانه ، دبله ، خیکان کبیر ، عنابه قریه لری فرات ، صباغیه قریه سی محویل
 نهرلی اوزرنده کاشدر . دبله و بارمانه قریه لری نهراً حله یه ایکی بچی و خیکان
 کبیر یدی ، سکز ، محویل اوچ ، عنابه درت ساعت مسافه ده در .

حله قضا سیله فراتک هندیه سد موقمنده آچیلان صدر نك آره سنده و متوسط

«وقعنده» به «نام محله یدی سنه اول اخشابدر دوهلی بر کوپری اشا
اوانشدر».

(شامیه قضای)

شامیه قضای شمالاً هندیه، شرقاً دیوانیه، جنوباً سماوه قضالی، جنوب
غربی چپتدن شامیه چرلی، غرباً نجف قضاسیله هم حدوددر.
فرات نهرینک هندیه قولی و آندن متشعب جدوالر وهور [باتاقیق] لر
بو قضای اروا ایدر. هندیه قناتک کفل قریه سنک جنوبنده ایکی به آریلان
قولارندن بری ابوشوره دن چکد کدن صکره شامیه قضاسنه داخل اوله رق
وصرکز قضایه قدر «ابو کنوف» و آندن صکره شامیه هورینه قدر «خرم»
نامرله جریان ایدرک مذکور هوره دو کولور؛ کوفه قریه - نندن چن دیگر
قولی شامیه قضاسنه داخل اوله رق چاره مقاطعه سنیه سندن بالورور شامیه
هورنده برنجی قرل ایله بر شیر. هور دن صکره بر قول اوله رق جریان
ایدوب شامیه قریه سنک ارج - امت جنوبنده «ابورغوش» و «عطشان»
نامرله یه ایکی قوله آریلیر و بده سماوه قضای داخنده سارد قصبه سندن
بر بقی ساعت اول برلشوب یا «ز» شط العطشان «نامیله آقار و سماوه
قصبه سنک بر ساعت شالنده فرانک حله قولی ایله بر شیر.

شامیه قضاسنده ایکی هور [باتاقیق] واردر. هندیه شطندن «مبذل»
دیلان جدوالر ایله «و آلاز» هور ابن نجم «شطک ساحل یاراننده قضاتک
شیان حدودندن ام الشواریف» مقاطعه سنه قدر ممتد اولوب طولی اوج
ودیوانیه به مایحق شامیه مقاطعه سنه قدر عرضی ایکی ساعت کلیر. قضاتک
بو قسم اراضیسنه یا کزجه «هور» دیناور. مرکز قضاتک آتی ساعت

چونبده باشلایه رقی شنافییه نیک ایکی ساعت شمانه قدر طولی ایکی ساعت امتداد
ونهرک مجراسنی تشکیل ایدن و غماس و شنافییه ناحیه لری آره مننده بونان شنافییه
هورینه ساده چه ه بحر « دینلیر .

اراضی ه نخط و صورک قلت و تنزی موصمنده بیله سطح نهر ایله همان بر
سویوده بولنه رقی نهرک میاهی قولایلقه و لایقیله مزارعه ایصال و اتقا
ایتدیرلدیکندن بوقضا دخی خراسان وحله قضاری کبی اک زیاده استفاده اوتانان
برمحدر . یدی سکز سنه اولته قدر کثرتله پرنج حاصل ایدن یر هندیه قضای
ایکن قسم مخصوصنده یاز ایدیلن اسباب طبیعیه دن ناشی بومحصول اوراده
تدنی بولهرق حال حاضرده شرف فیض و برکت بورایه انتقال ایتمش و شایه
قضای شلب یتیشدیرن سماوه و هندیه قضالریله نواحی ثلثه نیک حاصلات
عمومیه مننه معادل بر درجه ده محصول یرمکده بولنشدیر . چلتک حاصلاتندن
ماعدآرپه ، بغدادی ، ماش ، سیبام ، دخن کبی انواع خوبات ده کثرتله
یتیشدیریلدور . قضایک حاوی ازلدینی الی قدر مقاطعاتدن اوتوزی چلتک
و خوبات صفییه و یگریمی قدری خوبات شستویه زرعه مخصوصدر . چلتک
زراعتی باشلیجه هر ر و بحر و جاره مقاطعاتنده در . پرنج تجارتی کر بلا ، دبوایه ،
بغداد سنجاقلری و بصره ولایتی ایله در . وسائط نقلیه سفان نهریه دن عبارتدر .
چلتک زرعی ایچون تشکیل ایدیلن هورلردن دولایی قضایک هوا سی
رطوبتلیدر .

قضایه مربوط نواحیدن صلاحیه ناحیه سی هندیه قضایله مرکز قضا
و غماس ناحیه سی مرکز قضا ایله شنافییه و شانیه ناحیه سی غماس و هورالله
ناحیه لری و هورالله ناحیه سی شنافییه ناحیه سیله سماوه قضای ارسنده کائندر .
باشلیجه قریب مرکز قضا اولان حمیدیه و شنافییه ناحیه سنک مرکزی بونان

شناپه و جاره ، قاطعۀ سنه سنك مركز اداره سي اولان ابو صخير قريه ليله
 چهاره قريه ليدر . ديگر نواحی مراکزی عشائر صريفه لری ايچنده در . عشائر
 صريفه لردن مرکب اوتوز يدي قدر کوی واردر .

اهالی قضا جعفری المذهب اولان عرب عشائر ليدر .

شاميه عشائری خزالی [الشلال] ، الشبل [الشبل عشیرتی اوچ فرقه در :
 الشبل آل خزیم ، الشبل آل جام ، الشبل اهل الدواب] ، الزیاد ، القتلہ ، انکرده ،
 بنی حسندن الہلی ، عواید ، حمیدات ، غزالات ، خفاجہ ، الیاش ، بنی سلامہ ،
 خالد عشیرت لری اولوب بونلردن اقله ، بنی حسن ، عواید ، حمیدات عشیرت لری نك
 مساکنی صريفه [قامیشن معمول کولبه] و ديگر عشائر خیمه نشیندر .

عشائرک قسم اعظمی زراعتله وبر قسمی آت ، قیسراق ، مانده ، اینک ،
 مرکب ، قیون ، کچی کبی حیوانات و مواشی اہلیہ بسله مکله مشغول و متیشدر .
 شاميه قضا سنك حاوی اولدینی مقاطعات شونلردر : صلیجیہ ، مہناویہ ،
 خرابہ ، حجاریہ ، نجاریہ ، عکر ، قرطبہ ، کویسہ ، غماس ، کشخیل ، ابو صخير ،
 شخاب ، کلیبی ، رغیہ ، ابو کفوف ، لغوہ ، ام الورد ، ابو ذهب ، ساکان ،
 ام البط ، قطعہ وارش ، منفہان ، عنکوشی ، ابو غریبان ، طویله ، جمده ، بطلیہ ،
 بدعہ مطاق ، بدعہ دخین ، دھیسہ ، بدعہ غزالیہ ، هطیل ، ابو محار ، مزک ،
 کرکاشہ ، هور اللہ ، رکابیہ ، عین شام ، هور بنی سعید ، رحلہ ، ابورماح ، هواء
 و ابو جزیر ، هور جواد ، فطوره ، شاطی فطوره ، حاوی ، خرم ، وبلہ ، ام
 الشواریف ، ربجی .

بو مقاطعاتک موقع لیلہ زراعی اولان عشائر آکلا شلق اوزره تقسیم و تعریف

آتی یه ابتدار اوئتور :

۰۱ — هور جهتی ؛ بوراسی صلاحیہ ناحیہ سنندن عبارتدر . هور ابن نجمندن

وهندیه شطرنج صو آیر . مقاطعات محتویہ سندز صایچہ بی حسن ، مہاریہ ،
 القتلہ ، خرابہ العلی ، حجابیہ و نجاریہ عوابد ، عاکر و قرطبہ و کویسہ کرد ، ابو
 کفوف القتلہ ، ابو ذہب العلی ، لغوہ وام الورد و ساکان وام البط عوابد ، قطعہ
 وارث و منہان حمیدات ، عنکوشی سادات عنکوشیہ نیک تحت ادارہ سندہ
 اولتی اوزرہ حمیدات عشیر تلمی طرفندز زراعت اولنور . صلاحیہ ناحیہ سنک
 مرکزی منہان مقاطعہ میدر ؛ مرکز قضایہ ۲ پتی ساعت مسافہ ددر .
 بو مقاطعہ لکثر تلی پرنج و جوبات سائرہ ددیتشدیر . انجق صایچہ مقاطعہ سنک
 اراضیسی سطح نہردن یوکسلہ رک تمامیلہ صو آلہ مدینغندن پرنج یتشدیر یارک
 جوبات سائرہ زرع ایدیور .

۰۲ - چول جہتی ؛ ایکی قسمدر . بری مرکز قضایہ ، قم دیکری غماس
 ناحیہ سنہ تابدر . چول جہتندہ کی مقاطعات پرنج یتشدیر یارک عوایتلا
 جوبات سائرہ اکر . قسم اعظمی ہور ابن نجمک فیضانندہ بلا واسطہ و اٹھاطاند
 مذکور ہوردن مفرز خرقلر اوزرنندہ کی کرود واسطہ سیلہ و بر قسمی شطرنز
 صو آیر . بو جہتک حدودی مرکز قضانک شرق و جنوب جہتندز باشلا یہ روق
 شنافیہ ناحیہ سنہ و دیوانیہ جہتترینہ دوغرو امتداد ایدر . مرکز قضایہ مربوط
 مقاطعہ لردن ابو غریبان حمیدات ، طویلہ و جمدہ الشلال ، بدعت دخن و بعلیہ
 و بدعت مطلق الشبل آل لجام ، دھیسہ الشلال ، بدعت غزالیہ الشبل الخزم
 - شایری معرفتیلہ زرع اولنور . چول جہتک غماس ناحیہ سنہ تابع قسمندہ کی
 مقاطعاتدن رغیلہ دہ حمیدات ، ابو رماحدہ الشلال ، غماس و ہواء و ابو جزر
 و ہور جواد و فطورہ و شاطی فطورہ دہ الشبل آل خزم عشیر تلمی اسکان
 و فلاحت ایدر . بو قسمک مقاطعاتی نہردن سقی اولنور . مرکز ناحیہ غماس
 مقاطعہ سندہ اولوب مرکز قضایہ براہ و نہرا ۴ ساعت مسافہ ددر .

۰۳ - بحر جهتی؛ بوراسی ینه نراس ناحیه سنه سر بو طدر . حاوی اولدینی
 حاوی ، خرم ، وبله ، ام شواریف ، ربجی مقاطعه لر نده الزیاد و بر مقدار کعب
 عشرتلی زراعت ایدر لر . بو مقاطعاتک محصولی برنجی در جده پرنج ، ایکنجی
 در جده حبوبات سائر در . مقاطعات نهر دن سنی اولنور . ام شواریف مرکز
 قضان ۳ و خرم ۵ ساعت مسافه در . بو مقاطعاته عمومیتله بحر تسمیه سی
 شنایه هورینه قریب اولسندندر . بحر جهتی شطک ساحل یمینی اولوب ساحل
 یساری چول جهتیدر . کشخیل مقاطعه سی عشائر متفرقه طرفدن زراعت
 اوانه رق بحر ایله جماره اره سنده کائن اولوب مرکز قضایه تابعدر .

۰۴ - هورالله جهتی؛ بوراسی هورالله ناحیه سنندن ، بارتدر . حاوی اولدینی
 مقاطعاتدن کرکاشه ده خفاجه ، هطیل و ابو محار و مزک و هور بنی سعید و هورالله
 و ربکیه و عین تماد و رحله مقاطعه لر نده الیاش و بنی سلامه عشائری فلاحت
 ایدیور مرکز ناحیه هورالله مقاطعه سنده اولوب مرکز قضا اولان حمیدیه
 قصبه سنک ۱۱ ساعت جنوبنده در . بو مقاطعات پرنج اکز؛ آربه ، بغدادی ،
 دخن کبی حبوبات زرع ایدر .

۰۵ - جنازه جهتی؛ بوراسی ابو صخیر ، مشخاب ، کلینی مقاطعاتنی حاوی
 بر مقاطعه سنیه در . هندیه شطک دیکر قولیله اروا اولنور . پرنج و حبوبات
 سائر حاصلاتی مبدول و برکتیدر . جماره مقاطعه سنیه سنده القله ، غزالات ،
 الشبل اهل الدواب ، الشبل الحجام ، الابرهم عشرتلی اسکان و زراعت
 ایدیور لر . قضا عشائرندن خالد عشرتک قسم اعظمیده بوراده اولوب بر قسمی
 دیکر مقاطعات امیر یه ده متفرقدر . مقاطعه نیک مرکزی ابو صخیر قریه سی اولوب
 جماره قریه سی ده بورایه سر بو ط و قریبدر . مقاطعه داخلنده اوچ کوپری
 موجوددر .

حمیدیه ۰ - حمیدیه قصبه سی هندیہ شطناک ساحل بسارنڈہ دیوایہ و بجدن
بشر ساعت مسافہ دہ کائندر. سکز سنہ اول تأسیس و انشا ایدلشد. مقدمہ امرکز
قضا شمدیکی موقک یارم ساعت قدر شمال شرقیسنده هوز ابن نجم دینین
بآقلمک کنارنڈہ «ام البعور» قریہ سی ایسده بآقلمدن دولایی هوایی
خللدار و غیر قابل اسکان و اعمار اولدیندن ترک ایدیاہرک شط کنارنڈہ کی موقه
نقل اولمش و آرزمان ایچنده سو قاعلمی طرز نوین اوزره «فرز بر قصبه حانی
آلنرق بالشکیل» حمیدیه «نام عالیسیله توسیم ایدلشد.

قصبه نی قارشی یا قبیہ ربط ایچون اتی سنہ اول دوبہ لی بر کوپری انشا
اولنشد. ایکی دائرہ لی اولان حکومت قوناغی شط قیسنده وسعت کافی بی
حاضر منتظم بر بنادر. قصبه ده ۱۵۰۰ ی متجاوز نفوس، طوغله ایله بنا ایدلش ۵۰
و حصیر و قامیشدر معمول ۲۰۰ خانه، ۵۰ دکان، ۵ قهوه خانه وارد. قصبه ناک
هوایی رطوبتی ایسده و موقی پک لطیف اولوب هله اطراف و جواری نظرک
تمدید ایدیله بیله جکی بر فسحت ایچنده پرورشیا ب اولان بتون پرنج، اکین
تارالری ناک الواح دلریای زمر دینی ایله جاره بپارد. قصبه ده هنوز تلغرافخانه
تأسیس ایدلمدیکندن مخبرات دیوانیه و نجف تلغرافخانه لری واسطه سیله اجرا
ایدیلیر.

شانیه قصبه سی شهرک ساحل یمن و بسارنڈه، حمیدیه قصبه سنک ۸ ساعت
جنوبنده ناحیه مرکزیدر. هوایی و موقی پک لطیفدر. قصبه ناک قسم اعظمی
و چارشوسی شطک ساحل یمننده اولوب ینه بر چوق خانه لری و ناحیه حکومت
قوناغی حاوی اولان قارشی یقبیه اتی سنہ اول انشا ایدیلن دوبہ لی بر کوپری
ایله صر بو طدر. قصبه ده طوغله و چمنوردن ۱۵۰ و قامیشدن ۲۵۰ خانه، ۶۰ قدر
دکان و قهوه خانه موجوددر. شامیه قضا سنک بصره و لایته لره پرنج و حیویات

سائرہ مر اسلاتہ اسکله اولدیفندن هر وقت شنایه یه خیلی سفائن تجاریه کلیر ، کیدر . اهالیسی تجارتله ، کیجیلکله مشغول و متعیشدر لر . جماره مقاطعه سنیه سنک مرکز اداره سی اولان ابو صخیر قریه سی شطک ساحل یمنده کائندر . اداره مأمورینه مخصوص کوزل بردا ئره ایله ۱۵۰ خانہ بی ، ۱۵ دکانی ، ۱ قهوه خانہ بی حاویدر . بو قریه نجفدن و شامیه قضاسی مرکزندن ایکشر بچ ساعت مسافه ددر .

جماره قریه سی ابو صخیر قریه سنک یکریمی دقیقه قدر جنوبنده اولوب ۳۰۰ خانہ بی ، چار شو سنده ۱۰۰ دکان و قهوه خانہ بی ، ۳ مسجدی محتویدر . اطرافنده باغچه لر واردر .

﴿ سماوه قضاسی ﴾

سماوه قضاسی شمالاً دیوانیه مرکز قضاسی ، شرق و شرق جنوبی طرفندن منتفک سنجاغی ، جنوب غربی جهتدن شامیه چولی ، شمال غربیدن شامیه قضاسی ایله محاطدر ؛ ولایتک نهایت جنوبنده کائندر .

قضاتک ال برکتلی محصولی پرنج ایسه ده حله شطی مجراسنک دولوب تحویل مجرا ایلسندن دولایي سماوه دن صویک منقطع اولدیفندن یالکز آریه ، بغدادی ، ماش ، قوم داری ، آق داری ، سیسام کبی انواع حبوبات حاصل اولوب بصره ولایتیه اهیتلی حبوبات تجارتی ایدر . مذکور حله شطی مجراسنک تطمیر یله عملیات لازمه فنیه نک اجراسی ایچون صورت مخصوصه ده اوروپادن جلب اولنان مهندس در سعادتدن اعزام بیوریلان دیگر ایکی مهندسله برابر کشفیات فنیه بی اجرا ایتکده اولدقلرندن عملیات لازمه نک اجراسیله بتوفیقه تعالی صویک مجرای سابقه اساله سنه موفقیته اسکسی کبی برکتلی پرنج محصولنک زرعه

باشلانیلہ جنی طبعینہر . اراضی سماوہ قصبہ سندن بر بچی ساعت یوقارودہ حلہ
 شطی واندن یارم ساعت صکرہ شط العطشان ایہ بر اشہرک کسب جسامت
 ایدن فرات نہری ایہستی اولنور . شطدن منمرز جدوللرک اراضی بی استیلا
 واسقا ایتدیکی کی انای انحطاط میاہدہ ہدام ، لوح ، خناق مقاطعاتک
 وسماوہ قصبہ سنیلہ دراجی قریہ سدنک نہر ساحلارندہ کرود زراعیہ اولور .
 قضا داخندہ بر چوق کرود دخی واردر .

قضا عشاری و باخصوص بنی حکیم عشاری نژدہ خیلی اغنام و مواشی
 و حیوانات اہلیہ اولوب قضایک جنس اینکری مشہور و مقبولدر . قضا
 داخندہ کی قصبات و قری اطرافندہ خلیجہ عشائر واردر . بونلرک اکثری
 صرفہ لردہ مقیم و خزاعل ، بنی حکیم ، الزیاد کی بعض لیدہ خیمہ نشین
 و جملہ سی جعفری المذہب و لسان عربی ایہ متکلمدر . قضا داخندہ کی قصبات
 مرکزی قضا اولان سماوہ قصبہ سنیلہ ابو جواریر ناحیہ سدنک مرکزی رمیشہ و خضر
 دراجی ناحیہ سی مرکزی خضر و ام النجرس ، ابو جواریر ، وسیطہ ، سادہ ،
 ایشان و دراجی قصبہ لیدر . ابو جواریر ناحیہ سی قضایک شمال و خضر دراجی
 ناحیہ سی شرق جنوبی قسمی تشکیل ایدر .

قضایک عشائر موجودہ سی خزاعل ، جبور ، بنی عارض ، بنی زریح ،
 العاجیب ، الطوام ، البوحسان ، البوجیاش ، الزیاد ، جواریر ، بنی حکیم ، المحسن
 عشیرتلی اولوب بونلرک اکثری بر چوق فرقہ یہ منقسمدر . الطوامک مشہور
 فرقہ لری البوحسین ، الجمعہ ؛ البوحسانک البوعینین ، الخنیس ، السحور ، العبس ؛
 البوجیاشک ربایع ، العنتر ، البوجراد ، شنابرہ ، الحویش ، النجرس ، حمصرہ ؛
 الزیادک دراوشہ ، ابو محمد ، العصیدہ ، الایدیم ، البوحسنہ ، البولحہ ؛ بنی حکیمک
 البرکات ، المطاوہ ، الکاب ، الصفران ، العبس ، التریہ ، العشیش ، مؤمنین ،

الفرطوس، الحمیده، الجزیره، البوچامل والزویددر. بونرفلاحتله مشغولدر.
 سماوه قضاسی سکسان مقاطعه یه منقسمدر. بومقاطعه لر فرات نهرندن
 مفرز برچوق جدولار ایله ازوا اولنور.

سماوه + - سماوه قضاسی بغدادک ۲۳۵ کیلو مترو جنوب شرقیمنده،
 فرات نهری اوزرنده قضا صرکزیدر. حیسات ومعموریت نقطه نظرندن
 حله دن صکره لوانک الک مهم برقبه سیدر. موقعی ومنظره سی پک لطیفدر.
 نهر بونیده کی مبانی اطرافنده خرما باغلی و اشجار سائره بی حاوی باغچهلر بر
 قات دهها لطافت بخشادر. قصبه ایکی بقه لی اولوب بررینه دوبه لی برکوپری ایله
 صربو طدر. حکومت قوناغیله چارشوسی و اکثر محلات و بناسی فرانک ساحل
 یمینده وعساکر نظامیه قشله سیله تلغرافخانه ساحل یسارنده در.

قصبه کارکیر وتخمیناً ایکی پک خانه بی، یدی بیکی متجاوز نفوسی، برجامع
 ودرت مسجدی، سکرز خانگی، چارشوسنده برچوق دکانلر ایله ذخیره انبار
 وعلوه لرخی، قهوه خانه لری، حماملری حازیدر. سنزه و میوه سی چوقدر.
 سماوه دیواییه برآ ۱۵ ساعتدر. دیواییه ایله ریشه اره سنده و دیواییه ۶،
 ریشه یه ۵ ساعت مسافده. بارتدر. حله شطنک ساحل یمینده «امام حمزه»
 نقطه سی سیاحت بریده منزلدر.

سماوه قصبه سنه اوچ ساعت مسافده و برطانک اوزرنده «بحیره» نامنده
 دهشتلی برصو ومدکور صویک بش ساعت بعدنده جسم بر ملاحه دخی
 وارددر. قصبه ده دیوز عمومیه ولیمان اداره خانه لریده موجوددر.

ابن رشیدک عشائری هر سنه سماوه جهت لرندن ذخائر ولوازم سائر
 تدارکی ایچون مسابله ده بواندقلری کی بصره ولایتنه ده کثرتلی حبوبات
 سوق ایسکده اولدینندن قصبه نک تجارتی صورت دائمه ده ایسکده در.

قصبه اهل سنک بر قسمی تجار تله مشغول و بر قسمی اصنافی و کجیلنگه متعیشند.
 رمیته قریه سی عشارک متوسط بر نقطه سنده واقع و خانه لری چاموردن معمولدر.
 ابو جواریر قریه سی رمیته نک بر ساعت شمالنده ، فرات نهرینک ساحل
 یمنده اون بش خانه دن عبارتدر .

وسیطه قریه سی ایسه رمیته نک قارشی ساحلنده اوچ چاریک ساعت مسافه ده
 کائدر .

ساده قریه سی رمیته نک بر چاریک ساعت شرقنده نخواستانرا یمنده نکر می خانه لک
 بر قریه در .

ایشان قریه سی رمیته نک شرق جنوبی جهتده واقع بر بچق ساعت بعدنده در .
 یوز خانه دن متجاوز اهل سی اولوب اوراده ججیم و کلیم و سجاده کبی کوزل
 منسوجات نسج ایدیلیر .

خضر قریه سی خضر دراجی ناحیه سنک مرکزی اولوب فرات نهرینک
 جزیره ساحلنده ایکی یوز خانه دن والی دکاندن عبارتدر . اطرافنده باغ و باغچه
 واردر . سماودنک بش ساعت جنوب شرقیسنده کائدر . دراجی قریه سی
 ینه فرات نهرینک ساحل یسارنده خضر قریه سنک اوچ ساعت شرقیسنده
 التمش قدر خانه بی و درت بش دکانی حاویدر . اوراده بر تلغرافخانه مرکزی
 واردر . دراجی قریه سی منتفک سنجاغی حدودنده « بطیحه » ناحیه سی مرکزینه
 و « هویشلی » مقاطعه سنه اوچ ساعت مسافه ده در .

سماوه قضاسی داخلنده آثار عتیقه دن سماوه قصبه سنک درت ساعت
 شرقنده ، الجزیره جهتده « ورکه » [اورخ] وانک شرق جنوبیسنده و درت
 میل مسافه ده صفره ، [لارسام] بلاد قدیمه سنک خرابه لری واردر .

جستگان سلطان مرادخان رابع حضرت تزلینک بغدادی تشریف نردن صکره
بغداده تعیین بیوریان ولایة عظام حضرتانک اسامینسی وتاریخ تعیینری
ایله مدت مأموریتلری مبین جدولدر .

مدت مأموریتلری			تاریخ تعیینری	
ایام	شهر	سنه	سنه	اسامی ء ولایة عظام
	۴		۱۰۴۸	کوچک حسن پاشا
۱۳		۳	۱۰۴۹	درویش محمد پاشا
۵		۲	۱۰۵۲	دفعه (۲) کوچک حسن پاشا
۱۵	۵		۱۰۵۴	حسین پاشا
۱۱		۱	۱۰۵۴	حیدر اغا زاده محمد پاشا
۲۲		۱	۱۰۵۵	کوچک موسی پاشا
۱۵	۲	۱	۱۰۵۶	ابراهیم پاشا
۲۱	۱	۱	۱۰۵۸	سهیز موسی پاشا
۲۸	۱۰		۱۰۵۹	ملک احمد پاشا
	۶		۱۰۵۹	نوغای زاده ارسلان پاشا
	۱۰		۱۰۶۰	حسین پاشا
۲۳		۲	۱۰۶۱	سلحدار قره مصطفی پاشا
	۱۱	۲	۱۰۶۳	سلحدار مرتضی پاشا
۱۵	۴	۱	۱۰۶۵	آق محمد پاشا
۱۷		۲	۱۰۶۷	خاصکی محمد پاشا
۲	۷	۲	۱۰۶۹	دفعه (۲) سلحدار مرتضی پاشا

اسامی	سنه	شهر	ایام
قنبر مصطفی پاشا	۱۰۷۲	۱	۱۸
پتوقی مصطفی پاشا	۱۰۷۴	۶	
دفعه (۲) ساجدار قره مصطفی پاشا	۱۰۷۵	۸	۲۶
اوزون ابراهیم پاشا	۱۰۷۷	۴	۱
دفعه (۳) ساجدار قره مصطفی پاشا	۱۰۸۲	۳	۲۰
ساجدار حسین پاشا	۱۰۸۵	۱	۱۷
عبدالرحمن پاشا	۱۰۸۶	۱	۶
قیلان مصطفی پاشا	۱۰۸۷	۱	۶
ساجدار عمر پاشا	۱۰۸۸	۳	۹
ابراهیم پاشا	۱۰۹۲	۲	۵
دفعه (۲) ساجدار عمر پاشا	۱۰۹۵	۳	۲۷
کتخدا احمد پاشا	۱۰۹۸	۱	۲۱
دفعه (۳) ساجدار عمر پاشا	۱۰۹۹	۱	۲۳
بازرگان احمد پاشا	۱۱۰۲	۲	
احمد پاشا	۱۱۰۵	۶	
علی پاشا	۱۱۰۷	۳	
اسماعیل پاشا	۱۱۱۰	۱	
مصطفی پاشا	۱۱۱۱	۲	۴
یوسف پاشا	۱۱۱۵		۴
دفعه (۲) علی پاشا	۱۱۱۵	۷	۴

ایام	شهر	سنه	سنه	اسامی
		۱۹	۱۱۱۶	حسن پاشا
		۱۲	۱۱۳۵	حسن پاشا زاده احمد پاشا
		۱	۱۱۴۷	اسماعیل پاشا
		۱	۱۱۴۸	صدر اسبق محمد پاشا
		۱۲	۱۱۴۹	احمد پاشا
۵			۱۱۶۱	صدر اسبق الحاج احمد پاشا
۷			۱۱۶۱	کسریه لی الحاج احمد پاشا
۸			۱۱۶۲	صدر اسبق الحاج محمد پاشا
		۱۲	۱۱۶۳	احمد پاشا کتخداسی سلیمان پاشا
		۲	۱۱۷۵	سلیمان پاشا کتخداسی علی پاشا
		۹	۱۱۷۷	عمر پاشا
		۶	۱۱۸۶	اسپناچی زاده مصطفی پاشا
۸			۱۱۹۲	عبدی پاشا
	۶		۱۱۹۲	عبدی پاشا کتخداسی عبدالله پاشا
۱۲	۶		۱۱۹۲	حسن پاشا
		۲۴	۱۲۹۳	بیوک سلیمان پاشا
		۵	۱۲۱۷	سلیمان پاشا کتخداسی حافظ علی پاشا
		۳	۱۲۲۲	کوچک سلیمان پاشا
		۳	۱۲۴۵	سلیمان پاشا خزینه داری عبدالله پاشا
		۴	۱۲۲۸	سلیمان پاشا زاده سعید پاشا

ایام	شهر	سنه	سنه	اسامی
		۱۴	۱۲۳۲	داود پاشا
		۱۴	۱۲۴۶	لاز علی رضا پاشا
		۶	۱۲۵۸	محمد نجیب پاشا
	۶	۱	۱۲۶۴	عبدالکریم نادر پاشا
۲۱	۱۰		۱۲۶۶	وجیهی پاشا
۵	۱		۱۲۶۷	محمد نامق پاشا
۱۷		۵	۱۲۶۸	کوزلکلی محمد رشید پاشا
	۴	۱	۱۲۷۳	سردار اکرم عمر پاشا
	۴	۱	۱۲۷۵	سرکاتبی مصطفی نوری پاشا
۲۲	۶		۱۲۷۷	احمد توفیق پاشا
	۶	۷	۱۲۷۷	دفعه (۲) محمد نامق پاشا
		۱	۱۲۸۴	تقی الدین پاشا

(تشکیل ولایتک مبدأ نندن بری بغداد ولایتی والیکنه تعیین بیوریلان)

(ذوات عظام حضراتی)

رتبه لری	مدت مأموریت لری			تاریخ تعیین لری		ولاة عظامک اسامیسی
	ایام	شهر	سنه	سنه	سنه	
مشیر			۱	۱۲۸۸		رؤف پاشا
مشیر	۱۵	۱۱	۱	۱۲۸۹		ردیف پاشا
وزیر	۲۳	۷	۱	۱۲۹۱		عبدالرحمن پاشا
وزیر	۵	۹		۱۲۹۳		عاکف پاشا

رتبه لری	یوم	شهر	سنه	سنه	ولایة عظامك اسامیسی
وزیر	۹	۸		۱۲۹۴	قدری پاشا
وزیر	۲۹	۱۰	۱	۱۲۹۴	دفعه (۲) عبدالرحمن پاشا
وزیر	۱۹	۲	۶	۱۲۹۶	دفعه (۲) تقی الدین پاشا
مشیر	۱۶	۸	۲	۱۳۰۳	مصطفی عاصم پاشا
وزیر	۲۱	۶	۱	۱۳۰۵	سری پاشا
وزیر	۴	۱۰	۴	۱۳۰۷	حاجی حسن رفیق پاشا
وزیر	۲۲	۱۰	۲	۱۳۱۲	عطاء الله پاشا
وزیر	۱۳	۳	۳	۱۳۱۵	نامق پاشا
مشیر	۲۹	۱	۲	۱۳۱۸	(وکالة) احمد فیضی پاشا
روم ایلی	۱۸	۱۱		۱۳۲۰	عبدالوهاب پاشا
بالا				۱۳۲۱	والی عالی عیید بک

❖ بیک ایکی یوز آلمش درت تاریخندن اعتباراً التنجی اردوی همایون ❖

❖ مشیریت وقوماندانلغنده بولنمش اولان ذوات عظامك اسم ❖

❖ وتاریخ تعیینلریله رتبه لری مبین جدولدر ❖

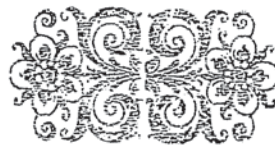
رتبه لری	تاریخ تعیینلری	اسملری
مشیر	۱۲۶۴	عبدالکریم نادر پاشا
	۱۲۶۶	وجیهی پاشا
مشیر	۱۲۶۷	محمد نامق پاشا
	۱۲۶۸	کوزلسکی محمد رشید پاشا
مشیر	۱۲۶۳	سردار اکرم عمر پاشا

رتبه‌ری

تاریخ تعییناری

اسم‌نوی

وزیر	۱۲۷۵	مصطفی نوری پاشا
مشیر	۱۲۷۷	احمد توفیق پاشا
مشیر	۱۲۷۷	دفعه (۲) محمد نامق پاشا
وزیر	۱۲۸۴	تقی الدین پاشا
فریق		صالح پاشا
مشیر	۱۲۸۸	روؤف پاشا
مشیر	۱۲۸۹	ردیف پاشا
وزیر	۱۲۹۱	عبدالرحمن پاشا
مشیر	کانون اول سنه ۱۲۹۲	حسین فوزی پاشا
فریق	کانون ثانی سنه ۱۲۹۵	رجب پاشا
فریق	تشرین اول سنه ۱۲۹۶	عزت پاشا
مشیر	کانون ثانی سنه ۱۲۹۷	هدایت پاشا
مشیر	تشرین اول سنه ۱۳۰۲	نافذ پاشا
مشیر	اگستوس سنه ۱۳۰۳	توفیق پاشا
مشیر	تموز سنه ۱۳۱۱	رجب پاشا
مشیر	حزیران سنه ۱۳۱۴	احمد فیضی پاشا
برنجی فریق	۳ تشرین اول سنه ۱۳۲۰	قوماندان حالی سلیمان شوقی پاشا

مرکز ولایت نابلری

رتبه لری	تاریخ تعیین لری	اسم لری
بلادخسته	۷ اگستوس سنه ۱۲۸۸	عطاء الله افندی
	۲۷ کانون ثانی سنه ۱۲۹۰	محمود روحی بك
	۱۶ شباط سنه ۱۲۹۱	توفیق افندی
	۸ ایلول سنه ۱۲۹۲	یونس افندی
	۱۰ شباط سنه ۱۲۹۴	عاصم بك
حرمین	۲۲ کانون ثانی سنه ۱۲۹۹	محمد اسعد افندی
روم ایلی قاضی مسگری	۱۳ تشرین ثانی سنه ۱۲۹۹	عبدالقادر افندی
حرمین	۸ ایلول سنه ۱۳۰۰	عمر فیهی افندی
	۲۵ ایلول سنه ۱۳۰۴	مصطفی افندی
مکه پایه سی	۷ تشرین اول سنه ۱۳۰۸	عزیز افندی
استانبول پایه سی	۶ تموز سنه ۱۳۱۱	نجم الدین افندی
استانبول پایه سی	۸ تشرین اول سنه ۱۳۱۴	کمال الدین افندی
بلادخسته	۳۰ مارت سنه ۱۳۱۸	ابوبکر حلمی افندی
استانبول پایه سی	۱۸ تشرین ثانی سنه ۱۳۲۰	نائب حالی نجم الدین افندی

ولایت دفتر دار لری

اولی ثانیسی	۱۸ ایلول سنه ۱۲۸۹	سینی افندی
اولی ثانیسی	۲۴ کانون ثانی سنه ۱۲۹۲	هاشم افندی
اولی اولی	۳۱ مارت سنه ۱۲۹۴	رشدی افندی
اولی ثانیسی	۱۶ تموز سنه ۱۲۹۹	حقی افندی

اسملرى	تاریخ تعیینلىرى	رتبەلىرى
حسن رضا افندى	۲۶ تمبوز سنه ۱۳۰۱	ثابیه
شاكر افندى	۲۳ كانون اول سنه ۱۳۰۳	اولى اولى
جمال بك	۱۶ تشرین ثابى سنه ۱۳۰۶	ممايز
رفعت بك	۱۶ تشرین ثابى سنه ۱۳۰۷	اولى ثابىسى
نورى افندى	۲۶ تشرین اول سنه ۱۳۰۹	اولى اولى
توفیق افندى	۲۱ ايلول سنه ۱۳۱۱	اولى اولى
حسن واهب بك	۱۲ حزیران سنه ۱۳۱۴	اولى اولى
رفعت بك	۱۳ حزیران سنه ۱۳۱۷	اولى ثابىسى
امین بك	۲۱ مایس سنه ۱۳۱۸	اولى ثابىسى
نهاد بك	۴ آغستوس سنه ۱۳۲۰	اولى ثابىسى
دفتردار حالى شكرى افندى	۱۸ آغستوس سنه ۱۳۲۱	ممايز

﴿ولاية مکتوبچیلری﴾

عبدالله بك	۷ آغستوس سنه ۱۲۸۸	ممايز
روف بك	۱۴ تمبوز سنه ۱۲۹۱	
تحمین افندى	۴ تشرین اول سنه ۱۲۹۱	ممايز
نورى افندى	۲۲ ايلول سنه ۱۲۹۵	ثابیه
مختار بك	۱۴ تشرین اول سنه ۱۲۹۶	ممايز
مصطفى بك	۵ آغستوس سنه ۱۲۹۷	ممايز
سعید بك	۷ آغستوس سنه ۱۲۹۹	ممايز
رافت بك	۲۶ تمبوز سنه ۱۳۰۱	ثابیه

اسماری	تاریخ تعییناری	رتبه‌ری
صادق افندی	۳۱ تشرین اول سنه ۱۳۰۲	اولی ثانیسی
نجیب بك	۱۷ آگستوس سنه ۱۳۰۵	متمایز
محمود طلعت بك	۳۰ كانون اول سنه ۱۳۰۵	متمایز
سلیمانز فائق افندی	۳ تشرین اول سنه ۱۳۰۷	اولی ثانیسی
شاكر افندی	۲۲ تشرین اول سنه ۱۳۰۸	اولی ثانیسی
نجیب بك	۲۸ مایسن سنه ۱۳۱۱	متمایز
صبحی بك	۱۲ تشرین اول سنه ۱۳۱۲	متمایز
شوكت بك	۸ ایلول سنه ۱۳۱۳	متمایز
محمد رؤف افندی	۱۶ كانون اول سنه ۱۳۱۵	اولی ثانیسی
خلیل بك	۱۱ تموز سنه ۱۳۱۹	ثانیه
مکتوبیء حالی محمد طاهر بك	۱۴ تموز سنه ۱۳۲۱	متمایز

﴿ ملغا سرکنز ولایت متصرفلری ﴾

ثابت پاشا	۱۸ حزیران سنه ۱۲۸۸	میرمیران
آصف افندی	۲۴ تشرین ثانی سنه ۱۲۹۰	اولی ثانیسی
مظهر پاشا	۲۷ آگستوس سنه ۱۲۹۱	میرمیران
عطاء الله افندی	۱۶ تموز سنه ۱۲۹۶	استانبول پایه‌سی
ناظم بك	۷ تموز سنه ۱۳۰۰	اولی ثانیسی

﴿ کر بلاسنجاغی متصرفلری ﴾

راشد افندی	۱ مارت سنه ۱۲۹۲	اولی ثانیسی
قدری بك	۶ كانون اول سنه ۱۲۹۳	متمایز

رتبه لری	تاریخ تصدیق لری	اسم لری
میرمیران	۲۹ تموز سنه ۱۲۹۴	مظہر پاشا
اولی تائیمی	۱۲۹۶ سنه ۱۱ ایلول	روحی افندی
میرمیران	۱۲۹۷ سنه ۵ اگستوس	محمد پاشا
میرمیران	۱۲۹۸ سنه ۱۹ نیسان	دفعه (۲) مظہر پاشا
روم ایلی	۱۲۹۹ سنه ۲۳ ایلول	حاجی علی پاشا
میرمیران	۱۳۰۰ سنه ۱۱ نیسان	جلال پاشا
میرمیران	۱۳۰۲ سنه ۱ کانون اول	مصطفی پاشا
اولی تائیمی	۱۳۰۴ سنه ۷ مارت	علی رضا بک
روم ایلی	۱۳۰۵ سنه ۲۸ کانون ثانی	دفعه (۲) جلال پاشا
اولی اولی	۱۳۰۷ سنه ۲۶ کانون اول	محمد بک
میرمیران	۱۳۰۹ سنه ۱۹ تشرین اول	فرید پاشا
ممایز	۱۳۱۱ سنه ۲۷ تشرین اول	یحیی زہت بک
روم ایلی	۱۳۱۳ سنه ۱۳ مایس	عبداللطیف پاشا
روم ایلی	۱۳۲۱ سنه ۵ تشرین ثانی	متصرف حالی یحیی توفیق پاشا

﴿ دیوانیہ سنجائی متصرف لری ﴾

روم ایلی	۲۳ کانون ثانی سنه ۱۲۸۸	شبلی پاشا
میرمیران	۳ کانون ثانی سنه ۱۲۹۱	محمد پاشا
میرمیران	۱۵ ایلول سنه ۱۲۹۵	اشرف پاشا
روم ایلی		عبدالغنی پاشا
میرمیران	۲۹ مارت سنه ۱۲۹۹	دفعه (۲) محمد پاشا

اسماری	تاریخ تعییناری	رتبه‌اری
محمد رشید پاشا	۴ تشرین اول سنه ۱۳۰۰	روم ایلی
صالح بك	۱۸ تشرین ثانی سنه ۱۳۰۱	متمايز
زکی افندی	۵ تشرین ثانی سنه ۱۳۰۳	متمايز
یحیی زهت بك	۱۴ كانون اول سنه ۱۳۰۴	روم ایلی
صالح پاشا	۲۸ مارت سنه ۱۳۰۷	روم ایلی
محمود بك	۲۹ حزیران سنه ۱۳۰۷	روم ایلی
جلال پاشا	۳۱ كانون اول سنه ۱۳۰۷	اولی ثانیسی
علی رضا بك	۲۶ كانون اول سنه ۱۳۰۸	روم ایلی
سعید پاشا	۱۲ كانون ثانی سنه ۱۳۰۹	فریق
موسی کاظم پاشا	۲۷ نیسان سنه ۱۳۱۱	فریق
جمیل بك	۱۲ حزیران سنه ۱۳۱۲	اولی اولی
حقی افندی	۱۲ شباط سنه ۱۳۱۲	میرمیران
صفوت پاشا	۱۹ تموز سنه ۱۳۱۴	میرمیران
مصطفی پاشا	۲۳ تموز سنه ۱۳۱۵	اولی اولی
سلیمان فائق افندی	۷ كانون اول سنه ۱۳۱۷	اولی ثانیسی
جمال بك	۱۶ اگستوس سنه ۱۳۱۹	روم ایلی
حمدی پاشا	۷ نیسان سنه ۱۳۲۰	اولی اولی
متصرف حالی خیری بك	سنه ۱۳۲۲	اولی اولی

﴿ بغداد ولایتی اشراف و متجزیانندن رتبه و نشانی حائز اولوب بلاده ﴾
 ﴿ مأمورین و سائرہ صرہ سنده اسماری ذکر اولنمیان ذواتک اسنامیسی ﴾
 ﴿ بروجه زیر بیان اولنور ﴾

— علمیه —

اسماعی	رتبه	عثمانی	مجددی
جهیل زاده عیسی غیاث الدین افندی	حرمین	۳	۳
راوی زاده سید ابراهیم افندی	حرمین		۳
کیلانی زاده سید زین الدین افندی	بلادخمسہ		
حیدری زاده عبدالله سالم افندی	بلادخمسہ	۳	
زهاوی زاده جهیل صدق افندی	بلادخمسہ		۳
اعظمیہ متولیسلی مصطفی افندی	مخرج		
کیلانی زاده سید احمد افندی	ازمیرپایہ سی		
کیلانی زاده سید عبدالله افندی	ازمیرپایہ سی		
کیلانی زاده سید محمود افندی	ازمیرپایہ سی		
منتفک مفتیسی سابق سید عبدالرحمن افندی	ازمیرپایہ سی		
جهیل زاده عبدالرحمن نورالدین افندی	کبار مدرسین		
کیلانی زاده سید محی الدین افندی	موصولہ صحین		
آلوسی زاده حاجی علی افندی	مدرس		
آلوسی زاده سید ثابت افندی	مدرس		
آلوسی زاده سید حسام الدین افندی	مدرس		
آلوسی زاده سید محمد درویش افندی	مدرس		

اسم	رتبه	عثمانی	مجیدی
آلوسی زاده سید حسین افندی	مدرس		
کیلانی زاده سید صفاء الدین افندی	مدرس		
کیلانی زاده سید محمد حامد افندی	مدرس		
کیلانی زاده سید عبدالرزاق افندی	مدرس		
کیلانی زاده سید محمد الیاسین افندی	مدرس		
کیلانی زاده سید احمد الیاسین افندی	مدرس		
کیلانی زاده سید محمود افندی	مدرس		
کیلانی زاده سید حسام الدین افندی	مدرس		
کیلانی زاده سید عبدالمجید افندی	مدرس		
کیلانی زاده سید محمد افندی	مدرس		
جمیل زاده عبدالباقی فخر الدین افندی	مدرس		
جمیل زاده عبدالجلیل افندی	مدرس		
جمیل زاده عبدالمجید افندی	مدرس		
احطافی زاده ناجی افندی	مدرس		
سوییدی زاده ابراهیم ناجی افندی	مدرس		
سوییدی زاده محمد عارف افندی	مدرس		
مفتی زاده محمد عطاء الله افندی	مدرس		

— ملکیه —

پاچه جی زاده حاجی عبدالرحمن افندی	اولی اولی	۳	
زهاری زاده رشید پاشا	میرمیران	۴	۳

مجددی	عثمانی	رتبه	اسم نامی
		میرمیران	بابان زاده مجید پاشا
۳	۲	میرمیران	باجلانلی مصطفی پاشا
		میرمیران	دلیم قائم مقام سابقی راشد پاشا
۳		میرمیران	خضیری زاده عبدالقادر پاشا
۲	۲	اولی ثانیسی	زیبقی زاده سلیمان افندی
		متمایز	دفتری زاده اسماعیل افندی
		متمایز	کتبخدا زاده رؤف افندی
		متمایز	شهبندر زاده محمد صالح افندی
		متمایز	شهبندر زاده محمود افندی
		ثانیه	پاچه جی زاده نجیب افندی
		ثانیه	شاگرد افندی زاده محمد افندی
		ثانیه	پاچه جی زاده مصطفی افندی
		ثانیه	مرکز پوسته مدیر سابقی سعید افندی
		ثانسه	بوروزنلی زاده صالح افندی
۵		ثانسه	اوچنجی بلدیهر رئیس سابق حاجی محمود افندی
		ثانسه	محمد پاشا زاده شوکت بك

— معتبران محلیه —

اولی ثانیسی	ملت موسویه دن مناحیم صالح افندی
متمایز	ملت موسویه دن یوسف شنبوب افندی
دیر الامرا	ملت عیسویه دن یعقوب یسایا پاشا

عشای مجیدی	رتبه	اسم
	ثانیه	ملت موسویهدن صالح کرکوکلی افندی
	ثالثه	ملت موسویهدن دایال ساسون افندی
۵		کلداز بطریق وکیلی سابق قس نودرود افندی
۵		ارمنی ملتدن نعوم سرکیس پاپا افندی
— کظیمه قضاسی —		
	ادرنه رؤسی	کلیددار شیخ عبدالحمید افندی
— خراسان قضاسی —		
	ثالثه	هویدر قریه سی . تجیزاندن صالح افندی
— کربلا سنجاشی —		
	ادرنه پایه سی	حکیم زاده سیدحسن افندی
	ازمیر پایه سی	رشدی زاده سیدقاسم افندی
— نجف اشرف قضاسی —		
۴		کلیددار زاده سید محمد حسن افندی
۴		کلیددار زاده سید علی افندی
۴		کلیددار زاده سید عبدالهادی افندی
— حله قضاسی —		
	ثالثه	شیب زاده عبدالکرم افا
— مشایخ ورؤسای مشایر —		
۵		شمر شیخی مجول بک

اسم	رتبه	عشمانی	مجیدی
زیدشینی رشید بک			○
ربیعہ رئیس حبیب التصیف			○
طفیل رئیس شیخ مطلق الغیدان			○
کرپٹر رئیس شیخ مندور الاوتی			○

﴿ نفس بغدادده موجود اجاز نامہ ملی اطباء ملکیتہ و اجزا جیلرہ سائرہ ﴾

— اطباء و سائرہ —

صحیہ منقشی احمد افندی   ممتاز م   م

سرگز بلادیہ طیبی نظام الدین بک تابیہ   طبیب انطوان افندی

طیب باخوش افندی   طبیب بریقستوق افندی

آشی مستحضری عثمان افندی   بلادیہ قابله سی خدیجہ خانم

— اجزا جیلر —

بلادیہ اجزا جیبی مغرد بیج افندی

آرا کل افندی   یوسف افندی

اسکندر افندی   مسروب افندی

الیاہو افندی   طوماس افندی

آرتین افندی   عزردہ دانیل افندی

﴿ نفس بغدادده موجود مکاتب مسلمانہ و غیر مسلمانہ مأمورین و معلمین ﴾

(مکاتب مسلمانہ)

— ذکور رشیدیہ مکتبی —

معلم اول منحل   معلم ثانی عارف افندی

معلم ثالث نظیف افندی

خط معامی معروف افندی خواجگان

— اثاث رشديه مکتبی —

معلمه اولی ناچیه خانم

معلمه ثانیہ زینب خانم

معلمه ثالثه کثوم خانم

نقش معلمه سی مادام الیانور

مبصره فاطمه خانم

— حمیدیه ابتدائی مکتبی —

مدیر سید عثمان افندی

معلم اول عبدالرزاق افندی

معلم ثانی خلوصی افندی

معلم ثالث و مکتب کاتبی فارس افندی

معلم رابع احمد افندی

مبصر سید محمود افندی

— دارالمعلمین ابتدائی شعبه سی —

معلم اول عبدالله افندی

حسن خط معلمی جمیل افندی

معلم ثانی محمد سعید افندی

— عثمانی ابتدائی مکتبی —

معلم ثانی محمد افندی

معلم اول علی افندی

— فضل ابتدائی مکتبی —

معلم ثانی رؤف افندی

معلم اول محسن افندی

— قارشویقه ابتدائی مکتبی —

معلم ثانی عبدالعزیز افندی

معلم اول سعید افندی

﴿ مکاتب غیر مسلمہ ﴾

— سریان مکتبی —

مدیر القس عبدالاحد جرجی افندی	ترجمہ معلمی عبدالرزاق افندی
عربیچہ معلمی داود صیلاوا افندی	فرانسزجہ معلمی القس عبدالاحد
سریانیچہ معلمی القس باسیل بشوری	جرجی افندی
افندی	انگلیزجہ معلمی میخائیل بصرای
معلم و مبصر جرجیس گرومی افندی	افندی

— ارمنی مکتبی —

لسان عثمانی معلمی محمود افندی	مدیر وارمنیچہ ، فرانسزجہ معلمی مہران افندی
ارمنیچہ معلمی معاونی میناس افندی	انگلیزجہ معلمی احمد جمیل افندی
صبیان مکتبی معلمی اوخانس افندی	فرانسزجہ معلمی معاونی عزرہ افندی
	مبصر ابراہیم افندی

— ارمنی اناث مکتبی —

مدیر وارمنیچہ ، فرانسزجہ معلمی	معاونی ہریب سیمہ قادین
مہران افندی	دیکش و نقش معلمہ سی اناستاسیا قادین
	مبصرہ صریم قادین

— قتولیک مکتبی —

مدیر خوری میخائیل افندی	ع ۳
فرانسزجہ معلم اولی قس حنا افندی	معلم ٹائیسی قس جبرائیل افندی
لسان عثمانی معلمی راغب افندی	عربی معلمی داود صیلاوا افندی

حساب، جغرافیا، ریاضیه معلمی شماس | انکلیزجه معلم اولی منحل
فرانسیس افندی | انکلیزجه معلم ثانسی منحل

— قتیولیک ابتدائی مکتبی —

معلم اول جرجوس افندی | معلم ثانی یوسف یعقوب افندی

— اسرائیلی مکتبی —

مدیر موسیو نسیم البالہ	ترجمہ معلمی سلیم افندی
ترجمہ معلمی معاون موسیو والاجی	حساب، تاریخ، جغرافیا معلمی
قرائت، علم اشیا، تاریخ طبیعی معلمی	موسیو الفیہ
موسیو حجاج	عبرانیجہ معلمی حسقیل افندی
انکلیزجه معلمی موسیو سنکار	عربیجہ معلمی عبداللہ افندی
ایکینچی قسم فرانسزجه معلمی	عبرانیجہ ایکینچی قسم معلمی شمعون
موسیو نیہامہ	افندی
قرائت معلمی معاون صالح یہودا افندی	معاون دیکری خزام افندی

﴿ مرکز ولایتده موجود مطبعہل ﴾

مطبعہ نک اسمی | صاحب امتیازی | حروف ویاطوغرافیا

زوراء | رسمی | حروف ویاطوغرافیا

عسکریہ | رسمی | لیطوغرافیا

دارالسلام | علی افندی | حروف ویاطوغرافیا

الشمس | شوعه یخور | حروف

دنکور | خاخام عزرا دنکور | حروف ویاطوغرافیا

﴿ ولایت داخلندہ غنودہ خاک غفران اولان بعض ابدیای عظام ﴾
 ﴿ وصحابہ کرام ایله اهل بیت فخر الانام واولیا ومشایخ ﴾
 ﴿ ذوی الاحترامک مراقد ومقامات شریفه لری ﴾

— ﴿ بغداد سنجاعی ﴾ —

نفس بغدادك جهت شرقه سنده اجله اقطاب فیض ما بدن غوث ربانی
 السید الشیخ عبدالمقادر کیلانی قدس سره الصمدانی افندمن حضرت تلمری ،
 اولاد کرام لری الشیخ عبدالوهاب و الشیخ عبدالجبار ، اولیای عظام مدن
 الشیخ سراج الدین ، الشیخ صدرالدین ، السیدسلطان علی ، امام احمد قدوری ،
 الشیخ احمد الوتری ، الشیخ نجیب الدین سهروردی ، الشیخ شهاب الدین
 سهروردی ، الشیخ ابن الجوزی ، الشیخ محاسبی ، الشیخ محمد ازهری ،
 الشیخ محمد الاتی ، السید محمد رفیع ، الشیخ السید ابراهیم ، الشیخ
 عبدالکریم الجلیلی ، الشیخ واصل ، الشیخ محمد الجلیلی ، الشیخ ظهیر الدین ،
 الشیخ محمد احسائی ، الشیخ نعمان ، الشیخ محمد خالانی ، الشیخ علی صحرانی ،
 امام محمد الفضل و برادر عالی لری ابراهیم الفضل ، امام محمد العاقولی ، پیر داود ،
 شهادن کنج عثمان ، ابو سفین ، جوامر قصاب ، قنبر علی ، مشایخ کرام مدن
 الشیخ محمد مجنون ، الشیخ محمد بن محمد بن محمد الزالی ، السید علی البند بچی ،
 الشیخ مکی ، الشیخ محمد جمل ، الشیخ عمر قزاز ، الشیخ محمد البکری ،
 الشیخ احمد بغدادی ، السید فرج الله ، السید محمد ظاهر ، السید علی افندیلر من
 حضر انک مراقد شریفه لری

بغدادك قارشویقه سنده کرخ جهتنده خضر الیاس علیه السلام افندمن
 حضر تلمرینک مقام عالی لری ، یوشع نبی علیه السلام افندمن حضر تلمرینک مراقد

شریفلری ، اولیای کرآمدن الشیخ معروف کرخی ، الشیخ سری سقطی ،
 الشیخ جنید بغدادی ، الشیخ داود ظاهری ، حبیب العجمی ، ابو حسن علی
 الاشعری ، الشیخ داود طائی ، الشیخ ویم بن احمد ، الشیخ نجم الدین ، بہلول
 دانا ، الشیخ صندل ، الشیخ موسی الجبوری ، السید عبدالغفور ، الست زبیدہ
 حضرتانک قبر شریفلری

بغدادک جہت شرقیہ سندہ و بغدادہ بش ساعت مسافدہ اجلہ اصحاب کرآمدن
 سلمان الفارسی ، حذیفۃ الیامی ، عبداللہ الانصاری (رضی اللہ عنہم) ، ائمہ دن
 محمد تاج الدین و عبداللہ الاعرج حضرتانک مرقدہ شریفلری

﴿ اعظمیہ قصبہ سی ﴾

بغدادک جہت غربیہ سندہ و بغدادہ اون بش یکرمی دقیقہ مسافدہ امام
 اعظم و ہمام اقدم ابو حنیفہ نعمان بن ثابت حضرت تلری ، مجتہدین کرآمدن احمد
 بن حنبل حضرت تلری ، اولیای کرآمدن بشر الحافی ، الشیخ شبلی ، الشیخ جلال
 الدین ، الشیخ محمد النوری ، الشیخ محمد الدباس ، الشیخ عریان (رضی اللہ عنہم)

﴿ کاظمیہ قضاسی ﴾

بغدادک جہت غربیہ سندہ و بغدادہ یارم ساعت مسافدہ ائمہ اثنی عشر دن
 امام موسی السکاظم رضی اللہ تعالیٰ عنہ افند من حضرت تلری ، حفیدلری محمد الجواد
 بن علی الرضا ، اولاد دن السید ابراہیم و السید اسماعیل ، مجتہدین کرآمدن امام
 ابی یوسف ، اولیای کرآمدن نصر اللہ الشہیر بابن الاثیر ، الشیخ محمد الانباری ،
 السید مرتضیٰ حضرتانی

﴿ سامرہ قضاسی ﴾

بغدادک جہت غربیہ سندہ و بغدادہ اون یدی ساعت مسافدہ ائمہ اثنی

عشر دن امام علی الهادی (رضی اللہ عنہ) ، امام حسن المسکری (رضی اللہ عنہ) ،
 امام علی الهادی حضرت تلرینک عمو جہ لری امام محمد الدور ، امام علی الهادی
 حضرت تلرینک همشیره لری حلیمه ، امام حسن العسکری حضرت تلرینک حرملری
 نرکس ، قراء سبعة معتبره دن حفص حضرت انک صرقد عالیلری ، امام مہدی
 حضرت تلرینک مقام عالیلری

﴿ تکریت ناحیه سی ﴾

صحابہ کزیندن عمر بن جندیل الغفاری (رضی اللہ تعالیٰ عنہ) افندمز
 حضرت تلرینک صرقد وجامع شریفلری
 عمر الفاروق (رضی اللہ تعالیٰ عنہ) افندمز حضرت تلرینک زمان خلافتلرندہ
 بوحوالینک فتحنه مأمور بیورد قلری جیوش اسلامیه دن رتبه شهادته نائل
 اربعین حضرت انک صرقد عالیلری

﴿ خراسان قضاسی ﴾

بغدادک جهت شمالیه سنده وبندادہ طقوز ساعت مسافده واقع دانیال
 نبی (علیه السلام) افندمز حضرت تلرینک مقام عالیلری ، صحابہ کرامدن مقداد ،
 لقمان حکیم حضرت تلرینک مقام عالیلری ، اولیای کرامدن ابراہیم ادهم
 حضرت تلری ، مشایخدن السید عبداللہ ، الشیخ محمود ، الشیخ علی مدرس
 ابوالکریم ، الشیخ شهاب الدین ابوفیاض ، الشیخ زنگی ، الشیخ صالح ،
 الشیخ محمد فرزی ، ابوخمیس ، ملاقاسم التویجری ، ابوادریس ، الشیخ عبدالحمید ،
 الشیخ محمد الاباریقی ، الشیخ رزج ، ابومشاعل ، الشیخ علی ابوجسراوی ،
 الشیخ عباس ، السید سلطان علی ابوالحمید ، الشیخ سعید ، عبداللہ بن علی ،
 محمد بن علی ، السید محمد ، الشیخ محمد السید علی ، عمران بن علی ، امام عسکر ،

الشیخ زین الدین ، دده ولی ، الشیخ صالح ، شرحبیل ، امام منصور ، الشیخ
سکران حضر آتک مراقد شریفه لری

﴿ بدره قضای ﴾

خليفة قدسیت مآب عمر بن الخطاب (رضی الله عنه) الملك الوهاب اقد من
حضر تلرینک سلاله طاهره سندن شیخ سلیمان ایله ائمه کرامدن حسن المجتبی
(رضی الله تعالی عنه) اقد من حضر تلرینک اولادندن امام علی و امام
موسی السکاظم اقد من حضر تلرینک اولادندن سید حسن و اولیادن شیخ
عبدالله الصالح حضر تلرینک مراقد شریفه لری

﴿ هیت ناحیدی ﴾

بغدادک جهت غربیه سنده و بغداده یکر می بش ساعت مسافده واقع خضر
(علیه السلام) اقد من حضر تلرینک مقام عالی لری ، اولیای کرامدن الشیخ
عبدالله ، مخدوم لری ابوالوفایله احمد الخضر ، شهدای کرامدن الشیخ محمدتلی
ورالدین ، حاجی عبدالمنعم ، الشیخ ناج الدین و بوکد مماثل شهدای کرامدن
پاک چترقی ذوات عالیه مقبره لری

﴿ کربلا سنجاغی ﴾

بغدادک جهت جنوبیه سنده و بغداده اون اتی ساعت مسافده واقع کربلا
قصبه سنده سید الشهدا امام حسین (رضی الله عنه) اقد من حضر تلرینه
امام عباس اقد من حضر تلری و امام حسین اقد منک مخدوم لری علی اکبر
و علی اصغر حضراتی براسکده در
بوندن ماعدا یتش ایکی نفر شهدای کرام ایله رواق داخلنده شهدادن حبیب
بن مظاهر حضر تلرینک مراقد شریفه لری موجود در

مملکت خارجنده بر ساعت مسافه ده ابن الرياض والشهيد صرقدی درت
 بش دقیقه مسافه ده اعزده دن سيد کاظم بن حمزه واوچ ساعت مسافه ده اعظم
 اسلاميه دن نوح نامنده بر ذالك مدفني

ايکی ساعت مسافه ده ابراهيم بن حسن ومملکت اتصاننده شيخ ابو الفهد
 قبرلری

شفایيه ناحیه سننده امام حسن (رضی الله عنه) افندمن حضرت تلرینک مقام
 عالیلری، رحالیه ناحیه سنک خارجنده و بر ساعت مسافه ده موسی بن جعفر
 (رضی الله عنه) افندمن حضرت تلرینک اولادندن سيد احمد وسيد محمد، ینه
 کربلايه اون اوچ ساعت مسافه ده واقع نجف اشرف قصبه سننده امام علی کرم الله
 وجهه و (رضی الله عنه) افندمن حضرت تلرینک صرقد شریفلری، امام حسن
 (رضی الله عنه) افندمنک کریمه لریله علی بن حسین و بنت المصطفایک تربه شریفه لری
 ایله مملکت خارجنده (وادی السلام) تعبیر اولنان محله هود و صالح پیغه برلر
 (علیهما السلام) افندیلر من حضرت ایله امام مهدی حضرت تلرینک و نجفه بر ساعت
 مسافه ده واقع کوفه ناحیه سننده نبی یونس (علیه السلام) افندمن حضرت تلرینک
 مقامات عالیله لری

کوفه جامحنده مسلم بن عقیل وهانی بن عروه وهندیه قضاسنده یونس نبی
 (علیه السلام) افندمنک مقام عالیلریله ابن الحسن وابن الحمزه وابن الحسین
 حضرت انک تربه شریفه لری

قضاء مذکورہ برآیدی ساعت مسافه ده کائن کفیل ناحیه سننده ذوالکفیل
 نبی (علیه السلام) افندمن حضرت تلری ایله امام راشد حضرت تلرینک قبر
 شریفلری

﴿ دیوانیہ سنجانی ﴾

دیوانیہ قصبہ سنہ قریب بر مسافہ ده امام موسیٰ الکاظم (رضی اللہ عنہ)
 افند من حضرت تلیرتک اولادندن محمد ابو فضل ، دغاره یولنده و دیوانیہ دن ایکی
 ساعت مسافه ده شعیب نبی و عفاک ناحیه سنه یارم ساعت مسافه ده یونس نبی
 (علیہما السلام) افندیلر من حضرت آنک و دغاره ده امام حسن (رضی اللہ عنہ)
 افند من حضرت تلیرتک اولادندن ابو فضل حضرت آنک مقامات عالیہ لری

﴿ حله قضاسی ﴾

بغدادک شرق جنوبیسنده و بغداده اون سکر ساعت مسافه ده واقع نفس
 حله یه یارم ساعت مسافه ده ایوب نبی و اوچ ساعت مسافه ده ابراهیم نبی (علیہما
 السلام) افندیلر من حضرت آنک مقامات عالیہ لری
 بش ساعت مسافه ده امام موسیٰ الکاظم (رضی اللہ عنہ) افند من حضرت تلیرتک
 اولادندن قاسم و درت ساعت مسافه ده امام علی (کرم اللہ وجہہ) افند من
 حضرت تلیرتک اولادندن معین و عون و عمران و زید و ایکی ساعت مسافه ده امام
 حسن (رضی اللہ عنہ) افند من حضرت تلیرتک اولادندن علی و درت ساعت
 مسافه ده امام حسین (رضی اللہ عنہ) افند من حضرت تلیرتک اولادندن علی
 حضرت آنک مقامات عالیہ لری

﴿ سماوه قضاسی ﴾

سماوه قضاسنده خضر نبی (علیہ السلام) افند من حضرت تلیرتک مقام عالی لری
 موجود اولوب بونلرک جمله سی زیارتکاه انامدر .

﴿ بغداد ولايتك برسنه لك واردات ومصارفات عموميه موازنه سنی ﴾
﴿ مبین جدولدر ﴾

[مصارفات]	پاره غروش	[واردات]	غروش
شرعیه مأمورلری	۴۵۳۰۱۷ ۳۰	چادر ویرکوسی	۶۵۲۵۰۰
داخلیه	۱۹۴۷۵۴۴ ۲۰	بدل عسکری	۵۴۳۰۰۰
عادیه	۹۱۸۴۹۸	انعام رسمی	۳۲۶۵۵۰۰
مالیه و مأمورین عشریه	۱۲۲۱۰۹۱	مقطوعی و امانتی اعشار	۱۴۱۹۲۵۰۰
معاشات ذاتیه	۶۰۰۵۹۵	ایجارات	۲۱۰۰۰
نظامیه مع سپارش	۱۴۷۶۲۵۶۷	رسومات	۲۷۶۸۰۰۰
بحریه	۱۲۴۶۹۱	اورمان	۸۲۵۰۰
ژاندارمه	۴۴۶۵۹۳۴	معادن	۲۵۰۰۰
طوپخانه	۲۷۰۰	املاک و طاپو	۶۷۵۵۰۰
ضبطیه	۲۴۴۲۰۶	حاکم حاصلاتی	۱۱۹۵۰۰
صحیه	۳۱۸۷۰	حاصلات متفرقه	۱۴۷۵۰۰
مقتاعدین و ایتام	۱۳۰۰۰۰۰	شخصی ویرکو	۷۵۷۵۰۰
هندیه سد مصرفی	۵۰۰۰۰۰	یکون	۲۳۲۵۰۰۰۰
یکون	۲۶۵۷۲۷۱۴ ۱۰		

﴿ مع اوقاف مندرسه معارف اداره سنک برسنه لك واردات ومصارفات منجه سی ﴾

معاشات ومصارفات ۳۲۶۵۵۵ | واردات عمومی ۸۶۷۴۷۰

﴿ بغداد دیون عمومیه نظارتك برسنه لك واردات ومصارفات عمومیه سی ﴾

مصارفات ۱۲۰۸۰۰۰ | واردات ۲۷۸۵۰۰۰

بغداد، بصره و موصل و لایتری تلفراف و پوسته باشی مدیرتینک برسنهك

واردات و مصارفاتی

[مدفوعات]		[واردات]	
تلفرافدن	ساقیم فراتیق	پاره غروش	ساقیم فراتیق
١٣٣٥١٩٠	١٨٨٢٥٩	١٤٢٩١٣٥	٧٠
٣٢٧٦٢٧	٣٥٥٧٤٧	٥٨٩٤٢٣	٣٠
١٨٨٢٥٩	٧٠	٢٠١٨٥٥٩	٧٠
١٨٨٢٥٩	٧٠	٢٠١٨٥٥٩	٧٠

برنجی بلدیة دائره سنك برسنهك واردات و مصارفاتی

مصارفات	٨٢٥٤٠٢	غروش	٨٧٨٨٤٠
		واردات	

﴿ ایکنجی بلدیہ دائرہ سنک بر سنہ لک واردات و مصارفاتی ﴾

مصارفات	۳۳۸۴۶۰	واردات	۳۲۳۸۲۲
---------	--------	--------	--------

﴿ اوچنجی بلدیہ دائرہ سنک بر سنہ لک واردات و مصارفاتی ﴾

مصارفات	۲۰۴۹۷۵	واردات	۲۴۶۲۴۲
---------	--------	--------	--------

﴿ مع ملحقات بغداد رسومات نظارتک بر سنہ لک واردات و مصارفاتی ﴾

[مصارفات]	پارہ غروش	[واردات]	پارہ غروش
معاشات	۷۶۳۵۸۶	امتعه	۱۳۲۳۹۵۴۶ ۳۵
قرطاسیہ	۵۷۸۸	ادخالات	تباکو ۸۷۳۱۸۸ ۳۰
ایجارات	۱۳۹۷۳	اخراجات	۷۹۹۲۸۳ ۱۰
اچہ نقلیہ سی	۱۱۷ ۳۰	تباکو	صرفیات ۱۸۰۲
محروقات	۲۰۰۰	ارضیہ سی	۱۱۳۴۸۴
تعمیر و انشآت	۱۵۱۰ ۲۰	پراکنده و سائرہ	۹۱۳۹۸ ۲۲
متفرقه	۱۴۹۱۶ ۵	تجهيزات عسکریہ اعابہ سی	۷۸۶۰۶۵ ۱۵
ردیات	۷۲۰۷۱۰ ۵	یکون	۱۵۹۰۴۷۶۸ ۳۲
خرجہ راه	۲۷۳۱ ۳۰		
یکون	۱۵۳۷۲۳۳ ۱۰		

ردیف	تاریخ		مکان		میزان		نوع		توضیحات	ملاحظات
	روز	ماه	نام	شماره	مقدار	واحد	نوع	ملاحظات		
۱	۱۸	۱۱	۴	۲۰۶	۴	۲۱۰	۱۱	۱۱	۲۰۶	۲۰۶
۲										
۳										
۴										
۵										
۶										
۷										
۸										
۹										
۱۰										
۱۱										
۱۲										
۱۳										
۱۴										
۱۵										
۱۶										
۱۷										
۱۸										
۱۹										
۲۰										
۲۱										
۲۲										
۲۳										
۲۴										
۲۵										
۲۶										
۲۷										
۲۸										
۲۹										
۳۰										
۳۱										
۳۲										
۳۳										
۳۴										
۳۵										
۳۶										
۳۷										
۳۸										
۳۹										
۴۰										
۴۱										
۴۲										
۴۳										
۴۴										
۴۵										
۴۶										
۴۷										
۴۸										
۴۹										
۵۰										
۵۱										
۵۲										
۵۳										
۵۴										
۵۵										
۵۶										
۵۷										
۵۸										
۵۹										
۶۰										
۶۱										
۶۲										
۶۳										
۶۴										
۶۵										
۶۶										
۶۷										
۶۸										
۶۹										
۷۰										
۷۱										
۷۲										
۷۳										
۷۴										
۷۵										
۷۶										
۷۷										
۷۸										
۷۹										
۸۰										
۸۱										
۸۲										
۸۳										
۸۴										
۸۵										
۸۶										
۸۷										
۸۸										
۸۹										
۹۰										
۹۱										
۹۲										
۹۳										
۹۴										
۹۵										
۹۶										
۹۷										
۹۸										
۹۹										
۱۰۰										

Handwritten notes and signatures in the left margin, including the name "محمد علی" (Mohammad Ali) and other illegible text.

کتابخانه آستان قدس و کتب خطی و کتب چاپی و کتب نفیسه

ردیف	عنوان کتاب	تعداد	نوع	ملاحظات
۹۰	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۹۱	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۹۲	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۹۳	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۹۴	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۹۵	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۹۶	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۹۷	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۹۸	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۹۹	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۱۰۰	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۱۰۱	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۱۰۲	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۱۰۳	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۱۰۴	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۱۰۵	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۱۰۶	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۱۰۷	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۱۰۸	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۱۰۹	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۱۱۰	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۱۱۱	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۱۱۲	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۱۱۳	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۱۱۴	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۱۱۵	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۱۱۶	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۱۱۷	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۱۱۸	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۱۱۹	کتابخانه آستان قدس	...	...	...
۱۲۰	کتابخانه آستان قدس	...	...	...

کتابخانه آستان قدس

کتابخانه آستان قدس

کتاب	عنوان کتاب	نویسنده	محل
۱۶۶	فردوسه قافیه	عبدالله بن محمد بن ابراهیم	...
۱۶۷	خدا نامه یا نامه محمد سید اقصی	...	...
۱۶۸	عزیزه مانی صدر بن محمد بن ابراهیم	...	...
۱۶۹	بسم الله الرحمن الرحیم	کاتبه زاده خاری اقصی	تالیه
۱۷۰	بسم الله الرحمن الرحیم	کاتبه زسم اقصی	تالیه
۱۷۱	کتابه زسم اقصی	کاتبه محمد اقصی	تالیه
۱۷۲	کتابه زسم اقصی	کاتبه خاری اقصی	...
۱۷۳	کتابه زسم اقصی	کاتبه بیگانه	...
۱۷۴	کتابه زسم اقصی	کاتبه خاری اقصی	...
۱۷۵	کتابه زسم اقصی	کاتبه محمد علی	...
۱۷۶	کتابه زسم اقصی	کاتبه محمد حسین	تالیه
۱۷۷	کتابه زسم اقصی	کاتبه سید اقصی	...
۱۷۸	کتابه زسم اقصی	کاتبه محمد حسین	...
۱۷۹	کتابه زسم اقصی	کاتبه محمد حسین	...
۱۸۰	کتابه زسم اقصی	کاتبه محمد حسین	...

خیاتی پر مجید بہادر

